



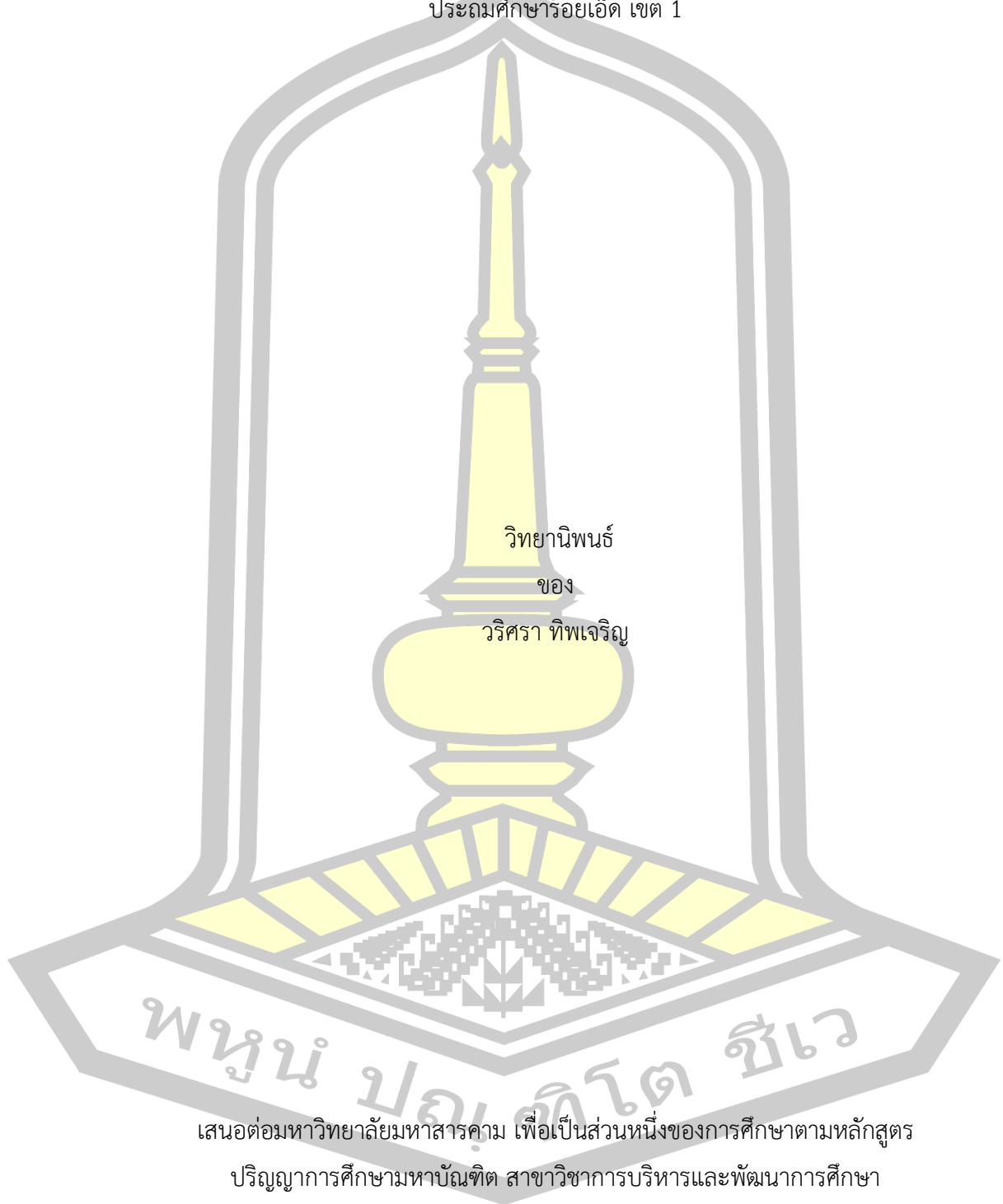
โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์
ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

วิทยานิพนธ์
ของ
วริศรา ทิพเจริญ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา
เมษายน 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์
ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1

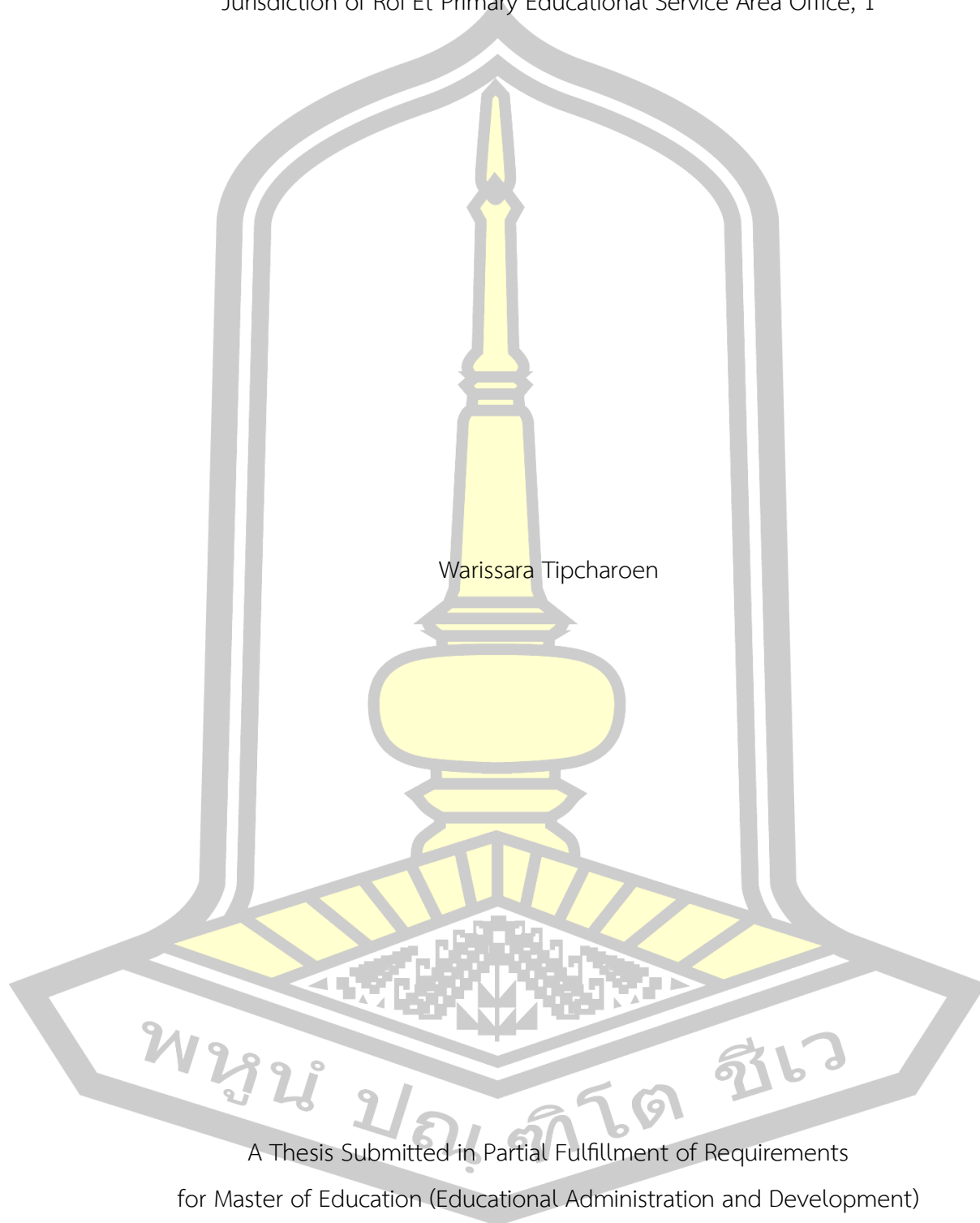


เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

เมษายน 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Program to Enhance Active Learning by using Phonics of English Teachers under the
Jurisdiction of Roi Et Primary Educational Service Area Office, 1



Warissara Tipcharoen

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

April 2024

Copyright of Mahasarakham University



คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาววิศรา ทิพเจริญ
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร. กาญจน์ เรืองมนตรี)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รศ. ดร. ธรินทร์ นามวรรณ)

.....กรรมการ

(ผศ. ดร. สันธะวา คามดิษฐ์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(รศ. ดร. กฤษณก ดวงชาทม)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแพง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1		
ผู้วิจัย	วริศรา ทิพเจริญ		
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ธรินทร์ นามวรรณ		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนาการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2567

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ และ 2) เพื่อออกแบบและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 148 คน งานวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 โดยมีผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 2 การออกแบบและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิประเมินโปรแกรม จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

ภาพรวมของสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 อยู่ในระดับมาก ภาพรวมของสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ โดยองค์ประกอบของโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้

เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 มีองค์ประกอบดังนี้ 1) หลักการ 2) จุดประสงค์ 3) เนื้อหา ประกอบด้วย Module 1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ Module 2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ Module 3 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ Module 4 การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 4) วิธีดำเนินการ และ 5) การวัดและประเมินผล ผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : โปรแกรมเสริมสร้าง, การจัดการเรียนรู้เชิงรุก, โฟนิกส์, ภาษาอังกฤษ



TITLE	Program to Enhance Active Learning by using Phonics of English Teachers under the Jurisdiction of Roi Et Primary Educational Service Area Office, 1		
AUTHOR	Warissara Tipcharoen		
ADVISORS	Associate Professor Tharinthorn Namwan , Ed.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Mahasarakham University	YEAR	2024

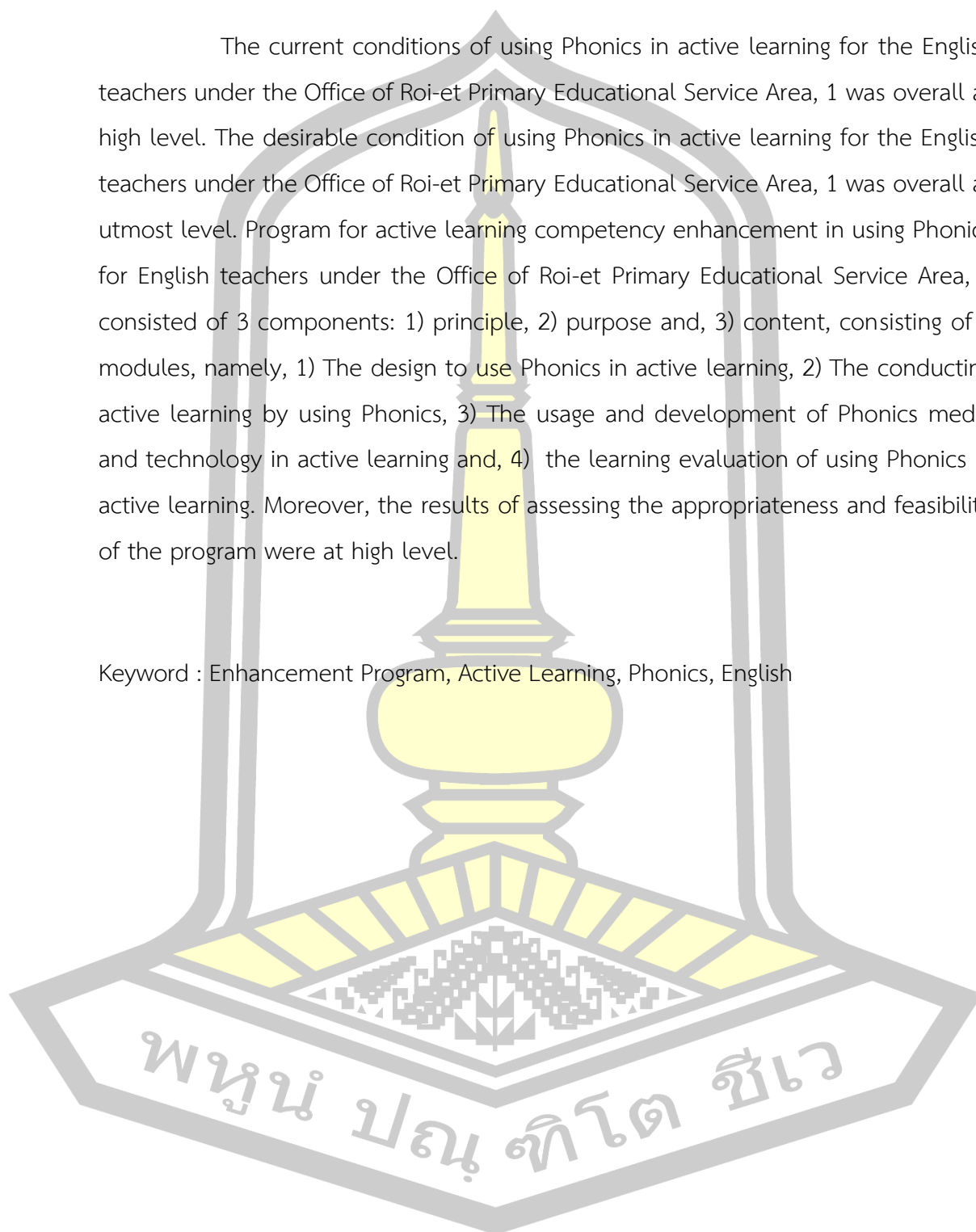
ABSTRACT

This research aimed 1) to study a current condition, a desirable condition, and the need for using Phonics in active learning for English subjects of English teachers under the Office of Roi-et Primary Educational Service Area, 1 and 2) to design and develop the program for active learning competency enhancement in using Phonics for English teachers under the Office of Roi-et Primary Educational Service Area, 1. The sample group was consisted of 148 English teachers under the Office of Roi-et Primary Educational Service Area 1. The research was performed in 2 phases as follows. Phase 1: The current condition, the desirable condition, and the need for using Phonics in active learning for the English teachers under the Office of Roi-et Primary Educational Service Area, 1 were studied and, there were 5 experts to approve research equipment. The research tool was a questionnaire. The statistics used in the quantitative data analysis were mean and standard deviation. Phase 2: The design and development of program for active learning competency enhancement in using Phonics for English teachers under the Office of Roi-et Primary Educational Service Area, 1 was studied. There were 5 specialists to assess the program. The research tool an appropriateness and feasibility evaluation scale. The statistics used in the quantitative data analysis were mean and standard deviation.

The results were as follows:

The current conditions of using Phonics in active learning for the English teachers under the Office of Roi-et Primary Educational Service Area, 1 was overall at high level. The desirable condition of using Phonics in active learning for the English teachers under the Office of Roi-et Primary Educational Service Area, 1 was overall at utmost level. Program for active learning competency enhancement in using Phonics for English teachers under the Office of Roi-et Primary Educational Service Area, 1 consisted of 3 components: 1) principle, 2) purpose and, 3) content, consisting of 4 modules, namely, 1) The design to use Phonics in active learning, 2) The conducting active learning by using Phonics, 3) The usage and development of Phonics media and technology in active learning and, 4) the learning evaluation of using Phonics in active learning. Moreover, the results of assessing the appropriateness and feasibility of the program were at high level.

Keyword : Enhancement Program, Active Learning, Phonics, English



กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ กรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณก ดวงชาทม ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

ขอขอบพระคุณนายฤทธิรงค์ เศษวงค์ นางสาวสัมพันธ์ เอกรักษา ดร.สุทัศน์ สังคะพันธ์ นางวรานี ประวิรัตน์ และนางสาวศิริธร พิมพ์ดี ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัย ขอขอบพระคุณ นางสาวเนาวรัตน์ ถาวร นางนภัสนันท์ นรากุลนันท์ นางสาวนงค์ แน่นอุดร นางสาวฉัตรพิมล เนติวัชรเวช และนางสาวนภสร ภักดีแก้ว ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม

ขอขอบพระคุณผู้บริหารและคุณครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เป็นอย่างสูงที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการวิจัย ตลอดจนผู้บริหาร และคณะครูโรงเรียนอนุบาลเมืองศรีสมเด็จ (พิมพ์คุรุราษฎร์บำรุง) ทุกท่านที่อำนวยความสะดวก และเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณพ่อสมภาร ทิพเจริญ คุณแม่รุ่งนภา ทิพเจริญ และญาติพี่น้องทุกท่าน ที่คอยให้ ความช่วยเหลือและสนับสนุนทั้งด้านกำลังใจและกำลังทรัพย์แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษ ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณเพื่อนนิสิต รุ่น พ.35 ที่ได้ให้คำแนะนำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยเหลือในด้าน วิชาการและเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ดูแลให้ความช่วยเหลือเสมอมา คุณค่าและประโยชน์ของ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดา มารดา และบูรพาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

พูน ปณ ทิโต ชีเว

วิศรา ทิพเจริญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามในการวิจัย.....	3
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	12
แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	12
ความหมายของการเรียนรู้เชิงรุก.....	13
ความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก.....	15
รูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	18
ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	30

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก.....	34
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้โฟนิกส์.....	42
ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้โฟนิกส์.....	42
ประเภทของการจัดการเรียนรู้โดยใช้โฟนิกส์.....	44
ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้โฟนิกส์.....	46
การใช้และวิธีการสอนโฟนิกส์.....	47
กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์.....	50
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์.....	60
การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์.....	65
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกจากการใช้โฟนิกส์.....	70
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับโปรแกรม.....	74
ความหมายของโปรแกรม.....	74
องค์ประกอบของโปรแกรม.....	76
การพัฒนาโปรแกรม.....	81
หลักการพัฒนาสมรรถนะครู 70: 20: 10.....	84
วิธีการพัฒนาครู.....	87
บริบทของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1.....	93
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	95
งานวิจัยในประเทศ.....	95
งานวิจัยต่างประเทศ.....	102
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	106
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟ นิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1.....	108

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1.....	112
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	115
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	118
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	118
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	118
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	119
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	165
ความมุ่งหมายการวิจัย.....	165
สรุปผล	165
อภิปรายผล.....	167
ข้อเสนอแนะ.....	174
บรรณานุกรม.....	175
ภาคผนวก.....	191
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	192
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	195
ภาคผนวก ค การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	219
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	228
ภาคผนวก จ คู่มือโปรแกรมโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครู ภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1.....	244
ประวัติผู้เขียน.....	314

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู.....	39
ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู.....	41
ตาราง 3 การสังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยโฟนิกส์.....	53
ตาราง 4 องค์ประกอบกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยโฟนิกส์.....	54
ตาราง 5 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	55
ตาราง 6 วิเคราะห์ตัวบ่งชี้ของการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	59
ตาราง 7 การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	64
ตาราง 8 วิเคราะห์ตัวบ่งชี้การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	68
ตาราง 9 การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้การวัดประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์.....	73
ตาราง 10 วิเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรม.....	78
ตาราง 11 การสังเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรม	80
ตาราง 12 การวิเคราะห์วิธีการพัฒนาครู	92
ตาราง 13 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	109
ตาราง 14 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม	119
ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ โดยรวม.....	120
ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ จำแนกรายข้อ	121

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ด้านการจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ จำแนกรายข้อ.....	123
ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์จำแนกรายข้อ	125
ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ จำแนกรายข้อ.....	128
ตาราง 20 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม	130
ตาราง 21 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์.....	131
ตาราง 22 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์	132
ตาราง 23 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์.....	134
ตาราง 24 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์.....	137
ตาราง 25 แสดงผลการสัมภาษณ์แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices).....	143
ตาราง 26 Module เนื้อหาการเรียนรู้ของโปรแกรม	151
ตาราง 27 ระยะเวลาการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์	155
ตาราง 28 การประเมินผลโปรแกรม ตัวชี้วัดความสำเร็จ วิธีการประเมิน และเครื่องมือที่ใช้	156

ตาราง 29 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิक्सของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน..... 163

ตาราง 30 ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและ
สภาพที่พึงประสงค์ สำหรับการวิจัย เรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟ
นิक्सของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 220

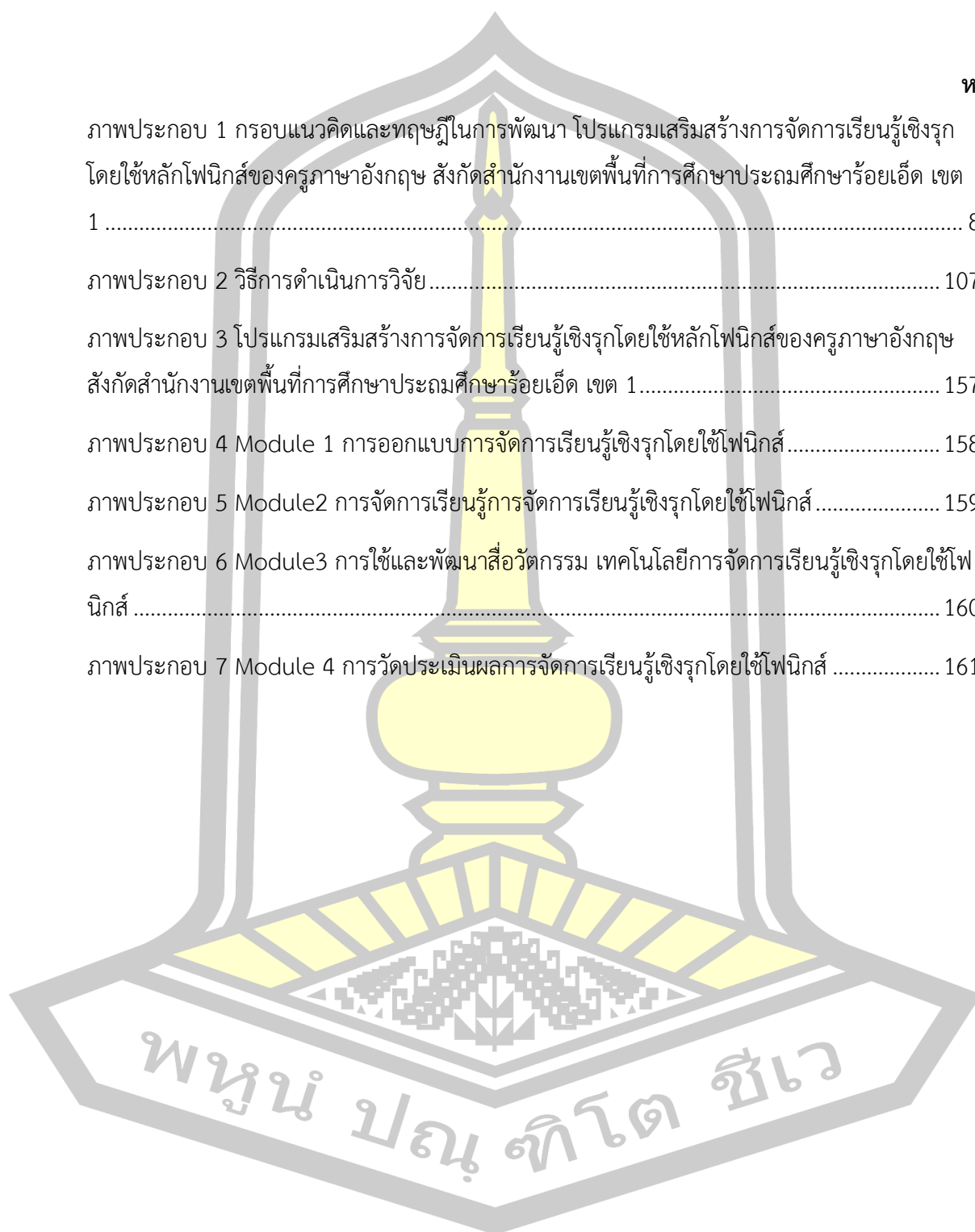
ตาราง 31 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึง
ประสงค์ของการวิจัย เรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิक्सของครู
ภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 226



สารบัญภาพประกอบ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนา โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1	8
ภาพประกอบ 2 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	107
ภาพประกอบ 3 โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1.....	157
ภาพประกอบ 4 Module 1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์.....	158
ภาพประกอบ 5 Module2 การจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	159
ภาพประกอบ 6 Module3 การใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	160
ภาพประกอบ 7 Module 4 การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	161



ภูมิหลัง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศเร่งเดินหน้าปฏิรูปการศึกษาบูรณาการทั่วประเทศ เพื่อให้เด็กได้พร้อมกับโลกในศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบ จัดประชุมและชี้แจงนโยบาย ส่งเสริมเรื่อง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก หรือ Active Learning สู่การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนผนึกกำลังร่วมกัน อันหวังจะนำพาผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ จนนำไปสู่การเกิดสมรรถนะ และรักที่จะเรียนรู้ไปตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565)

Active Learning หรือการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หรือ Active Learning คือ รูปแบบ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ และลงมือทำ หัวใจสำคัญของ Active Learning จำเป็นต้องมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การเรียนรู้ผ่านการคิดขั้นสูง (Thinking Based Learning) เรียนรู้จากการลงมือทำ (Learning by doing) เรียนรู้จากการทำงานร่วมกัน (Cooperative Learning) และเรียนรู้จากการสำรวจค้นหา (Inquiry Based Learning) รูปแบบการเรียนรู้แบบนี้จะสามารถทำให้ผู้เรียนรักษาผลการเรียนรู้ได้ อยู่คงทน และเก็บเป็นระบบความจำในระยะยาว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) การเรียนรู้จะเป็นไปอย่างมีความหมาย โดยเกิดจากความร่วมมือกันระหว่างครูและผู้เรียน ส่งผลให้เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี อันจะนำไปสู่การเกิดสมรรถนะที่สำคัญตามเป้าหมายของ แต่ละวิชา ทฤษฎีของการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบ Active Learning ถูกคิดค้นและมีมานานกว่าร้อยปี และมีรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับว่าผู้สอนจะนำวิธีใดไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จะเลือกใช้วิธีการสอนรูปแบบใดนั้นต้องขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้สอน หากครูผู้สอน ต้องการเน้นให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหา รับมือกับปัญหาได้ด้วยตนเอง การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning : PBL) ก็ดูจะเป็นตัวเลือกที่เหมาะสมที่สุด แต่หากครูต้องการให้ผู้เรียน คิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เน้นการมีส่วนร่วมและสร้างผลงาน การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning : PrBL) ก็น่าจะเป็นตัวเลือกที่ดี หรือหากครูต้องการให้ผู้เรียนรู้จัก วิเคราะห์ สืบค้น จนสามารถหาข้อสรุป และเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเอง การเรียนรู้

ในรูปแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ก็ดูจะเป็นรูปแบบที่ตรงกับวัตถุประสงค์มากที่สุด นอกจากนี้ รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิด Active Learning ยังมีอีกมาก อาทิ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon Based Learning : PheBL) การใช้กรณีศึกษา (Case Study Method) การใช้เกมเป็นฐาน (Game Based Learning : GBL) ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับว่าวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามธรรมชาติวิชาคืออะไร เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้แบบไหน ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องเลือกใช้ให้สอดคล้องกับบริบทและสภาพแวดล้อมของผู้เรียนมากที่สุด

การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ด้วยการใช้ Phonics คืออีกหนึ่งวิธีการสอนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกรูปแบบกิจกรรมเป็นฐาน (Activity Based Learning) การเรียน โฟนิคส์ (Phonics) จะช่วยลดข้อจำกัดในการเรียนภาษาอังกฤษ เนื่องจากผู้เรียนไม่จำเป็นต้องอาศัยความจำเป็นหลัก แต่โฟนิคส์จะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษร (Grapheme) และเสียงของตัวอักษร (Phoneme) เพื่อเข้ารหัสคำหรือ Encode (สะกด) และถอดรหัสคำหรือ Decode (อ่าน) คำศัพท์ต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องอาศัยการท่องจำเป็นหลัก โฟนิคส์ (Phonics) คือ วิธีการเรียนอ่านและเขียนภาษาอังกฤษด้วยการเชื่อมหน่วยเสียง (Phoneme) และสัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียงหรือตัวอักษร (Grapheme) เข้าไว้ด้วยกันเพื่อผสมเป็นคำ สรุปร่าย ๆ ก็คือ การเรียนรู้เสียง (Sound) ของตัวอักษรและกลุ่มอักษร เพื่อผสมกันจากซ้ายไปขวา (Jolly, 1992) แม้ว่าการเรียนภาษาอังกฤษแบบโฟนิคส์ (Phonics) จะไม่ใช่วิธีใหม่ แต่ก็ถือว่าเป็นวิธีที่ใหม่สำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยที่คุ้นเคยกับการใช้วิธีเรียนแบบจำคำศัพท์เป็นคำ ๆ หรือ Whole Word Approach เนื่องจากมักจะเห็นผลเร็วกว่า และหลายคนเห็นว่าการอ่านแบบโฟนิคส์นั้นยุ่งยากซับซ้อน เพราะต้องมีการแยกเสียงและประสมเสียง ทำให้ใช้เวลานานกว่าที่จะอ่านเป็นคำได้ แต่อย่างไรก็ตามเราทราบกันว่าคนเรานั้นสามารถจำคำศัพท์ได้จำกัด โฟนิคส์จึงกลับมาได้รับความนิยมอีกครั้ง เพราะถือเป็นวิธีการเรียนที่วางรากฐานทางภาษาที่สำคัญ ซึ่งได้แก่ หลักการออกเสียงและสะกดคำ เพื่อให้นักเรียนนำไปต่อยอดได้

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า จากการนิเทศโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 นักเรียนมีทักษะการอ่านและสะกดคำภาษาอังกฤษไม่สูงนัก ปัจจุบันพบว่าครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบให้นักเรียนจดจำคำศัพท์เป็นคำและท่องจำเป็นหลัก แต่นักเรียนยังไม่สามารถแยกความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและตัวอักษรได้ เพื่อพัฒนาสมรรถนะการสอนของครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิคส์และเสริมสร้างทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในศตวรรษที่ 21 โดยเสริมสร้างครูให้จัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการเรียนโฟนิคส์จะช่วยให้เด็ก ๆ ออกเสียงได้ถูกต้อง ทำให้พวกเขาสื่อสารภาษาอังกฤษได้ชัดเจน และสามารถอ่านเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะสามารถสะกดคำศัพท์ต่าง ๆ ได้ด้วย

ตัวเองอย่างคล่องแคล่วจากการรู้จักเสียงของตัวอักษรและเข้าใจหลักการผสมเสียง แต่เนื่องจากยังขาดโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ให้กับครู และครูส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจกระบวนการการสอนอย่างลึกซึ้ง ยังคงเชื่อว่าการเรียนแบบโฟนิกส์จะช้ากว่าการเรียนแบบท่องจำมาก เพราะเด็กต้องค่อย ๆ ทำความเข้าใจเสียงและหลักการผสมคำจากง่ายไปยาก ต้องฝึกซ้ำ ๆ เพื่อให้จำได้ แต่ทั้งนี้มีบทศึกษามากมายที่ยืนยันว่าเด็กที่เรียนการอ่านเขียนแบบนี้จะสามารถเรียนภาษาอังกฤษได้มีประสิทธิภาพและรวดเร็วกว่านักเรียนทั่วไป และมีความแตกต่างทางภาษารักการอ่าน การค้นคว้าหาความรู้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับตัวผู้เรียนเองในอนาคต ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ สำหรับครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ขึ้น เพื่อช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อผู้เรียน สำหรับการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ สำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จะเป็นอีกแนวทางทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มทักษะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ โดยสามารถนำไปประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของตนเองได้อย่างเหมาะสม และด้วยองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ การจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ การใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ และการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ รวมถึงวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะครูโดยเน้นที่การจัดโปรแกรมตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ เป็นแนวทางสำคัญของการวิจัยในครั้งนี้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จนนำไปสู่เป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ

คำถามในการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของ ครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ อยู่ในระดับใด
2. โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

งานวิจัยเรื่องโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์
ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 มีวัตถุประสงค์
ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของครู
ภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ในการจัดการเรียนรู้
เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
2. เพื่อออกแบบโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์
ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของครูภาษาอังกฤษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
โดยใช้โฟนิกส์
2. ได้โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

1.1 องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
ได้แก่ Meyers และ Jones (1993), Hammond และ Baratz-Snowden (2005), Stacy Zeiger
(2015), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553), ชนกานต์ สุวรรณทรัพย์ (2555) และ
อภิรักษ์ สิริรัตนจิตต์ (2560) ประกอบด้วย

- 1.1.1 การออกแบบการเรียนรู้
- 1.1.2 จัดการเรียนรู้
- 1.1.3 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี
- 1.1.4 การวัดประเมินผลการเรียนรู้

1.2 กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ สักระยะที่เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ Guuning (2022), Lewis และ Ellis (2006), Wernham และ Lloyd (2010), สถาบันเพื่อการรู้หนังสือ (2006) และสาเกต ทองเทียะ (2557) ประกอบด้วย

- 1.2.1 การรับรู้หน่วยเสียง
- 1.2.2 การทำความเข้าใจความสัมพันธ์ของตัวอักษรกับหน่วยเสียง
- 1.2.3 การผสมหน่วยเสียง
- 1.2.4 การฝึกสะกดคำ
- 1.2.5 การทำความเข้าใจความหมายของคำ
- 1.2.6 การเขียนตามคำบอก

1.3 องค์ประกอบของโปรแกรมการเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จากการวิเคราะห์ สักระยะที่เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ Barr และ Keating (1990), Boone (1992), Charney และ Conway (2005), Kanaya และ McMillan (2005), เจนจิรา คงสุข (2540), อารัง บัวศรี (2542), ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2553) และสุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2554) ประกอบด้วย

- 1.3.1 วัตถุประสงค์
- 1.3.2 หลักการและความสำคัญ
- 1.3.3 การจัดทำแผน
- 1.3.4 การออกแบบและดำเนินการ
- 1.3.5 การตรวจสอบและประเมินผล

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย เป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 175 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 148 คน

1.3 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมินความสอดคล้องของ
ข้อคำถามในงานวิจัยประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ จำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน
ครูจำนวน 2 คน

ระยะที่ 2 การออกแบบและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
โดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด
เขต 1

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีหรือแนวปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ
(Best Practice) โดยใช้การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา
รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ และครูแกนนำ จำนวน 3 โรงเรียน ได้มาโดยการเลือกแบบ
เจาะจง (Purposive Sampling)

2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งทำหน้าที่ประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้าน
การบริหารหลักสูตรและการเรียนรู้ของครู โดยประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม
ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์และคุ้มค่า ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบ
เจาะจง (Purposive Sampling)

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้
หลักโฟนิกส์สำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยผู้วิจัยได้
ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์
เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ Meyers และ Jones (1993), Hammond และ Baratz-
Snowden (2005), Stacy Zeiger (2015), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553),
ชนกานต์ สุวรรณทรัพย์ (2555) และอภินันท์ สิริรัตนจิตต์ (2560) เมื่อนำมาสังเคราะห์แล้วสามารถ
สรุปได้ว่า องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ประกอบด้วย 1) การออกแบบการเรียนรู้ 2) จัดการเรียนรู้ 3) การใช้
และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี 4) การวัดประเมินผลการเรียนรู้

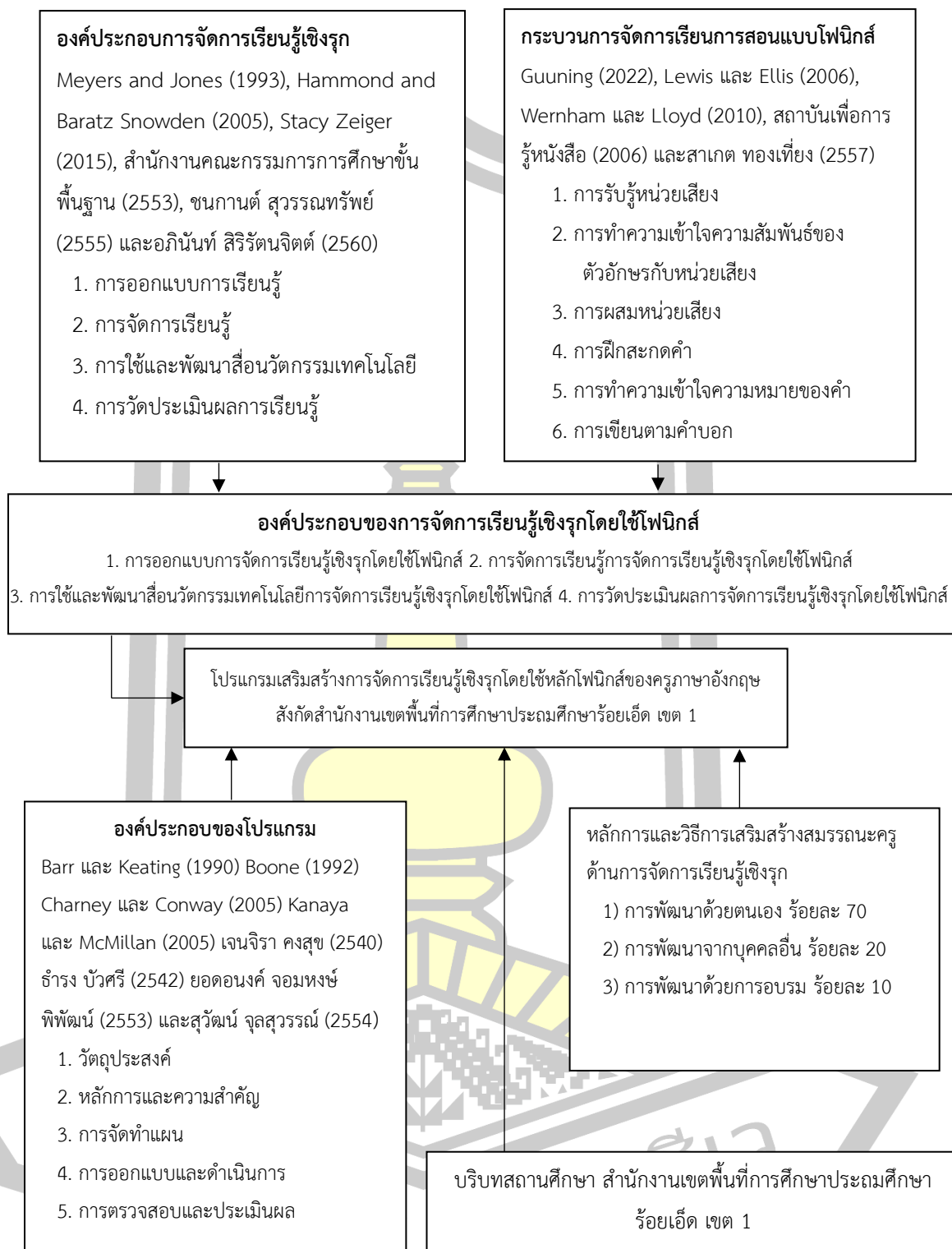
2. แนวคิดกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ สังเคราะห์เอกสาร แนวคิด
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ Guuning (2022), Lewis และ Ellis (2006), Wernham และ Lloyd
(2010), สถาบันเพื่อการรู้หนังสือ (2006) และสาเกต ทองเที่ยง (2557) เมื่อนำมาสังเคราะห์แล้ว
สามารถสรุปได้ว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ สำหรับสำหรับครูสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ประกอบด้วย 1) การรับรู้หน่วยเสียง 2) การทำความเข้าใจความสัมพันธ์ของตัวอักษรกับหน่วยเสียง 3) การผสมหน่วยเสียง 4) การฝึกสะกดคำ 5) การทำความเข้าใจความหมายของคำ 6) การเขียนตามคำบอก

3. แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของโปรแกรมการเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ Barr และ Keating (1990), Boone (1992), Charney และ Conway (2005), Kanaya และ McMillan (2005), เจนจิรา คงสุข (2540), อารง บัวศรี (2542), ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2553) และสุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2554) ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรมการเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ประกอบด้วย

- 3.1 วัตถุประสงค์
- 3.2 หลักการและความสำคัญ
- 3.3 การจัดทำแผน
- 3.4 การออกแบบและดำเนินการ
- 3.5 การตรวจสอบและประเมินผล





ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดและทฤษฎีในการพัฒนา โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ หมายถึง ความสามารถในการเรียนการสอน โดยใช้ทักษะกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ โดยมีองค์ประกอบทั้งหมด 4 องค์ประกอบ คือ 1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 2) การจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 3) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ และ 4) การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

1.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ หมายถึง กระบวนการดำเนินการอย่างเป็นระบบในการวิเคราะห์ ออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้โฟนิกส์ ที่ตั้งอยู่บนฐานของแนวคิดและทฤษฎีทางการศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน โดยคำนึงถึงผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้ บริบทของการจัดการเรียนรู้ โครงสร้างและการจัดลำดับเนื้อหา กลยุทธ์ในการจัดการเรียนรู้ สื่อและระบบส่งมอบความรู้โดยผลลัพธ์ของการออกแบบจะเป็นรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โฟนิกส์

1.2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ หมายถึง การจัดการเรียนการสอน ที่เน้นให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยใช้กระบวนการทางปัญญา กระบวนการทางสังคม เน้นที่ปฏิสัมพันธ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านเทคนิคการสอนโดยใช้โฟนิกส์ ซึ่งผู้เรียนจะได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการการรับรู้หน่วยเสียง การทำความเข้าใจความสัมพันธ์ของตัวอักษรกับหน่วยเสียง การผสมหน่วยเสียง โดยสามารถจัดกิจกรรมในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้และขั้นสรุปการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

1.3 สื่อโฟนิกส์การเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง สื่อโฟนิกส์เพื่อการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ หมายถึง วัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่ใช้เป็นสื่อกลางให้ผู้สอนสามารถส่งหรือถ่ายทอดความรู้ เจตคติและทักษะ การรับรู้หน่วยเสียง การทำความเข้าใจความสัมพันธ์ของตัวอักษรกับหน่วยเสียง และทักษะผสมหน่วยเสียงไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ โดยมีการถ่ายทอดองค์ความรู้จากสื่อไปถึงผู้เรียน จากครูไปสู่ผู้เรียน และจากผู้เรียนไปสู่ผู้เรียน เพื่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก อยู่ในลักษณะของสื่อกิจกรรมหรือกระบวนการผ่านสิ่งพิมพ์

1.4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ กระบวนการที่ได้มาซึ่งข้อมูล ที่นำไปสู่การวัดค่าหรือตัดสินเพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ในระดับใด ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามความต้องการที่เกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด จากการใช้โฟนิกส์จัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยอาจจะมีทั้งการวัดและประเมินผลระหว่างกระบวนการ (formative Assessment) และการประเมินผลเพื่อสรุป (Summative assessment) โดยหัวใจสำคัญคือ การประเมินผล การเรียนรู้มากกว่าการวัดผลทางการเรียนรู้

2. โฟนิกส์ หมายถึง วิธีการสอนโดยใช้การออกเสียงเป็นตัวกำหนดเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษร (Grapheme) และเสียงของตัวอักษร (Phoneme) เพื่อเข้ารหัสคำหรือ Encode (สะกด) และถอดรหัสคำหรือ Decode (อ่าน) คำศัพท์ต่าง ๆ

3. หลักการและวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ตามหลักการ 70 : 20 : 10 หมายถึง ใช้หลักการพัฒนา 70: 20: 10 เป็น สัดส่วนขององค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้เกิดการพัฒนาและได้ดีตามอัตราส่วน โดย 70 เรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์การทำงาน 20 เรียนรู้จากผู้อื่นที่พร้อมให้คำแนะนำ และข้อมูลป้อนกลับเพื่อการพัฒนา และ 10 เป็นการเรียนรู้อย่างเป็นทางการในรูปแบบการเรียนการสอนของห้องเรียน โดยในแนวคิดดังกล่าว ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายของบุคคลและองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

4. สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

5. สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง ความต้องการในการแก้ไขปัญหาทางการศึกษาของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

6. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

7. ครู หมายถึง ผู้สอนในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1



บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 1.1 แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 1.2 ความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 1.3 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 1.4 รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 1.5 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
 - 1.6 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้โฟนิกส์
 - 2.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้โฟนิกส์
 - 2.2 ประเภทของการจัดการเรียนรู้โดยใช้โฟนิกส์
 - 2.3 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้โฟนิกส์
 - 2.4 การใช้และวิธีการสอนโฟนิกส์
 - 2.5 กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์
 - 2.6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
 - 2.7 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
 - 2.8 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกจากการใช้โฟนิกส์
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับโปรแกรม
 - 3.1 ความหมายของโปรแกรม
 - 3.2 องค์ประกอบของโปรแกรม
 - 3.3 การพัฒนาโปรแกรม
4. หลักการพัฒนาสมรรถนะครู 70 : 20 : 10
5. วิธีการพัฒนาครู
6. บริบทของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยในประเทศ

7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

Sutherland และ Bonwell (1996) การเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การเรียนการสอนที่ผู้เรียนมีอิสระในการเรียน และมีการควบคุมตัวเองอยู่ในระดับสูง ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยลักษณะของกิจกรรมจะครอบคลุมกระบวนการแก้ปัญหา ซึ่งอาจจัดกิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ลักษณะการสอนตรงกันข้ามกับการสอนแบบบรรยาย และประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่กระตุ้น จูงใจผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิด ทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร เกิดความรู้สึกสนุกสนานขณะเรียน เกิดทัศนคติทางบวกในการเรียนเพิ่มขึ้น และเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้เรียนมีกิจกรรมร่วมกันในลักษณะของการร่วม แรงร่วมใจ ได้ทำงานเป็นกลุ่ม โดยมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และนักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งกันและกัน

บุหงา วัฒนะ (2546) การเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมายโดยการร่วมมือระหว่างนักเรียนด้วยกัน ในการนี้ผู้สอนต้องลดบทบาทในการสอน และการให้ข้อความรู้แก่ผู้เรียนโดยตรง แต่ไปเพิ่มกระบวนการและกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้นอย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์โดยการพูด การ เขียน หรือการอภิปรายกับเพื่อนๆ

คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2559) กล่าวว่า Active learning เป็นแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่มีพื้นฐานจากทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism) ที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทมาก และสำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ การรวบรวมข้อมูลและสรุปความเห็น โดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และน่าสนใจ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของตน และเชื่อมโยงองค์ความรู้ใหม่จากการมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยการจัดการเรียนรู้แบบ Active learning นั้นผู้สอนสามารถเลือกใช้วิธีสอนได้หลากหลายรูปแบบ เช่น Cooperative/Collaborative learning, Discovery learning, Experiential learning, Problem-Based learning, Inquiry-Based learning, Project- Based learning (วิจารณ์ พานิช, 2556; Settle, 2011) ซึ่ง Active learning จะให้ความสำคัญต่อลักษณะของกิจกรรมในกระบวนการเรียนรู้ (Process of Learning) เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรม มีทักษะ

ทั้งในเชิงความคิด และเทคนิควิธีที่จะใช้ปฏิบัติงานและแก้ปัญหาในชีวิตจริง ผู้เรียนสามารถพูดคุยและเขียนสื่อสารในสิ่งที่เรียน วิเคราะห์โต้แย้งระหว่างเพื่อน และอาจารย์ผู้สอนได้ ผู้เรียนยังสามารถจัดระบบการคิด และสร้างวินัยต่อกระบวนการแก้ปัญหารับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีชื่อเรียกเป็นภาษาไทยหลายอย่าง เช่น การเรียนรู้เชิงปฏิบัติ การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ และการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) โดยการสร้างความรู้ด้วยตนเองนั้นมีทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตัวเอง (Constructivism) ได้แก่

วิกิอทสกี (Vygotsky) เป็นนักจิตวิทยาชาวรัสเซียที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาในสมัยเดียวกับเพียเจต์ (Piaget) ผลงานของเขาเป็นที่ยอมรับกันในประเทศรัสเซีย และเริ่มเผยแพร่สู่ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศต่าง ๆ ในยุโรป เมื่อได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษ ในปี ค.ศ. 1962 โคซูลิน (Kozulin) ได้แปลและปรับปรุงหนังสือของวิกิอทสกีอีกครั้งหนึ่ง เป็นผลทำให้ผู้นิยมนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนอย่างแพร่หลาย (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2541)

ทฤษฎีพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของเพียเจต์และวิกิอทสกีเป็นรากฐานที่สำคัญของทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตัวเอง (Constructivism) เพียเจต์อธิบายว่า พัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของบุคคลมีการปรับตัวผ่านทางกระบวนการซึมซับหรือดูดซึม (Assimilation) และกระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา (Accommodation) พัฒนาการเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรับและซึมซับข้อมูลหรือประสบการณ์ใหม่เข้าไปสัมพันธ์กับความรู้หรือโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่เดิม หากไม่สามารถสัมพันธ์กันได้จะไม่เกิดภาวะสมดุลขึ้น (Disequilibrium) บุคคลจะพยายามปรับให้อยู่ในภาวะสมดุล (Equilibrium) โดยใช้กระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา (Accommodation) เพียเจต์เชื่อว่า (Piaget, 1972 : 1-12) คนทุกคนจะมีพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาไปตามลำดับขั้น จากการมีปฏิสัมพันธ์และประสบการณ์กับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับความคิดเชิงตรรกะและคณิตศาสตร์ (logico-mathematical experience) รวมทั้งการถ่ายทอดความรู้ทางสังคม (social transmission) วุฒิภาวะ (maturity) และกระบวนการพัฒนาความสมดุล (equilibrium) ของบุคคลนั้น เขาอธิบายว่า มนุษย์ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมตั้งแต่แรกเกิด ซึ่งนอกจากสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติแล้วยังมีสิ่งแวดล้อมทางสังคมซึ่งก็คือวัฒนธรรมที่แต่ละสังคมสร้างขึ้น ดังนั้นสถาบันสังคมต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่สถาบันครอบครัวรอบจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของแต่ละบุคคล นอกจากนั้นภาษายังเป็นเครื่องมือสำคัญของการคิดและการพัฒนาเชาว์ปัญญาขั้นสูง พัฒนาการทางภาษาและทางความคิดของเด็กเริ่มต้นด้วยการพัฒนาที่แยกจากกัน แต่เมื่ออายุมากขึ้น พัฒนาการทั้ง 2 ด้านจะเป็นไปพร้อมกัน

ความหมายของการเรียนรู้เชิงรุก

Active Learning เป็นการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้ Constructivism (Cooperstein and Kocevar-Weidinger, 2004) ซึ่งเชื่อว่าความรู้เดิมมีความสำคัญต่อการสร้าง

ความรู้ใหม่ของผู้เรียน นักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า Active Learning เอาไว้ โดยนักการศึกษาของประเทศไทยใช้คำภาษาไทยว่าการเรียนเชิงรุก แทน Active Learning ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้

Lorenzen (2001) ให้ความหมายว่า การเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การจัดการเรียน การสอนที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน นักเรียนจะมีบทบาทในฐานะผู้ฟังและมีการจดบันทึก บทบาทของผู้สอนต้องช่วยให้ผู้เรียนเกิดการค้นพบในระหว่างการทำงานของนักเรียน เพื่อให้เข้าใจใน เนื้อหาที่สอน

Petty (2004) ให้ความหมายว่า การเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ให้ โอกาสผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน ผู้สอนจะเป็นผู้สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มากกว่าการที่ผู้เรียนจะ ได้รับความรู้จากการบรรยายเพียงอย่างเดียว

ปรีชาญ เดชศรี (2545) ให้ความหมายว่า การเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การจัดการ เรียนรู้อย่างกระตือรือร้น เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีกิจกรรมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ ทั้งในเชิงทักษะต่าง ๆ เช่น การทดลอง การสำรวจตรวจสอบ และปฏิบัติเพื่อหาวิธีแก้ปัญหา เช่น การคิดแก้ปัญหา วิเคราะห์วิจารณ์ หรือการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เพื่อแทนที่การเรียนการสอนที่ครู บอกเล่าให้นักเรียนฟังด้านเดียว

ศักดา ไชกิจภิญโญ (2548) ให้ความหมายว่า การเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การจัดการ เรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องหาความหมาย และทำความเข้าใจด้วยตนเองหรือร่วมกันกับเพื่อน เช่น ร่วมสืบค้น หาคำตอบ ร่วมอภิปราย ร่วมนำเสนอ และสรุปความคิดรวบยอดร่วมกัน หรืออีกนัยหนึ่ง คือ การเปลี่ยนผู้เรียนจากการเป็นผู้ฟังเพียงอย่างเดียว (passive) มาเป็นผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรม การแสวงหาความรู้ที่ผู้สอนกำหนด

Meyers และ Jones (1993) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การเรียนรู้ที่ เกี่ยวข้องกับการสร้างโอกาสในการพูด ฟัง เขียน อ่าน และไตร่ตรองอย่างมีความหมาย เกี่ยวกับเนื้อหา แนวคิดประเด็น และการนำเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ไปใช้ให้กับผู้เรียน

Bonwell และ Eison (1991) กล่าวเกี่ยวกับ Active Learning ว่าเป็นการเรียนรู้ที่ ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงมากกว่าการฟัง ผู้เรียนจะต้องอ่าน เขียน อธิบายและมีส่วนร่วมในการ แก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งสัมพันธ์กัน 3 ส่วน ได้แก่ ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ

Bonwell (2003) กล่าวว่า Active & Learning หมายถึง การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียน ได้ปฏิบัติและสร้างความรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงในระหว่างการเรียนการสอน ส่งผลให้ผู้เรียน เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม

Prince (2004) กล่าวว่า การเรียนเชิงรุก หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น ได้ใช้ทักษะการพูด ฟัง อ่านเขียน และไตร่ตรองความคิด

Felder และ Brent (2009) กล่าวว่า Active Learning หมายถึง กิจกรรมใด ๆ ก็ตามที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ผู้เรียนทุกคนได้ถูกเรียกให้ทำสิ่งต่าง ๆ นอกเหนือจากการนั่งดู ฟัง และจดบันทึกอย่างเดียว

ศิริพร มโนพิเชษฐวัฒนา (2547) กล่าวว่า Active Learning หรือการเรียนรู้แบบกระตือรือร้น เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้มีบทบาทในการรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองอย่างกระปรี้กระเปร่า โดยการลงมือทำสิ่งที่ตนเองกำลังจะกระทำ จากข้อมูลหรือกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับผ่านทาง การอ่าน พูด ฟัง คิดเขียน อภิปราย แก้ปัญหาและมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

จรรยา ดาสา (2552) กล่าวว่า การเรียนเชิงรุก คือการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนจะได้เชื่อมโยงความรู้เดิมและความรู้ใหม่จากการได้คิด ได้ปฏิบัติระหว่างการเรียนการสอน

ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ (2551) การเรียนเชิงรุก หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ลดกระบวนการถ่ายทอดเนื้อหาให้กับผู้เรียนเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการพัฒนาความคิดระดับสูง เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติมากกว่าฟังบรรยาย และเน้นการให้ข้อมูลย้อนกลับกับผู้เรียนเป็นหลัก

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560) อธิบายว่า การเรียนเชิงรุก คือ กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจลึกซึ้งด้วยการเชื่อมโยงผู้เรียนกับเนื้อหาในองค์ความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริง แนวคิดและทักษะผ่านการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

สรุปได้ว่า การเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน เป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติหรือการลงมือทำ ความรู้ที่เกิดขึ้นเป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ จากกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนมีโอกาสมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ และการวิเคราะห์ปัญหา

ความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก

ได้มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

บุหงา วัฒนะ (2546) กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
2. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกัน
3. บรรลุผลสำเร็จทางด้านวิชาการ
4. เกิดทักษะทางด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน

5. มีการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

6. เกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน และเกิดแรงจูงใจต่อการเรียนรู้

ศักดา ไชกิจภิญโญ (2548) กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้
2. ได้พัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
3. ได้พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง
4. กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2553) กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้

1. เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมองทั้งการคิด การแก้ปัญหา และการนำไปประยุกต์ใช้
2. เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้สูงสุด
3. ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดระบบการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
4. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกันและร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน
5. ผู้เรียนได้เรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงานและการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
6. เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน พูด ฟัง คิด อย่างกลุ่มเล็ก ผู้เรียนจะเป็นผู้จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
7. เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นทักษะการคิดขั้นสูง
8. เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศและหลักการสู่การสร้างความคิดรวบยอด
9. ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการความรู้เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง
10. ความรู้เกิดจากประสบการณ์การสร้างองค์ความรู้และการสรุปบทวนของผู้เรียน

จิตณรงค์ เอี่ยมสำอางค์ (2558) กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้

1. การเรียนรู้เชิงรุก ส่งเสริมการมีอิสระทางด้านความคิดและการกระทำของผู้เรียน การมีวิจรรย์ญาณ และการคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจะมีโอกาสในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง และมีการใช้วิจรรย์ญาณในการคิดและตัดสินใจในการปฏิบัตินั้น โดยครูเป็นผู้ดูแลให้คำปรึกษา และกระตุ้น ซึ่งอาจใช้การถามหรือเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประยุกต์ใช้อุปกรณ์ต่างในการปฏิบัติงานหรือในการเรียนรู้สร้างสรรค์

2. การเรียนรู้เชิงรุก สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มจะนำไปสู่ความสำเร็จในภาพรวม

3. การเรียนรู้เชิงรุก ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียนและทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความสามารถ เมื่อผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติอย่างกระตือรือร้น ในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ผู้เรียนจะมีความทุ่มเทเพื่อบริการความสำเร็จของงานและมีความรับผิดชอบเช่นเดียวกัน ถ้าผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเขาก็จะทุ่มเทมุ่งมั่นเรียนรู้และใช้ความรู้อย่างเต็มความสามารถ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ ดังนี้

1. ส่งเสริมการมีอิสระทางด้านความคิดและการกระทำของผู้เรียนการมีวิจาร์ณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจะมีโอกาส มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงและมีการใช้วิจาร์ณญาณในการคิดและตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมนั้น มุ่งสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้กำกับทิศทางการเรียนรู้ ค้นหาสไตล์การเรียนรู้ของตนเอง ผู้เรียนเป็นผู้รู้คิด รู้ตัดสินใจด้วยตนเอง (Metacognition) เพราะฉะนั้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จึงเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดขั้นสูง (Higher order thinking) ในการมีวิจาร์ณญาณ การวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การประเมิน ตัดสินใจ และการสร้างสรรค์

2. สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มจะนำไปสู่ความสำเร็จในภาพรวม

3. ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียน และทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความสามารถ เมื่อผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น ในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ผ่านการใช้กิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้ให้หลากหลาย ผู้เรียนเลือกเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง เกิดความรับผิดชอบและทุ่มเทเพื่อบริการความสำเร็จ

4. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงบวกทั้งตัวผู้เรียนและตัวครู เป็นการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ผู้เรียนจะมีโอกาสได้เลือกใช้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถที่เป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Different) สอดรับกับแนวคิดพหุปัญญา (Multiple Intelligence) เพื่อแสดงออกถึงตัวตนและศักยภาพของตนเอง ส่วนครูผู้สอนต้องมีความตระหนัก

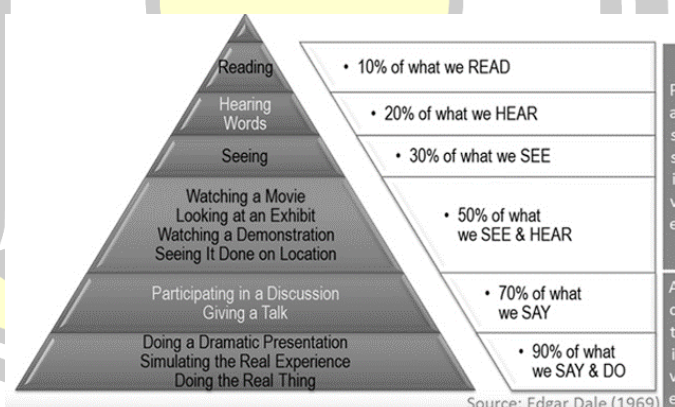
สรุปได้ว่า การเรียนรู้เชิงรุกมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ เพราะเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้เรียนได้พัฒนา

ทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ได้พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม และมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน

รูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

1. กรวยแห่งการเรียนรู้ (The Cone of Learning)

การเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน หรือการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง เป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือการลงมือทำ ซึ่ง “ความรู้” ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ จากกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนมีโอกาสดึงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ และการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า การเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning) ทำให้ผู้เรียนสามารถรักษาผลการเรียนรู้ให้อยู่คงทนได้มากและนานกว่ากระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียน เป็นฝ่ายรับความรู้ (Passive Learning) เพราะกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning สอดคล้องกับการทำงานของสมองที่เกี่ยวข้องกับความจำ โดยสามารถเก็บและจำสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีส่วนร่วม มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ผู้สอน สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ที่ได้ผ่านการปฏิบัติจริง จะสามารถเก็บความจำในระบบความจำระยะยาว (Long Term Memory) ทำให้ผลการเรียนรู้อยู่คงอยู่ได้ในปริมาณที่มากกว่าระยะยาวกว่า ซึ่งอธิบายได้ ดังรูป



ที่มา : www.sparkinsight.com

จากภาพจะเห็นได้ว่า กรวยแห่งการเรียนรู้นี้ได้แบ่งเป็น 2 กระบวนการ คือ

1. กระบวนการเรียนรู้แบบตั้งรับ (Passive Learning)

1.1 การเรียนรู้โดยการอ่าน ท่องจำ ผู้เรียนจะจำได้ในสิ่งที่เรียนเพียง 20%

1.2 การเรียนรู้โดยการฟังบรรยายเพียงอย่างเดียว โดยที่ผู้เรียนไม่มีโอกาสได้มี

ส่วนร่วมการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมอื่นในขณะทีครูสอน เมื่อเวลาผ่านไปผู้เรียนจะจำได้เพียง 20%

หากในการเรียนการสอนผู้เรียนมีโอกาสดูเห็นภาพประกอบด้วยก็จะทำให้ผลการเรียนรู้คงอยู่ได้เพิ่มขึ้นเป็น 20%

1.3 การเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเพิ่มขึ้น เช่น การให้ดูวีดิทัศน์ การสาธิต จัดนิทรรศการให้ผู้เรียนได้ดู รวมทั้งการนำผู้เรียนไปทัศนศึกษาหรือดูงาน ก็ทำให้ผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้น เป็น 20%

2. กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

2.1 ผู้เรียนมีบทบาทในการแสวงหาความรู้และเรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์ จนเกิดความรู้ ความเข้าใจ นำไปประยุกต์ใช้ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า หรือสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ และพัฒนาตนเองเต็มความสามารถ รวมถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ได้รับอภิปราย ให้ฝึกทักษะการสื่อสาร ทำให้ผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้นเป็น 70%

2.2 การนำเสนอผลงานทางการเรียนรู้ในสถานการณ์จำลอง ทั้งมีการฝึกปฏิบัติในสภาพจริง มีการเชื่อมโยงกับสถานการณ์ต่าง ๆ จะทำให้ผลการเรียนรู้เกิดขึ้นถึง 90%

รูปแบบวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
การจัดการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning)
ครอบคลุมวิธีการจัดการเรียนรู้หลากหลายวิธี ดังนี้

1. การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning)

การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning)
เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนามาจากแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่เผยแพร่ในปลายศตวรรษที่ 20 ที่เรียกว่าการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน หรือ “การเรียนรู้เชิงรุก” (Active Learning) ซึ่ง “ใช้กิจกรรมเป็นฐาน” หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นที่ตั้ง เพื่อที่จะฝึกหรือพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนด

1.1 ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ดังนี้

1.1.1 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวและกระตือรือร้นด้านความรู้คิด
1.1.2 กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้จากตัวผู้เรียนเองมากกว่าการฟัง
ผู้สอนในห้องเรียนและการท่องจำ

1.1.3 พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องนอกห้องเรียนอีกด้วย

1.1.4 ได้ผลลัพธ์ในการถ่ายทอดความรู้ใกล้เคียงกับการเรียนรู้รูปแบบอื่น แต่ได้ผลดีกว่าในการพัฒนาทักษะด้านการคิดและการเขียนของผู้เรียน

1.1.5 ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับการเรียนรู้แบบนี้มากกว่ารูปแบบที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้ ซึ่งเป็นการเรียนรู้แบบตั้งรับ (Passive Learning)

1.1.6 มุ่งเน้นความรับผิดชอบของผู้เรียนในการเรียนรู้โดยผ่าน การอ่าน เขียน คิด อภิปราย และเข้าร่วมในการแก้ปัญหา และยังสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ ตามลำดับขั้นการเรียนรู้ในด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัย

1.2 หลักการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ดังนี้

- 1.2.1 ให้ความสนใจที่ตัวผู้เรียน
- 1.2.2 เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติที่น่าสนใจ
- 1.2.3 ครูผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก
- 1.2.4 ใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในการเรียน
- 1.2.5 ไม่มีการทดสอบแต่ประเมินผลจากพฤติกรรม ความเข้าใจ
- 1.2.6 เพื่อนในชั้นเรียนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้
- 1.2.7 มีการจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนา

ผลงาน

ความคิดและเสริมสร้างความมั่นใจในตนเอง

1.3 ประเภทของการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน

กิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีใช้กิจกรรมเป็นฐานมีหลากหลายกิจกรรม การนำมาใช้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนั้น ๆ ว่า มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้หรือพัฒนาในเรื่องใด โดยทั่วไปสามารถจำแนกออกเป็น 3 ประเภทหลัก ๆ คือ

1. กิจกรรมเชิงสำรวจ เสาะหา ค้นคว้า (Exploratory)

ซึ่งเกี่ยวข้องกับการรวบรวม สังสมความรู้ ความคิดรวบยอด และทักษะ

2. กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ (Constructive) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการรวบรวม สังสมประสบการณ์ผ่านการปฏิบัติ หรือการทำงานที่ริเริ่มสร้างสรรค์

3. กิจกรรมเชิงการแสดงออก (Expressional) ได้แก่ กิจกรรมที่เกี่ยวกับ การนำเสนอ การเสนอผลงาน

1.4 กิจกรรมการเรียนรู้ที่นิยมใช้

- 1.4.1 การอภิปรายในชั้นเรียน (class discussion) ที่กระทำได้ทั้งในห้องเรียนปกติ และการอภิปรายออนไลน์
- 1.4.2 การอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion)
- 1.4.3 กิจกรรม “คิด-จับคู่-แลกเปลี่ยน” (think-pair-share)
- 1.4.4 เซลการเรียนรู้ (Learning Cell)
- 1.4.5 การฝึกเขียนข้อความสั้น ๆ (One-minute Paper)
- 1.4.6 การโต้เถียง (Debate)

1.4.7 บทบาทสมมุติ (Role Play)

1.4.8 การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์ (Situational Learning)

1.4.9 การเรียนแบบกลุ่มร่วมแรงร่วมใจ (Collaborative learning group)

1.4.10 ปฏิกริยาจากการชมวิดีโอ (Reaction to a video)

1.4.11 เกมในชั้นเรียน (Game)

1.4.12 แกลเลอรี วอล์ค (Gallery Walk)

1.4.13 การเรียนรู้โดยการสอน (Learning by Teaching)

2. การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning)

การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning)

เป็นกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งสมมติฐาน สาเหตุและกลไกของ การเกิดปัญหานั้น รวมถึงการค้นคว้าความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับปัญหา เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา ต่อไป โดยผู้เรียนอาจไม่มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ มาก่อน แต่อาจใช้ความรู้ที่ผู้เรียนมีอยู่เดิมหรือ เคยเรียนมา นอกจากนี้ยังมุ่งให้ผู้เรียนเฝ้าหาความรู้เพื่อแก้ไขปัญหา ได้คิดเป็น ทำเป็น มีการตัดสินใจ ที่ดี และสามารถเรียนรู้การทำงานเป็นทีม โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถ นำทักษะจากการเรียนมาช่วยแก้ปัญหาในชีวิต การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการเรียนรู้จาก ประสบการณ์ โดยเริ่มจากการได้ประสบการณ์ตรงจากโจทย์ปัญหาผ่านกระบวนการคิดและ การสะท้อนกลับไปสู่ความรู้และความคิดรวบยอด อันจะนำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ต่อไป การเรียนรู้ โดยใช้ปัญหาเป็นฐานยังเป็นการตอบสนองต่อแนวคิด constructivism โดยให้ผู้เรียนวิเคราะห์หรือ ตั้งคำถามจากโจทย์ปัญหาผ่านกระบวนการคิดและสะท้อนกลับ เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในกลุ่ม เน้นการเรียนรู้ที่มีส่วนร่วม นำไปสู่การค้นคว้าหาคำตอบหรือสร้างความรู้ใหม่ บนฐานความรู้เดิมที่ ผู้เรียนมีมาก่อนหน้านี้

2.1 การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานยังเป็นการสร้างเงื่อนไขสำคัญที่ ส่งเสริมการเรียนรู้ กล่าวคือ

2.1.1 การเรียนรู้สิ่งใหม่จะได้ผลดีขึ้น ถ้าได้มีการเชื่อมโยงหรือ กระตุ้นความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่

2.1.2 การเรียนรู้เนื้อหาที่ใกล้เคียงสถานการณ์จริงหรือ มีประสบการณ์ตรงจากโจทย์ปัญหาจะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น เนื่องจากการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา เป็นฐานเป็นการเรียนกลุ่มย่อย การได้แสดงออก แสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายถกเถียงกัน จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้สิ่งนั้นได้ดีขึ้น

2.1.3 การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากแนวคิดตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์นิยม (Constructivism) โดยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ จากการใช้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในโลก เป็นบริบทของการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์และคิดแก้ปัญหา รวมทั้งได้ความรู้ตามศาสตร์ในสาขาวิชาที่ตนศึกษาไปพร้อมกันด้วย

2.1.4 การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานจึงเป็นผลมาจากกระบวนการทำงานที่ต้องอาศัยความเข้าใจและการแก้ไขปัญหาเป็นหลักสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานคือปัญหา เพราะปัญหาที่ดีจะเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่แสวงหาความรู้ในการเลือกศึกษาปัญหาที่มีประสิทธิภาพ

2.1.5 ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงพื้นฐาน ความรู้ความสามารถของผู้เรียน ประสบการณ์ความสนใจและภูมิหลังของผู้เรียน เพราะคนเรามีแนวโน้มที่จะสนใจเรื่องใกล้ตัวมากกว่าเรื่องไกลตัว สนใจสิ่งที่มีความหมายและความสำคัญต่อตนเองและเป็นเรื่องที่ตนเองสนใจใคร่รู้ ดังนั้นการกำหนดปัญหาจึงต้องคำนึงถึงตัวผู้เรียนเป็นหลักรวมถึงสภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่เอื้ออำนวยต่อการแสวงหาความรู้ของผู้เรียนด้วย

2.1.6 การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบนี้จะเน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เผชิญหน้ากับปัญหาด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะในการคิดหลายรูปแบบ เช่น การคิดวิจารณ์ญาณ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

2.2 วัตถุประสงค์หรือผลลัพธ์ที่คาดหวังจากการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ได้แก่

- 2.2.1 ได้ความรู้ที่สอดคล้องกับบริบทจริงและสามารถนำไปใช้ได้
 - 2.2.2 พัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ การให้เหตุผล และนำไปสู่การแก้ปัญหาที่มีประสิทธิผล
 - 2.2.3 ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่อง
 - 2.2.4 ผู้เรียนสามารถทำงานและสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - 2.2.5 สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน
 - 2.2.6 ความคงอยู่ (Retention) ของความรู้จะนานขึ้น
- 2.3 ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
- 2.3.1 ปัญหาที่เหมาะสมกับการนำมาจัดกิจกรรมควรมีลักษณะ

ดังนี้

- 1) เป็นเรื่องจริงเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง และเกิดจากประสบการณ์ของผู้เรียนหรือผู้เรียนอาจมีโอกาสเผชิญกับปัญหานั้น
- 2) ทำท่าย กระตุ้นความสนใจ อาจตื่นเต้นบ้าง เป็นปัญหาที่ยังไม่มีคำตอบชัดเจนตายตัว เป็นปัญหาที่มีความซับซ้อน คลุมเครือ หรือผู้เรียนเกิดความสับสน
- 3) เป็นปัญหาที่พบบ่อย มีความสำคัญ มีข้อมูลประกอบเพียงพอสำหรับการค้นคว้าได้ฝึกทักษะ
- 4) การตัดสินใจโดยข้อเท็จจริง ข้อมูลข่าวสาร ตรรกะ เหตุผลตลอดถึงการตั้งสมมติฐาน
- 5) เชื่อมโยงความรู้เดิมกับข้อมูลใหม่ สอดคล้องกับเนื้อหา/แนวคิดของหลักสูตรมีการสร้างความรู้ใหม่ บูรณาการระหว่างบทเรียนนำไปประยุกต์ใช้ได้
- 6) ปัญหาซับซ้อนที่ก่อให้เกิดการทำงานกลุ่มร่วมกัน มีการแบ่งงานกันทำโดยเชื่อมโยงกันไม่ แยกส่วน เหมาะสมกับเวลา เกิดแรงจูงใจในการแสวงหาความรู้ใหม่
- 7) ชักจูงให้เกิดการอภิปรายได้กว้างขวาง ปัญหาที่เป็นประเด็นขัดแย้งข้อถกเถียงในสังคมที่ยังไม่มีข้อยุติ เป็นปลายเปิด ไม่มีคำตอบที่ชัดเจน มีหลายทางเลือกหลายคำตอบ สัมพันธ์กับสิ่งที่เคยเรียนรู้มาแล้ว มีข้อพิจารณาที่แตกต่าง แสดงความคิดเห็นได้หลากหลาย
- 8) ปัญหาที่สร้างความเดือดร้อน เสียหาย เกิดโทษภัย เป็นสิ่งที่ไม่ดี หากใช้ข้อมูลโดยลำพังคนเดียวอาจทำให้ตอบปัญหาผิดพลาด
- 9) ปัญหาที่มีการยอมรับว่าจริง ถูกต้องแต่ผู้เรียนไม่เชื่อจริง ไม่สอดคล้องกับความคิดของผู้เรียน
- 10) ปัญหาที่อาจมีคำตอบหรือแนวทางในการแสวงหาคำตอบได้หลายทาง ครอบคลุมการเรียนรู้ที่กว้างขวางหลากหลายเนื้อหา
- 11) ปัญหาที่มีความยากความง่ายเหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน
- 12) ปัญหาที่ไม่สามารถหาคำตอบได้ทันที ต้องการการสำรวจค้นคว้าและการรวบรวมข้อมูลหรือทดลองดูก่อน ไม่สามารถที่จะคาดเดาหรือทำนายได้ง่าย ๆ ว่าต้องใช้ความรู้อะไร
- 13) ปัญหาที่ส่งเสริมความรู้ด้านเนื้อหาทักษะสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา

14) ใช้สื่อหลากหลายรูปแบบในการระบุปัญหา เช่น ข้อความ บรรยาย รูปภาพ วิดีทัศน์สั้น ๆ ข้อมูลจากผลการทดลองในห้องปฏิบัติการ ข่าว บทความจาก หนังสือพิมพ์ วารสาร สิ่งพิมพ์

2.3.2 บุคลากรเนื้อหาความรู้ในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้น ดังนี้

- 1) เน้นกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ
- 2) เรียนเป็นกลุ่มย่อย โดยมีครูหรือผู้สอนเป็นผู้สนับสนุนและกระตุ้นให้ผู้เรียนร่วมกันสร้าง
- 3) บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในกลุ่ม
- 4) ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ และเรียนโดยการกำกับตนเอง (Self-directed learning) กล่าวคือ สามารถประเมินตนเองและบ่งชี้ความต้องการได้ จัดระบบประเด็นการเรียนรู้ได้อย่างเที่ยงตรง รู้จักเลือกและใช้แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม
- 5) เลือกกิจกรรมการศึกษาค้นคว้า แก้ปัญหา ที่ตรงประเด็น มีประสิทธิภาพบ่งชี้ข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องได้ และคัดแยกออกได้อย่างรวดเร็ว ประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เชิงวิเคราะห์ได้ และรู้จักขั้นตอนการประเมิน

3. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

3.1 ขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหา

1. จัดสถานการณ์ต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมองเห็นปัญหา สามารถกำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่ผู้เรียนอยากรู้ อยากรเรียน เกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ
2. จัดกลุ่มผู้เรียนให้มีขนาดเล็ก (ประมาณ 3-5/8-10 คน)
3. ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ โดยลักษณะของปัญหาที่นำมาใช้ควรมีลักษณะคลุมเครือ ไม่ชัดเจน
4. มีวิธีแก้ไขปัญหได้อย่างหลากหลาย อาจมีคำตอบได้หลายคำตอบ โดยคำนึงถึง การเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิม ความซับซ้อนของปัญหาจากง่ายไปสู่ยาก ระดับและประสบการณ์ผู้เรียน เวลาที่กำหนดให้ผู้เรียนใช้ดำเนินการ และแหล่งค้นคว้าข้อมูล

ขั้นที่ 2 ทำความเข้าใจกับปัญหา

1. ปัญหาที่ต้องการเรียนรู้ ต้องสามารถอธิบายสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้
2. ผู้เรียนทำความเข้าใจหรือทำความเข้าใจความกระจ่างในคำศัพท์ที่อยู่ในโจทย์ปัญหานั้น เพื่อให้เข้าใจตรงกัน

3. ผู้เรียนจับประเด็นข้อมูลที่สำคัญหรือระบุปัญหาในโจทย์วิเคราะห์หาข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ความจริงที่ปรากฏในโจทย์ แยกแยะข้อมูลระหว่างข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น จับประเด็นปัญหาออกเป็นประเด็นย่อย

4. ผู้เรียนระดมสมองเพื่อวิเคราะห์ปัญหา อภิปราย แต่ละประเด็นปัญหาว่าเป็นอย่างไร เกิดขึ้นได้อย่างไร ความเป็นมาอย่างไร โดยอาศัยพื้นฐานความรู้เดิมเท่าที่ผู้เรียนมีอยู่.

5. ผู้เรียนร่วมกันตั้งสมมติฐานเพื่อหาคำตอบปัญหาประเด็นต่าง ๆ พร้อมจัดลำดับความสำคัญของสมมติฐานที่เป็นไปได้อย่างมีเหตุผล

6. จากสมมติฐานที่ตั้งขึ้น ผู้เรียนจะประเมินว่ามีความรู้เรื่องอะไรบ้าง มีเรื่องอะไรที่ยังไม่รู้หรือขาดความรู้ และความรู้อะไรจำเป็นที่จะต้องใช้เพื่อพิสูจน์สมมติฐาน ซึ่งเชื่อมโยงกับโจทย์ปัญหาที่ได้ ขั้นตอนนี้กลุ่มจะกำหนดประเด็นการเรียนรู้หรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เพื่อจะไปค้นคว้าหาข้อมูลต่อไป

ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองด้วยวิธีการหลากหลาย
2. ผู้เรียนค้นคว้าหาข้อมูลและศึกษาเพิ่มเติมจากทรัพยากรการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น หนังสือตำรา วารสาร สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ การศึกษาในห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน อินเทอร์เน็ต หรือปรึกษาผู้รู้ในเนื้อหาเฉพาะ เป็นต้น พร้อมทั้งประเมินความถูกต้อง โดยประเมินแหล่งข้อมูล ความถูกต้อง เชื่อถือได้ของข้อมูล
3. เลือกนำความรู้ที่เกี่ยวข้องมาเชื่อมโยงว่าตรงประเด็นเพียงพอที่จะแก้ปัญหาอย่างไร หาประเด็นความรู้เพิ่มเติม ถ้าจำเป็น

4. สรุป เตรียมสื่อ เลือกวิธีนำเสนอผลงาน

ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้

1. ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
2. ผู้เรียนนำข้อมูลหรือความรู้ที่ได้มาสังเคราะห์ อธิบาย พิสูจน์สมมติฐานและประยุกต์ให้เหมาะสมกับโจทย์ปัญหา พร้อมสรุปเป็นแนวคิดหรือหลักการทั่วไป
3. นำเสนอผลงานกลุ่มด้วยสื่อหลากหลาย
4. สะท้อนความคิด ให้ข้อมูลย้อนกลับ อภิปราย ทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม ถึงกระบวนการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การเชื่อมโยง การสร้างองค์ความรู้ใหม่
5. สรุปภาพรวมเป็นความรู้ทั่วไป

ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าหาคำตอบ

1. ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม สรุปผลงานของกลุ่มตนเอง และประเมินผลงานว่า ข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสม หรือไม่เพียงใด โดยพยายามตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระ ทุกกลุ่มช่วยกันสรุปองค์ความรู้ ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง

2. ประเมินผลจากสภาพจริง โดยดูจากความสามารถในการปฏิบัติ

3.2 บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

3.2.1 ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก หรือผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ

3.2.2 เป็นผู้กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ มิได้เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่

ผู้เรียนโดยตรง

3.2.3 ใช้ทักษะการตั้งคำถามที่เหมาะสม

3.2.4 กระตุ้นและส่งเสริมกระบวนการกลุ่ม ให้กลุ่มดำเนินการตาม

ขั้นตอนของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

3.2.5 สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนและเน้นให้ผู้เรียนตระหนักว่า

การเรียนรู้เป็นความรับผิดชอบของผู้เรียน

3.2.6 กระตุ้นให้ผู้เรียนเอาความรู้เดิมที่มีอยู่มาใช้อภิปรายหรือ

แสดงความคิดเห็น

3.2.7 สนับสนุนให้กลุ่มสามารถตั้งประเด็นหรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้

แก้ปัญหาได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่ครูกำหนด

3.2.8 หลีกเลี่ยงการแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินว่าถูกหรือผิด

3.2.9 ส่งเสริมให้ผู้เรียนประเมินการเรียนรู้ของตนเอง รวมทั้ง

เป็นผู้ประเมินทักษะของผู้เรียนและกลุ่มพร้อมการให้ข้อมูลย้อนกลับ

4. การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) การเรียนรู้

โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) หมายถึง การเรียนรู้ที่จัดประสบการณ์ในการ

ปฏิบัติงานให้แก่ผู้เรียนเหมือนกับการทำงานในชีวิตจริงอย่างมีระบบ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มี

ประสบการณ์ตรงได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา วิธีการหาความรู้ความจริงอย่างมีเหตุผลได้ทำการทดลอง

ได้พิสูจน์สิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง รู้จักการวางแผนการทำงาน ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม ตลอดจนได้พัฒนา

กระบวนการคิดโดยเฉพาะการคิดขั้นสูงและการประเมินตนเอง โดยมีผู้สอนเป็นผู้กระตุ้นเพื่อนำ

ความสนใจที่เกิดจากตัวผู้เรียนมาใช้ในการทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเอง นำไปสู่การเพิ่ม

ความรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ การฟังและการสังเกตจากผู้รู้ โดยผู้เรียนมีการเรียนรู้ผ่านกระบวนการ

ทำงานเป็นกลุ่มที่จะนำมาสู่การสรุปความรู้ใหม่ มีการเขียนกระบวนการจัดทำโครงงานและได้ผลการ

จัดกิจกรรมเป็นผลงานแบบรูปธรรม นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ยังเน้น

การเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ชีวิตขณะที่เรียน ได้พัฒนาทักษะต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับหลักพัฒนาการตามลำดับขั้นความรู้ความคิดของบลูม ทั้ง 6 ขั้น คือ 1) ความรู้ความจำ 2) ความเข้าใจ 3) การประยุกต์ใช้ 4) การวิเคราะห์ 5) การสังเคราะห์ และ 6) การประเมินค่าและการคิดสร้างสรรค์ การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน ถือได้ว่าเป็น การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเพื่อฝึกทักษะต่าง ๆ ด้วยตนเองทุกขั้นตอน โดยมีผู้สอนเป็นผู้ให้การส่งเสริม สนับสนุน

4.1 ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานดังนี้

4.1.1 ยึดหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานตามระดับทักษะที่ตนเองมีอยู่

4.1.2 เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning)

4.1.3 เป็นเรื่องที่ผู้เรียนสนใจและรู้สึกสบายใจที่จะทำ

4.1.4 ผู้เรียนได้รับสิทธิในการเลือกที่จะตั้งคำถามอะไร และต้องการผลิตอะไรจากการทำโครงงาน

4.1.5 ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนอุปกรณ์และจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน สนับสนุนการแก้ไขปัญหา และสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน

4.1.6 ผู้เรียนกำหนดการเรียนรู้ของตนเองเชื่อมโยงกับชีวิตจริง
สิ่งแวดล้อมจริง

4.1.7 มีฐานจากการวิจัย ศึกษา ค้นคว้า หรือองค์ความรู้ที่เคยมีใช้
แหล่งข้อมูลหลายแหล่ง ผังตรึงด้วยความรู้และทักษะต่าง ๆ

4.1.8 สามารถใช้เวลามากพอเพียงในการสร้างผลงานมีผลผลิต

4.2 ประเภทของโครงงาน

โครงงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน อาจจำแนกได้เป็น 2 ประเภทหลัก ๆ คือ โครงงานที่แบ่งตามระดับการให้คำปรึกษาของครู และโครงงานที่แบ่งตามลักษณะกิจกรรม ดังนี้

1. โครงงานที่แบ่งตามระดับการให้คำปรึกษาของผู้สอนหรือระดับการมีบทบาทของผู้เรียน ดังนี้

1.1 โครงงานประเภทครูนำทาง (Guided Project) มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้สอนกำหนดปัญหาให้

ขั้นตอนที่ 2 ผู้สอนออกแบบการรวบรวมข้อมูลกำหนดวิธีทำ

กิจกรรม

- ขั้นตอนที่ 3 ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมตามวิธีการที่กำหนด
- ขั้นตอนที่ 4 ตีความหมายจากข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 5 สรุปผลข้อมูล
- 1.2 โครงการประเภทครูลดการนำทาง-เพิ่มบทบาทผู้เรียน (Less-guided Project)
- ขั้นตอนที่ 1 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันระบุปัญหา
- ขั้นตอนที่ 2 ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันออกแบบข้อมูล
- การรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคำตอบ
- ขั้นตอนที่ 3 ผู้เรียนใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 4 ตีความจากข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 5 สรุปข้อมูล
- 1.3 โครงการประเภทผู้เรียนนำเอง ครูไม่ต้องนำทาง (Unguided Project)
- ขั้นตอนที่ 1 ผู้เรียนระบุปัญหาตามความสนใจ
- ขั้นตอนที่ 2 ผู้เรียนออกแบบรวบรวมข้อมูลเพื่อค้นหาคำตอบ
- ด้วยตนเอง
- ขั้นตอนที่ 3 ผู้เรียนใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 4 ตีความหมายจากข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 5 สรุปผลข้อมูล
2. โครงการที่แบ่งตามลักษณะกิจกรรม
- 2.1 โครงการเชิงสำรวจ (Survey Project) ลักษณะกิจกรรมคือ ผู้เรียนสำรวจและรวบรวมข้อมูลแล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาจำแนกเป็นหมวดหมู่ และนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เห็นลักษณะหรือความสัมพันธ์ในเรื่องที่ต้องการศึกษาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
- 2.2 โครงการเชิงการทดลอง (Experiential Project) ขั้นตอนการดำเนินงานของโครงการประเภทนี้จะประกอบด้วย การกำหนดปัญหา การกำหนดจุดประสงค์ การตั้งสมมติฐาน การออกแบบการทดลอง การดำเนินการทดลอง การรวบรวมข้อมูล การตีความหมายข้อมูลและการสรุป
- 2.3 โครงการเชิงพัฒนา สร้างสิ่งประดิษฐ์แบบจำลอง (Development Project) เป็นโครงการเกี่ยวกับการประยุกต์องค์ความรู้ ทฤษฎี หรือหลักการทางวิทยาศาสตร์หรือศาสตร์ด้านอื่น ๆ มาพัฒนา สร้างสิ่งประดิษฐ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์แบบจำลอง เพื่อประโยชน์ใช้สอยต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ หรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลง

ของเดิมที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นก็ได้ อาจจะเป็นด้านสังคม หรือด้านวิทยาศาสตร์ หรือการสร้างแบบจำลองเพื่ออธิบายแนวคิดต่างๆ

2.4 โครงการเชิง แนวคิดทฤษฎี (Theoretical Project)

เป็นโครงการนำเสนอทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดใหม่ ๆ ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของสูตรสมการ หรือคำอธิบายก็ได้ โดยผู้เสนอได้ตั้งกติกาหรือข้อตกลงขึ้นมาเอง แล้วนำเสนอทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดหรือจินตนาการของตนเองตามกติกาหรือข้อตกลงนั้น หรืออาจจะใช้กติกาหรือข้อตกลงเดิม มาอธิบายก็ได้ ผลการอธิบายอาจจะใหม่ยังไม่มีใครคิดมาก่อน หรืออาจจะขัดแย้งกับทฤษฎีเดิม หรืออาจจะเป็นการขยายทฤษฎีหรือแนวคิดเดิมก็ได้ การทำโครงการประเภทนี้ต้องมีการศึกษาค้นคว้า พื้นฐานความรู้ในเรื่องนั้น ๆ อย่างกว้างขวาง

2.5 โครงการด้านบริการสังคมและส่งเสริมความเป็นธรรมในสังคม

(Community Service and Social Justice Project) เป็นโครงการที่มุ่งให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้า ประเด็นที่เป็นปัญหา ความต้องการในชุมชน ท้องถิ่นและดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บริการทางสังคม หรือร่วมกับชุมชน องค์กรอื่น ๆ ในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาในเรื่องนั้น ๆ

2.6 โครงการด้านศิลปะและการแสดง (Art and Performance Project)

เป็นโครงการที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษา ค้นคว้า นำความรู้ที่ได้จากการเรียนตามหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านภาษาและสังคมมาต่อยอด สร้างผลงานด้านศิลปะและการแสดง เช่น งานศิลปกรรม ประติมากรรม หนังสือการ์ตูน การแต่งเพลง ดนตรี แสดงคอนเสิร์ต การแสดง ละคร การสร้างภาพยนตร์สั้น ฯลฯ

2.7 โครงการเชิงบูรณาการการเรียนรู้ เป็นโครงการที่มุ่งส่งเสริมให้

ผู้เรียนบูรณาการเชื่อมโยงความรู้จากต่างสาระการเรียนรู้ตั้งแต่สองสาขาวิชาขึ้นไปมาดำเนินการ แก้ปัญหา หรือสร้างประเด็นการศึกษาค้นคว้า ทั้งในแง่มิติเชิงประวัติศาสตร์ ทักษะการประกอบอาชีพ ข้ามสาขาวิชา การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม สังคม ที่ต้องนำความรู้ต่างสาขามาประยุกต์ใช้ การคิดค้น สร้างนวัตกรรมจากการบูรณาการความรู้ ฯลฯ

3. การประเมินผลโครงการ

3.1 ประเมินตามสภาพจริง โดยผู้สอนและผู้เรียนร่วมกัน

ประเมินผลว่ากิจกรรมที่ทำไปนั้นบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร ปัญหาและอุปสรรคที่พบคืออะไรบ้าง ได้ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไร ผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการทำโครงการนั้น ๆ

3.2 ประเมินโดยผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่

- ผู้เรียนประเมินตนเอง
- เพื่อนช่วยประเมิน

- ผู้สอนหรือครูที่ปรึกษาประเมิน
- ผู้ปกครองประเมิน
- บุคคลอื่น ๆ ที่สนใจและมีส่วนเกี่ยวข้อง

4. บทบาทของครูผู้สอน

- 4.1 ใช้คำถามกระตุ้นการเรียนรู้ คำถามที่ใช้ในการกระตุ้นการเรียนรู้จำเป็นต้องเป็นคำถามที่มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้เรียนได้อธิบาย โดยเริ่มต้นว่า “ทำไม” หรือ ลงท้ายว่า “อย่างไรบ้าง” “อะไรบ้าง” “เพราะอะไร”
- 4.2 ทำหน้าที่เป็นผู้สังเกต ครูจะต้องคอยสังเกตว่า ผู้เรียนแต่ละคน มีพฤติกรรมอย่างไร ขณะปฏิบัติกิจกรรมเพื่อหาทางชี้แนะ กระตุ้น หรือยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม
- 4.3 สอนให้ผู้เรียนเรียนรู้การตั้งคำถาม เมื่อผู้เรียนสามารถตั้งคำถามได้ จะทำให้ผู้เรียนรู้จักถามเพื่อค้นคว้าข้อมูล รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และร่วมแสดงความคิดเห็นของตนเองในเรื่อง ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้
- 4.4 ให้อาหารเมื่อผู้เรียนเกิดข้อสงสัย ครูจะต้องเป็นผู้คอยแนะนำ ชี้แจง ให้ข้อมูลต่าง ๆ หรือยกตัวอย่างเหตุการณ์ใกล้เคียงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของผู้เรียนเชื่อมโยงไปสู่ความรู้ด้านอื่น ๆ ในขณะทำกิจกรรมเมื่อผู้เรียนเกิดข้อสงสัย หรือคำถาม โดยไม่บอกคำตอบ
- 4.5 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดหาคำตอบด้วยตนเอง สังเกตและคอยกระตุ้นด้วยคำถามให้ผู้เรียนได้คิดกิจกรรมที่อยากเรียนรู้และหาคำตอบในสิ่งที่สงสัยด้วยตนเอง
- 4.6 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงานอย่างอิสระตามความคิดและความสามารถของตนเอง เพื่อให้ผู้ได้ใช้จินตนาการและความสามารถของตนเองในการคิดสร้างสรรค์อย่างเต็มที่

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

มีนักวิชาการหลายท่านเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้

Baldwin และ Williams (1988) ได้เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียมพร้อม เป็นขั้นที่ผู้สอนนำผู้เรียนเข้าสู่เนื้อหา โดยการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการอยากที่จะเรียนรู้ต่อไป
2. ขั้นปฏิบัติงานกลุ่ม เป็นขั้นที่ผู้สอนให้ผู้เรียนเข้ากลุ่มย่อย เพื่อทำงานร่วมกัน และสรุปความคิดเห็นของกลุ่ม อีกทั้งต้องแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างกลุ่มอื่น ๆ โดยที่ผู้สอนต้องเสริมข้อมูลให้สมบูรณ์
3. ขั้นประยุกต์ใช้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด หรือทำแบบทดสอบหลังเรียน

4. ขั้นติดตามผล เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าอิสระเพิ่มเติม โดยจัดทำเป็นรายงานหรือให้นักเรียนเขียนบันทึกประจำวัน รวมถึงให้ผู้เรียนเขียนสรุปความรู้ที่ได้รับในคาบเรียนนั้น ๆ

Johnson และ Johnson (1991) ได้เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้

1. ขั้นนำ (3-5 นาที) เป็นขั้นที่แสดงให้ผู้เรียนเห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาที่จะสอนกับสิ่งที่ผู้เรียนมีพื้นฐานอยู่ก่อนแล้ว พร้อมทั้งระบุโครงร่างของเนื้อหา แนวคิดประเด็นหลักในการสอน ผู้เรียนจะเห็นความสำคัญและอยากเรียนรู้เรื่องนั้นมากขึ้น
2. ขั้นสอน เป็นขั้นที่ผู้สอนสอนเนื้อหา (10-15 นาที) ตามด้วยกิจกรรมอื่น (3-4 นาที) ปกติผู้สอนมักจะสอนติดต่อกันเป็นเวลานาน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเฉื่อย และไม่กระตือรือร้น การเรียนรู้จากการศึกษา พบว่า สมาธิหรือความสนใจของผู้เรียนจะลดลงอย่างรวดเร็วภายใน 15 นาที ดังนั้นในรูปแบบการสอนจึงแนะนำการสอน 10-15 นาที ตามด้วยกิจกรรมอื่น 3-4 นาที เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศและเป็นการให้โอกาส ผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน เช่น การตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบหรือจะให้ผู้เรียนช่วยกันคิดเป็นกลุ่มเพื่อตอบ ผู้เรียนจะเข้าใจเนื้อหา และจำได้นานกว่า ถ้ามีการอภิปรายร่วมกัน ผู้สอนทำซ้ำโดยสอนเนื้อหาสลับกับกิจกรรมเรื่อย ๆ ไปจนใกล้หมดเวลาสอน
3. ขั้นสรุป เป็นขั้นที่ผู้เรียนสรุปเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง (4-6 นาที) โดยผู้สอนให้ผู้เรียนสรุปความเข้าใจของตนเอง โดยเขียนใจความสำคัญของเนื้อหาลงในแผ่นกระดาษ และแลกเปลี่ยนกับเพื่อนข้าง ๆ กันอ่าน หรือผู้สอนอาจสุ่มให้ผู้เรียนมาอ่านในชั้นเรียน

Moore (1994) ได้เสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้

1. ขั้นนำ เป็นขั้นที่นำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนด้วยสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน
2. ขั้นปฏิบัติ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนค้นหาคำตอบของเนื้อหาในแต่ละหน่วย โดยใช้กระบวนการกลุ่ม และให้นักเรียนนำเสนอแนวคิดที่ค้นพบ
3. ขั้นสรุป ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปบทเรียนในแต่ละเนื้อหา
4. ขั้นประเมินผล เป็นขั้นที่ผู้สอนให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด และประเมินผลจากแบบสังเกตพฤติกรรม ใบกิจกรรม และบันทึกการเรียนรู้

สรุปได้ว่าขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นนำ ขั้นนี้เป็นเตรียมความพร้อมและนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นสอนขั้นนี้เน้นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้ การสร้างองค์ความรู้ร่วมกัน การนำเสนอความรู้ และการลงมือปฏิบัติจริง 3) ขั้นสรุป ขั้นนี้ผู้สอนและผู้เรียนจะช่วยกันสรุปบทเรียนในแต่ละเนื้อหา และ 4) ขั้นประเมินผล เป็นขั้นที่ผู้สอนประเมินผลตามสภาพจริง

รูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

การจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ทั้งในและนอกห้องเรียน รวมทั้งสามารถใช้ได้กับผู้เรียนทุกระดับ ทั้งการเรียนรู้เป็นรายบุคคล การเรียนรู้แบบกลุ่มเล็ก และการเรียนรู้แบบกลุ่มใหญ่ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงรูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้

ปรีชาญ เดชศรี (2545) ได้กล่าวถึง รูปแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับนักเรียนเป็นรายบุคคล

แบบที่ 1 การฝึกหัดเป็นรายบุคคลทั้งการเรียน การโต้ตอบและการคิด การให้ทำกิจกรรมเหล่านี้มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความจำในเรื่องที่กำลังเรียนอยู่ ให้ข้อมูลป้อนกลับในทันทีแก่นักเรียน และนักเรียนมีโอกาสดูตรวจสอบตนเองทั้งความรู้ เจตคติและคุณค่าของการเรียนรู้รูปแบบกิจกรรม ได้แก่

1. การหยุดเพื่อทำความเข้าใจ วิธีนี้จะใช้เมื่อบรรยายไปแล้วประมาณ 10-15 นาที ให้ผู้สอนหยุดพักแล้วให้นักเรียนทำความเข้าใจกับเรื่องที่เรียนมา ในขณะเดียวกันครูจะเดินไปรอบ ๆ ห้อง เพื่อให้นักเรียนซักถามเป็นรายบุคคล รวมทั้งตรวจสอบการบันทึกของนักเรียนด้วยวิธีนี้ช่วยให้นักเรียนที่ไม่มีโอกาสถามขณะบรรยาย ได้ซักถามปัญหาและทำความเข้าใจกับเนื้อหาที่เป็นช่วงสั้น ๆ ความเข้าใจที่เกิดขึ้นจะช่วยส่งผลให้เกิดการเรียนรู้เรื่องต่อไปได้ง่ายขึ้น

2. การให้เขียนสรุปเมื่อเรียนจบ เมื่อเรียนจบชั่วโมงแล้วให้ใช้วิธีการสรุป โดยให้นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปความรู้ที่ได้พร้อมกับส่งให้ครูตรวจสอบว่า นักเรียนเข้าใจมากน้อยเพียงใด ครูจะต้องตรวจสอบก่อนเข้าสอนในชั่วโมงต่อไป เพื่อจะได้เข้าถึงพื้นฐานความรู้ที่ผ่านมาและนำไปเชื่อมโยงกับความรู้ที่จะให้ใหม่ในชั่วโมงต่อไป ด้วยวิธีนี้จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3. ให้นักเรียนเขียนเรื่องที่เข้าใจดีที่สุดและน้อยที่สุดก่อนจบแต่ละชั่วโมงสอนให้เวลานักเรียนประมาณ 5 นาที เพื่อเขียนข้อความสั้น ๆ สรุปเรื่องที่เข้าใจได้มากที่สุดหรือดีที่สุดและเรื่องที่เข้าใจได้น้อยที่สุด ผลจากการเขียนจะช่วยให้นักเรียนมีโอกาสคิดทำความเข้าใจและทบทวนในเรื่องที่เรียนในทันทีทันใด

4. การตอบสนองต่อการสาธิตของครู เมื่อครูนำเสนอกิจกรรมหรือการสาธิตใด ๆ จบแล้วในทันที ให้นักเรียนเขียนข้อความสั้น ๆ เพื่อแสดงความคิดเห็นต่อการสาธิตของครูเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ครูว่า นักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้างอย่างไร มากกว่าที่เป็นกิจกรรมเพื่อความสนุกสนาน

5. การบันทึกประจำวัน (หรือสัปดาห์) ครูตั้งประเด็นหรือคำถามหรือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังเรียนอยู่หรือน่าสนใจ เพื่อให้นักเรียนไปอ่านค้นคว้าและเขียนในรูปของการบันทึกประจำวัน ทั้งนี้ครูจะต้องเก็บบันทึกและตรวจเป็นระยะเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนตื่นตัว และในเวลาเดียวกันก็เป็นข้อมูลป้อนกลับให้แก่นักเรียนด้วย

6. การตั้งคำถามสั้น ๆ เมื่อเริ่มต้นบทเรียนให้นักเรียนแต่ละคนร่วมกันตั้งคำถามและเขียนบนกระดาน แล้วให้เวลานักเรียน 1-2 นาที เพื่อตอบหรืออภิปรายเกี่ยวกับปัญหานั้น การตอบหรืออภิปรายเช่นนี้จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ว่าเรื่องที่จะเรียนหรือเรื่องที่สนใจคืออะไร

แบบที่ 2 กิจกรรมที่เกี่ยวกับคำถามและคำตอบ กิจกรรมนี้มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจให้แก่เด็กนักเรียนในเรื่องที่จะเรียนรู้ ส่งเสริมให้เกิดความคิดวิเคราะห์ วิจัย กระตุ้น ให้นักเรียนได้สร้างข้อสรุปด้วยตนเอง และให้ข้อมูลป้อนกลับในทันทีทันใดต่อการเรียนรู้ของนักเรียนรูปแบบกิจกรรม ได้แก่

1. ให้เวลารอคำตอบ เมื่อถามคำถามแล้วต้องให้เวลาคิดอย่างเพียงพอ ก่อนให้แสดงคำตอบ โดยคำนึงถึงตัวนักเรียนเป็นสำคัญ ต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้คิดและตอบคำถาม ไม่ใช่เฉพาะนักเรียนเก่งหรือที่กล้าแสดงออก เมื่อถามแล้วรอจนนักเรียนคิดได้จึงให้ยกมือตอบ

2. ให้นักเรียนในห้องเรียนตอบคำถามเอง เมื่อถามคำถามและนักเรียนตอบคำถามโดยครูไม่ต้องทวนคำตอบอีก แต่ให้นักเรียนทำความเข้าใจเองหรือซักถามผู้ตอบจนเข้าใจชัดเจน เพราะถ้าครูทวนคำตอบอยู่เสมอจะทำให้เด็กนักเรียนไม่สนใจคำตอบจากเพื่อน แต่รอสรุปคำตอบจากครู หรือถ้าเด็กนักเรียนตอบไม่ชัดเจน เพราะถ้าครูทวนคำตอบอยู่เสมอจะทำให้เด็กนักเรียนไม่สนใจคำตอบจากเพื่อน แต่รอสรุปคำตอบจากครู หรือถ้าเด็กนักเรียนตอบไม่ชัดเจนและไม่มีผู้ใดซักถาม ครูอาจถามคำถามที่เกี่ยวข้องกันเพื่อเพิ่มความชัดเจนอีกก็ได้

3. ส่งเสริมให้ฟังอย่างตั้งใจ เมื่อนักเรียนคนหนึ่งตอบคำถามแล้วให้นักเรียนอีกคนหนึ่งสรุปความรู้ที่ได้จากคำตอบของเพื่อน โดยใช้คำตอบของตนเอง

4. การเลือกสุ่มปัญหาหรือเรื่องที่ต้องการทำความเข้าใจ ให้นักเรียนเขียนปัญหา หรือเรื่องที่ต้องการทำความเข้าใจมากที่สุดลงในกระดาน แล้วรวบรวมไว้ในที่เดียวกัน จากนั้นจึงสุ่มจับขึ้นมาเพื่อทำความเข้าใจหรืออภิปราย

วิทวัส ดวงภูมิเมศ และวาริรัตน์ แก้วอุไร (2560) ได้สรุปองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมี 5 องค์ประกอบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การสร้างสภาพแวดล้อมและกระตุ้นความสงสัยใคร่รู้ในปัญหา ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีการนำเข้าสู่บทเรียนกระตุ้นให้นักเรียนอยากรู้และสนใจในสถานการณ์ปัญหา

ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระตุ้นให้ใช้ความรู้จากประสบการณ์เดิม อธิบายหรือหาคำตอบกับสถานการณ์หรือปัญหา

2. การลงมือสร้างความเข้าใจและวางแผนในการเรียนรู้ ควรเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กระตุ้นให้นักเรียนใช้ทักษะกระบวนการคิดจำแนก วิเคราะห์ กำหนดประเด็น และทำความเข้าใจของสถานการณ์หรือปัญหาที่กำลังเผชิญและร่วมกันวางแผน แบ่งหน้าที่ ใช้ทักษะการแก้ปัญหา กำหนดกรอบวิธีการและการลงมือปฏิบัติ สำนวตรวจสอบอย่างเป็นระบบจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ

3. การลงข้อสรุปผลการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีการใช้ทักษะการสื่อสารร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้แสดงแนวคิดในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และเป็นระบบ การสรุปและการสร้างองค์ความรู้ ตลอดจนนำเสนอผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการอย่างหลากหลาย

4. การขยายความรู้สู่ส่วนวัฒนธรรม เป็นการนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับศาสตร์วิชาอื่น ๆ เพื่อสร้างผลงานหรือชิ้นงานขึ้นมาใหม่ โดยนักเรียนมีอิสระในการเลือกที่จะสร้างสรรค์นวัตกรรม ในลักษณะของผลงานที่เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มและสามารถนำผลงานออกสู่นอกห้องเรียนให้สังคมภายนอกได้รับรู้และเป็นประโยชน์ใช้ได้จริง

5. การประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการประเมินเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for Learning) ตลอดกระบวนการเรียนรู้และผลของการเรียนรู้ โดยประเมินร่วมกันระหว่างนักเรียนและครูผู้สอน กระตุ้นให้นักเรียน อภิปรายร่วมกัน แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปลองค์ความรู้ร่วมกันทั้งชั้นเรียน นำเสนอปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาในขณะปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้

Meyers และ Jones (1993) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า ประกอบด้วยปัจจัย 4 ประการ ดังนี้

1. การออกแบบการเรียนรู้
2. การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติ
3. การใช้และพัฒนาสื่อวัฒนธรรมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และ
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

อัมพิกา ภูเดช (2541) ได้กล่าวว่าองค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่

1. การมีวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ (Appealing Materials)

2. ผู้เรียนมีโอกาสลงมือปฏิบัติ (Opportunities for Manipulation)
3. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมและกลวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

(Choices for Children)

4. ผู้เรียนได้สื่อสารเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังทำกับผู้อื่น (Language from Children)
5. การได้รับการสนับสนุนกระตุ้นให้ลงมือทำสิ่งที่ท้าทายจากผู้ใหญ่ (Adult Support)

Support)

ไพบูลย์ เปานิล (2546) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ว่า เป็นการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนดึงประสบการณ์เดิมของตนเองออกมาเชื่อมโยงหรืออธิบายปัญหาใหม่ที่พบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือข้อสรุปการกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ ครูอาจใช้สื่อแผ่นใส วัสดุทัศน สถานการณ์จำลอง ตั้งคำถาม หรือสื่อกิจกรรมอื่น ๆ
2. การสร้างองค์ความรู้ หมายถึง โดยการตั้งประเด็นปัญหาหรือคำถามให้ผู้เรียน ได้คิดวิเคราะห์ และสร้างสรรค์มวลประสบการณ์ร่วมกัน อาจใช้คำถามหรือสถานการณ์จำลองที่ท้าทายอารมณ์ความรู้สึกของผู้เรียน
3. การนำเสนอความรู้ หมายถึง การหลอมรวมแนวความคิดที่ได้จากการอภิปรายกลุ่มเข้ากับหลักการทฤษฎีที่ครูจัดเตรียมให้ หรือค้นคว้ามาจากแหล่งความรู้มาสังเคราะห์ ภายในกลุ่มผู้เรียนจนเกิดความเชื่อมั่นยอมรับว่าเป็นข้อเท็จจริง เช่น การนำปัญหาโทษภัยจากการสูบบุหรี่ หรือสิ่งเสพติดทุกชนิดล้วนเกิดโทษภัยกับต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติโดยรวม จนผู้เรียนเป็นที่ยอมรับ
4. การประยุกต์ใช้ นำเสนอหรือลงมือปฏิบัติ หมายถึง การนำเสนอความรู้นั้นต่อกลุ่มในห้องเรียน การนำเสนอต่อสาธารณะในลักษณะป้ายนิเทศ ป้ายโฆษณาหรือการเผยแพร่ทางสื่อมวลชน และหากผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ เช่น การลดและการเลิกสูบบุหรี่สิ่งเสพติด เพราะตระหนักและเชื่อในสิ่งที่พบ ถือว่าเป็นผลการเรียนรู้ที่คุณค่า

ชนัญญา กาญจนรังสีนนท์ (2551) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การคุยและฟัง เมื่อผู้เรียนพูดถึงเรื่องหนึ่ง ไม่ว่าจะเพื่อตอบคำถามผู้สอนหรืออธิบายประเด็นบางอย่างให้เพื่อนฟัง เขาก็ต้องจัดแจงและเสริมแรงสิ่งที่เขาได้เรียนรู้เมื่อเขาฟังเรา ต้องการให้แน่ใจว่าเป็นการฟังที่มีความหมาย เรื่องที่เขาฟังเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขารู้ในห้องเรียนผู้เรียนต้องมีเวลาเป็นช่วง ๆ ที่จะพ้นจากการนั่งฟังผู้สอนบรรยาย เพื่อดูดซับสิ่งที่ได้ยินและหาความหมาย

ของการฟัง ผู้สอนอาจตั้งคำถามก่อนบรรยายที่กระตุ้นความคิดของผู้เรียนเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนอยากจะค้นหาเพื่อตอบคำถามนั้น

2. การเขียน การเขียนทำให้ผู้เรียนได้ประมวลข่าวสารใหม่ ๆ ในภาษาของตัวเอง วิธีนี้เหมาะสำหรับห้องเรียนใหญ่ ๆ และกับบุคคลที่ต้องการความเป็นอิสระในการเรียนรู้

3. การอ่าน ผู้เรียนเกี่ยวข้องกับการอ่านมาก แต่ไม่ค่อยได้รับการแนะนำให้อย่างมีประสิทธิภาพ แบบฝึกหัดแบบ Active Learning เช่น การตรวจ การสรุป การบันทึกย่อ สามารถช่วยให้ผู้เรียนประมวลสิ่งที่อ่านและช่วยให้เขาพัฒนาความสามารถในการเน้นสาระที่สำคัญ

4. การสะท้อนความคิด โดยทั่วไปเมื่อจบการเรียนรู้ในแต่ละวิชา ผู้เรียนก็จะปิดหนังสือออกจากห้องเรียน ความรู้จางหายไปจากสมองภายในเวลานาน เขาไม่มีเวลาสะท้อน ไม่มีเวลาเชื่อมโยงสิ่งที่เพิ่งเรียนกับสิ่งที่รู้แล้ว หรือใช้ความรู้ที่ได้รับไปทำอะไรได้บ้าง การให้ผู้เรียนหยุดคิดและบอกให้ผู้อื่นรู้ว่าเรียนแล้วได้อะไรบ้างก็จะเป็นความรู้สำหรับคนอื่นด้วย หรือแม้แต่การตอบคำถามประจำวันก็เป็นวิธีที่ง่ายที่สุด เพื่อจะเพิ่มความสามารถในการเก็บกักความรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ได้กำหนดองค์ประกอบของกระบวนการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกไว้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้
2. ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
3. มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก
4. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และใช้ข้อมูลสะท้อนกลับ เพื่อพัฒนาปรับปรุงการเรียนรู้

เชงเคอร์ กอส และเบรินสไตน์ (Shenker, Goss and Bearstein, 1996) กล่าวถึงลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

1. เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งลดการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียนให้น้อยลง และพัฒนาทักษะให้เกิดกับผู้เรียน
2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน โดยลงมือกระทำมากกว่านั่งฟังเพียงอย่างเดียว
3. ผู้เรียนมีส่วนในกิจกรรม เช่น อ่าน อภิปราย และเขียน
4. เน้นการสำรวจเจตคติและคุณค่าที่มีอยู่ในผู้เรียน
5. ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดระดับสูงในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผล

การนำไปใช้

6. ทั้งผู้เรียนและผู้สอนรับข้อมูลป้อนกลับจากการสะท้อนความคิดได้อย่าง

รวดเร็ว

ซิลเบอร์แมน (Silberman, 1996) กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้

เชิงรุก ดังนี้

1. มีปฏิสัมพันธ์ ผู้เรียนมีการพูดคุยกับเพื่อนร่วมชั้นและยังเป็นการสร้าง
การร่วมมือกันและการมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

2. มีการเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ของผู้เรียน

3. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน

บุหงา วัฒนะ (2546) ได้อธิบายว่า การที่จะตัดสินว่าเป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้

ก็ต่อเมื่อ

1. มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

2. มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนด้วยกัน

3. บรรลุผลสำเร็จทางด้านวิชาการ

4. เกิดทักษะการคิดสื่อสารระหว่างกัน

5. มีการพัฒนาทักษะกระบวนการคิดไปสู่ในระดับที่สูงขึ้น

6. เกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียนและเกิดแรงจูงใจต่อการเรียนรู้

ศักดา ไชกิจภิญโญ (2548) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ประกอบไปด้วย

ลักษณะต่อไปนี้

1. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้

2. ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

3. ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง คือ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผล

4. ผู้เรียนมีทัศนคติอยากเรียนรู้ เช่น กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม

สรุปได้ว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ

การออกแบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฟัง พูด อ่าน เขียน ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิดและลงมือปฏิบัติ
การสะท้อนความคิดและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีการใช้
และพัฒนาสื่อวัตกรรมเทคโนโลยีในการสอน และมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนา
คุณภาพของผู้เรียน

Meyers และ Jones (1993) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ไว้ว่า ประกอบด้วยปัจจัย 4 ประการ ดังนี้

1. การออกแบบการเรียนรู้

2. การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติ

3. การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และ

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

Hammond และ Baratz-Snowden (2005) ได้กำหนดองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน
2. วางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติร่วมกับผู้อื่น
4. เตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนรู้
5. การประเมินการเรียนรู้

Stacy Zeiger (2015) ได้กำหนดองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. ออกแบบการเรียนการสอน
2. ใช้วิธีการสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้
3. การใช้เทคโนโลยี เป็นสื่อ ในการสอน
4. ประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กำหนดองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร
2. การออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ
3. จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้
5. การวัดประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ชนกานต์ สุวรรณทรัพย์ (2555) ได้กำหนดองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. ออกแบบการสอน ทั้งเนื้อหา และวิธีการ
2. จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกฝังใจ
3. การจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสม
5. สังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

อภิสิทธิ์ สิริรัตนจิตต์ (2560) ได้กำหนดองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ

1. วิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและออกแบบการเรียนรู้
2. จัดการเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. มีความสามารถในการใช้ สื่อ เทคโนโลยี
4. การประเมินผลการเรียนการสอน
5. การวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา องค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ตามแนวคิดของนักวิชาการและนักการศึกษา เพื่อนำไปใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังตาราง 1

ตาราง 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

องค์ประกอบ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	นักวิชาการ						ความถี่
	Hammond and Baratz-Snowden (2005)	Meyers and Jones (1993)	Stacy Zeiger (2015)	ชนกานต์ สุวรรณทรัพย์ (2555)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553)	อภิสิทธิ์ สิริรัตนจิตต์ (2560)	
1. การออกแบบการเรียนรู้อย่าง สอดคล้องและเป็นระบบ		✓	✓	✓	✓		4
2. การจัดการเรียนรู้ผ่าน กระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติ	✓	✓			✓		3
3. การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้		✓	✓	✓	✓	✓	5
4. เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน	✓						1

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	นักวิชาการ						ความถี่
	Hammond and Baratz-Snowden (2005)	Meyers and Jones (1993)	Stacy Zeiger (2015)	ชนกานต์ สุวรรณทรัพย์ (2555)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553)	อภิรักษ์ สิริรัตนจิตต์ (2560)	
5. วางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม	✓		✓				2
6. เตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนรู้	✓						1
7. ใช้วิธีการสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้			✓				1
8. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร					✓		1
9. จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		✓	✓	✓	✓	✓	5
10. การวัดประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	✓	✓	✓		✓	✓	5
11. จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้าใจ	✓			✓			2
12. สังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง		✓		✓			2
13. วิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและออกแบบการเรียนรู้						✓	1
14. การวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้						✓	1

จากตาราง 1 องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้วิจัยได้นำประเด็นของ นักวิชาการ นักการศึกษาที่กล่าวถึงองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู กรอบในการวิเคราะห์ประเด็นย่อยขององค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ทั้งหมด 14 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบที่มีความถี่ 1-3 ได้แก่ เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน วางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนรู้ ใช้วิธีการสอนที่ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร วิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียน และออกแบบการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ ปลุกเร้าใจ สังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง การจัดการเรียนรู้ผ่าน กระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติ องค์ประกอบที่มีความถี่ 4-5 ได้แก่ การออกแบบการเรียนรู้ อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

องค์ประกอบ (หลัก)	องค์ประกอบ (ผนวกรวม)
1. การออกแบบการเรียนรู้	- เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน - วางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม - การสร้างและพัฒนาหลักสูตร - วิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียน - การออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ
2. การจัดการเรียนรู้	- การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและลงมือปฏิบัติ - ใช้วิธีการสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ - จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้าใจ - เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี	- เตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนรู้ - การวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้
4. การวัดประเมินผลการเรียนรู้	- สังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง - ประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

จากตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูผู้วิจัยได้นำประเด็นของนักวิชาการ นักการศึกษาที่กล่าวถึงองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูมาจัดได้ 4 กลุ่มหลัก และองค์ประกอบที่มีความใกล้เคียงที่นำมาผนวกรวม ได้แก่

1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน วางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมการสร้างและพัฒนาหลักสูตร วิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียน การออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ
2. การจัดเรียนรู้ ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและลงมือปฏิบัติ ใช้วิธีสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกฝังใจ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. การใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมเทคโนโลยีประกอบด้วย เตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้
4. การวัดประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย สังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้โฟนิกส์

ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้โฟนิกส์

การสอนแบบโฟนิกส์ เป็นวิธีการสอนโดยใช้การออกเสียงเป็นตัวกำหนดและให้ความสำคัญกับเสียงของตัวอักษรและการสะกดคำ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในกระบวนการสอนอ่านเบื้องต้น ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ไว้ ดังนี้

หน่วยงานด้านการศึกษาของรัฐฟลอริดา อธิบายเกี่ยวกับโฟนิกส์ว่า โฟนิกส์เป็นหลักการทางภาษาอังกฤษอย่างหนึ่งที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรและเสียงของตัวอักษรนั้น ๆ ผู้เรียนจะเรียนรู้ที่จะอ่านคำโดยการจำเสียง และรูปร่างของตัวอักษรนั้น ๆ เสียงและรูปร่างของตัวพยัญชนะและสระที่ประกอบกันขึ้นเป็นคำจึงเป็นสิ่งสำคัญ (Florida Department of Education, 1998 : 4)

โฟนิกส์ เป็นระบบเสียงของตัวอักษรในภาษาซึ่งแต่ละตัวมีเสียงเฉพาะของตัวเอง การอ่านออกเสียงผู้เรียนจะต้องศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเสียง และรูปร่างของตัวอักษรนั้น ๆ การออกเสียงมีกฎเกณฑ์ทางภาษาบ่งบอกชัดเจนว่าตัวอักษรแต่ละตัวจะมีเสียงใด และเมื่อสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนไปตัวอักษรนั้น ๆ จะมีเสียงใด (UK. Department of Education, 2005)

Brahmanand (2008) กล่าวว่า โฟนิกส์ คือการเข้าใจเสียงที่ใช้ในแต่ละภาษา และถ่ายโยงเสียงสู่ตัวอักษร เพื่อให้สามารถอ่านได้อย่างคล่องแคล่ว ผู้เรียนต้องฝึกฝนถ่ายโยงจากตัวอักษรสู่เสียง และเสียงสู่ตัวอักษรจนใช้ได้อย่างอัตโนมัติ

โฟนิกส์เป็นการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่ว่าด้วยการศึกษารวมชาติของการออกเสียง และการเปล่งเสียงพูด อย่างเฉพาะเจาะจง และยังเป็นวิธีการสอนให้เกิดการอ่านและการเขียน จากการประยุกต์และปรับใช้ศาสตร์อย่างง่าย โดยที่ไม่จำเป็นต้องมีความเข้าใจในสัญลักษณ์ทางภาษาศาสตร์ที่ซับซ้อน ตลอดจนเป็นวิธีการสอนเพื่อให้เกิดการอ่านและการสะกด ซึ่งเน้นความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์และเสียงตั้งแต่เริ่มต้น เป็นแนวทางการสอนที่เน้นถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษร และเสียงของตัวอักษรอย่างมีระบบแบบแผน ตลอดจนเรียนรู้ที่จะเชื่อมโยงเสียงระหว่างตัวอักษรหลายตัวเข้าด้วยกันเพื่อออกเสียงเป็นคำศัพท์ ทั้งนี้ยังเป็นการสอนให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรและเสียงของตัวอักษรอย่างชัดเจน มีลำดับขั้นตอนและเป็นระบบในอีกแง่หนึ่งคือการสอนความสัมพันธ์ของเสียงและสัญลักษณ์ระหว่างภาษาพูดและภาษาเขียน (Rose, 2007)

เจมส์ และแพทริเซีย (James and Patricia, 1967 : 75) กล่าวว่า การสอนแบบโฟนิกส์เป็นการประยุกต์วิชาที่ว่าด้วยเสียงของภาษา (Phonetics) เพื่อใช้ในการสอนการอ่าน

ฮัฟส์ (Hughes, 1972 : 2) ได้กล่าวว่า การสอนแบบโฟนิกส์นั้นเป็นการสอนการอ่านที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษร เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างตัวอักษรต่าง ๆ และเสียงอ่านที่เกิดจากตัวอักษรนั้น ๆ

แจนนูซี (Jannuzi, 1997 : 186) กล่าวว่า วิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบโฟนิกส์ (Phonics Instruction) เป็นแนวทางหนึ่งในการสอนการอ่านและการสะกดคำ โดยเน้นความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและสัญลักษณ์ของเสียง มักใช้ในการสอนระดับเบื้องต้นหรือระดับประถมศึกษา

เรย์เนอร์ และคณะ (Rayner and others, 2002 : 86) ให้ความหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ว่า เป็นรูปแบบการเรียนภาษาโดยการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรและเสียงที่มีหน่วยเสียงย่อยต่าง ๆ ผู้เรียนได้รับการสอนให้เรียนรู้การใช้ความรู้เกี่ยวกับเสียงของพยัญชนะและสระเหล่านี้เพื่ออ่านออกเสียงต่าง ๆ

สปาฟฟอร์ด และกรอสเซอร์ (Spafford and Grosser, 2005 : 104) กล่าวว่า โฟนิกส์ คือ การสอนให้ผู้อ่านเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างรูปกับเสียง เพื่อนำความเชื่อมโยงนั้นไปใช้ในการอ่านถอดรหัส และการสะกดคำ

เอล เดเรจ (Eldrege, 2005 : 42-43) กล่าวว่า โฟนิกส์ เป็นยุทธวิธีหนึ่งที่เด็กใช้ในการสังเกตแยกแยะคำ (Word Identification) ด้วยการอาศัยวิธีการออกเสียง ซึ่งเด็กต้องมีความรู้

เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษร ความสามารถในการแบ่งแยกหน่วยเสียงและความสามารถในการประสมหน่วยเสียงเพื่อออกเสียงเป็นคำ

นาทิพย์ ขจรบุญ (2553 : 9) กล่าวว่า โฟนิกส์เป็นเรื่องของเสียง เพราะคำว่า Phonics มาจากคำว่า Phone ที่แปลว่า เสียง แต่ในที่นี้ โฟนิกส์ หมายถึง เสียงในภาษาซึ่งเน้นเสียงของพยัญชนะ และสระ โดยแต่ละตัวจะมีเสียงเฉพาะที่ผู้เรียนจะต้องเปล่งเสียงพยัญชนะและสระให้ถูกต้อง

จากคำจำกัดความของการสอนแบบโฟนิกส์สรุปได้ว่า การสอนแบบโฟนิกส์เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้นักเรียนออกเสียงความสัมพันธ์ของตัวอักษรและเสียงของตัวอักษรซึ่งมีหน่วยเสียงที่สัมพันธ์กัน การสะกดพยัญชนะและสระ นำมาผสมเป็นคำศัพท์ที่มีพยัญชนะต้นและตัวสะกดต่างกัน แต่มีสระเหมือนกัน

ประเภทของการจัดการเรียนรู้โดยใช้โฟนิกส์

Harris และ Hodges (1995) กล่าวว่า วิธีการสอนแบบโฟนิกส์สามารถแบ่งออกเป็น 11 ประเภท ได้แก่

1. การออกเสียงตามอักษร (letters phonics) เป็นการสอนโดยเน้นออกเสียงของอักษรแต่ละตัวเป็นหลัก
2. การสอนออกเสียงเป็นคำ (whole-wordphonics) เป็นการสอนอ่านเป็นคำโดยไม่แยกเสียงของตัวอักษรในคำ
3. การออกเสียงควบกล้ำ (cluster phonics) เป็นการสอนเสียงที่เน้นเสียงควบกล้ำของตัวอักษร
4. การวิเคราะห์การออกเสียง (analytic phonics) เป็นการสอนวิเคราะห์เสียงของตัวอักษรแต่ละตัว ซึ่งเป็นการอ่านออกเสียงส่วนประกอบของคำ
5. การสังเคราะห์การออกเสียง (synthetic phonics) เป็นการสอนอ่านที่ฝึกให้นักเรียนเรียนรู้เสียงของตัวอักษร การผสมตัวอักษรหรือเรียกว่าการสะกดคำ
6. การออกเสียงแบบอุปนัย (inductive phonics) เป็นการสอนโดยเริ่มจากการยกตัวอย่างจากส่วนย่อย ๆ เป็นสิ่งแรก หลังจากนั้นจึงให้ผู้เรียนสรุปออกมาเป็นกฎ ซึ่งเป็นการเรียนจากส่วนย่อยไปหาส่วนรวม โดยเริ่มจากการสอนอ่านสะกดคำก่อนแล้วจึงมาสอนอ่านคำในภายหลัง
7. การออกเสียงแบบนิรนัย (deductive phonics) เป็นการสอนกฎหรือข้อมูลเกี่ยวกับภาษาให้แก่ผู้เรียนเป็นสิ่งแรก หลังจากนั้นจึงยกตัวอย่างเสียงจากคำนั้น ๆ เป็นการเรียนจากส่วนรวมไปหาส่วนย่อย โดยเริ่มสอนจากคำก่อนแล้วจึงมาสอนสะกดคำในภายหลัง

8. การออกเสียงโดยนัย (implicit phonics) เป็นการสอนคำเพิ่มเติมจากคำที่กล่าวออกมาแล้วโดยใช้การตีความหมายจากถ้อยคำ

9. การออกเสียงที่ชัดเจน (explicit phonics) เป็นการสอนกระบวนการออกเสียงที่ฝึกให้ผู้เรียนออกเสียงได้ชัดเจนและถูกต้อง

10. การออกเสียงที่แท้จริง (intrinsic phonics) เป็นวิธีการฝึกออกเสียงจากหน่วยเสียงอย่างเป็นระบบ

11. การออกเสียงเพิ่มเติม (extrinsic phonics) โดยใช้การสอนออกเสียงเป็นเครื่องมือช่วยในการเรียนรู้เพิ่มเติมมากกว่าการเป็นส่วนหนึ่งในการสอนอ่าน มีการแยกแบบฝึกหัดมาใช้ในการสอนซึ่งเป็นช่วงเวลาเพิ่มเติม

Vacca และคณะ (2003) กล่าวว่า วิธีการสอนแบบโฟนิกส์มีขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์การออกเสียง (analytic phonics) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้และวิเคราะห์เสียงของตัวอักษรแต่ละตัว นำไปสู่การวิเคราะห์เสียงของตัวอักษรในคำแต่ละคำอย่างเป็นระบบ เช่น ตัวอักษร b ในคำ ว่า bat อ่านออกเสียง /b/ เป็นการสอนที่เน้นการฝึกจากแบบฝึกหัดในหนังสือแบบเรียน

2. การเทียบเคียงในการออกเสียง (analogic phonics instruction) เป็นการสอนที่ต่อยอดมาจากการสอนวิเคราะห์การออกเสียง โดยผู้เรียนจะวิเคราะห์ส่วนประกอบของคำ และเทียบเคียงการออกเสียงกับคำที่รู้แล้ว เช่น cat, rat, hat มี /a/ และ /t/ เป็นหน่วยเสียงที่เหมือนกัน วิธีการนี้มักใช้ในการอ่านคำใหม่ที่ไม่รู้จักและเป็นวิธีช่วยในการสะกดคำ

3. การสังเคราะห์การออกเสียง (synthetic phonics) เป็นการสอนโดยเริ่มจากการสอนเสียงของตัวอักษรแต่ละตัว หลังจากนั้นจึงสอนการผสมเสียงกับตัวอักษรเพื่อให้ผู้อ่านสามารถอ่านออกเสียงได้จุดมุ่งหมายของการสอนแบบนี้ คือ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเสียงของตัวอักษรแต่ละตัวและผสมเสียงจนสามารถที่จะออกเสียงคำนั้น ๆ ได้ด้วยตนเอง

4. การอ่านแบบร่วมสมัย (contemporary phonics) เป็นการสอนอ่านโดยการนำเอาวิธีการวิเคราะห์การออกเสียงและวิธีการสังเคราะห์การออกเสียงมารวมกันและฝึกให้นักเรียนประยุกต์ใช้ตามระดับความสามารถของตน เน้นให้นักเรียนได้อ่านเนื้อหาที่หลากหลาย เช่น บทกลอน เรื่องเล่า เป็นต้น ทั้งนี้การสอนอ่านออกเสียงจะใช้เวลาไม่เกินร้อยละ 25 ของเวลาในการสอนทั้งหมด เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสในการฝึกฝน ประสบการณ์อ่านจริงกับบทอ่านที่มีความหลากหลาย ทำให้นักเรียนมีความสุขในการอ่านมากยิ่งขึ้น

ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้โฟนิกส์

Gray (1965) กล่าวว่า วิธีการสอนแบบวิธีโฟนิกส์มีข้อดีคือ การใช้เสียงของตัวอักษรเป็นเครื่องช่วยให้รู้จักคำ ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าเป็นวิธีที่ช่วยให้ออกเสียงคำต่าง ๆ ได้ นอกจากนี้ยังเป็นวิธีตามหลักตรรกวิทยาในการสอนอ่านคำที่ออกเสียงเหมือนกัน ถ้าเปลี่ยนเป็นพยัญชนะอื่นมาประสมก็จะออกเสียงเดียวกัน เป็นวิธีสอนที่จัดลำดับความยากง่ายและมีความสมบูรณ์ในตัว โดยคำนึงถึงส่วนเบื้องต้นของเสียงและการนำไปใช้

Anderson และ Dearborn (1952) กล่าวว่า วิธีนี้ได้พัฒนาความสามารถในการอ่านตัวอักษรของคำใหม่ ๆ และออกเสียงโดยผสมเสียงต่าง ๆ เหล่านั้น ดังนั้นถ้าผู้เรียนออกเสียงของตัวอักษรได้ถูกต้องจะสามารถประสมคำได้และสามารถอ่านคำได้

Fitzgerald (1967) กล่าวว่า ทักษะการฟังควรได้รับการสอนและฝึกฝนในระยะแรก เพื่อช่วยในการจำ การยกตัวอย่างคำศัพท์ที่มีความหมายเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุด การสอนเสียงที่ประกอบอยู่ในรูปคำต้องเริ่มต้นมาจากเสียงพยัญชนะต้น เสียงสระ และเสียงพยัญชนะท้าย การแทนที่ตัวอักษรของเสียงพยัญชนะต้นในคำเป็นกิจกรรมที่ส่งผลดี

Jones และ Deterding (2007) กล่าวว่า การสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics Instruction) จึงเป็นตัวเลือกที่สำคัญที่จะนำมาพัฒนาการออกเสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์นั้นจะเน้นย้ำให้ผู้เรียนออกเสียงได้ตามหลักการออกเสียง ยกตัวอย่างเช่น cat ประกอบด้วยตัวอักษร 3 ตัว [c] [a] [t] ซึ่งการสอนแบบโฟนิกส์จะช่วยให้ผู้เรียนอ่านตัวอักษรในลักษณะ /k/ /æ/ /t/ ผู้เรียนก็จะสามารถจำเสียงที่ปรากฏสอดคล้องกับตัวอักษรและจำความหมายของคำศัพท์ได้

ABC Reading Eggs (2017) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อผู้เรียนพยายามจำแนกเสียงที่ได้ยินหรือพยายามออกเสียงให้ตรงกับเสียงที่ได้ยิน ผู้เรียนจะกระตุ้นตัวเองด้วยความท้าทายในการเรียนรู้ซึ่งเปรียบเสมือนการเล่นเกมนำให้ผู้เรียนมีความสนุกสนานในการเรียนและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

Krashen (2004) กล่าวว่าประโยชน์ของการอ่านออกเสียงคือการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียนเด็กๆ ที่ฟังการอภิปรายได้อ่านมากขึ้น และแสดงให้เห็นว่าได้รับคำศัพท์และมีความเข้าใจ

Friedberg และ Strong (1989) ได้กล่าวว่า นักเรียนจะมีการเชื่อมโยงทางงานเขียนและเริ่มเข้าใจการอ้างอิงทางงานเขียน สร้างสรรค์จินตนาการของพวกเขา และพัฒนาความคิดเชิงวิเคราะห์ได้

Dallmann (1978) ได้กล่าวถึงคุณค่าของการอ่านออกเสียงไว้ว่า ในบางครั้งการเน้นเสียงของคำมีมากจนเกินไปจากนักภาษาศาสตร์ และนักการศึกษาหลายคน ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลในการสอนการอ่านออกเสียงมากกว่าการเขียนเพื่อการสื่อสารเป็นอย่างยิ่ง ความสำคัญในการอ่านออกเสียงทำให้เด็กได้พัฒนาอารมณ์ และการเข้าถึงคุณค่า ความสมบูรณ์ของการประเมินคุณค่า

ในงานเขียนสามารถเกิดขึ้นขณะที่เด็กอ่านออกเสียง การอ่านออกเสียงยังช่วยให้เด็กได้พัฒนาความเชื่อมั่น และความมั่นใจในตนเองด้วย

ดังที่นักเรียนการศึกษาได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านออกเสียงไว้หลายท่านสามารถสรุปได้ว่า การอ่านออกเสียงนั้นเป็นการพัฒนาความสามารถในการอ่าน และการเขียน เด็กจะมีองค์ความรู้คำศัพท์ และมีความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น อีกทั้งยังสามารถเชื่อมโยงเขียนและเริ่มเข้าใจการอ้างอิงทางงานเขียน สร้างสรรค์จินตนาการ และพัฒนาความคิดเชิงวิเคราะห์ได้ รวมไปถึงเกิดการพัฒนาอารมณ์และการเข้าสังคม และการอ่านออกเสียงยังช่วยให้เด็กได้พัฒนาความเชื่อมั่นและความมั่นใจในตนเองด้วย

การใช้และวิธีการสอนโฟนิกส์

Jolly Phonics ของ ซู ลอยด์ จอลลี โฟนิคส์ เป็นชุดการสอนที่เน้นการสอนอ่านควบคู่ไปกับการสอนเขียนและการสะกดคำโดยใช้ความรู้ทางด้านสัทศาสตร์ในการออกเสียงคำเป็นพื้นฐานในการสอน ซึ่งวิธีการสอนนี้คิดค้นขึ้นในปี 2520 โดยซูลอยด์ ครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในสหราชอาณาจักร วิธีการสอนแบบจอลลี โฟนิคส์ได้นำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาการสอนแบบดั้งเดิม คือ การสอนแบบมหากาพย์ (whole language approach) ซึ่งเน้นการสอนให้ผู้เรียนใช้ความรู้และทักษะต่าง ๆ ควบคู่กันเพื่อที่จะช่วยทำความเข้าใจในการอ่าน เช่น ความรู้ด้านไวยากรณ์ บริบทของสถานการณ์ หรือประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน เป็นต้น ซูลอยด์ ค้นพบว่าการสอนแบบมหากาพย์ไม่สามารถที่จะช่วยให้นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการการอ่านและการเขียนที่ดีได้ ดังนั้น ซู ลอยด์ จึงได้ทำการทดลองวิจัยการสอนโดยประยุกต์ใช้การสอนการออกเสียงทางสัทศาสตร์เข้ามาช่วยในการสอนอ่าน โดยที่นักเรียนจะได้เรียนรู้การออกเสียงและการผสมเสียงตัวอักษรในการอ่านคำ รวมถึงการเรียนรู้การวิเคราะห์เสียงเพื่อเชื่อมโยงไปถึงตัวอักษรของเสียงที่อยู่ในคำได้ หลังจากการทำวิจัยในชั้นเรียนมาเป็นเวลาหลายปี ซู ลอยด์ จึงได้รวบรวมวิธีการสอนดังกล่าวเพื่อตีพิมพ์เป็นคู่มือการสอนจอลลี โฟนิคส์ (The Phonics Handbook) เป็นครั้งแรกในปี 2553 ซึ่งในปัจจุบันการสอนแบบจอลลี โฟนิคส์ นี้ได้รับความนิยมทั้งในสหราชอาณาจักร และในประเทศอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น แคนาดา นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย และเกาหลีใต้ จอลลี โฟนิคส์ เป็นการสอนการออกเสียงภาษาอังกฤษทั้งหมด 42 เสียง โดยไม่ได้เรียงลำดับตามตัวอักษร การแบ่งการออกเสียงจะแบ่งเป็นเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 6 เสียง ทั้งนี้การจัดกลุ่มการสอนของแต่ละเสียงจะเริ่มจาก กลุ่มเสียงที่สามารถนำมาสร้างเป็นคำได้ง่าย เช่น /s/, เสียง /a/ และเสียง /t/ นอกจากนี้เสียงที่มีการออกเสียงคล้ายกันจะถูกจัดให้อยู่คนละกลุ่มกัน เช่น เสียง /b/ และเสียง /d/ เป็นต้น ทั้งนี้การสอนการอ่านออกเสียงได้ถูกจัดเป็นกลุ่มการสอนตามลำดับดังนี้

1. s, a, t, i, p, n
2. ck, e, h, r, m, d

3. g, o, u, l, f, b
4. ai, j, oa, ie, ee, or
5. z, w, ng, v, little oo, long oo
6. y, x, ch, sh, voiced th, unvoiced th
7. qu, ou, oi, ue, er, ar

นอกจากการสอนการออกเสียงที่เป็นระบบ โดยการจัดกลุ่มการออกเสียงตามความยากง่ายและความสัมพันธ์กันของเสียงแล้ว จอห์น โฟนิคส์ ยังเป็นรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ผู้เรียนจะเริ่มเรียนรู้การออกเสียงโดยใช้เวลาทั้งหมด 8 สัปดาห์ ในการสอนเสียงทั้งหมด ซึ่งโดยระหว่างที่เรียนเสียงของตัวอักษร นักเรียนจะได้เรียนรู้การผสมเสียงเป็นคำอย่างง่าย การวิเคราะห์เสียงของตัวอักษร เช่น คำว่า we และ the หลังจากนั้นนักเรียนเรียนพื้นฐานการออกเสียงเบื้องต้นนี้แล้ว นักเรียนจะได้เรียนเสียงของสระที่มีเสียงเดียวกันแต่เขียนรูปสระต่างกัน เช่น เสียง long o มีรูปสระที่สามารถออกเสียงนี้ได้ 3 รูป คือ ao, o-e และ ow และนักเรียนจะได้เรียนรู้เสียงที่มีลักษณะพิเศษที่ไม่ตรงกับรูปตัวอักษรที่มีความยากขึ้น เช่น คำว่า because และ other นอกจากนี้นักเรียนยังได้พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน โดยการเริ่มอ่านและเขียนประโยคที่เป็นเรื่องราวเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ในการสอนจะมีการใช้ท่าทางประกอบการออกเสียง และเรื่องราวรวมถึงการใช้รูปภาพประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน และให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการเคลื่อนไหว (Kinesthetic) การฟัง (Auditory) การมองเห็น (Visual) และการพูด (Speech) ควบคู่กันไป วิธีการสอนนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานการเรียนรู้แบบหลายทาง ซึ่งเชื่อว่าแต่ละบุคคลมีวิธีการความถนัดและความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันไป ดังนั้นการเรียนการสอนที่ใช้ความสนุกสนาน ควบคู่ไปกับการให้ผู้เรียนใช้ประสาทสัมผัสที่หลากหลายและสอดคล้องกับบุคลิกการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลจะทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จอห์น โฟนิคส์ (Wernham and Lloyd, 2010) เป็นแผนการสอน จำนวน 7 แผน แต่ละแผน ใช้เวลา 3 คาบ คาบละ 60 นาที ซึ่งมีขั้นตอนการสอนอยู่ 6 ขั้นตอน คือ

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นตอนที่ปรับและเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียน โดยใช้กิจกรรมที่สนุกสนานและสร้างความสนใจของผู้เรียน เช่น กิจกรรมเกม เพลง เป็นต้น
2. ขั้นการเรียนรู้เสียงของตัวอักษร การเรียนรู้เสียงของตัวอักษรทั้ง 42 เสียง ซึ่งจำแนกเสียงออกเป็น 7 กลุ่ม ซึ่งผู้เรียนจะได้เรียนเสียงแต่ละเสียงโดยเริ่มจากกลุ่มที่ 1 จนถึงกลุ่มที่ 7 ตามลำดับ ขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เสียงอักษรภาษาอังกฤษเสียงใหม่โดยผ่านข้อความสั้น ๆ ที่จะมีเสียงที่นักเรียนได้เรียนแฝงอยู่ด้วย

3. ขั้นการเรียนรู้การเขียนตัวอักษรในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการเขียนตัวอักษรที่นักเรียนได้ฝึกออกเสียงไปนั้นว่ามีวิธีเขียนอย่างไร โดยที่ครูจะเขียนให้นักเรียนดูบนกระดาน รวมทั้งทำลูกศรเพื่อแสดงทิศทางในการเขียนตัวอักษรนั้นๆ

4. ขั้นการเรียนรู้การผสมเสียงตัวอักษรและเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์
ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้และฝึกเกี่ยวกับการผสมแต่ละเสียงให้ไปสู่การออกเสียงคำ ซึ่งถ้าผู้เรียนสามารถออกเสียงได้แล้วนั้น ผู้สอนก็จะนำเสนอเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์โดยใช้บัตรภาพ แล้วให้นักเรียนได้ฝึกจับคู่คำศัพท์กับภาพ

5. ขั้นการแยกแยะและแบ่งเสียงในคำ ในขั้นนี้ผู้สอนจะให้นักเรียนได้ทบทวนเสียงที่ได้เรียนไปแล้วว่า นักเรียนสามารถจำเสียงดังกล่าวได้หรือไม่ โดยการที่ผู้สอนจะพูดเสียงที่ผู้เรียนได้เรียนไปนั้น แล้วให้นักเรียนเขียนตัวอักษรที่ตรงกับที่ผู้สอนได้พูดลงในสมุด

6. ขั้นการเรียนรู้เสียงที่มีลักษณะพิเศษในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ที่มีการออกเสียงไม่เป็นไปตามหลักการสอนของโฟนิกส์ แต่เป็นคำที่พบเห็นบ่อย ได้แก่ the, he, she, me, we, be, I, was, to, do, are, all ซึ่งผู้เรียนจะได้ฝึกทั้งการออกเสียงและการเขียนคำศัพท์เหล่านี้ ในส่วนของคำศัพท์ที่ใช้ในการสอนในครั้งนี้เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหารและ เครื่องดื่ม อาทิ

แผนที่ 1 sit, nap, ant, tin, pan

แผนที่ 2 cat, hen, pet, hat, man

แผนที่ 3 sun, cup, dug, leg, bag

แผนที่ 4 goat, rain, tail, snail, fork

แผนที่ 5 van, zoo, moon, book

แผนที่ 6 box, six, yes, sheep, fish

แผนที่ 7 squid, cloud, mouth, shout

กลุ่มของเสียงที่นำ มาจาก Jolly Phonics มีดังนี้

แผนที่ 1 /s/, /a/, /t/, /i/, /p/, /n/

แผนที่ 2 /c/, /k/, /e/, /h/, /r/, /m/, /d/

แผนที่ 3 /g/, /o/, /u/, /v/, /f/, /b/

แผนที่ 4 /ai/, /j/, /oa/, /ie/, /ee/, /or/

แผนที่ 5 /z/, /w/, /ng/, /v/, /oo/

แผนที่ 6 /y/, /x/, /ch/, /sh/, /th/

แผนที่ 7 /qu/, /ou/, /oi/, /ue/, /er/, /ar/

กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์

สาเกต ทองเที่ยง (2557) ได้กล่าวถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ที่ทดลองใช้สำหรับนักเรียนประถมศึกษา เป็นการจัดการเรียนการสอนโฟนิกส์แบบสร้างคำ (Synthetic Phonics) ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การรับรู้หน่วยเสียง (Recognizing Phonemes) เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนฟังหน่วยเสียงของตัวอักษรหรือกลุ่มตัวอักษร และออกเสียงหน่วยเสียงตามที่ได้ฟัง

ขั้นที่ 2 การทำความเข้าใจความสัมพันธ์ของตัวอักษรกับหน่วยเสียง (Understanding Graphemes and Phonemes Relationships) เป็นขั้นที่ผู้สอนแสดงตัวอักษรหรือกลุ่มตัวอักษรของหน่วยเสียงและออกเสียง และให้ผู้เรียนออกเสียงพร้อมกับดูตัวอักษรหรือกลุ่มตัวอักษรนั้น

ขั้นที่ 3 การผสมหน่วยเสียง (Blending Phonemes) เป็นขั้นที่ผู้สอนออกเสียงและสาธิตการผสมหน่วยเสียงให้เป็นคำ และให้ผู้เรียนฝึกผสมหน่วยเสียงที่ได้ฟังให้เป็นคำ

ขั้นที่ 4 การทำความเข้าใจความหมายของคำ (Understanding Meaning of Word) เป็นขั้นที่ผู้สอนใช้รูปภาพเพื่อสื่อความหมายของคำ โดยเน้นให้ผู้เรียนออกเสียงคำให้ถูกต้องก่อนแล้วบอกความหมายของคำจากภาพ

ขั้นที่ 5 การแยกหน่วยเสียงในคำ (Segmenting Phonemes in Word) เป็นขั้นที่ผู้สอนสาธิตการแยกหน่วยเสียงแต่ละเสียงที่อยู่ในคำ และให้ผู้เรียนฝึกแยกหน่วยเสียงที่อยู่ในคำ

ขั้นที่ 6 การฝึกสะกดคำ (Word Spelling Practice) เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการฝึกสะกดคำที่สนุกสนานและตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน และให้ผู้เรียนฝึกสะกดคำ โดยทำกิจกรรมกลุ่มและรายบุคคล

ขั้นที่ 7 การเขียนคำตามคำบอก (Word Dictation) ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนฟังการออกเสียงคำ และให้ผู้เรียนเขียนสะกดคำตามที่ได้ฟัง โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการสะกดคำด้วยตนเอง มิใช่เป็นการประเมินผล

Gunning (2000) ได้กำหนดขั้นตอนการสอนแบบโฟนิกส์แบบ word family ไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความตระหนักในหน่วยเสียง (phonemic awareness) และสร้างคำที่สัมผัสคล้องจองกัน

ขั้นที่ 2 การเพิ่มคำขึ้นต้น

ขั้นที่ 3 การเพิ่มคำที่คล้องจอง

ขั้นที่ 4 การฝึกผสมคำ

ขั้นที่ 5 การแนะนำคำศัพท์โดยเห็นความหมายจากภาพ

ขั้นที่ 6 การฝึกอ่านตามคำที่กำหนด

ขั้นที่ 7 การนำไปใช้ในการอ่านบทอ่าน

ขั้นที่ 8 การสะกดคำ

สถาบันเพื่อการรู้หนังสือ (National Institute for literacy) ในสหรัฐอเมริกา ได้เสนอวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ที่เรียกว่า The Research Building Block on How to Teach Children to Read โดยมี 4 ขั้นตอน ในการสอนอ่านที่เป็นแบบล่างไปบน (Bottom-up) ดังนี้

1. ความตระหนักในหน่วยเสียง (Phonemic awareness) ความสามารถในการได้ยิน รับรู้และแยกแยะหน่วยเสียง (Phonemes) ต่าง ๆ ของภาษาอังกฤษได้ ตลอดจนสามารถควบคุมการใช้ (Manipulate) หน่วยเสียงของบทพูด (Speech sounds) ที่ประกอบเป็นพยางค์ (Syllable) และคำ (Word)
2. โฟนิกส์ (Phonics) องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรกับเสียง (Letters sound correspondence)
3. กลยุทธ์การสอนอ่านให้คล่อง (Fluency instruction)
4. กลยุทธ์การสอนคำศัพท์ (Vocabulary)

Lewis และ Ellis (2009) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนแบบโฟนิกส์ซึ่งประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อม (Warm-up) เป็นขั้นตอนที่เตรียมไว้ให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเข้าสู่บทเรียน โดยใช้กิจกรรมต่าง ๆ ที่สนุกสนานและสอดคล้องกับบทเรียน
- ขั้นที่ 2 ขั้นทบทวนความรู้เก่า (Revision) เป็นขั้นที่ผู้สอนนำความรู้เก่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้เสียงเก่าที่ครูเคยสอนไป เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนยังคงจำเสียงเก่าได้และที่สำคัญเป็นการสร้างให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและเข้าใจในการใช้เสียงได้มากขึ้น
- ขั้นที่ 3 ขั้นสอนเสียงใหม่ (A new sound) เป็นขั้นที่ผู้สอนนำเสนอเสียงใหม่ให้กับผู้เรียนพร้อมคำอธิบาย อาจใช้ภาพประกอบที่เกี่ยวกับตำแหน่งการวางลิ้น เพื่อให้เด็กได้เข้าใจการกำเนิดของเสียงได้ถูกต้อง การนำเสนอเสียงใหม่ให้ได้ประสิทธิภาพอาจจะใช้เสียงที่มาจากเจ้าของภาษาควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักถึงเสียงที่เรียนรู้ใหม่จริง ๆ
- ขั้นที่ 4 ขั้นประสมคำ (Word making) เป็นขั้นที่ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนนำเสียงใหม่ที่ได้อ่านประสมกับเสียงอื่น ๆ ที่ผู้เรียนมีความรู้อยู่แล้วประกอบขึ้นเป็นคำ
- ขั้นที่ 5 ขั้นฝึกเขียนตัวอักษร (Letter formation) เมื่อผู้เรียนได้ยินเสียงและฝึกใช้เสียงแล้วต้องมีการฝึกเขียนตัวอักษรดังกล่าวที่สอดคล้องกับเสียงนั้น เพื่อให้เด็กสามารถเชื่อมโยงเสียงกับตัวอักษรได้ โดยผู้สอนจะต้องนำเสนอตัวอักษรให้ชัดเจนผ่านกระดานหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสมแก่การนำเสนออักษร

Wernham และ Lloyd (2010) ได้แบ่งชั้นการสอนแบบ จอสลี โฟนิคส์ไว้อยู่ 6 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นตอนที่ปรับและเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียน โดยใช้กิจกรรมที่สนุกสนานและสร้างความสนใจของผู้เรียน เช่น กิจกรรมเกม เพลง เป็นต้น
2. ขั้นการเรียนรู้เสียงของตัวอักษร การเรียนรู้เสียงของตัวอักษรทั้ง 42 เสียง ซึ่งจำแนกเสียงออกเป็น 7 กลุ่ม ซึ่งผู้เรียนจะได้เรียนเสียงแต่ละเสียงโดยเริ่มจากกลุ่มที่ 1 จนถึงกลุ่มที่ 7 ตามลำดับ ขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เสียงอักษรภาษาอังกฤษเสียงใหม่โดยผ่านข้อความสั้น ๆ ที่จะมีเสียงที่นักเรียนได้เรียนแฝงอยู่ด้วย
3. ขั้นการเรียนรู้การเขียนตัวอักษร ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการเขียนตัวอักษรที่นักเรียนได้ฝึกออกเสียงไปนั้นว่ามีวิธีเขียนอย่างไร โดยที่ครูจะเขียนให้นักเรียนดูบนกระดาน รวมทั้งทำลูกศรเพื่อแสดงทิศทางในการเขียนตัวอักษรนั้น ๆ
4. ขั้นการเรียนรู้การผสมเสียงตัวอักษรและเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้และฝึกเกี่ยวกับการผสมแต่ละเสียงให้ไปสู่การออกเสียงคำ ซึ่งถ้าผู้เรียนสามารถออกเสียงได้แล้วนั้น ผู้สอนก็จะนำเสนอเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์โดยใช้บัตรภาพ แล้วให้นักเรียนได้ฝึกจับคู่คำศัพท์กับภาพ
5. ขั้นการแยกแยะและแบ่งเสียงในคำ ในขั้นนี้ผู้สอนจะให้นักเรียนได้ทบทวนเสียงที่ได้เรียนไปแล้วว่า นักเรียนสามารถจำเสียงดังกล่าวได้หรือไม่ โดยการที่ผู้สอนจะพูดเสียงที่ผู้เรียนได้เรียนไปนั้น แล้วให้นักเรียนเขียนตัวอักษรที่ตรงกับที่ผู้สอนได้พูดลงในสมุด
6. ขั้นการเรียนรู้เสียงที่มีลักษณะพิเศษในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้เรียนเกี่ยวกับคำศัพท์ที่มีการออกเสียงไม่เป็นไปตามหลักการสอนของโฟนิกส์ แต่เป็นคำที่พบบ่อยบ่อย ได้แก่ the, he, she, me, we, be, I, was, to, do, are, all ซึ่งผู้เรียนจะได้ฝึกทั้งการออกเสียงและการเขียนคำศัพท์เหล่านี้ ในส่วนของคำศัพท์ที่ใช้ในการสอนในครั้งนี้เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหารและ เครื่องดื่ม

ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ตามแนวคิดของนักวิชาการและนักการศึกษา เพื่อนำไปใช้เป็นแนวคิดในการวิจัย ดังตาราง 3

ตาราง 3 การสังเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยโฟนิกส์

องค์ประกอบกระบวนการ จัดการเรียนรู้ด้วยโฟนิกส์	นักวิชาการ					ความถี่
	Gunning (2000)	Lewis และ Ellis (2009)	Wernham และ Lloyd (2010)	สถาบันเพื่อการรู้หนังสือ (2006)	สาเกต ทองเที่ยง (2557)	
1. การรับรู้หน่วยเสียง	✓	✓	✓	✓	✓	5
2. การทำความเข้าใจความสัมพันธ์ของตัวอักษรกับหน่วยเสียง		✓	✓	✓	✓	4
3. การผสมหน่วยเสียง	✓	✓	✓		✓	4
4. การทำความเข้าใจความหมายของคำ			✓	✓	✓	3
5. การแยกหน่วยเสียงในคำ					✓	1
6. การฝึกสะกดคำ	✓	✓	✓		✓	4
7. การเขียนตามคำบอก	✓		✓		✓	3
8. การเพิ่มคำขึ้นต้น	✓					1
9. การเพิ่มคำที่คล้องจอง	✓					1
10. การแนะนำคำศัพท์โดยเห็นความหมายจากภาพ	✓	✓	✓			3
11. การนำไปใช้ในการอ่านบทอ่าน			✓	✓		2
12. การเตรียมความพร้อมด้วยกิจกรรม		✓	✓			2
13. การทบทวนความรู้เก่า		✓				1
14. การสอนเสียงใหม่		✓				1
15. การเขียนตัวอักษร			✓			1
16. การเรียนเสียงที่มีลักษณะพิเศษ			✓			1

จากตาราง 3 ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบมาสังเคราะห์ และการผนวกรวมกันโดยพิจารณาองค์ประกอบที่ตรงกันให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาพิจารณาสังเคราะห์กระบวนการ

จัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ โดยองค์ประกอบที่มีความถี่ 1-2 ได้แก่ การเตรียมความพร้อมด้วยกิจกรรม การทบทวนความรู้เก่า การแยกหน่วยเสียงในคำ การสอนเสียงใหม่ การเพิ่มคำขึ้นต้น การเพิ่มคำที่คล้องจอง การเขียนตัวอักษร การเรียนเสียงที่มีลักษณะพิเศษ การแนะนำคำศัพท์ โดยเห็นความหมายจากภาพ การนำไปใช้ในการอ่านบทอ่าน และองค์ประกอบที่มีความถี่ 3-5 ได้แก่ การรับรู้หน่วยเสียง การทำความเข้าใจความสัมพันธ์ของตัวอักษรกับหน่วยเสียง การผสมหน่วยเสียง การฝึกสะกดคำ การทำความเข้าใจความหมายของคำ การเขียนตามคำบอก

ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ให้เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยโฟนิกส์ ดังตาราง 4

ตาราง 4 องค์ประกอบกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยโฟนิกส์

องค์ประกอบ (หลัก)	องค์ประกอบ (ผนวกรวม)
1. การรับรู้หน่วยเสียง	- การเตรียมความพร้อมด้วยกิจกรรม - การเรียนเสียงที่มีลักษณะพิเศษ
2. การทำความเข้าใจความสัมพันธ์ของตัวอักษรกับหน่วยเสียง	- การแยกหน่วยเสียงในคำ - การสอนเสียงใหม่
3. การผสมหน่วยเสียง	- การเพิ่มคำขึ้นต้น - การเพิ่มคำที่คล้องจอง
4. การฝึกสะกดคำ	- การนำไปใช้ในการอ่านบทอ่าน
5. การทำความเข้าใจความหมายของคำ	- การแนะนำคำศัพท์โดยเห็นความหมายจากภาพ - การทบทวนความรู้เก่า
6. การเขียนตามคำบอก	- การเขียนตัวอักษร

จากตาราง 4 การสังเคราะห์องค์ประกอบกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยโฟนิกส์ ผู้วิจัยได้นำประเด็นของนักวิชาการ นักการศึกษาที่กล่าวถึงองค์ประกอบกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ มาจัดได้ 6 กลุ่มหลัก และนำองค์ประกอบที่มีความใกล้เคียงที่นำมาผนวกรวม ได้แก่

1. การรับรู้หน่วยเสียง ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมด้วยกิจกรรม การเรียนเสียงที่มีลักษณะพิเศษ
2. การทำความเข้าใจความสัมพันธ์ของตัวอักษรกับหน่วยเสียง ประกอบด้วย การแยกหน่วยเสียงในคำ การสอนเสียงใหม่
3. การผสมหน่วยเสียง ประกอบด้วย การเพิ่มคำขึ้นต้น การเพิ่มคำที่คล้องจอง

4. การฝึกสะกดคำ ประกอบด้วย การนำไปใช้ในการอ่านบทอ่าน
5. การทำความเข้าใจความหมายของคำ ประกอบด้วย การแนะนำคำศัพท์โดยเห็นความหมายจากภาพการทบทวนความรู้เก่า
6. การเขียนตามคำบอก ประกอบด้วย การเขียนตัวอักษรองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ตาราง 5 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

องค์ประกอบ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู	องค์ประกอบกระบวนการจัดการเรียนการสอน แบบโฟนิกส์
1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	-
2. การจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	- การรับรู้หน่วยเสียง - การผสมหน่วยเสียง - การทำความเข้าใจความสัมพันธ์ของตัวอักษรกับหน่วยเสียง
3. การใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	- การทำความเข้าใจความหมายของคำโดยเห็นความหมายจากภาพ
4. การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	- การสะกดคำ - การเขียนตามคำบอก

ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์สามารถสรุปความหมายของแต่ละองค์ประกอบได้ ดังนี้

1. การออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้โฟนิกส์

1.1 ความหมายของการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้โฟนิกส์

การออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้โฟนิกส์ มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้เสนอความหมายของการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ไว้หลายความหมาย ดังนี้

Gustafson และ Branch (2002) ได้กล่าวสรุปไว้ว่า การออกแบบการเรียนการสอน คือ การแสดงมุมมองเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ผู้ออกแบบการเรียนการสอนใช้เป็นแนวทางในการสร้างกระบวนการสำหรับการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ช่วยลดความซับซ้อนจาก

สถานการณ์ต่าง ๆ นำไปสู่รูปแบบการสอนที่มีขั้นตอนแบบดั้งเดิมที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้
หลาย ๆ บริบท

Smith และ Ragan (2005) ให้ความหมายการออกแบบการเรียนการสอน
คือ กระบวนการที่เป็นระบบในการนำหลักการเรียนรู้และหลักการสอนไปวางแผนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์
การเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

Gagne และคณะ (2005) กล่าวว่า การออกแบบการเรียนการสอน หมายถึง
เป็นการนำหลักการเรียนรู้ไปออกแบบเหตุการณ์ที่ประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นอย่างมี
เป้าหมายประสงค์ชัดเจนหรือที่เรียกว่า การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
ตามที่คาดหวัง

Richey และคณะ (2011) กล่าวว่า การออกแบบการเรียนการสอน
เป็นศาสตร์และศิลป์ของการสร้างสรรค์รายละเอียดที่พิเศษเฉพาะสำหรับการพัฒนา การประเมิน
การนำไปใช้ในสถานการณ์ของการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน โดยการออกแบบการเรียนการสอน
บนฐานความรู้ (Knowledge-based) มีขอบเขตที่เกี่ยวข้อง 6 ส่วน คือ 1. ผู้เรียนและกระบวนการ
เรียนรู้ (Learners and learning process) 2. บริบทของการเรียนและการปฏิบัติ (Learning and
performance contexts) 3. โครงสร้างและการจัดลำดับของเนื้อหา (Content structure and
sequence) 4. กลยุทธ์สำหรับการเรียนการสอนและไม่ใช้การเรียนการสอน (Instructional and
noninstructional strategies) 5. สื่อและระบบการส่งมอบความรู้ (Media and delivery
systems) 6. นักออกแบบและกระบวนการออกแบบ (Designers and design process)

ชนาธิป พรกุล (2552: 109-110) ให้ความหมายว่า การออกแบบการเรียน
การสอน คือ การวางแผนโครงสร้างของการสอนของครูที่ทำให้เห็นภาพรวมของการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนถือเป็นขั้นตอนในการเลือกวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอน
วิธีการสอน เทคนิคการสอน เพื่อใช้เป็นแนวทางกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะปรากฏในแผนการ
จัดการเรียนรู้

สมจิต จันทรฉาย (2557 : 7) กล่าวว่า การออกแบบการเรียนการสอน
หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบที่นำมาใช้ในการศึกษาความต้องการของผู้เรียนและปัญหาการเรียน
การสอนเพื่อแสวงหาแนวทางที่จะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอน ซึ่งอาจเป็นการปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่
หรือสร้างสิ่งใหม่ โดยนำหลักการเรียนรู้และหลักการสอนมาใช้ในการดำเนินการ เป้าหมายของ
การออกแบบการเรียนการสอน คือ การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

สุมาลี ชัยเจริญ (2558 : 8) การออกแบบการสอน เป็นกระบวนการของ
การวางแผนการพัฒนาสำหรับการเรียนการสอน โดยผ่านทางการประยุกต์หลักการทฤษฎี เป็นสิ่งที่

สำคัญที่สุดของการเรียนการสอน เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับความรู้ หลักสูตร และทักษะให้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน

สรุปจากความคิดเห็นของนักวิชาการและนักออกแบบการสอนต่าง ๆ สามารถสรุปความหมายของการออกแบบการเรียนการสอนได้ว่า “การออกแบบการเรียนการสอน (Instructional design) เป็นกระบวนการที่มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนบนพื้นฐานของหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เหมาะสมเป็นที่ยอมรับ และมีความสัมพันธ์กันอย่างสอดคล้องในระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Instructional design model) ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการพัฒนาผู้เรียนตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด”

1.2 ตัวบ่งชี้ของการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

Brown และคณะ (1985) ได้กำหนดองค์ประกอบของการออกแบบการเรียนการสอน 4 องค์ประกอบ คือ 1) เป้าหมาย 2) วัตถุประสงค์และเนื้อหา 3) สภาพการณ์ และ 4) ผลลัพธ์

Kemp (1985) กล่าวว่า องค์ประกอบพื้นฐานในการออกแบบการเรียนการสอน มี 4 ประการ ได้แก่ 1) โปรแกรมนี้จะใช้สอนใคร (ลักษณะผู้เรียน) 2) สิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน หรือให้ผู้เรียนสามารถทำได้คืออะไร (จุดประสงค์) 3) ผู้เรียนจะเรียนรู้เนื้อหาหรือทักษะได้ดีที่สุดด้วยวิธีการใด (วิธีจัดการเรียนการสอน) 4) จะทราบได้อย่างไรว่าผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้แล้ว (การประเมินผล)

Dick และคณะ (2009) ได้เสนอองค์ประกอบที่สำคัญของการออกแบบการเรียนการสอน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) กำหนดจุดมุ่งหมายของการสอน (Identify Instructional goals) 2) การพัฒนาการสอน (Conduct instructional analysis) 3) การประเมินการเรียนการสอน (Identify entry behaviors characteristics)

Morrison, Ross และ Kemp (2011) ได้กำหนดองค์ประกอบในลักษณะของการตั้งคำถาม 4 คำถาม เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาถึงองค์ประกอบ ได้แก่ 1) โปรแกรมนี้จะใช้สอนใคร (ลักษณะผู้เรียน) 2) สิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนหรือให้ผู้เรียนสามารถทำได้คืออะไร (เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้) 3) ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาและทักษะได้ดีที่สุดได้อย่างไร (วิธีดำเนินการจัดการเรียนการสอน) และ 4) ทราบได้อย่างไรว่าผู้เรียนบรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ นั้น ๆ (การวัดและประเมินผล)

Richey และคณะ (2011) ได้สรุปองค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อกระบวนการออกแบบการเรียนการสอน และผู้ออกแบบควรคำนึงถึงองค์ประกอบเหล่านี้มากกว่าการคำนึงถึงกระบวนการ โดยองค์ประกอบดังกล่าว มี 6 ประการ คือ 1. องค์ประกอบด้านผู้เรียนและ

กระบวนการเรียนรู้ 2. องค์ประกอบด้านการเรียนรู้และบริบทที่ช่วยให้ผู้เรียนแสดงความสามารถ
3. องค์ประกอบด้านโครงสร้างเนื้อหาสาระ และการจัดลำดับสาระการเรียนรู้ 4. องค์ประกอบด้าน
ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ทั้งที่มีการจัดการเรียนการสอนและไม่มีการจัดการเรียนการสอน
5. องค์ประกอบด้านสื่อการเรียนรู้และระบบสนับสนุน 6. องค์ประกอบด้านผู้ออกแบบและ
กระบวนการออกแบบ

ฐานนี้ สีฉะลิว (2553 : 30) สรุปองค์ประกอบของการออกแบบและพัฒนาร
เรียนการสอนที่สำคัญได้ 11 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน 2. การระบุ
ความต้องการของผู้เรียน 3. การระบุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ 4. การออกแบบบทเรียนให้เหมาะสม
กับสภาพแวดล้อมของผู้เรียน 5. การออกแบบหรือเลือกวิธีการถ่ายทอดความรู้ 6. การพัฒนาผู้เรียน
และจัดการสื่อการเรียนการสอน 7. การทดลองระบบการเรียนการสอน 8. การนำระบบการเรียน
การสอนที่พัฒนาขึ้นไปประยุกต์ใช้ 9. การนำระบบไปใช้และบำรุง 10. การสร้างกระบวนการ
ประเมินผล

อัจจิมา ไชยชิต (2563) ได้สรุปองค์ประกอบของการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ
โพนิกส์ไว้ ดังนี้

1. ต้องยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้และการพัฒนาของผู้เรียนในแต่ละวัย และ
ต้องคำนึงถึงความสามารถความสนใจ แรงจูงใจของนักเรียน
2. ต้องตั้งจุดประสงค์ในด้านทักษะและเนื้อหา
3. แบบฝึกเสริมทักษะต้องไม่ยากไม่ง่ายจนเกินไป และต้องเรียงลำดับจากง่าย
ไปหายาก
4. ต้องศึกษาขั้นตอนต่าง ๆ ในการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะปัญหาและ
ข้อบกพร่องของนักเรียน
5. แบบฝึกเสริมทักษะต้องมีค่าชี้แจง และควรมีตัวอย่างเพื่อให้ผู้เรียนมี
ความเข้าใจ มากขึ้น และสามารถทำได้ด้วยตนเอง
6. แบบฝึกเสริมทักษะควรมีหลายรูปแบบหลายลักษณะ เพื่อจูงใจในการทำ
7. ควรมีรูปภาพประกอบที่สวยงามเหมาะสมกับวัยของเด็ก
8. ควรใช้ภาษาสั้น ๆ ง่าย ๆ ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาหรือคำสั่ง
9. ควรมีการทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่องต่าง ๆ ก่อนนำไปใช้จริง
10. ควรจัดทำเป็นรูปเล่มซึ่งสามารถเก็บรักษาได้ง่ายและใช้ในบทวน

ตาราง 6 วิเคราะห์ตัวบ่งชี้ของการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ตัวบ่งชี้การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	นักวิชาการ					ความถี่
	Brown (1985)	Dick and others (2009)	Morrison, Ross and Kemp (2011)	Richey and others (2011)	ราชนันท์ สันติสุข (2553)	
1. กำหนดจุดมุ่งหมายของการสอน	✓	✓	✓		✓	4
2. สิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน	✓		✓	✓	✓	4
3. วิธีจัดการเรียนการสอน	✓		✓	✓	✓	4
4. การวัดและประเมินผล	✓	✓	✓		✓	4
5. การพัฒนาการสอน		✓				1
6. บริบทที่ช่วยให้ผู้เรียนแสดงความสามารถ				✓		1
7. โครงสร้างเนื้อหาสาระ				✓		1
8. สื่อการเรียนรู้และระบบสนับสนุน				✓	✓	2
9. ผู้ออกแบบและกระบวนการออกแบบ				✓	✓	2
10. การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน					✓	1
11. การระบุความต้องการของผู้เรียน					✓	1
12. การนำระบบไปใช้					✓	1

จากตาราง 6 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตัวบ่งชี้การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ โดยพิจารณาตัวบ่งชี้ที่ตรงกันให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาพิจารณาตัวบ่งชี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์โดยตัวบ่งชี้ที่มีความถี่ 1-2 ได้แก่ การพัฒนาการสอน บริบทที่ช่วยให้ผู้เรียนแสดงความสามารถ โครงสร้าง เนื้อหาสาระ การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน การระบุความต้องการของผู้เรียน การนำระบบไปใช้สื่อการเรียนรู้และระบบสนับสนุน ผู้ออกแบบและกระบวนการออกแบบ และตัวบ่งชี้ที่มีความถี่ 4 ได้แก่ กำหนดจุดมุ่งหมายของการสอน สิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิธีจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ผู้วิจัยได้พิจารณา

คัดเลือกตัวบ่งชี้ที่มีความถี่ 4 ขึ้นไป ในการกำหนดตัวบ่งชี้ของการวิจัย ได้แก่ 1) กำหนดจุดมุ่งหมายของการสอน 2) สิ่งที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน 3) วิธีจัดการเรียนการสอน 4) การวัดและประเมินผล

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

1. ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ มีนักวิชาการ นักการศึกษาได้เสนอความหมายของการออกการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ไว้หลายความหมาย ดังนี้

ทิศนา แคมมณี (2545 : 26) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการเรียนการสอนที่ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน โดยการจัดการเรียนการสอนจะเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2544 : 10) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งองค์ประกอบกระบวนการเรียนการสอนจะประกอบไปด้วย หลักสูตร วิธีการเรียนการสอนและการประเมินผล

สุพิน บุญชูวงศ์ (2544) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การสอน ซึ่งมีระบบกระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมและมีการกำหนดแผนงาน ส่งเสริมการเรียนการสอนโดยผู้สอนและผู้เรียน

สุมิตร คุณานุกร (2533) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามความมุ่งหมายของหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้ด้วยวิธีการต่าง ๆ

ประเวศ วะสี (2543) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เอาชีวิตจริงของผู้เรียนเป็นตัวตั้ง เรียนรู้เพื่อสร้างปัญญา ให้รู้จักตนเอง รู้จักโลก สามารถพึ่งตนเองได้ ทั้งทางเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม อยู่ร่วมกันอย่างมีคุณภาพ สามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง มีความสุข สนุกสนาน และเกิดฉันทะในการเรียนรู้

ชนาธิป พรกุล (2544) ได้ให้ความหมายว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญคือ การเรียนรู้ที่เกิดจากเรียนรู้ การคิด การค้นคว้า การทดลอง ด้วยตัวผู้เรียนเอง ผู้สอนจะเปลี่ยนบทบาทหน้าที่จากการถ่ายทอดความรู้มาเป็นผู้วางแผน จัดการ ชี้แนะ และอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน

บรรพต สุวรรณประเสริฐ (2544) ได้ให้ความหมายว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญ คือ การกำหนดจุดมุ่งหมาย สาระ กิจกรรม แหล่งเรียนรู้สื่อการเรียน และการประเมินผลที่มุ่งพัฒนา “คน” และ “ชีวิต” ให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้เต็มตามความสามารถ สอดคล้องกับ ความถนัด ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2545) ได้ให้ความหมายว่า การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างกระฉับกระเฉง เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย เป็นวิธีการที่ให้อำนาจแก่ผู้เรียน ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต

ศศิธร เวียงวะลัย (2556) กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การวัดการศึกษาที่ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด เป็นกระบวนการจัดการศึกษาที่ต้องเน้นผู้เรียนให้แสวงหาความรู้ และพัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเอง หรือรวมทั้งมีการฝึกและปฏิบัติในสภาพจริงของการทำงาน มีการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสังคมและการประยุกต์ใช้ มีการจัดกิจกรรมและกระบวนการให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ ประเมิน และสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ นอกจากนี้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยสะท้อนจากที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรายวิชาหรือเลือกทำโครงการหรือชิ้นงานในหัวข้อที่สนใจในขอบเขตเนื้อหาของวิชานั้น ๆ

2. ตัวบ่งชี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ตัวบ่งชี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ได้มีองค์กรนักการศึกษาและนักวิชาการได้เสนอตัวบ่งชี้ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้หลายตัวบ่งชี้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 1) เลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้สอดคล้องเชื่อมโยงกับมาตรฐานหรือตัวบ่งชี้ หากเป็นทักษะควรเป็นทักษะที่ปฏิบัติแล้วผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ตามวัตถุประสงค์ 2) เลือกกิจกรรมที่ผู้เรียนพึงพอใจ สนุก น่าสนใจ ไม่ซ้ำซาก มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน 3) เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถด้านร่างกายของผู้เรียนที่จะปฏิบัติได้และควรคำนึงถึงประสบการณ์เดิม เพื่อจัดกิจกรรมใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง 4) เลือกกิจกรรมที่ส่งเสริมจุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนรู้หลาย ๆ ด้าน

วิวัฒน์ ดวงภูมิเมศ และวาริรัตน์ แก้วอุไร (2560 : 1-14) ได้สรุปองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกมี 5 องค์ประกอบ โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) การสร้างสภาพแวดล้อมและกระตุ้นความสงสัยใคร่รู้ในปัญหา ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีการนำเข้าสู่บทเรียนกระตุ้นให้นักเรียนอยากรู้และสนใจในสถานการณ์ปัญหา ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระตุ้นให้ใช้ความรู้จากประสบการณ์เดิม อธิบายหรือหาคำตอบกับสถานการณ์หรือปัญหา 2) การลงมือสร้างความเข้าใจและวางแผนในการเรียนรู้ ควรเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กระตุ้นให้นักเรียนใช้ทักษะกระบวนการคิดจำแนกวิเคราะห์ กำหนดประเด็น และทำความเข้าใจของสถานการณ์หรือปัญหาที่กำลังเผชิญและร่วมกันวางแผน แบ่งหน้าที่ ใช้ทักษะการแก้ปัญหากำหนดกรอบวิธีการ

และการลงมือปฏิบัติ สํารวจตรวจสอบอย่างเป็นระบบจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ 3) การลงข้อสรุปผลการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีการใช้ทักษะการสื่อสารร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้แสดงแนวคิดในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และเป็นระบบ การสรุปและการสร้างองค์ความรู้ ตลอดจนนำเสนอผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการอย่างหลากหลาย 4) การขยายความรู้สู่นวัตกรรม เป็นการนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับศาสตร์วิชาอื่น ๆ เพื่อสร้างผลงานหรือชิ้นงานขึ้นมาใหม่ โดยนักเรียนมีอิสระในการเลือกที่จะสร้างสรรค์นวัตกรรม ในลักษณะของผลงานที่เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มและสามารถนำผลงานออกสู่นอกห้องเรียนให้สังคมภายนอกได้รับรู้และเป็นประโยชน์ใช้ได้จริง 5) การประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการประเมินเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for Learning) ตลอดกระบวนการเรียนรู้และผลของการเรียนรู้ โดยประเมินร่วมกันระหว่างนักเรียนและครูผู้สอน กระตุ้นให้นักเรียน อภิปรายร่วมกัน แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปองค์ความรู้ร่วมกันทั้งชั้นเรียน นำเสนอปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาในขณะปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม

ทิศนา แคมมณี (2556) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 1) ครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันสำรวจความต้องการหรือความสนใจของผู้เรียน 2) ครูมีการใช้รูปแบบ วิธีการ หรือเทคนิคการสอนต่าง ๆ ในการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิด ขยายจากความคิดเดิมในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง 3) ครูมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิด และกระบวนการคิดต่าง ๆ ตามความเหมาะสมพื้นฐานของนักเรียน ได้แก่ ทักษะการคิดพื้นฐาน ทักษะการคิดที่เป็นแกนสำคัญ ทักษะการคิดขั้นสูง ทักษะการคิดโดยแยกคาย กระบวนการคิดต่าง ๆ 4) ครูมีการให้โอกาสและเวลาแก่นักเรียนในการใช้ความคิดและแสดงความคิด 5) ครูและนักเรียนหรือนักเรียนมีการอภิปรายโต้ตอบกันเกี่ยวกับความคิดที่เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนการสอน 6) ครูและนักเรียนมีการร่วมกันสรุปประเด็นที่ได้จากกระบวนการคิดที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน 7) ครูมีการประเมินผลการเรียนทั้งทางด้านเนื้อหาสาระและ กระบวนการคิด ซึ่งตัวบ่งชี้ควรเลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้

ทักษิณา เครือหงส์ (2551) ได้เสนอแนวทางสำหรับผู้สอนที่ใช้หลักการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไว้ดังนี้

1. ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษา
2. ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล

3. ครูผู้สอนมีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เช่น การบูรณาการเนื้อหา การจัดการเรียนรู้ เพื่อชี้แนะการรู้คิด

4. ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียน ของตนเองและผู้เรียน

5. ครูผู้สอนมีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ สภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน

6. ครูผู้สอนมีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

7. ครูผู้สอนมีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้ พัฒนาผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้เสนอหลักการของการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ไว้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ผู้เรียน การรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ช่วยให้ครูผู้สอนมีข้อมูลที่สำคัญในการออกแบบ การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม

2. การใช้จิตวิทยาการเรียนรู้และการบูรณาการคุณธรรม ค่านิยมในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้

3. การวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเชื่อมโยงกับการพัฒนา หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา

4. การออกแบบการเรียนรู้ตามสภาพจริงให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร และเชื่อมโยง บูรณาการระหว่างกลุ่มวิชาโดยใช้ผลการเรียนรู้ที่กำหนดเป็นหลัก และ ใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้เพื่อมุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

5. การออกแบบการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือวัดที่ หลากหลาย เพื่อสะท้อนภาพได้ชัดเจนและแน่นอนว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ อย่างไร ทำให้ได้ข้อมูลของผู้เรียนรอบด้านที่สอดคล้องกับความเป็นจริง เพื่อประกอบการตัดสินผู้เรียนได้อย่าง ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

บุญสม ทับสาย และคณะ (2560) ได้เสนอกระบวนการจัดการเรียนการสอน แบบโพนิกส์ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การรับรู้หน่วยเสียง 2) การทำความเข้าใจ ความสัมพันธ์ของตัวอักษรกับหน่วยเสียง 3) การผสมหน่วยเสียง 4) การทำความเข้าใจความหมาย ของคำ 5) การแยกหน่วยเสียงในคำ 6) การฝึกสะกดคำ และ 7) การเขียนคำตามคำบอก

ตาราง 7 การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	นักวิชาการ						ความถี่
	กระทรวงศึกษาธิการ (2544)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562)	ทักษิณา เครือหงส์ (2551)	ทีศนา เขมมณี (2547)	วิทวัส ดวงกุ่มเมต และวารินทร์ แก้วอุไร (2560)	บุญสม ทับสาย และคณะ (2560)	
1. การวิเคราะห์ผู้เรียน	✓	✓	✓	✓			4
2. การใช้จิตวิทยาการเรียนรู้	✓	✓					2
3. การวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	✓	✓	✓				3
4. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	✓		✓	✓	✓		4
5. การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง	✓		✓	✓	✓		4
6. เลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของการจัดการเรียนรู้		✓		✓			2
7. เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของ ผู้เรียน		✓		✓	✓		3
8. ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาผู้เรียน			✓				1
9. นำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียน การสอน			✓				1
10. วิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน			✓				1
11. ให้โอกาสนักเรียนได้แสดงความคิดเห็น				✓			1
12. มีการอภิปรายโต้ตอบแลกเปลี่ยนความ คิดเห็น				✓	✓		2
13. มีการร่วมสรุปประเด็นในการเรียนการ สอนร่วมกัน				✓			1
14. การสร้างสภาพแวดล้อมกระตุ้นการเรียนรู้					✓		1
15. ขยายความรู้สู่ส่วนวัตกรรม					✓		1

จากตาราง 7 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ โดยพิจารณาตัวบ่งชี้ที่ตรงกันให้มีความสอดคล้องและเหมาะสม ในการนำมาพิจารณาหาตัวบ่งชี้การจัดการจัดการการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์โดยตัวบ่งชี้ที่มีความถี่ 1-2 ได้แก่ การใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ เลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ มีการอภิปรายโต้ตอบแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาผู้เรียน นำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน วิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้โอกาสนักเรียนได้แสดงความคิดเห็น มีการร่วมสรุปประเด็นในการเรียน การสอนร่วมกัน การสร้างสภาพแวดล้อมกระตุ้นการเรียนรู้ ขยายความรู้สู่ส่วนต่อ

และตัวบ่งชี้ที่มีความถี่ 3-4 โดยผู้วิจัยได้พิจารณาคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่มีความถี่ตั้งแต่ 3 ขึ้นไป ในการกำหนดเป็นตัวบ่งชี้ของการวิจัยดังนี้ 1) การวิเคราะห์ผู้เรียน 2) การวิเคราะห์หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน และ 5) การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง

การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

1. ความหมายของสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

นักวิชาการในวงการเทคโนโลยีทางการศึกษา โสวัตตศศึกษา และวงการการศึกษา ได้ให้คำจำกัดความของ “สื่อการสอน” ไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2539) สรุปได้ว่า สื่อการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์และวิธีการ ที่ใช้เป็นสื่อกลางให้ผู้สอนสามารถส่งหรือถ่ายทอดความรู้ เจตคติและทักษะไปยังผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิดานันท์ มลิทอง (2540) ได้กล่าวว่า คำว่า สื่อ (media) เป็นคำมาจากภาษาละติน ว่า “ระหว่าง” (between) หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่บรรจุข้อมูลสารสนเทศหรือเป็นตัวกลาง ข้อมูลส่งผ่านจากผู้ส่งหรือแหล่งส่งไปยังผู้รับ เพื่อให้ผู้ส่งและผู้รับสามารถสื่อสารกันได้ตรงตามวัตถุประสงค์

Hass และ Packer (1964) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง เครื่องมือที่ช่วยในการถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นจริง ได้แก่ ทักษะ ทักษะคิด ความรู้ ความเข้าใจ และความซาบซึ้งไปยังผู้เรียน หรือเป็นเครื่องมือประกอบการสอนที่สามารถได้ยินและมองเห็นได้เท่า ๆ กัน

Gerlach และ Ely (1982) กล่าวว่า คำว่า สื่อการเรียนการสอนมีความหมายมาก ไม่ว่าจะเป็นบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ วิธีการ หรือเหตุการณ์ที่สร้างเงื่อนไข ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ทักษะและทัศนคติต่าง ๆ ตามความหมายนี้ อาจารย์ ตำราและสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียนเป็นสื่อทั้งสิ้น

Heinich, Molenda และ Russel (1985) ให้ทัศนะเกี่ยวกับสื่อการสอนไว้ว่า สื่อการสอน หมายถึง สื่อชนิดใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นสไลด์ โทรทัศน์ วิทยุ เทปบันทึกเสียง ภาพถ่าย

วัสดุฉาย และวัตถุสิ่งตีพิมพ์ ซึ่งเป็นพาหนะในการนำข้อมูลจากแหล่งข้อมูลไปยังผู้รับ เมื่อนำมาใช้กับการเรียนการสอน หรือส่งเนื้อหาความรู้ไปยังผู้เรียนในกระบวนการเรียนการสอน เรียกว่า สื่อการเรียน

บราวน์ และคณะ (Brown and others, 1977 : 5) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน คือ อุปกรณ์ทั้งหลายที่สามารถช่วยเสนอความรู้ให้แก่ผู้เรียนจนเกิดผลการเรียนที่ดี ทั้งที่มีความหมายรวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่เฉพาะแต่สิ่งที่เป็นวัตถุหรือเครื่องมือเท่านั้น

2. ตัวบ่งชี้ของการใช้สื่อโพนิกส์และพัฒนาสื่อการเรียนรู้เชิงรุก

ตัวบ่งชี้ของการใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ มีนักวิชาการและนักการศึกษา ได้กำหนดตัวบ่งชี้การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ไว้หลากหลาย

โดย กิตติพันธ์ อุดมเศรษฐ์ (2566) ได้เสนอตัวบ่งชี้การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. เลือกใช้วิธีการที่เหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้
2. จัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย
3. เน้นการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
4. ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการคิดระดับสูงของผู้เรียน
5. เรียนรู้จากทั้งในและนอกชั้นเรียน
6. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น
7. ใช้เทคโนโลยีในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสม
8. คำนึงถึงพัฒนาการ ลักษณะการเรียนรู้ และความพร้อมของผู้เรียนแต่ละคน
9. คำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ เชื่อว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ คิดบวก
10. มีการออกแบบการสอนที่ดีและเตรียมพร้อมก่อนสอน

โนเอล และลีโอนาร์ด (Noel and Leonard, 1962 : 26-28) ให้หลักการเลือกสื่อการสอน ไว้ดังนี้

1. มีความเหมาะสมกับระดับสติปัญญาของผู้เรียน
2. เหมาะสมกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน
3. เหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน
4. เหมาะสมกับเรื่องที่สอน
5. มีลักษณะที่น่าสนใจ
6. ตรงกับจุดประสงค์ในการสอน
7. ไม่เสียเวลาในการใช้มากเกินไป
8. เป็นแบบง่าย ๆ และไม่ซับซ้อนจนเกินไป
9. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น

10. ช่วยให้การเสริมสร้างเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน
11. ช่วยเพิ่มทักษะให้แก่ผู้เรียน
12. ให้ผลดีต่อการเรียนการสอนมากที่สุด
13. ราคาไม่แพงจนเกินไป

เดล (Dale, 1969 : 175-79) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการเลือกสื่อการสอน ไว้ดังนี้

1. สื่อการสอนนั้นจะสามารถให้แนวคิดที่ถูกต้องได้เพียงใด
2. สื่อการสอนนั้นจะสามารถสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในสิ่งที่เรียนได้ดีเพียงใด
3. สื่อการสอนนั้น ๆ เหมาะสมกับวัย สติปัญญา และประสบการณ์ต่าง ๆ

ของผู้เรียนเพียงใด

4. สภาพแวดล้อมเหมาะที่จะใช้สื่อการสอนนั้น ๆ หรือไม่
5. มีข้อเสนอแนะสั้น ๆ ในการใช้สื่อการสอนนั้นสำหรับครูหรือไม่
6. สื่อการสอนนั้นสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านความคิดได้หรือไม่
7. คำนึงกับเวลาและการลงทุนหรือไม่

อีริกสัน (Erickson, 1971 : 97-99) แนะนำว่าครูควรเลือกสื่อการสอน โดยพิจารณา

จากคำถามต่อไปนี้

1. สื่อการสอนนั้นเป็นประโยชน์ต่อหน่วยการสอน และเป็นกิจกรรมในการแก้ปัญหาประสบการณ์เฉพาะหรือไม่
2. เนื้อหาที่ต้องใช้สื่อการสอนในการสื่อความหมายนั้นเป็นประโยชน์และสำคัญต่อผู้เรียน ชุมชน และสังคมหรือไม่
3. สื่อการสอนนั้นเหมาะสมกับจุดประสงค์การสอนหรือเป้าหมายของผู้เรียนหรือไม่
4. มีการตรวจสอบระดับความยากของจุดประสงค์การสอนเกี่ยวกับความเข้าใจ ความสามารถ เจตคติ และความนิยม
5. สื่อการสอนนั้นให้ความสำคัญต่อประสบการณ์ จากการคิด การโต้ตอบ การอภิปรายและการศึกษา
6. เนื้อหาที่สอนในรูปของปัญหา และกิจกรรมของผู้เรียนหรือไม่
7. สื่อการสอนนั้นให้แนวคิดที่มีความสัมพันธ์กันหรือไม่
8. สื่อการสอนนั้นให้เนื้อหาความรู้เกี่ยวกับขนาด อุณหภูมิ น้ำหนัก ระยะทาง การกระทำ กลิ่น เสียง สี ความมีชีวิตชีวา อารมณ์หรือไม่
9. สื่อการสอนนั้นให้ความแน่นอนและทันสมัยหรือไม่
10. สื่อการสอนนั้นปรับให้เข้ากับจุดประสงค์ที่พึงปรารถนาได้หรือไม่
11. สื่อการสอนนั้นมีรสนิยมนดีหรือไม่

12. สื่อการสอนนั้นใช้ในห้องเรียนธรรมดาได้หรือไม่

13. เนื้อหาความรู้ของสื่อการสอนมีตัวอย่างให้มากหรือไม่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้เสนอตัวบ่งชี้การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

1. ใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย
เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้
2. สืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และ
3. ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อ/นวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

ตาราง 8 วิเคราะห์ตัวบ่งชี้การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ตัวบ่งชี้การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	นักวิชาการ					ความถี่
	Dale (1969)	Erickson (1971)	Noel and Leonard (1962)	กิตติพันธ์ อุดมเศรษฐ์ (2566)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553)	
1) มีความเหมาะสมกับระดับสติปัญญาของผู้เรียน	✓		✓	✓		3
2) เหมาะสมกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน	✓		✓			2
3) เหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน			✓	✓		2
4) เหมาะสมกับเรื่องที่สอน	✓	✓	✓		✓	4
5) มีลักษณะที่น่าสนใจ		✓	✓			2
6) ตรงกับจุดประสงค์ในการสอน	✓	✓	✓	✓	✓	5
7) ไม่เสียเวลาในการใช้มากเกินไป			✓			1
8) เป็นแบบง่าย ๆ และไม่ซับซ้อนเกินไป		✓	✓			2
9) ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น			✓			1

ตาราง 8 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้การใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมการ เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	นักวิชาการ					ความถี่
	Date (1969)	Erickson (1971)	Noel and Leonard (1962)	กิตติพันธุ์ อุดมไตรษฐ์ (2566)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553)	
10) ช่วยให้การเสริมสร้างเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน	√		√			2
11) ช่วยเพิ่มทักษะให้แก่ผู้เรียน		√	√	√		3
12) ให้ผลดีต่อการเรียนการสอนมากที่สุด			√		√	2
13) ราคาไม่แพงจนเกินไป	√		√			2
14) เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม	√					1
15) มีข้อเสนอแนะให้ผู้ใช้	√					1
16) ให้ความสำคัญกับการโต้ตอบ อภิปราย		√		√		2
17) เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง		√	√			2
18) มีความทันสมัย		√		√		2
19) ส่งเสริมกระบวนการคิดระดับสูง				√		1
20) ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม					√	1

จากตาราง 8 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตัวบ่งชี้การใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมการเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ โดยพิจารณาตัวบ่งชี้ที่ตรงกันให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาพิจารณาตัวบ่งชี้การใช้โฟนิกส์และพัฒนาสื่อการเรียนรู้เชิงรุก โดยตัวบ่งชี้ที่มีความถี่ 1-2 ได้แก่ เหมาะสมกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน เหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน มีลักษณะที่น่าสนใจ เป็นแบบง่าย ๆ และไม่ซับซ้อนจนเกินไป ช่วยให้การเสริมสร้างเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน ให้ผลดีต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ราคาไม่แพงจนเกินไป ให้ความสำคัญกับการโต้ตอบ อภิปราย เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีความทันสมัย ไม่เสียเวลาในการใช้มากเกินไป ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม มีข้อเสนอแนะให้ผู้ใช้

ส่งเสริมกระบวนการคิดระดับสูง ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และตัวบ่งชี้ที่มีความถี่ 3-5 ได้แก่ มีความเหมาะสมกับระดับสติปัญญาของผู้เรียน เหมาะสมกับเรื่องที่สอน ตรงกับจุดประสงค์ในการสอน ช่วยเพิ่มทักษะให้แก่ผู้เรียน

ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ตัวบ่งชี้โดยคัดเลือกความถี่ 3 ขึ้นไป ได้แก่ 1) ตรงกับจุดประสงค์ในการสอน 2) เหมาะสมกับเรื่องที่สอน 3) เหมาะสมกับระดับสติปัญญาของผู้เรียน 4) ช่วยเพิ่มทักษะให้แก่ผู้เรียน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกจากการใช้โฟนิกส์

1. ความหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกจากการใช้โฟนิกส์

ชวลิต ชูกำแพง (2550) กล่าวถึงความหมายของการประเมินตามสภาพจริง ไว้ดังนี้

1. เป็นการประเมินที่ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลายวิธี เพื่อตรวจสอบคุณภาพของงานของนักเรียน เพื่อแสดงออกถึงทักษะจากการเรียนรู้ ตลอดจนการกระทำของนักเรียน

2. เป็นวิธีการประเมินที่สะท้อนให้เห็นพฤติกรรม และทักษะที่จำเป็นของนักเรียนในสถานการณ์ที่เป็นจริงแห่งปัจจุบันที่เน้นงานที่นักเรียนแสดงออกในภาคปฏิบัติ (performance) เน้นกระบวนการเรียนรู้ (process) ผลผลิต (products) และแฟ้มสะสมผลงาน (portfolio) เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลและมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของตนเองด้วยกระบวนการที่ใช้ในการประเมินอาจใช้การสังเกต การบันทึก และการรวบรวมข้อมูลจากผลงานและวิธีการที่นักเรียนทำ หากครูตัดสินใจจะใช้วิธีประเมินตามสภาพจริง ครูต้องคำนึงเสมอว่าหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินมีความสัมพันธ์กัน

3. เป็นการประเมินเชิงปฏิบัติที่สัมพันธ์และมีความหมายที่แท้จริงกับ

ชีวิตประจำวัน เหตุผลประการหนึ่งของความพยายามพัฒนารูปแบบทางเลือกใหม่สำหรับการประเมิน คือ การประเมินโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน การประเมินผลโดยวิธีการอิงกลุ่ม การใช้แบบทดสอบชนิดเลือกตอบนั้น มีความล้มเหลว ทั้งในเรื่องการประเมินทักษะระดับสูง และความสามารถของผู้เรียนที่จะปฏิบัติงานที่สัมพันธ์กับโลกแห่งความเป็นจริง การปฏิบัติงานหรือการประกอบอาชีพในชีวิตจริงต้องการผู้ที่มีทักษะทางสติปัญญา

4. การประเมินโดยใช้เครื่องมือหลากหลายชนิด แทนการใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือในการวัดเพียงอย่างเดียว เทคนิคการประเมินจากสภาพจริงมักนิยมทำ โดยการรวบรวมงานภาคปฏิบัติที่ได้จากกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพความเป็นจริงที่สัมพันธ์กับ ชีวิตประจำวัน

สุวมิล ว่องวานิช (2546) การประเมินตามสภาพจริง เป็นกระบวนการตัดสินความรู้ ความสามารถและทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียนในสภาพที่สอดคล้องกับชีวิตจริง โดยใช้เรื่องราวเหตุการณ์ สภาพจริงหรือคล้ายจริงที่ประสบในชีวิตประจำวัน เป็นสิ่งเร้าให้ผู้เรียนตอบสนองโดยการแสดงออก ลงมือกระทำ หรือผลิตจากกระบวนการทำงานตามที่คาดหวังและผลผลิตที่มีคุณภาพ จะเป็นการ

สะท้อนภาพเพื่อลงข้อสรุปถึงความรู้ความสามารถและทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด น่าพอใจหรือไม่ อยู่ในระดับความสำเร็จใด

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้กล่าวว่า การประเมินสภาพจริง เป็นการประเมินจากการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยงานหรือกิจกรรมที่มอบหมายให้ผู้ปฏิบัติ จะเป็นงานหรือสถานการณ์ที่เป็นจริง (Real Life) หรือใกล้เคียงกับชีวิตจริง จึงเป็นงานที่มีสถานการณ์ซับซ้อน (Complexity) และเป็นองค์รวม (Holistic) มากกว่างานปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนทั่วไป

Sax (1989) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการกำหนดตัวเลขให้กับ คุณสมบัติ หรือคุณลักษณะของบุคคล วัตถุ หรือเหตุการณ์ตามแบบแผนหรือกฎที่เกิดขึ้น

Ebel (1979) ได้ให้ความหมายของการวัดผลว่าหมายถึงกระบวนการในการกำหนดจำนวนให้สมาชิกในกลุ่มสิ่งของหรือบุคคลที่ต้องการวัด เพื่อบ่งบอกความแตกต่างของคุณลักษณะที่จะวัดของสิ่งของและของบุคคลนั้น ๆ

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2552) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์ให้กับบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์ อย่างมีกฎเกณฑ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แทนปริมาณหรือคุณภาพของคุณลักษณะที่จะวัด

ปิ่นวดี ธนธานี (2550) กล่าวว่า การวัดผล คือ กระบวนการกำหนดค่าเป็นตัวเลข หรือสัญลักษณ์ใด ๆ เพื่อแทนคุณลักษณะของผู้เรียน หรือพฤติกรรมของผู้เรียนที่แสดงออกมา

ส.วาสนา ประवालพฤษ์ (2544) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการที่จะกำหนดปริมาณของสิ่งที่ต้องการวัดออกมาเป็นจำนวนหรือตัวเลข ซึ่งใช้แทนคำอธิบายคุณลักษณะที่กำลังวัด โดยจะอธิบายลักษณะของบุคคลให้อยู่ในรูปของระดับของคุณลักษณะนั้นแบบต่อเนื่อง

บุญชม ศรีสะอาด (2543) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง การกำหนดตัวเลข หรือสัญลักษณ์อื่น ๆ แทนปริมาณหรือคุณภาพ หรือคุณลักษณะ

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2535) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการเชิงปริมาณในการกำหนดค่าเป็นตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนคุณลักษณะของสิ่งที่วัด โดยอาศัยกฎเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

2. ตัวบ่งชี้ของการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ประสิทธิ์ บัวคลี่ (2527) ได้สรุปหลักการของการประเมินผลการศึกษา ไว้ดังนี้

1. กำหนดสิ่งที่ประเมินให้ชัดเจนและวัดได้ การประเมินเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลอย่างมีระบบ เพื่อนำมาตัดสินใจให้คุณค่า การกำหนดว่าจะตัดสินใจให้คุณค่าในเรื่องอะไรให้รู้ชัดเจน แน่นนอนและสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลในเรื่องนั้นมาได้

2. วางแผนการประเมินให้รัดกุม สะดวก ประหยัดและเป็นไปได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ควรใช้เทคนิคหลาย ๆ อย่าง

4. เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินต้องสัมพันธ์กับสิ่งที่วัดและจุดมุ่งหมายของ

การประเมิน

5. เลือกใช้เครื่องมือในการประเมินที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพให้เหมาะสมกับ

สิ่งที่ประเมิน

6. ตระหนักถึงข้อจำกัดของเทคนิคการประเมินแต่ละอย่าง เทคนิคการประเมินมีหลายแบบแต่ละแบบมีข้อจำกัดเฉพาะตัว ผู้ประเมินต้องรู้จักเลือกใช้เทคนิคการประเมินให้ตรงกับจุดมุ่งหมายและสภาพแวดล้อมของสิ่งที่ประเมิน

3. ปราศจากความลำเอียง

ไพศาล หวังพานิช (2537) ได้เสนอหลักการวัดผลไว้ดังนี้ 1) วัดให้ตรงกับวัตถุประสงค์ 2) ใช้เครื่องมือที่ดี 3) มีความยุติธรรม 4) แปลผลได้ถูกต้อง 5) ใช้ผลการวัดได้คุ้มค่า

วิราพร พงศ์อาจารย์ (2542) กล่าวว่า กระบวนการในการวัดและประเมินผลการศึกษาจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เชื่อถือได้และถูกต้องตามความเป็นจริงนั้น ผู้วัดจำเป็นต้องยึดหลักการสำคัญๆ ดังต่อไปนี้ 1) วัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการสอน 2) ใช้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพ 3) มีความยุติธรรม 4) ประเมินผลการวัดให้ถูกต้อง 5) ใช้ผลการวัดให้คุ้มค่า

ทิวต์ มณีโชติ (2549) กล่าวว่า หลักการประเมินทางการศึกษาโดยทั่วไป มีดังนี้ 1) ขอบเขตการประเมินต้องตรงและครอบคลุมหลักสูตร 2) ใช้ข้อมูลจากการผลการวัดที่ครอบคลุมจากการวัดหลายแหล่ง หลายวิธี 3) เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินผลการประเมินมีความชัดเจนเป็นไปได้ มีความยุติธรรมตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

สมนึก ภัททิยธนี (2551) กล่าวว่า ในการวัดผลที่ดีต้องยึดหลักการวัดผลเบื้องต้น ดังนี้ 1) ต้องวัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน 2) เลือกใช้เครื่องมือวัดที่ดีและเหมาะสม 3) ระวางความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดของการวัด 4) ประเมินผลการวัดให้ถูกต้อง 5) ใช้ผลการวัดให้คุ้มค่า

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้เสนอตัวบ่งชี้การวัดประเมินการเรียนรู้ไว้ดังนี้ 1) ออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน 2) สร้างและนำเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม 3) วัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง 4) นำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ตาราง 9 การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้การวัดประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ตัวบ่งชี้การวัดประเมินผล การเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	นักวิชาการ						ความถี่
	จิตต์ มณีโชติ (2549)	ประสิทธิ์ บัวคลี (2527)	ไพศาล หวังพานิช (2537)	วีราพร พงศ์อาจารย์ (2542)	สมนึก ภัททิยธนี (2551)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553)	
1. วัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของ การเรียนการสอน		✓	✓	✓	✓		4
2. เลือกใช้เครื่องมือวัดที่ดีและเหมาะสม		✓	✓	✓	✓	✓	5
3. ระวังความคลาดเคลื่อนหรือความ ผิดพลาดของการวัด	✓	✓	✓	✓	✓		5
4. ประเมินผลการวัดให้ถูกต้อง เหมาะสม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
5. ใช้ผลการวัดให้คุ้มค่า			✓	✓	✓		3
6. ขอบเขตการประเมินต้องครอบคลุม หลักสูตร	✓						1
7. ออกแบบวิธีการวัดและประเมินผล อย่างหลากหลาย	✓	✓				✓	3
8. วางแผนการประเมินให้รัดกุม สะดวกประหยัดและเป็นไปได้		✓					1
9. ตระหนักถึงข้อจำกัดของเทคนิค การประเมินแต่ละอย่าง		✓					1
10. วัดและประเมินผลผู้เรียนตาม สภาพจริง						✓	1
11. นำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้						✓	1

จากตาราง 9 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตัวบ่งชี้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ โดยพิจารณาตัวบ่งชี้ที่ตรงกันให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาพิจารณา ตัวบ่งชี้การใช้สื่อการสอนโฟนิกส์และพัฒนาสื่อการเรียนรู้เชิงรุก โดยตัวบ่งชี้ที่มีความถี่ 1-2 ได้แก่ ขอบเขตการประเมินต้องครอบคลุมหลักสูตร วางแผนการประเมินให้รัดกุม สะดวกประหยัดและเป็นไปได้ ครอบคลุมถึงข้อจำกัดของเทคนิคการประเมินแต่ละอย่าง วัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง นำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และตัวบ่งชี้ที่มีความถี่ 3-6 ได้แก่ ใช้ผลการวัดให้คุ้มค่า ออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย วัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน เลือกใช้เครื่องมือวัดที่ดีและเหมาะสม ระวังความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดของการวัด ประเมินผลการวัดให้ถูกต้องเหมาะสม ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวบ่งชี้โดยคัดเลือกความถี่ 3 ขึ้นไป เพื่อนำมาเป็นกรอบในการวิจัย ได้แก่ 1) ออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย 2) เลือกใช้เครื่องมือวัดที่ดีและเหมาะสม 3) วัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน 4) ประเมินผลการวัดให้ถูกต้องเหมาะสม 5) ระวังความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดของการวัด 6) ใช้ผลการวัดให้คุ้มค่า

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับโปรแกรม

ความหมายของโปรแกรม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้บัญญัติความหมายของ คำว่า โปรแกรม หมายถึง ระเบียบการที่บอกถึงขั้นตอนของงานที่จะต้องทำตามลำดับ และมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของคำว่า โปรแกรม ไว้อีกหลายความหมาย ดังนี้

สารีพันธ์ุ ศุภวรรณ (2545) ได้ให้ความหมายของ โปรแกรม หมายถึง การจัดการศึกษานอกระบบที่จัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างมีระบบ ตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการการจัดกิจกรรมไปจนถึงการประเมินผล

สมศักดิ์ จิตตพรพงษ์ (2547) ได้ให้ความหมายของโปรแกรม หมายถึง การจัดวางกิจกรรมอย่างมีระบบ ตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการ การวางแผนการสอน การประเมินผลและการประชาสัมพันธ์โปรแกรม ซึ่งมีวิธีการทำงานเป็นขั้นตอน

Boyle (1981) ให้ความหมาย โปรแกรม หมายถึง สิ่งที่เกิดจากกิจกรรมการวางแผนการสอน การประเมินผลและการรายงานผล

Tyler (1996) ได้ให้ความหมาย คำว่า โปรแกรม หมายถึง โครงร่างของงานที่จะกระทำการจัดเตรียมแผนการที่จะทำ หรือชุดเหตุการณ์ที่รวบรวมไว้ ซึ่งรวมทั้งกิจกรรมทุกอย่างที่กระทำในศูนย์ต่าง ๆ

Barr และ Keating (1990) กล่าวว่า โปรแกรมมีความหมายได้หลายแบบขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล โดยทั่วไปคำว่าโปรแกรมใช้ใน 3 ความหมาย คือ

1. โปรแกรม หมายถึง หน่วย (Units) ที่จัดขึ้นเพื่อทำกิจกรรมพิเศษหรือให้บริการตามความต้องการของสถาบันหรือบุคคล
2. โปรแกรม หมายถึง ลำดับการปฏิบัติตามที่วางแผนไว้ (Series of Planned Intervention) เพื่อวัตถุประสงค์โดยเฉพาะสำหรับกลุ่มเป้าหมายโดยเฉพาะ
3. โปรแกรม หมายถึง กิจกรรมที่วางแผนไว้ (Planned Activity) เพื่อเป้าหมายโดยเฉพาะ

Chen (1990) ได้ให้ความหมายของทฤษฎีโปรแกรมว่า เป็นการกำหนดถึงสิ่งที่จะต้องกระทำเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่พึงประสงค์ ผลกระทบสำคัญที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและเงื่อนไขที่จะทำให้เป้าหมายหรือผลกระทบเหล่านี้เกิดขึ้นได้ ทฤษฎีโปรแกรมประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นส่วนที่ระบุถึงโครงสร้างของโปรแกรมที่ควรจะเป็นประกอบด้วย การจัดกระทำ (Treatments) ผลลัพธ์ (Outcomes) และกระบวนการนำไปสู่การปฏิบัติ (Implementation Processes) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับคุณค่าของโปรแกรมส่วนนี้จะถูกเรียกว่า “Normative Theory”

ส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่ระบุ ถึงกลไกเชิงสาเหตุที่เชื่อมต่อความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกระทำของโปรแกรมกระบวนการนำไปสู่การปฏิบัติ และผลลัพธ์ส่วนนี้จะถูกเรียกว่า “Causative Theory” โดยที่ Normative Theory จะให้การชี้แนะเกี่ยวกับเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่จะต้องตรวจสอบหรือติดตามและการออกแบบและดำเนินการเกี่ยวกับการจัดกระทำส่วน Causative Theory จะระบุถึงประเด็นที่เกี่ยวกับการทำงานของโปรแกรมภายใต้สภาพการณ์ที่กำหนดและผลที่จะเกิดขึ้นจากโปรแกรม

Boone (1992) ให้ความหมายของโปรแกรม การพัฒนาทางวิชาชีพ หมายถึง ผลของความร่วมมือระหว่างผู้เข้าร่วมโปรแกรมกับผู้พัฒนาโปรแกรมในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การวิเคราะห์ความต้องการ การวางแผน การสร้างแผนการจัดกิจกรรม การปฏิบัติการ การประชาสัมพันธ์ การประเมินผล การรายงาน และความรับผิดชอบต่อโปรแกรม

สรุปได้ว่า โปรแกรม หมายถึง ขั้นตอนของงานที่จะต้องทำตามลำดับ และมีระบบ ตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการ การวางแผน การจัดกิจกรรม การสอน การประเมินผลและการรายงานผล

องค์ประกอบของโปรแกรม

โปรแกรมเป็นโครงการที่มีระยะเวลาต่อเนื่อง โดยองค์ประกอบของโปรแกรมได้มี นักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้แนวคิด เรื่อง องค์ประกอบของโปรแกรมไว้หลายประการ โดย Boone (1992) ได้เสนอองค์ประกอบของโปรแกรม ประกอบด้วย 1) การจัดทำแผน (Planning) 2) การออกแบบและดำเนินการ (Design and Implementation) 3) การตรวจสอบและประเมินผล (Evaluation and Accountability) องค์ประกอบดังกล่าวต้องทำความเข้าใจถึงบริบทเป็นลำดับแรก ตามแนวคิดของ Charney และ Conway (2005) ได้เสนอองค์ประกอบของโปรแกรม ประกอบด้วย 1) บริบท 2) เป้าหมาย 3) แผนหรือวิธีปฏิบัติ (Plan or Method) โดยมีรายละเอียด ได้แก่ หลักการ แนวคิด วัตถุประสงค์ เป้าหมาย คุณสมบัติ เนื้อหา กิจกรรม เอกสารที่ใช้ กระบวนการ จัดการเรียนรู้และการประเมินผล

นอกจากนี้ในด้านของการจัดการเรียนรู้ ได้มีแนวคิดในการพัฒนาโปรแกรมทางการศึกษาของ ชำรง บัวศรี (2542) ได้เสนอองค์ประกอบของโปรแกรม ประกอบด้วย 1) เป้าหมาย และนโยบายทางการศึกษา (Educational Goals and Policies) 2) จุดมุ่งหมายโปรแกรม (Program Aims) 3) รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Types and Structures) 4) จุดประสงค์รายวิชา (Subject Objectives) 5) เนื้อหา (Content) 6) จุดประสงค์ของการเรียนการสอน (Instructional Objectives) 7) กลยุทธ์การเรียนการสอน (Instructional Strategies) 8) การประเมินผล (Evaluation) 9) วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum Materials and Instructional Media)

ในด้านของโปรแกรมพัฒนาครู ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2553) ได้พัฒนาโปรแกรมการพัฒนาครูผู้นำการจัดการ เรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบสำคัญ 7 ประการ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์หลักการ วัตถุประสงค์เนื้อหา กระบวนการ โครงสร้าง การวัดและประเมินผลโปรแกรม

โดย เจนจิรา คงสุข (2540) ได้สรุปถึงองค์ประกอบของโปรแกรม ประกอบด้วย หลักการ ความหมาย วัตถุประสงค์เนื้อหา วิธีการดำเนินการ ทั้งนี้ องค์ประกอบของโปรแกรม มีหัวใจสำคัญอยู่ที่องค์ประกอบของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ตามแนวคิดของ สุมิตรา พงศธร (2550) ได้สรุปถึงองค์ประกอบที่สำคัญของโปรแกรม ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย (Aims) เป้าหมาย (Goals) วัตถุประสงค์ (Objectives) เนื้อหาวิชา (Content) และกิจกรรมการเรียนการสอน (Learning Activities) หัวใจของหลักสูตรอยู่ที่กิจกรรมการเรียนการสอน เพราะเป็นเรื่องของการหล่อหลอมกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้และการศึกษาของผู้เรียน

Barr และ Keating (1990) ได้เสนอองค์ประกอบของโปรแกรม 5 องค์ประกอบ เพื่อการพัฒนาโปรแกรม (Five-step Model for Program Development) ดังนี้

ขั้นที่ 1 การประเมิน (Assessment)

1. ประเมินความต้องการของนิสิตนักศึกษา
2. ประเมินสิ่งแวดล้อมสถาบัน
3. ประเมินทรัพยากร ได้แก่ บุคลากร เงินและทรัพยากรทางกายภาพ

ขั้นที่ 2 การวางแผน (Planning)

1. การพัฒนาที่วางแผน
2. กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์และการประเมินผล
3. เลือกวิธีปฏิบัติ
4. ฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
5. กำหนดงบประมาณที่ต้องใช้
6. กำหนดเวลาสิ้นสุดโปรแกรม

ขั้นที่ 3 การปฏิบัติ (Implementation)

1. กำหนดความรับผิดชอบ เช่น ทักษะความสามารถที่ต้องทำ
2. ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้
3. ประเมินผลกระบวนการ (Process) และประเมินผลผลิต (Product)

ขั้นที่ 4 ประเมินหลังจบโปรแกรม (Post-assessment) ใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินกระบวนการและผลผลิตเพื่อการตัดสินใจอนาคตของโปรแกรม

ขั้นที่ 5 การตัดสินใจเชิงบริหาร (Administrative Decision) การตัดสินใจว่าจะดำเนินโปรแกรมต่อไปหรือยุติโปรแกรมหรือดัดแปลงปรับปรุง

Kanaya และ McMillan (2005) ได้ศึกษาองค์ประกอบของโปรแกรมการพัฒนาทางวิชาชีพครู พบว่า ประกอบด้วยองค์ประกอบของโปรแกรมและองค์ประกอบของบุคคล องค์ประกอบของโปรแกรม ประกอบด้วย

1. รูปแบบ
2. ระยะเวลา
3. การเป็นกลุ่มผู้เข้าอบรมที่อยู่ในบริบทเดียวกัน
4. การเรียนรู้เชิงรุก
5. การเน้นที่เนื้อหาความรู้
6. มีความต่อเนื่องเชื่อมโยง

องค์ประกอบของบุคคล ประกอบด้วย

1. การได้รับการยอมรับ
2. การมีแรงจูงใจ

สุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2554) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของโปรแกรมที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นสำหรับการจัดการศึกษา และมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยจุดมุ่งหมายของโปรแกรม เนื้อหาสาระ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล จากการศึกษาขององค์ประกอบของโปรแกรมสรุปได้ว่า องค์ประกอบของโปรแกรมประกอบไปด้วย

1. หลักการและความสำคัญ
2. วัตถุประสงค์
3. เนื้อหา
4. กิจกรรมและเครื่องมือการพัฒนา
5. การวัดและประเมินผล

ตาราง 10 วิเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรม

องค์ประกอบของโปรแกรม	นักวิชาการ								ความถี่
	Barr และ Keating (1990)	Boone (1992)	Charney และ Conway (2005)	Kanaya และ McMillan (2005)	เจนจิรา คงสุข (2540)	อัมพร บัวศรี (2542)	ยอดอนงค์ จอมหงษ์พัฒนา (2553)	สุวัฒน์ จุลสุวรรณ (2554)	
1) การจัดทำแผน	✓	✓	✓						3
2) การออกแบบและดำเนินการ	✓	✓			✓				3
3) การตรวจสอบและประเมินผล	✓	✓				✓	✓	✓	5
4) หลักการและความสำคัญ					✓		✓	✓	3
5) วัตถุประสงค์			✓		✓	✓	✓	✓	5

ตาราง 10 (ต่อ)

องค์ประกอบของโปรแกรม	นักวิชาการ								ความถี่
	Barr และ Keating (1990)	Boone (1992)	Charney และ Conway (2005)	Kanaya และ McMillan (2005)	เจนจิรา คงสุข (2540)	ฉัตร บัวศรี (2542)	ยอดอนงค์ จอมหงษ์พิพัฒน์ (2553)	สุวัฒน์ จตุสุวรรณ์ (2554)	
6) เนื้อหา				✓	✓	✓	✓	✓	5
7) กิจกรรมและเครื่องมือการพัฒนา								✓	1
8) กระบวนการ							✓		1
9) โครงสร้าง						✓	✓		2
10) นโยบายทางการศึกษา						✓			1
11) จุดประสงค์รายวิชา						✓			1
12) จุดประสงค์การเรียนรู้การสอน						✓			1
13) กลยุทธ์การเรียนรู้การสอน						✓			1
14) วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้การสอน						✓			1
15) ระยะเวลา				✓					1
16) การเป็นกลุ่มผู้เข้าอบรมที่อยู่ในบริบทเดียวกัน				✓					1
17) การเรียนรู้เชิงรุก				✓					1
18) มีความต่อเนื่องเชื่อมโยง				✓					1
19) การตัดสินใจเชิงบริหาร	✓								1
20) การประเมินความต้องการ	✓								1
21) บริบท			✓						1

จากตาราง 10 ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบมาวิเคราะห์โดยพิจารณาองค์ประกอบที่ตรงกันให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาพิจารณาขั้นตอนการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้โฟนิกส์ โดยองค์ประกอบที่มีความถี่ 1-2 ได้แก่ กิจกรรมและเครื่องมือการพัฒนา กระบวนการนโยบายทางการศึกษา จุดประสงค์รายวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้ การสอน กลยุทธ์การเรียนการสอน วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ระยะเวลา การเป็นกลุ่มผู้เข้าอบรมที่อยู่ในบริบทเดียวกัน การเรียนรู้เชิงรุก มีความต่อเนื่องเชื่อมโยง การตัดสินใจเชิงบริหาร การประเมินความต้องการ บริบท โครงสร้าง และองค์ประกอบที่มีความถี่ 3-5 ได้แก่ การจัดทำแผน การออกแบบและดำเนินการ หลักการและความสำคัญ การตรวจสอบและประเมินผล วัตถุประสงค์ เนื้อหาซึ่งผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์โดยได้นำทุกองค์ประกอบมาผนวกรวม ดังตาราง 11

ตาราง 11 การสังเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรม

องค์ประกอบ (หลัก)	องค์ประกอบ (ผนวกรวม)
1. วัตถุประสงค์	- จุดประสงค์รายวิชา - จุดประสงค์การเรียนรู้ - การประเมินความต้องการ
2. หลักการและความสำคัญ	- นโยบายทางการศึกษา - กลยุทธ์การเรียนการสอน - การเป็นกลุ่มผู้เข้าอบรมที่อยู่ในบริบทเดียวกัน - บริบท
3. การจัดทำแผน	- โครงสร้าง - ระยะเวลา - มีความต่อเนื่องเชื่อมโยง
4. การออกแบบและดำเนินการ	- กิจกรรมและเครื่องมือการพัฒนา - กระบวนการ - วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน - การเรียนรู้เชิงรุก
5. การตรวจสอบและประเมินผล	- การตัดสินใจเชิงบริหาร

จากตาราง 11 การสังเคราะห์องค์ประกอบของโปรแกรม ผู้วิจัยได้นำประเด็นของ นักวิชาการ นักการศึกษา โดยได้สรุปการผนวกมุมมองประกอบของโปรแกรม ประกอบด้วย 1) วัตถุประสงค์ 2) หลักการและความสำคัญ 3) การจัดทำเนื้อหา 4) การดำเนินการ และ 5) การประเมินผล เป็นองค์ประกอบในการวิจัยในครั้งนี้

การพัฒนาโปรแกรม

Berman และ McLaughlin (1977) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับลำดับขั้นตอนการพัฒนา โปรแกรมการสอนไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประเมินผู้เรียน
2. การตั้งเป้าหมายและจุดประสงค์การสอน
3. การวิเคราะห์งาน
4. การเลือกและใช้กลยุทธ์การสอนรวมทั้งวัสดุอุปกรณ์
5. การประเมินผลโปรแกรม

Knowles (1980) ได้นำเสนอการวางโปรแกรมการพัฒนาศึกษาซึ่งประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ขั้นที่ 1 การจัดบรรยากาศสำหรับการเรียนรู้
2. ขั้นที่ 2 การจัดตั้งโครงสร้างองค์การสำหรับการวางแผน
3. ขั้นที่ 3 การวินิจฉัยความต้องการสำหรับการเรียนรู้
4. ขั้นที่ 4 การจัดสร้างทิศทางเป้าหมายสำหรับการเรียนรู้
5. ขั้นที่ 5 การปฏิบัติตามโปรแกรม (การสรรหาและการฝึกอบรมการจัดการเกี่ยวกับผู้สนับสนุนการเรียนรู้และกระบวนการ การปรึกษาทางด้านการศึกษาระดับประมาณ)
6. ขั้นที่ 6 การออกแบบด้านประสบการณ์ในการเรียนรู้
7. ขั้นที่ 7 การประเมินผล และการวินิจฉัยซ้ำอีกครั้งหนึ่ง

Barr และ Keating (1990) ได้เสนอรูปแบบของโปรแกรม 5 ขั้น เพื่อการพัฒนา โปรแกรม (Five-Step Model for Program Development) ดังนี้

1. ขั้นที่ 1 การประเมิน (Assessment)
 - 1.1 ประเมินความต้องการของนิสิตนักศึกษา
 - 1.2 ประเมินสิ่งแวดล้อมสถาบัน
 - 1.3 ประเมินทรัพยากร ได้แก่ บุคลากร เงิน และทรัพยากรทางกายภาพ
2. ขั้นที่ 2 การวางแผน (Planning)
 - 2.1 การพัฒนาที่มวางแผน
 - 2.2 กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์และการประเมินผล

2.3 เลือกวิธีปฏิบัติ

2.4 ฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

2.5 กำหนดงบประมาณที่ต้องใช้

2.6 กำหนดเวลาสิ้นสุดโปรแกรม

3. ขั้นที่ 3 การปฏิบัติ (Implementation)

3.1 กำหนดความรับผิดชอบ เช่น ทักษะความสามารถและงานที่ต้องทำ

3.2 ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

3.3 ประเมินผลกระบวนการ (Process) และประเมินผลผลิต (Product)

4. ขั้นที่ 4 ประเมินหลังจบโปรแกรม (Post-Assessment) ใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินกระบวนการและผลผลิตเพื่อการตัดสินใจอนาคตของโปรแกรม

5. ขั้นที่ 5 การตัดสินใจเชิงบริหาร (Administrative Decision) การตัดสินใจว่าจะดำเนินโปรแกรมต่อไปหรือยุติโปรแกรมหรือดัดแปลงปรับปรุง

Houle (1996) ได้นำเสนอการวางโปรแกรมการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้ คือ

1. ขั้นที่ 1 การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมและระบุกิจกรรมที่เป็นไปได้

2. ขั้นที่ 2 การตัดสินใจทางด้านการบริหารที่จะนำมาใช้

3. ขั้นที่ 3 การระบุวัตถุประสงค์และการปรับให้เหมาะสม

4. ขั้นที่ 4 การออกแบบรูปแบบที่เหมาะสมทางด้านทรัพยากรผู้นำทางวิธีการ ตาราง กำหนดการ ลำดับเรื่อง การเสริมแรงทางสังคม การทำให้อยู่ในรูปปัจเจกบุคคล บทบาทและความสัมพันธ์ เกณฑ์ทางด้านประเมินผล และความชัดเจนของการออกแบบ

5. ขั้นที่ 5 รูปแบบที่ใช้มีความเหมาะสมกับแบบแผนของชีวิตที่ใหญ่กว่า ทั้งด้านการแนะนำผู้เรียน รูปแบบของการดำเนินชีวิตของผู้เรียน งบประมาณ การเงินที่สนับสนุนและการตีความหมาย

6. ขั้นที่ 6 นำแผนไปสู่ผลกระทบเชิงบวกที่จะเกิดขึ้นในองค์กรทั้งในระดับบุคคล ระดับกลุ่มบุคคล และระดับองค์การ

7. ขั้นที่ 7 การวัดผลลัพธ์และการประเมินประสิทธิผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาตามกระบวนการของโปรแกรม

Caffarella (2002) ได้นำเสนอการวางแผนโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนไว้ในหนังสือ ซึ่งประกอบไปด้วย 9 ขั้นตอน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้ คือ

1. ขั้นที่ 1 การสร้างข้อมูลพื้นฐานสำหรับกระบวนการวางแผน

2. ขั้นที่ 2 การระบุแนวความคิดของโปรแกรม

3. ขั้นที่ 3 การจัดลำดับแนวความคิดของโปรแกรม
4. ขั้นที่ 4 การพัฒนาวัตถุประสงค์ของโปรแกรม
5. ขั้นที่ 5 การเตรียมการสำหรับถ่ายโอนการเรียนรู้
6. ขั้นที่ 6 การสร้างแผนการประเมินผล การกำหนดรูปแบบตารางเวลาและ

ความต้องการทางด้านเจ้าหน้าที่

7. ขั้นที่ 7 การออกแบบแผนการสอน
8. ขั้นที่ 8 การประสานงานผู้เกี่ยวข้อง
9. ขั้นที่ 9 การศึกษาคุณค่าของโปรแกรม

รัชณี กัลยาวิสัย และอัจฉรา ธารอุไรกุล (2545) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาโปรแกรม คือ การตรวจดูเอกสารต่าง ๆ ที่ใช้เขียนโปรแกรม (Reviewing) การออกแบบโปรแกรม (Designing) การเขียนรหัสโปรแกรม (Coding) การทดสอบโปรแกรม (Testing) และการจัดทำเอกสาร (Documenting)

วิโรจน์ สารรัตนะ (2551) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมพัฒนาวิชาชีพบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและตรวจสอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของโปรแกรม
การตรวจสอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของโปรแกรมที่พัฒนา
2. ขั้นตอนที่ 2 ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำเอกสารประกอบ
3. ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบและการปรับปรุงโปรแกรม
4. ขั้นตอนที่ 4 สร้างเครื่องมือประเมินโปรแกรมในภาคสนาม
5. ขั้นตอนที่ 5 ทดลองโปรแกรมในภาคสนามการทดลองใช้โปรแกรม
ในภาคสนามจริง

สมคิด บางโม (2554) ได้เสนอโปรแกรมพัฒนาบุคลากรในองค์กรหรือหน่วยงานให้พัฒนางานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร ซึ่งสามารถแก้ไขได้ด้วยการฝึกอบรม โดยมีรายละเอียดไว้ขั้นตอนดังนี้

1. การหาความจำเป็นในการฝึกอบรม
2. การสร้างหลักสูตรการฝึกอบรม เมื่อหาความจำเป็นในการฝึกอบรมได้แล้วว่าจำเป็นต้องจัดให้ มีการฝึกอบรมให้แก่ใคร เรื่องใด ขั้นตอนต่อมาจะต้องสร้างหลักสูตรในการฝึกอบรมขึ้น หลักสูตรในการฝึกอบรมต้องให้เหมาะสมต่อปัญหาขององค์กรและหน่วยงานซึ่งส่วนประกอบหลักของหลักสูตรฝึกอบรม ควรมีส่วนประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

2.1 ชื่อหลักสูตร

2.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2.3 ระยะเวลาฝึกอบรม

2.4 หัวข้อวิชาพร้อมกำหนดจำนวนชั่วโมง

2.5 คำอธิบายรายวิชาพอสังเขป

2.6 เทคนิคการฝึกอบรม

2.7 วิธีประเมินผล

3. การออกแบบโครงการฝึกอบรม ซึ่งจะต้องเขียนเป็นโครงการอย่างละเอียด เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

4. การดำเนินการฝึกอบรม เป็นการนำโครงการที่ได้รับการอนุมัติมาดำเนินการ ฝึกอบรม ซึ่งจะต้องบริหารโครงการเป็น 3 ระยะ คือ 1) ระยะเตรียมการก่อนฝึกอบรม 2) ระยะ ฝึกอบรม 3) ระยะหลังการฝึกอบรม

5. การประเมินผลการฝึกอบรม เป็นการวัดและประเมินว่าการอบรมเป็นไปตามที่ กำหนดไว้และบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่เพียงใด มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง

หลักการพัฒนสมรรถนะครู 70: 20: 10

หลักการพัฒนาคู ได้มีนักวิชาการต่าง ๆ ได้ให้หลักการพัฒนา ดังนี้

Lombardo และ Eichinger (1996) กล่าวว่า หลักการพัฒนาศักยภาพตามกรอบ 70 : 20 : 10 เป็นสูตรที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยของ Morgan McCall และคณะจากสถาบัน Center for Creative Leadership (CCL) ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งในภายหลัง 2 คณะทำงานนั้น คือ Michael M. Lombardo และ Robert W. Eichinger ได้ตีพิมพ์หนังสือที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังกล่าวเรื่อง The Career Architect Development Planner จนกลายเป็นสูตรที่โด่งดังและมักถูกนำมาอ้างถึง ว่า การที่เราจะพัฒนาศักยภาพได้จริง ๆ นั้นมีสัดส่วนขององค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้เกิด การพัฒนาได้ดีตามอัตราส่วน 70 : 20 : 10 ซึ่งสูตรนี้มองว่าการที่ปัจเจกบุคคลจะสามารถพัฒนา ตนเองได้จากกิจกรรมพื้นฐาน 3 ส่วนด้วยกัน โดยมีสัดส่วน 3 ส่วน ดังนี้

1. ร้อยละ 70 คือ อัตราส่วนของกิจกรรมที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาตนเองจาก ประสบการณ์ (Experience) ของการเรียนรู้และพัฒนาผ่านการปฏิบัติงานในงานแต่ละวัน การได้ทำงานหรือ ได้รับมอบหมายงานที่ท้าทายและการลงมือปฏิบัติ

2. ร้อยละ 20 คือ อัตราส่วนของกิจกรรมที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาตนเองจากการ ค้นคว้า (Exposure) ของการเรียนรู้และพัฒนาผ่านการสอนแนะ การทำงานร่วมกับเครือข่ายหรือ การเรียนรู้จากการทำงานร่วมกับผู้อื่น การเรียนรู้จากบุคคลอื่น ๆ

3. ร้อยละ 10 คือ อัตราส่วนของกิจกรรมที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนาดตนเองจากการเรียน (Education) ของการศึกษาเรียนรู้และพัฒนาผ่านการเรียนในสถานศึกษาอย่างเป็นทางการหรือผ่านหลักสูตรและโปรแกรมต่าง ๆ

Charles (2013) ได้ให้ความเห็นว่า หลักการพัฒนาศักยภาพตามกรอบ 70 : 20 : 10 มีรากฐานมาจากการวิจัยของ McCall, Eichinger และ Lombardo ในช่วงปี 1990 ที่ศูนย์ความเป็นผู้นำสร้างสรรค์ (CCL) ในนอร์ทแคโรไลนา ประเทศสหรัฐอเมริกาและตีพิมพ์ในปี 1996 ซึ่งเผยให้เห็นว่าบทเรียนที่ได้เรียนรู้ โดยผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพจากการพัฒนาสามารถแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 (70) ประสบการณ์การเรียนรู้จากที่ทำงาน (Challenge assignment) การเรียนรู้และการพัฒนาผ่านงานแบบวันต่อวันกับความท้าทายและการปฏิบัติ

ส่วนที่ 2 (20) การเรียนรู้ทางสังคม (Developmental relationship) การเรียนรู้และการพัฒนาที่ผ่านคนอื่นการแลกเปลี่ยนความรู้

ส่วนที่ 3 (10) การเรียนรู้ผ่านการฝึกอบรม (Coursework and training) หลักสูตรการพัฒนา หลักการพัฒนาศักยภาพตามกรอบ 70 : 20 : 10 สามารถใช้ได้ในทุกภาคและองค์กรโดยไม่ต้องคำนึงถึงขนาด เนื่องจากลักษณะแบบองค์รวมและความคล่องตัวขององค์กร

ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ (2553) ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยในการพัฒนามี 3 ประการ ได้แก่

1. การศึกษา (Education) เป็นการได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการนำไปใช้ทันที ถ้าผู้เรามีศักยภาพทางคณิตศาสตร์ผู้นำจะมีความเป็นเหตุเป็นผลซึ่งจะสามารถช่วยผู้นำในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนที่องค์กรเผชิญอยู่ได้ ส่วนระดับการศึกษาจะมีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันกับการบริหารเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ และสนับสนุนการปฏิบัติงานในตำแหน่งของผู้นำในการประยุกต์ใช้ความรู้เหล่านั้น

2. ประสบการณ์ (Experience) เป็นสิ่งสำคัญในการทำงาน เนื่องจากประสบการณ์ในการทำงานที่ผ่านมาในอดีตจะมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจ ผู้นำมีความเชื่อว่าการทำางานนั้นสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ เพราะมีประสบการณ์และการตัดสินใจจากการทำางานที่ผ่านมาแล้วและประสบการณ์ที่มากขึ้นของผู้นำ ทำให้มีความสามารถมากขึ้น ดังนั้นประสบการณ์ในงานจึงเป็นสิ่งที่สามารถช่วยให้เกิดประสิทธิผลต่อภาวะผู้นำ ถ้าปราศจากประสบการณ์ความรู้ก็จะไม่สามารถเปลี่ยนเป็นทักษะได้ ประสบการณ์ยังช่วยสร้างทักษะได้ด้วยตนเอง องค์ประกอบที่สำคัญของประสบการณ์ มีดังนี้

2.1 แหล่งประสบการณ์ (Sources of experience) ที่สำคัญในการพัฒนาประสบการณ์การทำงานมี 3 องค์ประกอบ ดังนี้

2.1.1 ความร่วมมือในงานจะสามารถช่วยบุคคลให้พัฒนาเป็นผู้นำ

ได้อย่างมาก การสอนแนะโดยทันทีที่สามารถทำให้เกิดรูปแบบทั้งแง่บวกและแง่ลบแก่ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล ผู้ตามอาจสังเกตวิธีที่ผู้นำเผชิญปัญหาด้วยความรอบคอบ ในระหว่างการประชุมและผู้ตามจะใช้เทคนิคแบบเดียวกันเมื่อถึงความจำเป็นต้องเผชิญปัญหาเช่นเดียวกันภายในกลุ่ม และสมมติว่าถ้าผู้นำใช้วิธีการรุนแรงในการแก้ปัญหาจะมีพฤติกรรมที่เป็นการต่อต้าน ซึ่งผู้ตามก็จะเรียนรู้วิธีที่จะไม่เผชิญหน้าอย่างรุนแรงกับตัวแทนสมาชิกของฝ่ายบริหารระดับสูง และคณะผู้ร่วมทำงาน ซึ่งจะสามารถช่วยให้ผู้ตามได้รับผลประโยชน์จากการทำงาน โดยได้รับแนวทางที่ถูกและรู้จักหลีกเลี่ยงสิ่งที่ผิดพลาดและทำให้ผู้ตามเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดี เช่น การพิจารณาว่าการยกย่องแบบใดที่ดีที่สุดที่สามารถมีอิทธิพลต่อผู้อื่น

2.1.2 ลักษณะของงาน (Task characteristic) งานที่สัมพันธ์กับการบริหาร

สามารถช่วยในการพัฒนาภาวะผู้นำได้ เพราะลักษณะบทบาทของผู้นำจะเป็นสิ่งที่มีประสิทธิผลและสามารถทำให้ผู้นำสามารถแก้ปัญหาได้โดยการใช้วิธีการใหม่ ๆ งานที่ทำให้เกิดการพัฒนาดีที่สุด คืองานที่มีความซับซ้อนและมีปัญหา เช่น การเริ่มต้นกิจกรรมใหม่ ๆ สำหรับองค์การหรือการสร้างเครือข่าย ตัวแทนจะสามารถสร้างประสบการณ์จากลักษณะของงานได้

2.1.3 ประสบการณ์ที่กว้างไกล (Broad experience) เป็นลักษณะของ

การเรียนรู้และทักษะที่เกิดจากสถานการณ์ที่ผ่านมา ประสิทธิภาพของภาวะผู้นำจะมีมากขึ้นเมื่อมีการเพิ่มประสบการณ์การบริหารในรูปแบบที่แตกต่างกัน

3. การได้รับคำแนะนำจากบุคคลที่อาวุโสกว่า (Mentoring) เป็นการที่ผู้ที่มีอาวุโส

มากกว่าและมีประสบการณ์มากกว่า คอยช่วยเหลือผู้ที่อาวุโสน้อยกว่าให้มีความก้าวหน้าสูงขึ้น โดยการให้คำแนะนำ การช่วยเหลือ และการกระตุ้นต่าง ๆ พื้นฐานประสบการณ์ในการพัฒนาขีดความสามารถของภาวะผู้นำ คือ การสอนแนะโดยผู้นำหรือเพื่อนร่วมงานที่มีประสบการณ์และมีความรู้ บุคคลเหล่านี้จะทำหน้าที่สอนแนะ แนวทางช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำให้แก่รุ่นน้อง ผู้วิจัยสรุปได้ว่า สามารถนำหลักการการพัฒนามาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาครู โดยยึดกรอบการพัฒนาตามกรอบ 70 : 20 : 10 โดย 70% เป็นการเรียนรู้จากการปฏิบัติและพัฒนาผ่านประสบการณ์ ส่วน 20% เป็นการเรียนรู้และพัฒนาผ่านบุคคลอื่น ๆ และอีก 10% เป็นการเรียนรู้และพัฒนาผ่านหลักสูตรหรือโปรแกรมการพัฒนา

วิธีการพัฒนาครู

ความหมายของการพัฒนาครู

ความหมายของการพัฒนาครู ได้มีนักวิชาการ นักการศึกษาให้นิยามไว้หลากหลายโดย ประวิต เอราวรรณ์ (2542) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนางานครูเป็นวิชาชีพไม่ใช่สูตรสำเร็จที่หยุดนิ่งตายตัว ต้องมีการเคลื่อนไหว ปรับเปลี่ยน ให้ก้าวทันกระแสการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการเทคโนโลยี ค่านิยม และวัฒนธรรมทางสังคม ให้มีมาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งการพัฒนาครูและบุคลากรถือว่า เป็นกระบวนการสำคัญของการพัฒนาบุคคล ตรงกับนิยามของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2544) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญต่อการบริหารงานบุคคล ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถทักษะ เจตคติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปในทิศทางที่พึงประสงค์ โดยการพัฒนานั้นจำเป็นต้องเป็นวิธีการใหม่ ตามนิยามของ สุภาพร พิศาลบุตร (2550) ได้อธิบายความหมายของการพัฒนาครูไว้ว่า เป็นกรรมวิธีใหม่ที่จะเพิ่มพูนสมรรถภาพในการทำงาน ด้านความคิด การกระทำความสามารถ ความรู้ความชำนาญ และบุคลิกภาพให้มีความก้าวหน้า เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น และประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น และนอกจากนี้ พันธ์ หันนาคินทร์ (2551) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาครูไว้ว่า ในกระบวนการพัฒนาใช้คำอยู่ 2 คำ คือ การฝึกฝน (Training) กับการให้การศึกษา (Educationing) ความหมายแรกจะมีความหมายไปในเชิงเพิ่มความถนัด ทักษะและความสามารถเฉพาะอย่างในการทำงาน ส่วนคำว่าการศึกษาให้ศึกษานั้นมักเพ่งเล็งถึงความพยายามที่จะเพิ่มความรู้ความเข้าใจ มโนทัศน์รวมทั้งทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถปรับตัวเข้ากับงานที่เปลี่ยนแปลงไป

กล่าวโดยสรุป คือ การพัฒนาวิชาชีพที่ไม่หยุดนิ่งตายตัว ต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัย ให้เท่าทันกับเทคโนโลยี ค่านิยมทางสังคม และวัฒนธรรม โดยให้เป็นที่ยอมรับผ่านกระบวนการการปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และเจตคติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นกรรมวิธีที่ช่วยเพิ่มพูนสมรรถภาพในการทำงาน ความรู้ความชำนาญ และด้านบุคลิกภาพให้มีความก้าวหน้าเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ได้ การพัฒนาดังกล่าวต้องมีการฝึกฝนและการให้การศึกษา เพื่อประโยชน์ของครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นสำคัญที่สุด

ความสำคัญของการพัฒนาครู

ความสำคัญของการพัฒนาครู ได้มีนักวิชาการ นักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้หลากหลาย โดย พันธ์ หันนาคินทร์ (2551) ได้กล่าวถึงหลักการสำคัญของการพัฒนาครู ในสถานศึกษาสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถ

การพัฒนาตนเอง การกระทำของครูและระบบของสถานศึกษา เป็นการดึงดูดครูให้ปรารถนาที่จะทำงานอยู่ในสถานศึกษานั้น ๆ และสร้างความเป็นปึกแผ่นให้กับสถานศึกษานั้นด้วย สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2544) อธิบายถึงความสำคัญของการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ว่า เป็นกระบวนการสำคัญต่อการบริหารงานบุคคลกระบวนการหนึ่ง ซึ่งมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปในทิศทางอันพึงประสงค์ อุดม นิลแสง (2542) อธิบายถึงความสำคัญของการพัฒนาครูไว้ว่า อาชีพครูเป็นอาชีพชั้นสูง ต้องมีการฝึกฝนอบรมโดยเฉพาะ มิใช่ใครอยากจะเป็นครูก็ได้ และครูยังต้องกระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี หมั่นสั่งสอนอบรม บ่มนิสัยผู้ที่เป็นศิษย์ให้เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ รวมทั้งมีคุณธรรมจริยธรรม จะได้ช่วยกันพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป ณรงค์ รอดพันธ์ (2542) ให้ความเห็นว่า การที่ครูจำเป็นต้องพัฒนาตนเองมีจุดมุ่งหมาย ดังนี้ 1) ปลุกจิตสำนึกให้ครูเห็นคุณค่าของตัวเอง 2) เกิดความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเอง ชำนาญ วิริยะกุล (2541) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการพัฒนาตนเองของผู้ที่เป็นครูไว้ว่า 1) เพื่อให้มีความสามารถจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับยุคสมัย 2) เพื่อให้มีความสามารถจัดประสบการณ์และบรรยากาศในการเรียนรู้ 3) พัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียน จากการศึกษาความสำคัญของการพัฒนาครูตามแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าว ข้างต้นสรุปได้ว่า ครูเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นครูจึงต้องได้รับการพัฒนาตามระบบของสถานศึกษาเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่จะเกิดขึ้น

กล่าวโดยสรุป คือ การพัฒนาครูมีความสำคัญ ในการพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูในระบบของสถานศึกษาทำให้ครู สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังเป็นการสร้างความรู้ความสามารถทักษะ เจตคติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอีกด้วย นอกจากนี้ยังเป็นการพัฒนาครูให้มีความเป็นมืออาชีพในการฝึกอบรม เพราะได้ปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีตลอดไป จนถึงการมีคุณธรรมจริยธรรมที่ช่วยในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

วิธีการพัฒนาครู

วิธีการพัฒนาครู สามารถใช้การพัฒนาได้หลากหลายวิธีการโดยนักวิชาการนักการศึกษาก็ได้เสนอวิธีการไว้สำหรับการพัฒนาสมรรถนะครู โดย จอมพงศ์ มงคลวนิช (2555) ได้เสนอวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะบุคลากร ดังนี้

1. การฝึกอบรม (Training) ซึ่งเป็นวิธีการในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ มีความสามารถ มีทักษะ เกิดเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน โดยใช้กลวิธีที่เหมาะสมในการสร้างประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติจริงของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาองค์กร

2. การนิเทศการสอน (Teaching Supervision) เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของผู้บริหารกับบุคลากรภายในสถานศึกษา ซึ่งจะต้องร่วมมือกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงขึ้นตามจุดมุ่งหมายที่สถานศึกษาคาดหวังไว้ โดยจะต้องดำเนินการจัดกระบวนการนิเทศอย่างมีแบบแผน ตามลำดับขั้นตอนต่อเนื่องอย่างมีระบบ ซึ่งจะต้องประกอบด้วยการวางแผนการนิเทศการให้ความรู้ในสิ่งที่จะต้องทำการลงมือปฏิบัติ การสร้างขวัญและกำลังใจ การประเมินผลและกระบวนการดำเนินงาน และปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาการนิเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. การสัมมนา (Seminar) เป็นการประชุมที่สมาชิกผู้เข้าร่วมประชุมเป็นผู้มีความรู้ ความสนใจในเรื่องเดียวกันมาร่วมปรึกษาหารือ ร่วมกันคิด ช่วยกันแก้ปัญหา เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความคิดเห็น ประสบการณ์ ทศนคติ มีการรับฟังแนวคิดประสบการณ์จากวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้รู้แล้วสมาชิกผู้ร่วมประชุมร่วมกันให้ข้อมูล เสนอปัญหา ร่วมกันคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจหาข้อสรุปหรือแนวทางแก้ปัญหา

4. การประชุมปฏิบัติการ (Workshop) เป็นการประชุมเพื่อปฏิบัติการกิจร่วมกันระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งผู้เข้าประชุมจะมีการเรียนรู้ร่วมกันจากวิทยากร มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและลงมือปฏิบัติร่วมกัน เมื่อเสร็จสิ้นการประชุมปฏิบัติการจะต้องมีผลงานที่ได้จากการปฏิบัติงานร่วมกัน มีการนำเอาผลงานที่ได้จากการประชุมไปใช้ เช่น การประชุมปฏิบัติการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การประชุมปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อสอบ การประชุมปฏิบัติการจัดทำแผนกลยุทธ์ เป็นต้น

5. การศึกษาดูงาน (Field Study) เป็นการพัฒนาบุคลากรโดยการให้บุคลากรได้พบเห็นการปฏิบัติงานจริงนอกองค์การ ได้เห็น ได้ยิน ได้ซักถาม ได้สัมผัสปรากฏการณ์ใหม่ ๆ ที่แตกต่างไปจากเดิมจากที่ปฏิบัติอยู่ภายในองค์การ บุคลากรได้เปลี่ยนบรรยากาศ ได้ผ่อนคลาย ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ของหน่วยงานอื่น และยังเป็นการพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างหน่วยงาน และระหว่างผู้ปฏิบัติงานพัฒนามนุษย์สัมพันธ์ความร่วมมือของทีมงาน

6. การศึกษาต่อและการศึกษาทางไกล เป็นการพัฒนาบุคลากรที่ส่งผลกระทบยาว ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ต้องใช้เวลาและการลงทุน โดยการให้บุคลากรเข้าศึกษาในสถานศึกษาตามหลักสูตรของสถานศึกษานั้น ซึ่งทำได้ทั้งการศึกษาทางไกล คือ ศึกษาที่เน้นในชั้นเรียนหรือการศึกษาทางไกล ซึ่งผู้เรียนและผู้สอนอยู่ห่างไกลกันแต่เน้นการใช้สื่อและเทคโนโลยี

นิสตากร เวชยานนท์ (2548) ได้เสนอวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะครู ได้แก่

1. การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ 2) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม สุนทรียสนทนา
- 3) การหมุนเวียนงาน หรือการบูรณาการในการปฏิบัติงาน 4) การศึกษาหาข้อมูลด้วยตนเอง และ
- 5) การออกศึกษาจากบุคคลหรือองค์กรภายนอกจากการศึกษาวิธีการพัฒนาครู

พศิน แดงจวง (2558) ได้เสนอวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะครู ไว้ดังนี้

1. การเสริมสร้างและพัฒนาตนเอง เช่น การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การประชุมทางวิชาการ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน การช่วยเหลือเพื่อนครูในการทำงาน การเสนอรายงาน พัฒนาผู้เรียนและกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งเป็นการฝึกฝนที่ครูเลือกปฏิบัติด้วยตนเองตามศักยภาพ จุดเด่น จุดด้อยและโอกาสของตน

2. การส่งเสริมเพิ่มพูนให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถและทัศนคติที่ดีขึ้น รวมทั้งการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองให้มีความรู้ และทักษะ เจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานที่ตนเองรับผิดชอบ รวมทั้งการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูให้มีคุณภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

3. การเสริมสร้างและพัฒนาโดยองค์การหรือสถานศึกษา เป็นการพัฒนาศักยภาพของบุคคลอย่างเป็นกระบวนการ และเป็นระบบมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การส่งเสริมให้ไปศึกษาอบรมดูงานสาขาที่ปฏิบัติงานอยู่ สนับสนุนให้ไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ให้ทุนการวิจัยให้ไปเป็นวิทยากรในหน่วยงานอื่น ๆ และการแลกเปลี่ยนบุคลากร ส่งเสริมการเขียนตำรา สนับสนุนให้เป็นสมาชิกขององค์การวิชาชีพทั้งในและต่างประเทศ และอนุญาตให้ไปปฏิบัติงานด้านวิชาการโดยถือว่าไม่เป็นการลา เหล่านี้เป็นต้น

4. การเสริมสร้างและพัฒนาครูโดยหน่วยงานกลาง อาจเป็นหน่วยงานต้นสังกัด การบริหารบุคคล เช่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือหน่วยงานอื่นของกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย เป็นต้น ที่มีการพัฒนาทุกด้านอย่างต่อเนื่องและการพัฒนาโดยองค์การวิชาชีพครู คือ ครูสภา เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานแห่งวิชาชีพครูและการถือครองใบอนุญาตการประกอบวิชาชีพอีกด้วย นอกจากนั้นอาจมีการพัฒนาโดยองค์การ ชมรม สมาคมหรือกลุ่มวิชาชีพที่ผู้ประกอบวิชาชีพรวมตัวกัน เพื่อดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายอย่างเพื่อผลประโยชน์แห่งวิชาชีพของพวกตน ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (2550) ได้เสนอวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะไว้ ดังนี้

1. การมอบหมายให้อ่านหนังสือและการศึกษาด้วยตนเอง (Assigns Reading Self-study) เป็นเทคนิควิธีการพัฒนาบุคลากรขององค์การอย่างหนึ่งในรูปแบบของการบริหารจัดการความรู้ หรือ Knowledge Management เน้นให้พนักงานมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ และพัฒนาผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือ วารสาร CD Rom VDO tape Internet เป็นต้น

2. การฝึกอบรมในงาน (On the job Training-OJT) การฝึกอบรมในงานเป็นเทคนิควิธีการที่ช่วยให้ผู้รับการอบรมได้เรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง ในสภาพการณ์จริงเหมาะสำหรับการฝึกพนักงานในระดับปฏิบัติและพนักงานทั่วไป เน้นให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่าง

หัวหน้าและลูกน้องในการปฏิบัติงานต่อไป ซึ่งวิธีการนี้เหมาะสำหรับ 1) พนักงานเข้าใหม่
2) การเลื่อนตำแหน่งงาน 3) การโอนย้าย และ 4) การอธิบายถึงงานใหม่ ๆ

3. การฝึกอบรม/ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ (Training/workshop) โดยการให้พนักงานเข้ารับการอบรมจากหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างทักษะในเชิงบริหาร หรืองานเฉพาะอย่างที่สามารถจัดขึ้นภายในหรือภายนอกองค์กร เป็นการอบรมนอกเวลาทำงาน (off the job training) ในรูปแบบการฝึกทักษะด้านต่าง ๆ ทั้งรูปแบบการฝึกปฏิบัติจริง การเข้าร่วมประชุมสัมมนาให้เกิดความรู้ และประสบการณ์ใหม่ ๆ รวมถึงการถกเถียง (Discuss) กันในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง เพื่อกำหนดบทบาทและทิศทางในการทำงานของหน่วยงานในอนาคตในหัวข้อที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร เป็นต้น

4. การสอนงาน (Coaching) มีรูปแบบที่ขอแนะนำ 2 แบบ ได้แก่ การสอนงานโดยหัวหน้างาน และการสอนงานโดยผู้เชี่ยวชาญ การสอนงานโดยหัวหน้างาน เป็นการกำหนดเป้าหมายหรือผลงานที่หัวหน้างานต้องการหรือคาดหวังให้เกิดขึ้น (Result Oriented) หัวหน้างานและลูกน้องจะต้องตกลงร่วมกัน (Collaboration) จะมุ่งเน้นไปที่ผลการปฏิบัติงานของลูกน้อง (Individual performance) ในปัจจุบันและการพัฒนาศักยภาพ (Potential) ของลูกน้องให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และมีตำแหน่งงานที่สูงขึ้นต่อไปในอนาคต เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นในทางบวก (Positive Change)

5. การให้ดูงานนอกสถานที่ (Visiting) มักนิยมใช้ในระดับจัดการ (Management level) ขึ้นไป โดยมีจุดประสงค์ที่สำคัญ เพื่อให้ผู้รับการพัฒนารู้เรื่องใหม่ ๆ ที่ดีจากภายนอกองค์กร วิธีการนี้แบ่งออกเป็น การศึกษาดูงานในประเทศและดูงานต่างประเทศ โดยผลลัพธ์จากการดูงานที่ทุกองค์การคาดหวัง นั่นก็คือ การนำความรู้และสิ่งใหม่ ๆ ที่ได้ไปสัมผัสนำมาประยุกต์ใช้กับงานในองค์กร

6. การมอบหมายงานพิเศษ (Job/project assignment) การมอบหมายงานพิเศษ (Job/project assignment) หมายถึง การมอบหมายงานให้พนักงานทำงานพิเศษร่วมกับทีมที่ประกอบไปด้วย ผู้เชี่ยวชาญพิเศษจากแผนกหนึ่งหรือหลาย ๆ แผนกรวมกัน วิธีการนี้มีประโยชน์ต่อพนักงานอย่างยิ่ง ในการเรียนรู้ทักษะเพื่อจัดการกับปัญหาที่ยากหรือเรียนรู้ประเด็นของงานที่อยู่ในระดับกว้างขึ้น สามารถใช้วิธีการนี้เพื่อพัฒนาการทำงานปัจจุบัน และการเตรียมพร้อมสำหรับการเลื่อนตำแหน่ง เป็นวิธีการที่มีค่าใช้จ่ายน้อย

Fulen และ Hargreaves (1992) ได้เสนอวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะพัฒนาบุคลากร หรือการพัฒนาบุคคล สามารถกระทำได้โดย 1) การฝึกอบรม (Training) 2) การศึกษา (Education) และ 3) การพัฒนาตนเอง (Development)

นักวิชาการ นักการศึกษาได้ให้แนวทางวิธีการในการพัฒนาครูไว้หลายแนวทาง โดยผู้วิจัยได้นำมาจัดทำในรูปแบบของตารางวิเคราะห์แล้วสังเคราะห์เพื่อใช้พิจารณาก่อนที่จะนำไปกำหนดเป็นวิธีการพัฒนาครูผู้จัดการเรียนรู้สังคมศึกษา สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ดังตาราง

ตาราง 12 การวิเคราะห์วิธีการพัฒนาครู

วิธีการพัฒนาครู	นักวิชาการ					ความถี่
	จอมพงศ์ มงคลวนิช (2555)	นิสตากร เวชยานนท์ (2548)	พศิน แดงจวง (2558)	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (2550)	Fulen และ Hargreaves (1992)	
1. การศึกษาด้วยตนเอง		√	√	√	√	4
2. การฝึกอบรมในงาน				√		1
3. การฝึกอบรม	√	√	√	√	√	5
4. การสอนงาน				√		1
5. การศึกษาดูงาน	√			√		2
6. การมอบหมายงาน			√	√		2
7. การนิเทศการสอน	√					1
8. การประชุม	√					1
9. การสัมมนา	√					1
10. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้		√				1
11. การศึกษาจากบุคคลภายนอก		√				1
12. การบูรณาการสอดแทรกการปฏิบัติงาน		√	√	√	√	4

จากตาราง 12 ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบมาวิเคราะห์ โดยพิจารณาองค์ประกอบที่ตรงกัน ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมในการนำมาพิจารณา ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลัก โฟนิส โดยวิธีการที่มีความถี่ 1-3 ได้แก่ การฝึกอบรมในงาน การสอนงาน การศึกษาดูงาน

การมอบหมายงาน การนิเทศการสอน การประชุม การสัมมนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการศึกษาจากบุคคลภายนอก และวิธีการที่มีความถี่ 4-7 คือ การศึกษาด้วยตนเอง การฝึกอบรม และการบูรณาการสอดแทรกการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกวิธีการที่มีความถี่ 4 ขึ้นไปนำมาใช้เป็นกรอบการวิจัย 3 วิธีการ คือ การศึกษาด้วยตนเอง การฝึกอบรม และการบูรณาการสอดแทรกการปฏิบัติงาน

บริบทของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

บริบททั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 เลขที่ 103/1 ถนนรมชัยชาญยุทธ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ดจังหวัดร้อยเอ็ด 45000 มีอำเภอในเขตบริการ 7 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมือง อำเภอธวัชบุรี อำเภอศรีสมเด็จ อำเภอจังหาร อำเภอเชียงขวัญ อำเภอทุ่งเขาหลวง อำเภोजตุรพักตรพิมาน มีโรงเรียนในสังกัด 231 โรงเรียน มีข้าราชการครูในสังกัด 1,680 คน โดยเป็นครูผู้สอนภาษาอังกฤษ 175 คน

วิสัยทัศน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1

เป็นองค์กรที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ พัฒนาระบบบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มทักษะและค่านิยมของบุคลากรภายใต้ความร่วมมือของทุกภาคส่วนสู่มาตรฐานระดับสากล

พันธกิจ

1. พัฒนางค์กรให้มีความเป็นเลิศและได้มาตรฐานสากล
2. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นผู้มีความรู้ คุณลักษณะ และทักษะการเป็นผู้เรียนในศตวรรษที่ 21
3. พัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพ ค่านิยมร่วม และทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้
4. พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเน้นการมีส่วนร่วม

ทุกภาคส่วน

เป้าประสงค์

1. เพื่อส่งเสริม สนับสนุน องค์กรให้มีความเป็นเลิศและได้มาตรฐานสากล
2. เพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นผู้มีความรู้ คุณลักษณะ และทักษะการเป็นผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 อย่างทั่วถึง
3. เพื่อส่งเสริมบุคลากร ให้มีศักยภาพ ค่านิยมร่วม และทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

4. เพื่อพัฒนาควบคุม กำกับ ติดตาม ระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเน้นการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน

อำนาจหน้าที่

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้ง กำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในพื้นที่การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา
11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา
12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมาย

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียน

ทุกคน

กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษ
ที่ 21

กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการศึกษา

ผลผลิต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 มีการดำเนินงาน 5 ผลผลิต
คือ

1. ผู้จบการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา
2. ผู้จบการศึกษาภาคบังคับ
3. เด็กพิการเรียนร่วมได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาสมรรถภาพ
4. เด็กด้อยโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. ผู้ที่มีความสามารถพิเศษได้รับการพัฒนาศักยภาพ

โดยมีหน่วยกำกับ ประสาน ส่งเสริมการจัดการศึกษา คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ซึ่งมีสถานศึกษาในสังกัด 231 แห่ง เป็นหน่วยปฏิบัติการจัดการ
การศึกษาเพื่อให้ภารกิจดังกล่าวสามารถตอบสนองสภาพปัญหาความต้องการของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 นโยบายสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดร้อยเอ็ด นโยบาย
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ รองรับการขับเคลื่อน
นโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

อินทิรา ศรีประสิทธิ์ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง โครงการศึกษาเสริมทักษะการอ่านออก
เสียงภาษาอังกฤษด้วยระบบถอดรหัสตัวอักษรให้เป็นเสียง ผลปรากฏครูและนักศึกษาของวิทยาลัย
บริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพฯ ความรู้ทางด้านทฤษฎีโพนิกส์เพิ่มขึ้นจากระดับอนุบาล (A)
มาเป็นระดับดีมาก (G) โดยเฉลี่ยและพัฒนากาในการอ่านออกเสียงดีขึ้น โดยรวมจากระดับอนุบาล
เป็นระดับเกรด 2 โดยเฉลี่ย

นภาพร วงศ์พุทธา (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียง
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/12 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศสตรีวิทยา พุทธมณฑล
ผลปรากฏว่า หลังจากนักเรียนได้อ่านชุดฝึก นักเรียนมีทักษะการอ่านดีขึ้นและมีความมั่นใจในการอ่าน
มากขึ้น

ปริญดา สากระแส (2555) ได้ทำการวิจัยในชั้นเรียนเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงและเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการอ่านและเขียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านและเขียนสะกดคำศัพท์ได้ดีขึ้น โดยผลการทดสอบ Post Test มีค่าร้อยละสูงขึ้นจาก Pre Test นอกจากนี้ผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า ทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่ควบคู่กัน ดังนั้นควรให้นักเรียนฝึกฝนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา จะช่วยให้นักเรียนมีการสังเกตและมีทักษะการอ่าน-การเขียนมากขึ้น

ธัญญลักษณ์ เวชกามา (2556) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษา 2) สร้างและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษา และ 3) ประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง จำนวน 382 คน และโรงเรียนศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา จำนวน 3 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และลงประชามติ ขั้นตอนการดำเนินการ ระยะเวลาที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ระยะเวลาที่ 2 สร้างและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และระยะเวลาที่ 3 ประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างโดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง พบว่าสภาพปัจจุบันการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การสร้างและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของ โรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง การพัฒนา

สมรรถนะครูด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ มี 3 องค์ประกอบ คือ 1) การอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ 2) การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และ 3) การเรียนรู้ด้วยตนเอง เมื่อนำไปใช้จริงมีผลการประเมินการใช้รูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของ โรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

รมณียา สุธรรมจรรยา (2558) ทำการวิจัยเรื่อง ผลการใช้แอปพลิเคชันสำหรับสอน คำศัพท์ภาษาอังกฤษบนแท็บเล็ตวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

1. แอปพลิเคชันสำหรับสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษบนแท็บเล็ตวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แอปพลิเคชันสำหรับสอนคำศัพท์ ภาษาอังกฤษบนแท็บเล็ต วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยแอปพลิเคชันสำหรับสอนคำศัพท์ ภาษาอังกฤษบนแท็บเล็ต วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก

มาลินี พุ่มมาลัย (2558) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยวิธีโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยวิธีโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.50/81.22 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ความสามารถในการอ่านสะกดคำด้วยวิธีโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษด้วยวิธีโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด

คมกริช ภูคงกิจ (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการ เรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 และ 3) เพื่อสร้างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จำนวน 570 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ 2) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และวิธีเสริมสร้างสมรรถนะ และ 3) แบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของโปรแกรม โดยผลการศึกษามีรายละเอียด ดังนี้

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 30 ตัวชี้วัด คือ 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตรมี 5 ตัวชี้วัด 2) การออกแบบการเรียนรู้ มี 6 ตัวชี้วัด 3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมี 7 ตัวชี้วัด 4) การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้มี 6 ตัวชี้วัด และ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มี 6 ตัวชี้วัด

2. สภาพที่ปัจจุบันของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และวิธีเสริมสร้างสมรรถนะมี 5 วิธีคือการประชุมปฏิบัติการการเรียนรู้ด้วยตนเอง การสอนงาน การนิเทศและกระบวนการพี่เลี้ยง

3. โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบของโปรแกรม องค์ประกอบคือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) รูปแบบและวิธีการพัฒนา 4) เนื้อหาและสาระสำคัญประกอบด้วย 3 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ การออกแบบการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผลโปรแกรม ส่วนรูปแบบและวิธีการพัฒนามี 4 ขั้นตอน 1) เตรียมการ 2) พัฒนา 3) บูรณาการระหว่างปฏิบัติงาน และ 4) ประเมินผลหลังการพัฒนา

ศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ปิตุเตชะ (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และ 2) พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ประจำปีการศึกษา 2559 จำนวน 331 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะครู

ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง 2) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และ 3) แบบประเมินโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยผลการศึกษามีรายละเอียด ดังนี้

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่ามี 3 องค์ประกอบ 16 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ด้านความรู้ 8 ตัวชี้วัด 2) ด้านทักษะ 4 ตัวชี้วัด 3) ด้าน คุณลักษณะ 4 ตัวชี้วัด ซึ่งทุกองค์ประกอบและตัวชี้วัดมีความเหมาะสมในระดับดีมาก

2. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก โดยสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านคุณลักษณะ และด้านทักษะ สำหรับสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับที่มากที่สุด

3. โปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะดังนี้

3.1 โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 มีองค์ประกอบ 9 ส่วน ได้แก่ 1) ที่มาและความสำคัญของโปรแกรม 2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม 3) เป้าหมาย 4) รูปแบบและวิธีการพัฒนา 5) โครงสร้างของโปรแกรม 6) เนื้อหา 7) แนวทางการจัดกิจกรรม 8) เทคนิคและวิธีการ และ 9) การประเมินผล

3.2 ขอบข่ายเนื้อหาของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 แบ่งออกเป็น 3 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 ความรู้ด้านการวัดและประเมินตามสภาพจริง ชุดที่ 2 ทักษะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง และชุดที่ 3 คุณลักษณะด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยมีแนวทางการจัดกิจกรรม คือ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต การเรียนรู้เป็นกลุ่ม การระดมสมอง การศึกษาดูงาน และการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง สำหรับเทคนิค และเครื่องมือ ได้แก่ เอกสารประกอบโปรแกรม ประกอบด้วย การประเมินตนเองก่อนระหว่าง และหลังการพัฒนาสมรรถนะฯ การประเมินการทำกิจกรรมตามกำหนด การประเมินความสนใจ และตั้งใจศึกษาด้วยตนเอง การประเมินการซักถาม และการให้ข้อคิดเห็น การประเมินการรายงาน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

4. โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ได้รับการประเมินโดย ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ผลการประเมินมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและ มีความเป็นไปได้อย่างมาก

นิภาภรณ์ ช้ายกลาง และศิวัชรณ์ กฤษสุวรรณ (2561) ได้ทำการศึกษา การพัฒนา โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ในการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อ

1. ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7
 2. ศึกษา สภาพปัจจุบันและ สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7
 3. พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 การวิจัยนี้เป็นการ วิจัยและพัฒนา โดยดำเนินการแบ่งเป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัด สมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของสมรรถนะครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนประจำชั้น จำนวนทั้งสิ้น 322 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 3 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครู ด้านการบริหารจัดการ ชั้นเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินโปรแกรม 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า
1. การสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหาร จัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ และ 25 ตัวชี้วัด คือ
 - 1) การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน มี 5 ตัวชี้วัด
 - 2) ด้านการกำกับดูแลชั้นเรียน มี 7 ตัวชี้วัด 3) ด้านการจัดทำข้อมูลสารสนเทศประจำชั้นเรียน/ ประจำวิชา มี 4 ตัวชี้วัด 4) การส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกระหว่าง ครูกับนักเรียน มี 6 ตัวชี้วัด
 - 5) ความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มี 5 ตัวชี้วัด ซึ่งทุกองค์ประกอบและตัวชี้วัด มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดและมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด 2. ผลการวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 3. ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการ ชั้นเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ของโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหาร จัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา พบว่า มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด มีความเป็นไปได้ ระดับมากที่สุด

เฉลิมพล สุปัญญาบุตร และสุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2562) ได้ทำการศึกษา การพัฒนา โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 24 การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พัฒนาโปรแกรมสร้าง สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ดำเนินการวิจัย มีลักษณะเป็นวิธีการวิจัยแบบวิธีผสม (Mixed method) แบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จำนวน 365 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่ พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลวิจัยปรากฏดังนี้ 1. สภาพปัจจุบัน ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา มี 4 Module ได้แก่ Module 1 การออกแบบการเรียนรู้ Module 2 การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติ Module 3 การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และ Module 4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง 4) วิธีการพัฒนา ได้แก่ การศึกษาด้วยตนเอง และการประชุมเชิงปฏิบัติการ 5) การวัดและประเมินผล ผลการประเมินโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้
อยู่ในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

มัลลินส์ (Mullins, 2013) ศึกษาเกี่ยวกับคุณสมบัติและประสิทธิภาพของสื่อการสอน
โฟนิกส์แดนซ์ ในการมีส่วนช่วยในการพัฒนาความสามารถของนักเรียนในการระบุชื่อตัวอักษรและ
เสียงของตัวอักษร ความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรและเสียงของตัวอักษร รูปแบบคำคล้องจอง
เปรียบเทียบกับสื่อการสอน โดยสอนโฟนิกส์พื้นฐานที่มีอยู่โดยทั่วไป โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับนักเรียน
สองกลุ่ม ในระดับเกรด 1 กลุ่มทดลอง ประกอบด้วย นักเรียน 22 คน และกลุ่มควบคุม ประกอบด้วย
นักเรียน 52 คน จากนั้นทำการประเมินผลด้วยวิธีประเมินผล AIMS Achievement Increase
Monitoring Management assessments) ผลการศึกษาพบว่า สื่อการสอนโฟนิกส์แดนซ์นั้น
ส่งผลให้นักเรียนพัฒนาทักษะการได้มาซึ่งคำศัพท์รวดเร็วกว่าสื่อการสอนโฟนิกส์พื้นฐานที่มีอยู่ทั่วไป

เอสเซท (Eshiet, 2014) ศึกษาเกี่ยวกับการใช้โฟนิกส์แบบสังเคราะห์เพื่อพัฒนาทักษะ
การอ่านในนักเรียนระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนรัฐบาลของประเทศไนจีเรีย ซึ่งใช้ภาษาอังกฤษเป็น
ภาษาที่สอง จำนวน 155 คน จาก 4 โรงเรียน โดยงานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงกรณีศึกษา (Case Study
Design) ผลการวิจัยพบว่า 1. โฟนิกส์แบบสังเคราะห์สามารถช่วยพัฒนาทักษะการอ่านในนักเรียนได้
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งยังทำให้ทักษะการถอดรหัสเสียงและทักษะในการสะกดคำดีขึ้น
ตามไปด้วย 2. การใช้โฟนิกส์เพิ่มระดับความสนใจในการสอนภาษาอังกฤษให้กับครูผู้สอนอีกด้วย

ฟารอคบาคท์ และดาเรียส (Farokhbakht and Dariush, 2015) ได้ทำการวิจัยศึกษา
ผลของการปรับใช้วิธีการสอนโฟนิกส์แบบสังเคราะห์ที่ประกอบด้วยกิจกรรมที่กระตุ้นประสาทสัมผัส
อันหลากหลาย เช่น การนำเอาสื่อจอลลีโฟนิกส์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อการรู้หนังสือ
ให้กับนักเรียนที่อายุน้อยในประเทศอิหร่าน ซึ่งงานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาในเชิงลึกเพิ่มเติม
ในแง่ของเพศและการเรียนรู้ด้วย โดยศึกษากับนักเรียนที่เป็นเด็กชาย จำนวน 50 คน และเด็กหญิง
จำนวน 50 คน ที่มีอายุระหว่าง 10 ถึง 12 ปี ทั้งสองกลุ่มจะถูกแบ่งออกเป็นกลุ่มควบคุมและ
กลุ่มทดลอง กลุ่มละ 25 คน นักเรียนในกลุ่มทดลองทั้งชายและหญิง เป็นกลุ่มที่ได้รับการเรียน
การสอนด้วยสื่อการสอนจอลลีโฟนิกส์และกลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่ได้รับการเรียนการสอนด้วยวิธีสอน
ทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า 1. นักเรียนในกลุ่มทดลองนั้นสามารถทำคะแนนในแบบทดสอบการอ่านและ
การสะกด ตลอดจนมีแรงจูงใจที่มากกว่านักเรียนที่อยู่ในกลุ่มควบคุม 2. นักเรียนที่เป็นเพศชาย
มีพัฒนาการความสามารถในการอ่านดีกว่าเพศหญิง

Kang (2017) ได้ศึกษาผลการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ (ในฐานะภาษาต่างประเทศ)
แถบชายเมืองของจีนทางภาคตะวันตก โดยหลักสูตรการพัฒนาครูสอนโฟนิกส์ (The effect of EFL
teachers' training in rural west china: evidence from phonics oriented program)

โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษและนักเรียนระดับประถม โดยนักเรียนถูกที่เลือกมาประกอบไปด้วยนักเรียนที่กลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม จำนวน 104 คนและนักเรียนทั่วไปที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม จำนวน 125 คน จากโรงเรียนประถมในเมือง Ningxia เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การฝึกอบรมครูผู้สอนเป้าหมาย (prospective trainers) จำนวน 505 คน เก็บข้อมูลโดยวิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ และผลการทดสอบของผู้เรียน โดยมีขั้นตอนคือ

1. ขั้นสังเกต ผู้วิจัยเข้าร่วมการสอน โดยมีบทบาททั้งเป็นผู้สังเกตและผู้ร่วมในกิจกรรมของครูผู้สอน เพื่อสังเกตทักษะที่ได้จากการอบรม (โดยเฉพาะเจตคติและทักษะของครูผู้สอน) และเพื่อสังเกตการนำความรู้ที่ได้จากการพัฒนาการสอนโฟนิกส์ไปใช้ในการฝึกสอน)
2. ขั้นทดสอบ แบบทดสอบถูกใช้เพื่อประเมินทักษะทางภาษาอังกฤษของผู้เรียนจากปรับใช้ความรู้ทางโฟนิกส์ โดยข้อคำถามปรับปรุงมาจาก Cambridge Young Learners English designed by Cambridge University ซึ่งเป็นแบบทดสอบสำหรับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ

3. ขั้นสัมภาษณ์ ใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างซึ่งออกแบบข้อคำถามหลังจากการอบรมเพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงลึก กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์คือครูผู้สอน จำนวน 15 คน คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ 1. คุณคิดว่าการอบรมโฟนิกส์นี้ต่างจากการอบรมที่ผ่านมาอย่างไรในแง่ของประสิทธิภาพ 2. เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านใดบ้างหลังจากการอบรม 3. อะไรคืออุปสรรคของประยุกต์ใช้การสอนโฟนิกส์ที่ได้จากการอบรมนี้ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของโปรแกรมการอบรมการสอนโฟนิกส์แก่ครูผู้สอนมีระดับประสิทธิภาพที่ดี เนื่องจากโปรแกรมนี้ส่งผลอย่างมากต่อคะแนนผลการทดสอบที่ดีขึ้นของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งให้เห็นว่าโปรแกรมการพัฒนาครูผู้สอนในการสอนโฟนิกส์อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 3.1 โฟนิกส์คือกุญแจสู่ความสำเร็จ ในประเทศสหรัฐอเมริกาและแคนาดา มีการใช้โฟนิกส์เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ของผู้พลพที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก แต่ในประเทศจีนไม่มีการดำเนินการในลักษณะนี้ ดังนั้นโฟนิกส์ก็เปรียบเหมือนนวัตกรรมหนึ่งสำหรับชาวจีนแถบชนบทที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และวิธีการแบบโฟนิกส์สำเร็จได้ด้วยปัจจัย คือ

- 3.1.1 โฟนิกส์ช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างรูปอักษร เสียง และโครงสร้างการสร้างคำ ซึ่งตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางที่ผู้เรียนจะต้องสามารถระบุคำศัพท์ง่าย ๆ โดยใช้หลักการสะกดคำ

- 3.1.2 โฟนิกส์มีบทบาทอย่างมากในการสะกดคำศัพท์โดยวิธีการถอดรหัสช่วยพัฒนาการฝึกการพูดและการออกเสียงภาษาอังกฤษ

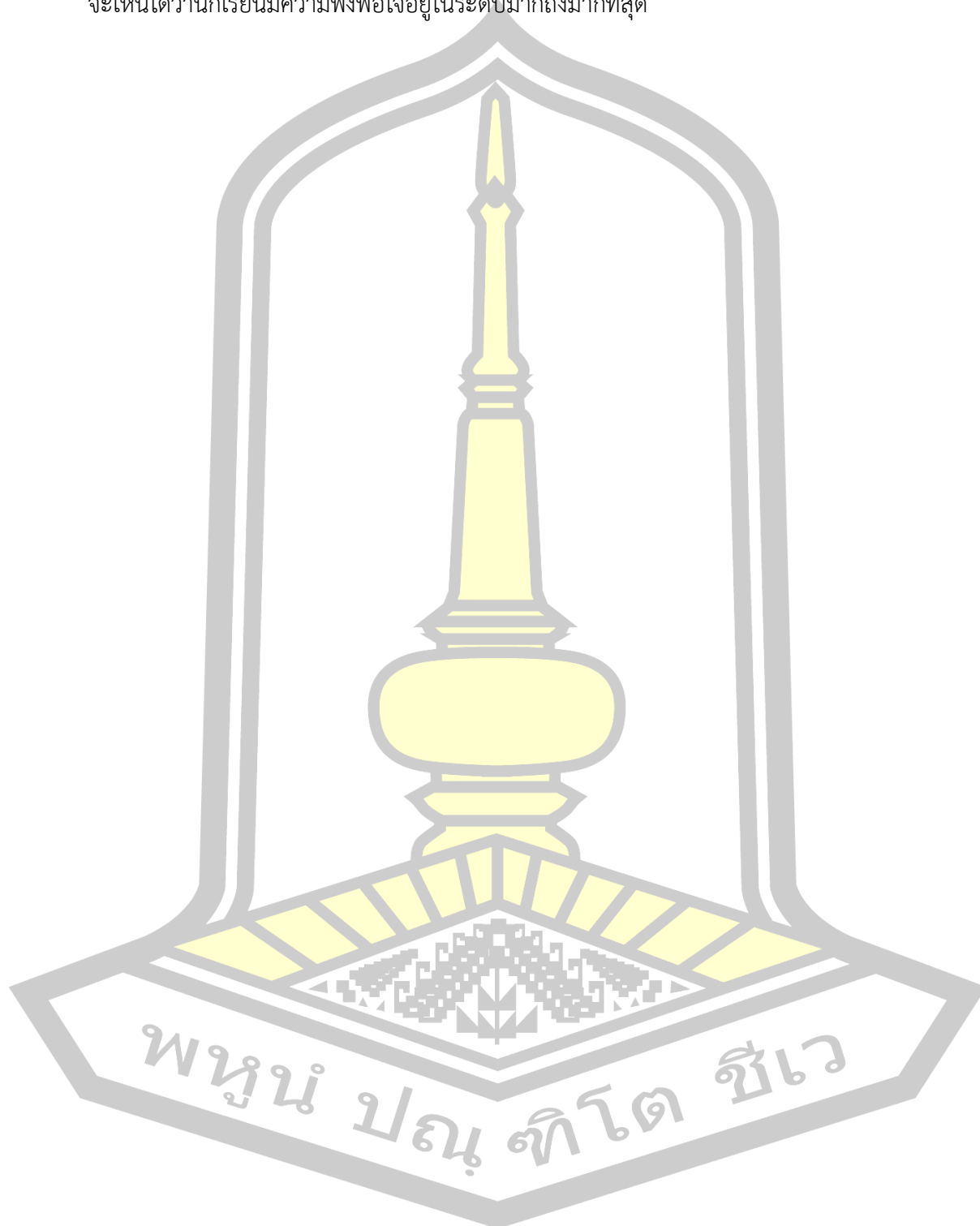
3.1.3 แผนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเทคนิคการสอนที่ดีของครูผู้สอน ในการติดตามและให้ความช่วยเหลือในการอ่าน รวมถึงการออกแบบแบบเรียนและคู่มือครู

3.2 รูปแบบ Cascade Training Model ช่วยให้การอบรมครั้งนี้มีประสิทธิภาพ และยั่งยืนหลังจากได้รับการเรียนการสอนด้วยสื่อการสอนจอลลิโฟนิกส์

Carson และ Bayetto (2018) ได้ศึกษาการประเมินการรับรู้ทางเสียงโดยการ ปฏิบัติการประเมินองค์ความรู้ และองค์ความรู้โดยแท้จริง (Teachers' phonological awareness assessment practices, self-reported knowledge and actual knowledge: the challenge of assessing what you may know less about) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและนำเสนอ ขั้นตอนที่ครูผู้สอนสามารถพัฒนาการรับรู้ทางเสียง (Phonological Awareness) ของครูผู้สอน โดยการพิจารณาจากการปฏิบัติ การประเมินตนเอง และองค์ความรู้ของวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ ที่จะสามารถส่งเสริมการเรียนรู้และความสามารถในการอ่านออกและเขียนได้ของผู้เรียนออสเตรเลีย โดยเนื้อหาของของการประเมินครอบคลุมในหัวข้อความถี่ในการประเมิน รูปแบบการประเมิน และเป้าหมายการประเมิน กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ ครูประจำการระดับก่อนปฐมวัยและ ระดับปฐมวัยที่สอนในเขตเมืองหลวง จำนวน 102 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วย แบบสอบถามที่มีข้อความถามเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติ แบบประเมินระดับความรู้ด้านโฟนิกส์และความรู้ที่มีอย่างแท้จริงด้านโฟนิกส์ ผลการศึกษาพบว่า 1. มากกว่าร้อยละ 80 ของครูผู้สอน กลุ่มตัวอย่างมีการใช้การประเมินการรับรู้ทางเสียง (Phonological Awareness) โดยครูผู้สอนระดับ ปฐมวัยมีการประเมินบ่อยข้างบ่อย ส่วนครูระดับประถมศึกษามีการประเมินไม่บ่อยนัก 2. การประเมินตนเองด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับการรับรู้ทางเสียงอยู่ในระดับ ค่อนข้างค่อนข้างสูงกว่า เกณฑ์ 3. องค์ความรู้โดยแท้จริงด้านโฟนิกส์ของครูผู้สอนอยู่ในระดับที่ต่ำ 4. มีการสังเกตและประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญ และในส่วนของพัฒนาและส่งเสริมความรู้โดยแท้จริงด้านโฟนิกส์ รวมทั้ง การเพิ่มพูนทักษะการประเมินตนเองให้แก่ครูผู้สอนทั้งระดับปฐมวัยและประถมศึกษานั้นคือ เกณฑ์ที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพในการประเมินการปฏิบัติ อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในการ ฝึกอบรมและพัฒนาให้ครูผู้สอน ทั้งครูประจำการและครูอัตราจ้าง มีความเข้มแข็งในด้านการสอน ทักษะพื้นฐานในการอ่านออกและเขียนได้ต่อไป

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยทำการสังเคราะห์ได้ข้อมูล ว่าการสอนแบบโฟนิกส์สามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่าน ภาษาอังกฤษของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาได้จริง และนักเรียนมีประสิทธิภาพการอ่าน อยู่ในระดับสูง นอกจากนี้นักเรียนที่ได้รับการสอนการอ่านด้วยวิธีโฟนิกส์ยังมีความพึงพอใจกับ วิธีการสอนนี้อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดอีกด้วย และจะเห็นได้ว่าการนำแอปพลิเคชันมาประยุกต์ใช้ ในการจัดการเรียนการสอนนั้นสามารถทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการเรียนรู้สูงขึ้นและ

มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แอปพลิเคชัน
จะเห็นได้ว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด



บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

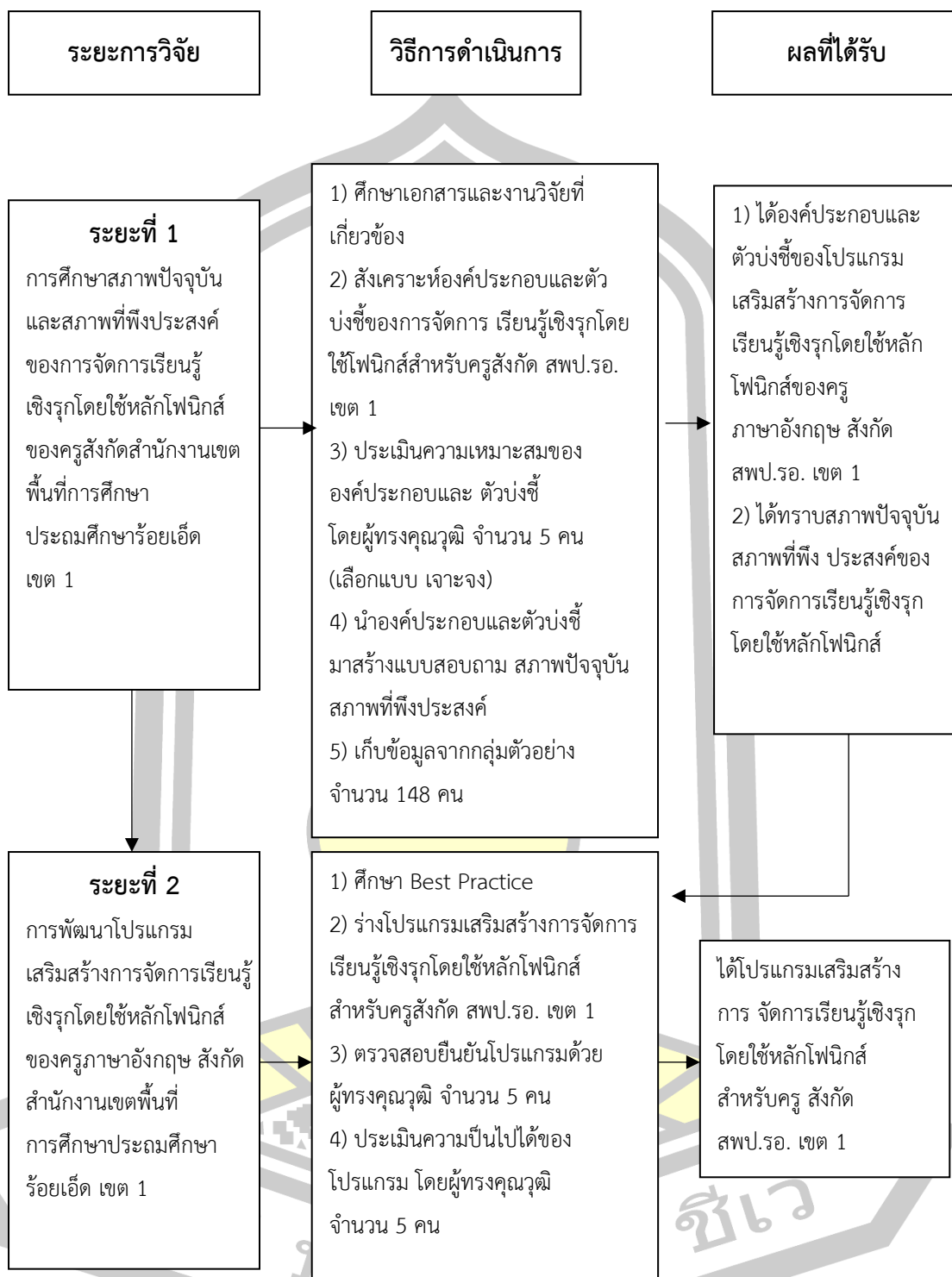
การดำเนินการวิจัย เรื่องโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ระยะดำเนินการวิจัย วิธีในการดำเนินการ และผลที่ได้จากการดำเนินการ นำเสนอในภาพประกอบ 2





ภาพประกอบ 2 วิธีการดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ศึกษาเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับองค์ประกอบของสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

1.2 การสังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1 เพื่อให้ได้องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

1.3 นำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่ได้ มาสร้างแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

1.4 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

1.5 วิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น เพื่อจัดลำดับความสำคัญ (Modified Priority Needs Index: PNI modified) นำผลที่ได้ไปใช้ในการออกแบบโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 175 คน จาก 95 โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 148 คน ได้มาจากการสุ่มแบบง่ายของ Krejcie และ Morgan (1970) โดยผู้วิจัยได้ทำการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% และระดับความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ .05

2.3 ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.3.1 จำแนกโรงเรียนออกตามขนาดของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

2.3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 148 คน โดยการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan และจากนั้น

ใช้วิธีการกำหนดตามสัดส่วนแบ่งเป็นครูโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 36 คน ครูโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 76 คน และครูโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 36 คน ผู้วิจัยจึงดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคการสุ่ม แบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นหน่วยของการสุ่ม เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังตาราง 13

ตาราง 13 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขนาดโรงเรียน	จำนวนคน (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
โรงเรียนขนาดใหญ่	38	36
โรงเรียนขนาดกลาง	96	76
โรงเรียนขนาดเล็ก	41	36
รวม	175	148

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามข้อคำถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งแต่ละระดับมีค่า คะแนน และความหมายดังนี้

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2 การสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถาม

3.2.1 ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

3.2.2 ร่างแบบสอบถามโดยใช้ประเด็นขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่ได้จาก
ผลการศึกษามาเป็นกรอบการสร้างข้อคำถาม

3.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ
และให้คำแนะนำ

3.2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ
แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity)
ตรวจสอบและให้คำแนะนำเกี่ยวกับเครื่องมือการวิจัย ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้มา โดยการเลือก
ตามเกณฑ์คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

- 1) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป
- 2) สำเร็จการศึกษาด้านวิชาการบริหารการศึกษา หรือสาขาวิชาหลักสูตรและ
การสอน
- 3) มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการจัดการ
เรียนการสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี

4) มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการสอนวิชาภาษาอังกฤษ
ซึ่งผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

4.1) นางสาวสัมพันธ์ เอกรักษา ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการ
พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและ
การสอน

4.2) ดร.สุทัศน์ สังคะพันธ์ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการ
พิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชา
ภาษาอังกฤษ

4.3) นายฤทธิรงค์ เศษวงค์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนสูงยาง
วิทยาประชาสรรค์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา

4.4) นางวราสินี ประวิรัตน์ ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนอนุบาลเมืองศรีสมเด็จ (พิมพ์บุรุษราษฎร์บำรุง) ผู้เชี่ยวชาญด้าน
การสอนวิชาภาษาอังกฤษ

4.5) นางสาวศิรินทร พิมพ์ดี ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนร่อนคำวิทยานุกูล ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

3.2.5 นำแบบสอบถามที่ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณา นำมาหาความเที่ยงตรงตาม
เนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อคำถาม โดยการหาค่า

ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะของเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence หรือ IOC) ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสามารถวัดได้

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สามารถวัดได้

ผลการประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่า ได้ค่าดัชนี

ความสอดคล้อง IOC ตั้งแต่ 0.80–1.00 จำนวน 50 ข้อ ถือว่าใช้ได้จากนั้นได้นำแบบสอบถามไป

ทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จาก 10 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน รวมจำนวน

30 คน แล้วนำมาคำนวณค่าอำนาจจำแนก โดยใช้วิธีการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับ

คะแนนรวมของเพียร์สัน และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach พบว่า

1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.15 ถึง 0.78 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94

2) แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.14 ถึง 0.73 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87

3.2.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยประสานความร่วมมือไปยัง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล

5.1.1 ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา โดยแบบสอบถามที่จัดส่งทั้งหมด 150 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาจำนวน 148 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99

5.1.2 ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนต่อไปนี้

สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์	คะแนนที่ได้
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 บันทึกคะแนนเข้าโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ในวิชาภาษาอังกฤษ และแปลความค่าเฉลี่ยโดยมีเกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด
3.51 – 4.50	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์มาก
2.51 – 3.50	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ปานกลาง
1.51 – 2.50	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์น้อย
1.00 – 1.50	สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์น้อยที่สุด

ระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

1.1 การออกแบบโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 มีการดำเนินการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1.1 นำผลการศึกษาที่ได้จากการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และการมาสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครูต้นแบบ (Best Practice) ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี มาใช้ในการปรับร่างโปรแกรมที่ได้จากการออกแบบเบื้องต้นไว้จากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

1.1.2 เสนอร่างโปรแกรมให้อาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.2 นำร่างโปรแกรม ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ พร้อมทั้งข้อคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไข โดยผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะในการ ปรับปรุงระยะเวลาทั้งหมดที่ใช้ในโปรแกรม โดยปรับลดเวลาที่ใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้มีความ เหมาะสมมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตรวจสอบโดยใช้การสนทนากลุ่มเพื่อให้ได้โปรแกรมที่สมบูรณ์

2. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิดำเนินการประเมินโปรแกรม ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยคัดเลือกจากผู้มีคุณสมบัติ ดังนี้

2.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาดั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป

2.2 เป็นผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ หรือผู้ปฏิบัติการสอนที่มีประสบการณ์ในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

2.3 เป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ วิชาภาษาอังกฤษ

3. เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล

3.1 ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 เป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรม เสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของ Likert ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 คำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ประเมินได้เขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปรับปรุงจุดแก้ไขต่าง ๆ โปรแกรม

3.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์

3.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินและออกแบบประเมิน

3.2.3 นำแบบประเมินเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแนะนำ แล้วปรับแก้ไขตามคำแนะนำ

3.2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบพิจารณาความเหมาะสม และความเป็นไปได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ช่องทางออนไลน์จากผู้ทรงคุณวุฒิ (ตามความสะดวกของระยะทาง)

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลโดยตรวจให้คะแนนการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

คะแนนที่ได้ ระดับความเหมาะสมของโปรแกรม

- | | |
|---|---|
| 5 | โปรแกรมมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด |
| 4 | โปรแกรมมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก |
| 3 | โปรแกรมมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง |
| 2 | โปรแกรมมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย |
| 1 | โปรแกรมมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด |

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมิน โดยการป้อนคะแนนเข้าโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ความเหมาะสมของโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 และแปลความค่าเฉลี่ยโดยมีเกณฑ์ต่อไปนี้

- | ค่าเฉลี่ย | ความหมาย |
|-------------|--|
| 4.51 – 5.00 | โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ มากที่สุด |
| 3.51 – 4.50 | โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ มาก |
| 2.51 – 3.50 | โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ ปานกลาง |
| 1.51 – 2.50 | โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ น้อย |
| 1.00 – 1.50 | โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษมีความเหมาะสม/เป็นไปได้ น้อยที่สุด |

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์รายละเอียดเกี่ยวกับเครื่องมือวิจัยและผู้ตอบแบบสอบถาม (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่หรือจำนวนข้อมูลที่ต้องการหาร้อยละ

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.2 ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลและผู้ประเมินต่อการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

1.3 ใช้ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อตรวจสอบการกระจายของคะแนนจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$S.D. = \frac{\sqrt{N \sum x^2 - (\sum x)^2}}{N(N-1)}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน
	$(\sum x^2)$	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนคน

1.4 ค่าดัชนี PNI แบบปรับปรุง (PNI_{modified}) คำนวณข้อคำถามในแต่ละข้อ โดยกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่กับสภาพที่ควรจะเป็น แล้วเรียงลำดับของ ผลต่างของคะแนนเฉลี่ย โดยใช้สูตรดังนี้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2550)

$$\text{ค่า } PNI_{\text{modified}} = (I-D)/D$$

โดย	PNI_{modified}	หมายถึง	ดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง
	I (Importance)	หมายถึง	ระดับความคาดหวังที่ต้องการให้เกิด
	D (Degree of Success)	หมายถึง	ระดับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

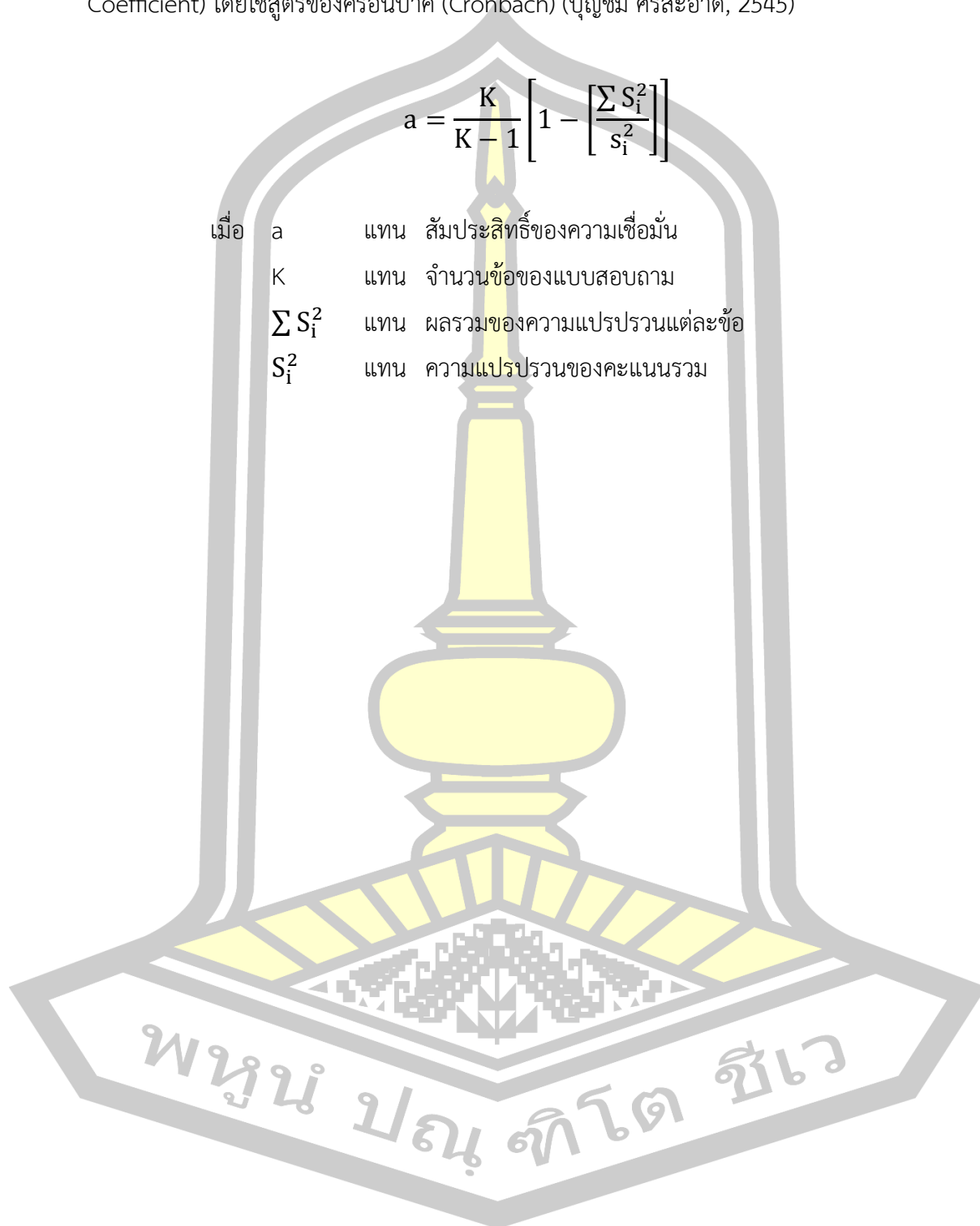
เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
	R	แทน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

พูน ปรุ ทิโต ชีเว

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

$$a = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	a	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม



ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 สามารถนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย เรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่าง ๆ ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
D	แทน	สภาพปัจจุบัน
I	แทน	สภาพที่พึงประสงค์
PNI _{modified}	แทน	ความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

2. ระยะที่ 2 ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของ ครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ตาราง 14 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n)	ร้อยละ
1. สถานภาพตำแหน่ง		
1.1 ครู	148	100
รวม	148	100.00
2. ขนาดโรงเรียน		
2.1 ใหญ่	36	24.32
2.2 กลาง	76	51.35
2.3 เล็ก	36	24.32
รวม	148	100.00

จากตาราง 14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 99.99 และเมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน พบว่า ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางมากที่สุด จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 51.35 รองลงมาคือ

โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 24.32 และ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 24.32

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้ โฟนิกส์ ปรากฏดังตาราง 12

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่ พึงประสงค์ของของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ โดยรวม

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้หลักโฟนิกส์	แปลผล					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.62	0.60	มาก	4.79	0.47	มากที่สุด
2. ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้ โฟนิกส์	4.00	0.64	มาก	4.76	0.76	มากที่สุด
3. ด้านการใช้และพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้ โฟนิกส์	3.80	0.66	มาก	4.82	0.49	มากที่สุด
4. ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.69	0.64	มาก	4.83	0.44	มากที่สุด
โดยรวม	3.78	0.63	มาก	4.80	0.50	มากที่สุด

จากตาราง 15 ผลการสอบถามสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้าน จากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ การจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ การใช้และ พัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ การวัดประเมินผลการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ผลการสอบถามสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ด้านการจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ จำแนกรายข้อ

ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	แปลผล					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ครูผู้สอนมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.63	0.73	มาก	4.94	0.24	มากที่สุด
2. ครูผู้สอนมีวิธีจัดการเรียนการสอน เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	4.08	0.27	มาก	4.92	0.26	มากที่สุด
3. ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผล การเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	4.19	0.58	มาก	4.80	0.49	มากที่สุด
4. ครูผู้สอนมีบทบาทที่ช่วยให้ผู้เรียนแสดง ความสามารถด้านการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	3.57	0.59	มาก	4.74	0.55	มากที่สุด
5. ครูผู้สอนมีโครงสร้างเนื้อหาสาระ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.24	0.50	ปานกลาง	4.69	0.57	มากที่สุด
6. ครูผู้สอนมีสื่อการเรียนรู้และระบบ สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.39	0.64	ปานกลาง	4.89	0.36	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	แปลผล					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
7. ครูผู้สอนมีการออกแบบและ มีกระบวนการออกแบบการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	3.69	0.74	มาก	4.69	0.57	มากที่สุด
8. ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์ความต้องการ ของผู้เรียนในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้ โฟนิกส์	3.46	0.68	ปานกลาง	4.68	0.57	มากที่สุด
9. ครูผู้สอนมีการระบุความต้องการของ ผู้เรียนในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.39	0.64	ปานกลาง	4.74	0.63	มากที่สุด
โดยรวม	3.62	0.60	มาก	4.79	0.47	มากที่สุด

จากตาราง 16 ผลการสอบถามสภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ได้ดังนี้ 3. ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 2. ครูผู้สอนมีวิธีการเรียนการสอนเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 7. ครูผู้สอนมีการออกแบบและมีกระบวนการออกแบบการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ผลการสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ พบว่า สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ได้ดังนี้ 1. ครูผู้สอนมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 2. ครูผู้สอนมีวิธีการเรียนการสอนเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 6. ครูผู้สอนมีสื่อการเรียนรู้และระบบสนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่
พึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ร้อยเอ็ด เขต 1 ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ด้านการจัดการเรียนรู้การ
จัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ จำแนกรายข้อ

ด้านการจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	แปลผล					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์ผู้เรียน ก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.89	0.49	มาก	4.86	0.34	มากที่สุด
2. ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	4.43	0.50	มาก	4.61	0.85	มากที่สุด
3. ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.45	0.68	ปานกลาง	4.95	0.21	มากที่สุด
4. ครูผู้สอนมีการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เหมาะสมกับ ความสามารถของผู้เรียน	3.57	0.78	มาก	4.72	0.67	มากที่สุด
5. ครูผู้สอนมีการวัดผลประเมินผล การเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ตามสภาพจริง	3.66	0.73	มาก	4.84	0.53	มากที่สุด
6. ครูผู้สอนใช้จิตวิทยาในการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	4.07	0.70	มาก	4.68	0.70	มากที่สุด
7. ครูผู้สอนมีการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้	4.48	0.64	มาก	4.96	0.26	มากที่สุด
8. ครูผู้สอนมีการใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ในการพัฒนาผู้เรียน	4.56	0.50	มากที่สุด	4.71	0.75	มากที่สุด

ตาราง 17 (ต่อ)

ด้านการจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	แปลผล					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
9. ครูผู้สอนมีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	4.47	0.64	มาก	4.64	0.73	มากที่สุด
10. ครูผู้สอนมีการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.51	0.79	มาก	4.69	0.59	มากที่สุด
11. ครูผู้สอนมีการให้โอกาสผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.45	0.68	มาก	4.82	0.47	มากที่สุด
12. ครูผู้สอนให้ผู้เรียนได้มีการอภิปรายโต้ตอบแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.57	0.78	มาก	4.68	0.62	มากที่สุด
13. ครูผู้สอนมีการให้ผู้เรียนได้ร่วมสรุปประเด็นในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ร่วมกัน	4.43	0.50	มาก	4.70	0.62	มากที่สุด
14. ครูผู้สอนมีการสร้างสภาพแวดล้อมกระตุ้นการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	4.55	0.50	มากที่สุด	4.76	0.54	มากที่สุด
โดยรวม	4.00	0.64	มาก	4.76	0.76	มากที่สุด

จากตาราง 17 ผลการสอบถามสภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ได้ดังนี้ 8.ครูผู้สอนมีการใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ในการพัฒนาผู้เรียน 14. ครูผู้สอนมีการสร้างสภาพแวดล้อมกระตุ้นการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 7. ครูผู้สอนมีการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ ผลการสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ด้านการจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก

โดยใช้โพนิกส์พบว่า สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ได้ดังนี้ 7. ครูผู้สอนมีการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ 3. ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 1. ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์จำแนกรายข้อ

ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์	แปลผล					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ตรงกับจุดประสงค์ในการสอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์	3.03	0.54	ปานกลาง	4.93	0.35	มากที่สุด
2. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์	3.71	0.75	มาก	4.87	0.37	มากที่สุด
3. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์ที่เหมาะสมกับระดับสติปัญญาของผู้เรียน	3.64	0.73	มาก	4.80	0.47	มากที่สุด
4. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์ที่ช่วยเพิ่มทักษะให้แก่ผู้เรียน	4.30	0.73	มาก	4.89	0.39	มากที่สุด

ตาราง 18 (ต่อ)

ด้านการใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	แปลผล					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ สอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน	4.37	0.64	มาก	4.91	0.39	มากที่สุด
6. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ที่มีความเหมาะสมกับความต้องการและ ความสนใจของผู้เรียน	3.80	0.67	มาก	4.84	0.50	มากที่สุด
7. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ที่มีลักษณะที่น่าสนใจ	4.04	0.62	มาก	4.78	0.61	มากที่สุด
8. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ที่ไม่ใช้เวลาในการใช้มากเกินไป	4.29	0.74	มาก	4.73	0.68	มากที่สุด
9. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ที่ไม่ซับซ้อนจนเกินไป	3.28	0.67	ปานกลาง	4.82	0.49	มากที่สุด
10. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น	3.41	0.71	ปานกลาง	4.90	0.32	มากที่สุด
11. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ที่ช่วยเสริมสร้างเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน	4.47	0.64	มากที่สุด	4.76	0.50	มากที่สุด

ตาราง 18 (ต่อ)

ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	แปลผล					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
12. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ที่ราคาไม่แพงจนเกินไป	4.36	0.64	มาก	4.80	0.50	มากที่สุด
13. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบท ของผู้เรียน	3.45	0.68	ปานกลาง	4.81	0.53	มากที่สุด
14. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ที่มีข้อเสนอแนะให้ผู้ใช้นั้น ๆ	3.57	0.78	มาก	4.72	0.53	มากที่สุด
15. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและ สร้างองค์ความรู้ความรู้อย่างด้วยตนเอง	3.27	0.66	ปานกลาง	4.78	0.54	มากที่สุด
16. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ที่มีความทันสมัย	3.63	0.73	มาก	4.80	0.51	มากที่สุด
17. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ที่ส่งเสริมกระบวนการคิดระดับสูง	3.68	0.80	มาก	4.80	0.47	มากที่สุด
18. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ใช้เทคโนโลยีและ นวัตกรรม	4.08	0.27	มาก	4.81	0.53	มากที่สุด
โดยรวม	3.80	0.66	มาก	4.82	0.49	มากที่สุด

จากตาราง 18 ผลการสอบถามสภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมการเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ได้ดังนี้ 11. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อวัตกรรมการเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ที่ช่วยเสริมสร้างเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน 5. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อวัตกรรมการเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์ที่สอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน 12. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อวัตกรรมการเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ ราคาไม่แพงจนเกินไป

ผลการสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมการเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์พบว่า สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย สามลำดับแรก ได้ดังนี้ 1. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อวัตกรรมการเทคโนโลยีที่ตรงกับจุดประสงค์ในการสอน การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 5. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อวัตกรรมการเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์ที่สอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน 10.ครูผู้สอนมีการใช้สื่อวัตกรรมการเทคโนโลยี การเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ด้านการวัดประเมินผลการ จัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ จำแนกรายข้อ

ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	แปลผล					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ครูผู้สอนมีการออกแบบวิธีการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ อย่างหลากหลาย	3.20	0.42	ปานกลาง	4.87	0.37	มากที่สุด
2. ครูผู้สอนมีการเลือกใช้เครื่องมือที่ดีและ เหมาะสมในการวัดผลการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.57	0.59	มาก	4.86	0.40	มากที่สุด

ตาราง 19 (ต่อ)

ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	แปลผล					
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3. ครูผู้สอนมีวิธีการวัดผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ได้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียน	3.24	0.50	ปานกลาง	4.91	0.32	มากที่สุด
4. ครูผู้สอนมีการประเมินความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดของการวัดผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.69	0.74	มาก	4.81	0.51	มากที่สุด
5. ครูผู้สอนมีการกำหนดขอบเขตการประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ให้ครอบคลุมหลักสูตร	3.71	0.75	มาก	4.80	0.3	มากที่สุด
6. ครูผู้สอนมีการวางแผนการประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ให้รัดกุม สะดวก ประหยัดและเป็นไปได้	4.47	0.64	มาก	4.74	0.51	มากที่สุด
7. ครูผู้สอนมีการตระหนักถึงข้อจำกัดของเทคนิคการประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.57	0.78	มาก	4.78	0.48	มากที่สุด
8. ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ผู้เรียนตามสภาพจริง	4.37	0.64	มาก	4.90	0.34	มากที่สุด
9. ครูผู้สอนมีการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.45	0.68	ปานกลาง	4.82	0.45	มากที่สุด
โดยรวม	3.69	0.64	มาก	4.83	0.44	มากที่สุด

จากตาราง 19 ผลการสอบถามสภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมมีระดับ

ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ได้ดังนี้ 6. ครูผู้สอนมีการวางแผนการประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ให้รัดกุม สะดวก ประหยัดและเป็นไปได้ 8. ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้ โฟนิกส์ผู้เรียนตามสภาพจริง 5. ครูผู้สอนมีการกำหนดขอบเขตการประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์ให้ครอบคลุมหลักสูตร

ผลการสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ด้านการวัด ประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์พบว่า สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมมีระดับ ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยสามลำดับแรก ได้ดังนี้ 3. ครูผู้สอนมีวิธีการวัดผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ได้ตรงกับจุดมุ่งหมายของ การเรียน 8. ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ผู้เรียนตาม สภาพจริง 1. ครูผู้สอนมีการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อย่าง หลากหลาย

1.3 ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ตาราง 20 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวม

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	3.62	4.79	0.32	1
2. ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	4.00	4.76	0.19	4
3. ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.80	4.82	0.27	3
4. ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	3.69	4.83	0.31	2

จากตาราง 20 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลัก โฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.32$) ลำดับที่ 2 ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.31$) ลำดับที่ 3 ด้านการใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.27$) และลำดับที่ 4 ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.19$) ตามลำดับ

ตาราง 21 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	D	I	PNI_{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ครูผู้สอนมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.63	4.94	0.36	4
2. ครูผู้สอนมีวิธีการจัดการเรียนการสอน โดยใช้โฟนิกส์	4.08	4.92	0.20	8
3. ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	4.19	4.80	0.14	9
4. ครูผู้สอนมีบริบทที่ช่วยให้ผู้เรียนแสดง ความสามารถด้านการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.57	4.74	0.32	6
5. ครูผู้สอนมีโครงสร้างเนื้อหาสาระการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.24	4.69	0.45	1
6. ครูผู้สอนมีสื่อการเรียนรู้และระบบสนับสนุน การเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.39	4.89	0.44	2
7. ครูผู้สอนมีการออกแบบและมีกระบวนการ ออกแบบการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.69	4.69	0.27	7
8. ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์ความต้องการของ ผู้เรียนในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.46	4.68	0.35	5
9. ครูผู้สอนมีการระบุความต้องการของผู้เรียน ในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.39	4.74	0.39	3

จากตาราง 21 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบด้านการออกแบบ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เรียงลำดับตามความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย 6 ลำดับแรก ดังนี้ ลำดับที่ 1 ครูผู้สอนมีโครงสร้างเนื้อหาสาระการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ($PNI_{modified} = 0.45$) ลำดับที่ 2 ครูผู้สอนมีสื่อการเรียนรู้และระบบสนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ($PNI_{modified} = 0.44$) ลำดับที่ 3 ครูผู้สอนมีการระบุความต้องการของผู้เรียนในการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์ ($PNI_{modified} = 0.39$) ลำดับที่ 4 ครูผู้สอนมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ($PNI_{modified} = 0.36$) ลำดับที่ 5 ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ($PNI_{modified} = 0.35$) และลำดับที่ 6 ครูผู้สอนมีบริบทที่ช่วยให้ผู้เรียน แสดงความสามารถด้านการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ($PNI_{modified} = 0.32$) ตามลำดับ

ตาราง 22 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์

ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.89	4.86	0.25	7
2. ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐานก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	4.43	4.61	0.04	12
3. ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.45	4.95	0.43	1
4. ครูผู้สอนมีการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์ที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	3.57	4.72	0.32	5
5. ครูผู้สอนมีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้เชิง รุกโดยใช้โฟนิกส์ตามสภาพจริง	3.66	4.84	0.32	4
6. ครูผู้สอนใช้จิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	4.07	4.68	0.15	8

ตาราง 22 (ต่อ)

ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
7. ครูผู้สอนมีการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้	4.47	4.93	0.10	9
8. ครูผู้สอนมีการใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ในการพัฒนาผู้เรียน	4.55	4.71	0.03	14
9. ครูผู้สอนมีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	4.47	4.64	0.03	13
10. ครูผู้สอนมีการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.51	4.69	0.33	3
11. ครูผู้สอนมีการให้โอกาสผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.45	4.82	0.39	2
12. ครูผู้สอนให้ผู้เรียนได้มีการอภิปรายโต้ตอบแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.57	4.68	0.31	6
13. ครูผู้สอนมีการให้ผู้เรียนได้ร่วมสรุปประเด็นในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ร่วมกัน	4.43	4.70	0.06	10
14. ครูผู้สอนมีการสร้างสภาพแวดล้อมกระตุ้นการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	4.55	4.76	0.04	11

จากตาราง 22 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เรียงลำดับตามความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย 7 ลำดับแรก ดังนี้ลำดับที่ 1 ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($PNI_{modified} = 0.43$) ลำดับที่ 2 ครูผู้สอนมีการให้โอกาสผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ($PNI_{modified} = 0.39$) ลำดับที่ 3 ครูผู้สอนมีการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ($PNI_{modified} = 0.33$) ลำดับที่ 4 ครูผู้สอนมีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ตามสภาพจริง ($PNI_{modified} = 0.32$)

ลำดับที่ 5 ครูผู้สอนมีการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เหมาะสมกับความสามารถของ
ผู้เรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.32$) ลำดับที่ 6 ครูผู้สอนให้ผู้เรียนได้มีการอภิปรายโต้ตอบแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็นในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.31$) และลำดับที่ 7 ครูผู้สอนมีการ
วิเคราะห์ผู้เรียนก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.25$) ตามลำดับ

ตาราง 23 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นด้านการใช้
และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	D	I	PNI_{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ตรง กับจุดประสงค์ในการสอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	3.03	4.93	0.38	1
2. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ เหมาะสมกับจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.41	4.90	0.30	4
3. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เหมาะสม กับระดับสติปัญญาของผู้เรียน	3.64	4.80	0.24	8
4. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี การเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ช่วยเพิ่มทักษะ ให้แก่ผู้เรียน	4.30	4.89	0.12	14
5. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี การเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่สอดคล้องกับ ประสบการณ์เดิมของผู้เรียน	4.37	4.91	0.11	15
6. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี การเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่มีความเหมาะสม กับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน	3.80	4.84	0.21	11

ตาราง 23 (ต่อ)

ด้านการใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
7. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อวัตกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.04	4.78	0.15	12
8. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อวัตกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.29	4.73	0.09	16
9. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อวัตกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.28	4.82	0.32	2
10. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อวัตกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.71	4.87	0.23	9
11. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อวัตกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.47	4.76	0.06	18
12. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อวัตกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.36	4.80	0.09	17
13. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อวัตกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.45	4.81	0.28	5
14. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อวัตกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.57	4.72	0.24	6

ตาราง 23 (ต่อ)

ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
15. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี การเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ เน้นให้ผู้เรียนลง มือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ความรู้อย่างตนเอง	3.27	4.78	0.31	3
16. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี การเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่มีความทันสมัย	3.63	4.80	0.24	7
17. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี การเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ส่งเสริม กระบวนการคิดระดับสูง	3.68	4.80	0.23	10
18. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์ที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม	4.08	4.81	0.15	13

จากตาราง 23 พบว่า ลำดับความ ต้องการจำเป็นขององค์ประกอบด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 เรียงลำดับตามความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย 7 ลำดับแรก ดังนี้ลำดับที่ 1 ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีที่ตรงกับจุดประสงค์ในการสอนการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ($PNI_{modified} = 0.38$) ลำดับที่ 2 ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี การเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ไม่ซับซ้อนจนเกินไป ($PNI_{modified} = 0.32$) ลำดับที่ 3 ครูผู้สอนมีการใช้ สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ ความรู้ด้วยตนเอง ($PNI_{modified} = 0.31$) ลำดับที่ 4 ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสม กับจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ($PNI_{modified} = 0.30$) ลำดับที่ 5 ครูผู้สอนมีการ ใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทของ ผู้เรียน ($PNI_{modified} = 0.28$) ลำดับที่ 6 ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์ที่มีข้อเสนอแนะให้ผู้ใช้นั้น ๆ ($PNI_{modified} = 0.24$) และลำดับที่ 7 ครูผู้สอนมีการใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่มีความทันสมัย ($PNI_{modified} = 0.24$) ตามลำดับ

ตาราง 24 แสดงค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นด้านการวัด ประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	D	I	PNI_{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ครูผู้สอนมีการออกแบบวิธีการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ อย่างหลากหลาย	3.20	4.87	0.52	1
2. ครูผู้สอนมีการเลือกใช้เครื่องมือที่ดีและ เหมาะสมในการวัดผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	3.57	4.86	0.36	4
3. ครูผู้สอนมีวิธีการวัดผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์ได้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียน	3.24	4.91	0.51	2
4. ครูผู้สอนมีการประเมินความคลาดเคลื่อนหรือ ความผิดพลาดของการวัดผลการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	3.69	4.81	0.30	6
5. ครูผู้สอนมีการกำหนดขอบเขตการประเมิน การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ให้ครอบคลุม หลักสูตร	3.71	4.80	0.29	7
6. ครูผู้สอนมีการวางแผนการประเมินการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ให้รัดกุม สะดวก ประหยัดและเป็นไปได้	4.47	4.74	0.06	9
7. ครูผู้สอนมีการตระหนักถึงข้อจำกัดของเทคนิค การประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.57	4.78	0.33	5
8. ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ผู้เรียนตามสภาพจริง	4.37	4.90	0.12	8
9. ครูผู้สอนมีการนำผลการประเมินมาใช้ในการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3.45	4.82	0.39	3

จากตาราง 24 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นขององค์ประกอบด้านการวัดประเมินผล การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เรียงลำดับตามความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย 7 ลำดับแรก ดังนี้ ลำดับที่ 1 ครูผู้สอนมีการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อย่าง หลากหลาย ($PNI_{modified} = 0.52$) ลำดับที่ 2 ครูผู้สอนมีวิธีการวัดผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้ โฟนิกส์ได้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียน ($PNI_{modified} = 0.51$) ลำดับที่ 3 ครูผู้สอนมีการนำผลการ ประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ($PNI_{modified} = 0.39$) ลำดับที่ 4 ครูผู้สอนมีการเลือกใช้เครื่องมือที่ดีและเหมาะสมในการวัดผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ($PNI_{modified} = 0.36$) ลำดับที่ 5 ครูผู้สอนมีการตระหนักถึงข้อจำกัดของเทคนิคการประเมินการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ($PNI_{modified} = 0.33$) ลำดับที่ 6 ครูผู้สอนมีการประเมินความคลาดเคลื่อน หรือความผิดพลาดของการวัดผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ($PNI_{modified} = 0.30$) ตามลำดับ

ระยะ 2 การออกแบบและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ตอนที่ 1 การสัมภาษณ์ครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 3 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณา คือ เป็นครูหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลงานเป็นที่ ประจักษ์ยอมรับโดยทั่วกัน ได้รับรางวัลด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ไม่ต่ำกว่า ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และเป็นผู้มีผลงานในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ ที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ประกอบด้วย

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1 คือ นางสาวเนาวรัตน์ ถาวร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2 คือ นางสาวพวิณี ช่อรักษ์ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนโนนจาน วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3 คือ นางสาวปาณิดา เคหะรักษ์ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนวัดเกษม สุริยัมนาจ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ผลการสัมภาษณ์ครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practices) มีดังนี้

1. ท่านมีแนวปฏิบัติในด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
ในสถานศึกษาอย่างไร

1.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

“...เริ่มจากครูประจำชั้นประถมศึกษาตอนต้นต้องสอนภาษาไทย
ให้นักเรียนเข้าใจหลักการผสมเสียงได้ก่อน และการเข้าใจหลักการผสมเสียงและสะกดคำในภาษาไทย
จะนำไปสู่ความเข้าใจการผสมเสียงแบบโฟนิกส์ได้อย่างง่ายดาย ดูหลักสูตรและตัวชี้วัดของชั้นปีนั้น ๆ
ว่า นักเรียนในระดับนั้นควรรู้คำศัพท์พื้นฐานได้บ้าง และออกแบบให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข
ที่สุด โดยนักเรียนจะไม่รู้สึกรู้ว่าการเรียนคำศัพท์คือการท่องจำ การใช้สื่อในการสอนมีส่วนสำคัญ
เป็นอย่างยิ่งในการทำให้นักเรียนได้ฝึกสังเกตแยกเสียงสระเสียงพยัญชนะ ครูสามารถสอนเหมือนการ
สอนให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้วิชาภาษาไทย...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 2567 : การสัมภาษณ์)

“...ครูออกแบบตัวพยัญชนะ สระภาษาอังกฤษ ใส่แผ่นฟิวเจอร์บอร์ด
ขนาด A4 โดยแยกสีตัวสระเป็นสีแดง แล้วใช้ฝักรักเรียนทั้งหมดในห้องเรียนและเพื่อให้นักเรียนได้ฝึก
อ่านเป็นรายบุคคล ทางโรงเรียนจึงได้จัดทำแบบฝึกการอ่านสะกดคำภาษาอังกฤษให้นักเรียน
ได้กลับไปฝึกอ่านที่บ้าน และทำเป็นแผ่นป้ายไว้นิล สำหรับจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 2567 : การสัมภาษณ์)

“...การสอนด้วยหลักโฟนิกส์เหมาะกับการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1-3 เพราะนักเรียนจะได้ฝึกการสะกดและผสมเสียงคล้ายกับการฝึกอ่านภาษาไทยและเด็กในชั้นนี้
กำลังฝึกจำได้ดี ครูประจำชั้นทุกห้องจึงมีการสอดแทรกการจำเสียงตัวอักษรแบบโฟนิกส์
ในทุกห้องเรียนเป็นการปูพื้นฐานให้นักเรียนเบื้องต้น มีการติดตัวอักษรการออกเสียงแบบโฟนิกส์ไว้ที่
โต๊ะนักเรียนทุกคน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, 2567 : การสัมภาษณ์)

สรุปการสัมภาษณ์ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

1. ครูผู้สอนต้องสร้างพื้นฐานความเข้าใจการสะกดคำภาษาไทยที่ดีให้นักเรียนก่อน
2. ครูสร้าง
ความเข้าใจระหว่างเสียงและตัวอักษรภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียน
3. ครูผู้สอนต้องมีวิธีการสอนที่น่าสนใจ
4. ครูผู้สอนสร้างสื่อที่สนับสนุนการเรียนรู้แก่ผู้เรียน
5. ครูประจำชั้นมีการสอนภาษาอังกฤษบูรณาการ
ควบคู่กับรายวิชาอื่น ๆ
6. ครูผู้สอนออกแบบการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ท่านมีแนวปฏิบัติในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิิกส์อย่างไร

2.1 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิิกส์

“...ครูวิเคราะห์นักเรียนว่าพื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษของแต่ละคนอยู่ในระดับใดบ้าง เก่ง กลาง อ่อน แต่ทั้งนี้จำนวนนักเรียนไม่ได้เป็นอุปสรรคในการสอน ครูผู้สอนกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความสนใจในการเรียนรู้ ด้วยสื่อที่มีสีสัน การสะกดคำตามหลักโฟนิิกส์เริ่มจากให้นักเรียนจดจำเสียงและตัวอักษร จากนั้นฝึกอ่านคำศัพท์ชุดที่หนึ่งจำนวน 500 คำ และเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 2567 : การสัมภาษณ์)

“...คัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อแยกนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน ครูผู้สอนฝึกนักเรียนอ่านสะกดคำภาษาอังกฤษตาม 6 steps phonics ได้แก่ ฝึกออกเสียงพยัญชนะตัวหน้าหรือพยัญชนะต้นในแต่ละคำ ออกเสียงพยัญชนะตัวท้ายหรือตัวสะกด อ่านออกเสียงแยกเสียงพยัญชนะต้น และเสียงสระ สะกดคำ อ่านออกเสียงเป็นคำ เขียนตามคำบอก จัดกิจกรรมในห้องเรียน โดยฝึก ย้ำ ซ้ำ ทวน เป็นประจำทุกวัน และให้นักเรียนกลับไปทบทวนที่บ้านโดยแบบฝึกการอ่านสะกดคำที่โรงเรียนจัดทำให้...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 2567 : การสัมภาษณ์)

“...ครูผู้สอนฝึกให้นักเรียนจำเสียงตามหลักโฟนิิกส์ควบคู่ไปกับการให้นักเรียนท่องจำตัวอักษร เอ บี ซี เมื่อนักเรียนจำตัวบีได้แล้ว ให้นักเรียนทราบด้วยว่า บี มีเสียง เบอะ เท่ากับเสียง บ.ใบไม้ ในภาษาไทย เป็นต้น กิจกรรมในห้องเรียนควรสอนให้มีความสุข สนุกสนาน สร้างเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียน มีสื่อที่น่าสนใจและมีแบบฝึกหัดการสะกดคำที่นักเรียนสามารถทำได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, 2567 : การสัมภาษณ์)

สรุปการสัมภาษณ์ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิิกส์

1. ครูผู้สอนต้องมีจุดประสงค์ที่ชัดเจนในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง 2. ครูผู้สอนสร้างบรรยากาศที่กระตุ้นการเรียนรู้แก่ผู้เรียน 3. ครูผู้สอนต้องใช้สื่อการสอนที่มีสีสันกระตุ้นความสนใจ 4. ครูผู้สอนต้องมีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนจัดการเรียนการสอน 5. ครูผู้สอนฝึกนักเรียนอ่านสะกดคำภาษาอังกฤษตาม 6 steps phonics 6. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมในห้องเรียน โดยฝึก ย้ำ ซ้ำ ทวน เป็นประจำทุกวัน

3. ท่านมีแนวปฏิบัติในการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อย่างไร

3.1 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

“...จัดทำสื่อการสอนที่สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน นักเรียนบางคนยังไม่รู้จักสระ บางคนยังไม่แน่นตัวอักษร เพราะฉะนั้นสื่อควรมีความเหมาะสม สีสันน่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหาในชั่วโมงนั้น ๆ และช่วยปรับพื้นฐานให้ผู้เรียนได้ ทางโรงเรียนได้จัดทำบัตรคำภาษาอังกฤษ หนังสือปรับพื้นฐานสระ หนังสือบัญชีคำศัพท์พื้นฐานตั้งแต่ ป.1-6 รวมจำนวน 1,200 คำ เพื่อใช้จัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 2567 : การสัมภาษณ์)

“...สื่อการสอนตามหลักโฟนิกส์สำคัญอย่างยิ่งคือการออกแบบสื่อตัวพยัญชนะ สระภาษาอังกฤษ ใส่แผ่นฟิวเจอร์บอร์ดขนาด A4 โดยแยกสีตัวสระเป็นสีแดง แล้วใช้ฝึกนักเรียนทั้งหมดในห้องเรียน และเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกอ่านเป็นรายบุคคล โรงเรียนควรจัดทำแบบฝึกการอ่านสะกดคำภาษาอังกฤษให้นักเรียนได้กลับไปฝึกอ่านที่บ้าน และทำเป็นแผ่นป้ายไว้นิรลสำหรับจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเพื่อความชัดเจน ครูผู้สอนควรจัดทำคลิปวิดีโอการอ่านออกเสียงอัฟโหลดให้นักเรียนฟังในคอมพิวเตอร์ และจัดทำสื่อฝึกการออกเสียงจากการร้องเพลงที่ครูกำหนดให้...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 2567 : การสัมภาษณ์)

“...การออกเสียงภาษาอังกฤษควรมีสื่อช่วยสอนออกเสียง การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน CAI ถือเป็นหนึ่งในนวัตกรรมที่ช่วยให้นักเรียนได้เรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเองทั้งในและนอกห้องเรียน การใช้แบบฝึกหัด My Phonics ทดสอบทั้งก่อนและหลังเรียน นำบทเพลงออกเสียงแบบโฟนิกส์มาช่วยเสริมความเข้าใจแก่ผู้เรียน มีตารางเทียบเสียงตัวอักษรแบบโฟนิกส์ และแบบฝึกหัดออนไลน์ที่นักเรียนสามารถฝึกได้ทุกที่ทุกเวลา...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, 2567 : การสัมภาษณ์)

สรุปการสัมภาษณ์ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

1. ครูผู้สอนต้องมีสื่อที่สนับสนุนจุดประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน
2. ครูผู้สอนต้องใช้สื่อที่สอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน
3. ครูผู้สอนต้องใช้สื่อที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น
4. ครูผู้สอนต้องใช้สื่อนวัตกรรมที่ทันสมัยหรือใช้แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
5. ครูผู้สอนต้องใช้

สื่อที่มีสีสันกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน 6. ครูผู้สอนต้องใช้สื่อการสอนที่นักเรียนสามารถฝึกฝนได้ทั้งในและนอกห้องเรียน

4. ท่านมีแนวปฏิบัติในการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อย่างไร

4.1 ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

“...ในแต่ละระดับชั้นมีจุดประสงค์ในการวัดที่แตกต่างกันจึงควรมีวิธีวัดที่หลากหลาย ถ้าเป็นในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นอาจวัดทักษะการฟัง พูด และในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายจึงวัดทั้งสี่ทักษะ ได้แก่ ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยใช้ข้อสอบหรือการทดสอบอ่านวิธีการสอนตามหลักโฟนิกส์ช่วยยกระดับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียน คูได้จากคะแนนการทดสอบระดับชาติ O-net ของโรงเรียนที่เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนวิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นแบบโฟนิกส์ ...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, 2567 : การสัมภาษณ์)

“...ครูผู้สอนให้นักเรียนมาฝึกอ่านตามการอ่านสะกดคำ 6 steps phonics จากแบบฝึกการอ่านสะกดคำเป็นรายบุคคลและบันทึกพัฒนาการอ่านก่อนปิดภาคเรียนโรงเรียนเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาฯ ผู้ปกครองและครูประจำชั้นร่วมเป็นคณะกรรมการทดสอบการอ่านสะกดคำภาษาอังกฤษของนักเรียน โดยใช้แบบทดสอบการอ่านที่โรงเรียนสร้างขึ้น เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการการอ่านและสะกดคำของนักเรียนในปกครองของตน ครูผู้สอนภาษาอังกฤษวัดและประเมินผลการอ่านของนักเรียนด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น ฝึกการสะกดคำจากคำที่ครูอ่านให้ฟังในคอมพิวเตอร์ ฝึกการอ่านออกเสียงจากการร้องเพลง”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 2, 2567 : การสัมภาษณ์)

“...ครูผู้สอนใช้วิธีวัดผลที่หลากหลาย ทั้งการทดสอบผ่านแบบฝึกหัดในชั้นเรียน บทเรียนออนไลน์ และการทดสอบการอ่านโดยครูผู้สอนในชั้นเรียนขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษา มีการใช้แบบฝึกหัด My Phonics ทดสอบทั้งก่อนและหลังเรียน และนำผลการประเมินไปต่อยอดในระดับชั้นต่อไป...”

(ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, 2567 : การสัมภาษณ์)

สรุปการสัมภาษณ์ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

1. ครูผู้สอนต้องมีจุดประสงค์ในการวัดประเมินผลที่ชัดเจน
2. ครูผู้สอนต้องวัดผลตามสภาพจริง
3. ครูผู้สอนต้องมีวิธีการวัดที่หลากหลาย
4. ครูผู้สอนมีการวัดทั้งก่อนและหลังการจัดการเรียน

การสอน 5.มีการนำกระบวนการ PLC มาใช้เพื่อหาแนวทางพัฒนาผู้เรียน ระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
6. ครูผู้สอนควรนำผลการวัดและประเมินไปพัฒนาต่อยอด 7. ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนอกเหนือจาก
ครูผู้สอน มีส่วนร่วมในการประเมินผู้เรียน

ตาราง 25 แสดงผลการสัมภาษณ์แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครู
ภาษาอังกฤษของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices)

ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	ศึกษาครูที่มีการปฏิบัติที่ดี	แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดย ใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ
ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์		
1. ครูผู้สอนมีโครงสร้างเนื้อหา สาระการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	1. ครูผู้สอนต้องสร้างพื้นฐาน ความเข้าใจการสะกดคำ ภาษาไทยที่ดีให้นักเรียนก่อน	1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหาสาระ การจัดการ เรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน
2. ครูผู้สอนมีสื่อการเรียนรู้ และระบบสนับสนุนการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	2. ครูสร้างความเข้าใจ ระหว่างเสียงและตัวอักษร ภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียน	2. การระบุทักษะที่ต้องการให้เกิด กับผู้เรียน
3. ครูผู้สอนมีการระบุความ ต้องการของผู้เรียนในการ เรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	3. ครูผู้สอนต้องมีวิธีการสอน ที่น่าสนใจ	3. การใช้บริบทของวิชาต่าง ๆ บูรณาการให้สอดคล้องกับ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้ โฟนิกส์
4. ครูผู้สอนมีการกำหนด จุดมุ่งหมายของการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	4. ครูผู้สอนสร้างสื่อที่ สนับสนุนการเรียนรู้แก่ ผู้เรียน	4. การใช้สื่อที่สนับสนุนการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
5. ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์ความ ต้องการของผู้เรียนในการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	5. ครูประจำชั้นมีการสอน ภาษาอังกฤษบูรณาการ ควบคู่กับรายวิชาอื่น ๆ	5. การสร้างพื้นฐานความเข้าใจ วิธีการสะกดคำ ความสัมพันธ์ของ เสียงและตัวอักษร ให้แก่ผู้เรียน
6. ครูผู้สอนมีบริบทที่ช่วยให้ ผู้เรียนแสดงความสามารถด้าน การเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	6. ครูผู้สอนออกแบบ การสอนให้สอดคล้องกับ หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	6. การมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดึงดูด น่าสนใจ

ตาราง 25 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	ศึกษาครูที่มีการปฏิบัติที่ดี	แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดย ใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ
ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์		
1. ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2. ครูผู้สอนมีการให้โอกาสผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 3. ครูผู้สอนมีการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 4. ครูผู้สอนมีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ตามสภาพจริง 5. ครูผู้สอนมีการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน 6. ครูผู้สอนให้ผู้เรียนได้มีการอภิปรายโต้ตอบแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 7. ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	1. ครูผู้สอนต้องมีจุดประสงค์ที่ชัดเจนในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง 2. ครูผู้สอนสร้างบรรยากาศที่กระตุ้นการเรียนรู้แก่ผู้เรียน 3. ครูผู้สอนต้องใช้สื่อการสอนที่มีสีสันกระตุ้นความสนใจ 4. ครูผู้สอนต้องมีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนจัดการเรียนการสอน 5. ครูผู้สอนฝึกนักเรียนอ่านสะกดคำภาษาอังกฤษตาม 6 steps phonics 6. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมในห้องเรียน โดยฝึก ย้ำ ซ้ำ ทวน เป็นประจำทุกวัน	1. การวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลเพื่อแบ่งกลุ่มผู้เรียนก่อนจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 2. การกำหนดจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ชัดเจน 3. การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน 4. การให้ผู้เรียนได้มีการโต้ตอบฝึกย้ำ ซ้ำ ทวน การอ่านสะกดคำตามหลัก 6 steps phonics 5. การสร้างบรรยากาศและการใช้สื่อจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน 6. การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปพัฒนาต่อยอด

ตาราง 25 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	ศึกษาครูที่มีการปฏิบัติที่ดี	แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ
ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์		
1. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ตรงกับจุดประสงค์ในการสอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 2. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ไม่ซับซ้อนจนเกินไป 3. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ความรู้อย่างตนเอง 4. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 5. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทของผู้เรียน 6. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่มีข้อเสนอแนะให้ผู้เรียน 7. ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่มีความทันสมัย	1. ครูผู้สอนต้องมีสื่อที่สนับสนุนจุดประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน 2. ครูผู้สอนต้องใช้สื่อที่สอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน 3. ครูผู้สอนต้องใช้สื่อที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น 4. ครูผู้สอนต้องใช้สื่อนวัตกรรมที่ทันสมัยหรือใช้แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 5. ครูผู้สอนต้องใช้สื่อที่มีสีสันกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน 6. ครูผู้สอนต้องใช้สื่อการสอนที่นักเรียนสามารถฝึกฝนได้ทั้งในและนอกห้องเรียน	1. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสมและตรงกับจุดประสงค์ในการสอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 2. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ไม่ซับซ้อนจนเกินไป มีข้อเสนอแนะและสอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน 3. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ทันสมัยหรือใช้แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ความรู้อย่างตนเองทั้งในและนอกห้องเรียน 4. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่กระตุ้นความสนใจและช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น 5. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทของผู้เรียน

ตาราง 25 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	ศึกษาครูที่มีการปฏิบัติที่ดี	แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้หลักโฟนิกส์ของครู ภาษาอังกฤษ
ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์		
1. ครูผู้สอนมีการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อย่างหลากหลาย 2. ครูผู้สอนมีวิธีการวัดผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ได้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียน 3. ครูผู้สอนมีการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 4. ครูผู้สอนมีการเลือกใช้เครื่องมือที่ดีและเหมาะสมในการวัดผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 5. ครูผู้สอนมีการตระหนักถึงข้อจำกัดของเทคนิคการประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 6. ครูผู้สอนมีการประเมินความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดของการวัดผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	1. ครูผู้สอนต้องมีจุดประสงค์ในการวัดประเมินผลที่ชัดเจน 2. ครูผู้สอนต้องวัดผลตามสภาพจริง 3. ครูผู้สอนต้องมีวิธีการวัดที่หลากหลาย 4. ครูผู้สอนมีการวัดทั้งก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอน 5. มีการนำกระบวนการ PLC มาใช้เพื่อหาแนวทางพัฒนาผู้เรียน ระหว่างผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง 6. ครูผู้สอนควรนำผลการวัดและประเมินไปพัฒนาต่อยอด 7. ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนอกเหนือจากครูผู้สอน มีส่วนร่วมในการประเมินผู้เรียน	1. การกำหนดจุดประสงค์ในการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อย่างชัดเจนและวัดได้ตรงกับจุดประสงค์ 2. การออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อย่างหลากหลายโดยเลือกใช้เครื่องมือที่ดีและเหมาะสม 3. การตระหนักถึงข้อจำกัดของเทคนิคการประเมิน ความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดของการวัดผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 4. การออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้เรียนมีส่วนร่วมจากการหารือผ่านกระบวนการ PLC 5. การวัดประเมินผลตามสภาพจริงทั้งก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ 6. การนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

จากตาราง 25 ผลการวิเคราะห์แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครู
ภาษาอังกฤษ พบว่า

องค์ประกอบที่ 1 ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ประกอบด้วย

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหาสาระ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้
โฟนิกส์ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. การระบุทักษะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน
3. การใช้บริบทของวิชาต่าง ๆ บูรณาการให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
โดยใช้โฟนิกส์
4. การใช้สื่อที่สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
5. การสร้างพื้นฐานความเข้าใจวิธีการสะกดคำ ความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษร
ให้แก่ผู้เรียน
6. การมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดึงดูด น่าสนใจ

องค์ประกอบที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลเพื่อแบ่งกลุ่มผู้เรียนก่อนจัดการเรียนรู้เชิงรุก
โดยใช้โฟนิกส์
2. การกำหนดจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ชัดเจน
3. การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเลือกกิจกรรมที่
เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน
4. การให้ผู้เรียนได้มีการโต้ตอบฝึก ย้ำ ซ้ำ ทวน การอ่านสะกดคำตามหลัก
6 steps phonics
5. การสร้างบรรยากาศและการใช้สื่อจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน
6. การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ตามสภาพจริงและนำผลการ
ประเมินไปพัฒนาต่อยอด

องค์ประกอบที่ 3 ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
โดยใช้โฟนิกส์ประกอบด้วย

1. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสมและตรงกับจุดประสงค์ในการสอน
การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
2. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ไม่ซับซ้อน
จนเกินไป มีข้อเสนอแนะ และสอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

3. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ทันสมัยหรือใช้แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ความรู้อย่างได้ด้วยตนเองทั้งในและนอกห้องเรียน

4. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่กระตุ้นความสนใจและช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น

5. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 4 ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ประกอบด้วย

1. การกำหนดจุดประสงค์ในการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อย่างชัดเจนและวัดได้ตรงกับจุดประสงค์

2. การออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อย่างหลากหลายโดยเลือกใช้เครื่องมือที่ดีและเหมาะสม

3. การตระหนักถึงข้อจำกัดของเทคนิคการประเมิน ความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดของการวัดผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

4. การออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้เรียนมีส่วนร่วมจากการหารือผ่านกระบวนการ PLC

5. การวัดประเมินผลตามสภาพจริงทั้งก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

6. การนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ตอนที่ 2 ยกร่างโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

**โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 (ฉบับร่าง)**

หลักการ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศเร่งเดินหน้าปฏิรูปการศึกษาบูรณาการทั่วประเทศ เพื่อให้เด็กได้พร้อมกับโลกในศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบ จัดประชุมและชี้แจงนโยบายส่งเสริมเรื่องการจัดการเรียนรู้เชิงรุก หรือ Active Learning สู่การพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ให้ผู้ที่มีส่วน

เกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วนพนักงานกำลังร่วมกัน อันหวังว่าจะนำพาผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ จนนำไปสู่การเกิดสมรรถนะ และรักที่จะเรียนรู้ไปตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565)

Active Learning หรือ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก หรือ Active Learning คือ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ และลงมือทำ หัวใจสำคัญของ Active Learning จำเป็นต้องมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การเรียนรู้ผ่านการคิดขั้นสูง (Thinking Based Learning) เรียนรู้จากการลงมือทำ (Learning by doing) เรียนรู้จากการทำงานร่วมกัน (Cooperative Learning) และเรียนรู้จากการสำรวจค้นหา (Inquiry Based Learning) รูปแบบการเรียนรู้แบบนี้จะสามารถทำให้ผู้เรียนรักษาผลการเรียนรู้ได้อยู่คงทน และเก็บเป็นระบบความจำในระยะยาว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) การเรียนรู้จะเป็นไปอย่างมีความหมาย โดยเกิดจากความร่วมมือกันระหว่างครูและผู้เรียน ส่งผลให้เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี อันจะนำไปสู่การเกิดสมรรถนะที่สำคัญตามเป้าหมายของแต่ละวิชา ทฤษฎีของการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบ Active Learning ถูกคิดค้นและมีมานานกว่าร้อยปี และมีรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับว่าผู้สอนจะนำวิธีใดไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จะเลือกใช้วิธีการสอนรูปแบบใดนั้นต้องขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้สอน หากครูผู้สอนต้องการเน้นให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหา รับมือกับปัญหาได้ด้วยตนเอง การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning : PBL) ก็ดูจะเป็นตัวเลือกที่เหมาะสมที่สุด แต่หากครูต้องการให้ผู้เรียนคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เน้นการมีส่วนร่วมและสร้างผลงาน การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project Based Learning : PrBL) ก็น่าจะเป็นตัวเลือกที่ดี หรือหากครูต้องการให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์ สืบค้น จนสามารถหาข้อสรุป และเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ในรูปแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ก็ดูจะเป็นรูปแบบที่ตรงกับวัตถุประสงค์มากที่สุด นอกจากนี้รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิด Active Learning ยังมีอีกมาก อาทิ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon Based Learning : PheBL) การใช้กรณีศึกษา (Case Study Method) การใช้เกมเป็นฐาน (Game Based Learning : GBL) ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับว่าวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามธรรมชาติวิชาคืออะไร เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้แบบไหน ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องเลือกใช้ให้สอดคล้องกับบริบทและสภาพแวดล้อมของผู้เรียนมากที่สุด

การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ด้วยการใช้ Phonics คือ อีกหนึ่งวิธีการสอนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเรียนโฟนิกส์ (Phonics) จะช่วยลดข้อจำกัดในการเรียนภาษาอังกฤษ เนื่องจากผู้เรียนไม่จำเป็นต้องอาศัยความจำเป็นหลัก แต่โฟนิกส์จะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษร (Grapheme) และเสียงของตัวอักษร (Phoneme)

เพื่อเข้ารหัสคำหรือ Encode (สะกด) และถอดรหัสคำหรือ Decode (อ่าน) คำศัพท์ต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องอาศัยการท่องจำเป็นหลัก โฟนิคส์ (Phonics) คือ วิธีการเรียนอ่านและเขียนภาษาอังกฤษด้วยการเชื่อมหน่วยเสียง (Phoneme) และสัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียงหรือตัวอักษร (Grapheme) เข้าไว้ด้วยกันเพื่อผสมเป็นคำ สรุปร่าย ๆ ก็คือการเรียนรู้เสียง (Sound) ของตัวอักษรและกลุ่มอักษรเพื่อผสมกันจากซ้ายไปขวา (Jolly, 1992) แม้ว่าการเรียนภาษาอังกฤษแบบโฟนิคส์ (Phonics) จะไม่ใช่วิธีใหม่ แต่ก็ถือว่าเป็นวิธีที่ใหม่สำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยที่คุ้นเคยกับการใช้วิธีเรียนแบบจำคำศัพท์เป็นคำ ๆ หรือ Whole Word Approach เนื่องจากมักจะเห็นผลเร็วกว่า และหลายคนเห็นว่าการอ่านแบบโฟนิคส์นั้นยุ่งยากซับซ้อน เพราะต้องมีการแยกเสียงและประสมเสียง ทำให้ใช้เวลานานกว่าที่จะอ่านเป็นคำได้ แต่อย่างไรก็ตามเรากลับกันมาว่าคนเรานั้นสามารถจำคำศัพท์ได้จำกัด โฟนิคส์จึงกลับมาได้รับความนิยมอีกครั้งเพราะถือเป็นวิธีการเรียนที่วางรากฐานทางภาษาที่สำคัญ ซึ่งได้แก่ หลักการออกเสียงและสะกดคำ เพื่อให้นักเรียนนำไปต่อยอดได้

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่าจากการนิเทศโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 นักเรียนมีทักษะการอ่านและสะกดคำภาษาอังกฤษไม่สูงนัก ปัจจุบันพบว่าครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบให้นักเรียนจดจำคำศัพท์เป็นคำและท่องจำเป็นหลัก แต่นักเรียนยังไม่สามารถแยกความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและตัวอักษรได้ เพื่อพัฒนาสมรรถนะการสอนของครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิคส์และเสริมสร้างทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในศตวรรษที่ 21 โดยเสริมสร้างครูให้จัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการเรียนโฟนิคส์จะช่วยให้เด็ก ๆ ออกเสียงได้ถูกต้อง ทำให้พวกเขาสื่อสารภาษาอังกฤษได้ชัดเจน และสามารถอ่านเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะสามารถสะกดคำศัพท์ต่าง ๆ ได้ด้วยตัวเองอย่างคล่องแคล่วจากการรู้จักเสียงของตัวอักษรและเข้าใจหลักการผสมเสียง แต่เนื่องจากยังขาดโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิคส์ให้กับครู และครูส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจกระบวนการการสอนอย่างลึกซึ้ง ยังคงเชื่อว่าการเรียนแบบโฟนิคส์จะช้ากว่าการเรียนแบบท่องจำมาก เพราะเด็กต้องค่อย ๆ ทำความเข้าใจเสียงและหลักการผสมคำจากง่ายไปยาก ต้องฝึกซ้ำ ๆ เพื่อให้จำได้ แต่ทั้งนี้ มีบทศึกษามากมายที่ยืนยันว่าเด็กที่เรียนการอ่านเขียนแบบนี้จะสามารถเรียนภาษาอังกฤษได้มีประสิทธิภาพและรวดเร็วกว่านักเรียนทั่วไป และมีความแตกฉานทางภาษารักการอ่าน การค้นคว้าหาความรู้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับตัวผู้เรียนเองในอนาคต ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิคส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ขึ้นเพื่อช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อผู้เรียน สำหรับการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิคส์

ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จะเป็นอีกแนวทางทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มทักษะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ โดยสามารถนำไปประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของตนเองได้อย่างเหมาะสม และ ด้วยองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ การจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ และการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์รวมถึงวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะครูโดยเน้นที่การจัดโปรแกรมตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ เป็นแนวทางสำคัญของการวิจัยในครั้งนี้ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จนนำไปสู่เป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ

2. จุดประสงค์ของโปรแกรม

เพื่อเสริมสร้างเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

3. เนื้อหาของโปรแกรม

เนื้อหาของโปรแกรมเสริมสร้างเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 แบ่งออกเป็น 4 Module ดังนี้

ตาราง 26 Module เนื้อหาการเรียนรู้ของโปรแกรม

Module	เนื้อหาการเรียนรู้
Module 1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหาสาระ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. การระบุทักษะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน 3. การใช้บริบทของวิชาต่างๆบูรณาการให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ตาราง 26 (ต่อ)

Module	เนื้อหาการเรียนรู้
	4. การใช้สื่อที่สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 5. การสร้างพื้นฐานความเข้าใจวิธีการสะกดคำ ความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษร ให้แก่ผู้เรียน 6. การมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดึงดูด น่าสนใจ
Module 2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	1. การวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลเพื่อแบ่งกลุ่มผู้เรียนก่อนจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 2. การกำหนดจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ชัดเจน 3. การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน 4. การให้ผู้เรียนได้มีการโต้ตอบฝึก ย้ำ ซ้ำ ทวน การอ่านสะกดคำตามหลัก 6 steps phonics 5. การสร้างบรรยากาศและการใช้สื่อจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน 6. การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปพัฒนาต่อยอด
Module 3 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	1. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสมและตรงกับจุดประสงค์ในการสอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 2. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ไม่ซับซ้อนจนเกินไป มีข้อเสนอแนะ และสอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน 3. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ทันสมัยหรือใช้แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ความรู้อย่างได้ด้วยตนเองทั้งในและนอกห้องเรียน 4. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่กระตุ้นความสนใจและช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น

ตาราง 26 (ต่อ)

Module	เนื้อหาการเรียนรู้
	5. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทของผู้เรียน
Module4 การวัดประเมินผลการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	1. การกำหนดจุดประสงค์ในการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อย่างชัดเจนและวัดได้ตรงกับจุดประสงค์ 2. การออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อย่างหลากหลายโดยเลือกใช้เครื่องมือที่ดีและเหมาะสม 3. การตระหนักถึงข้อจำกัดของเทคนิคการประเมินความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดของการวัดผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 4. การออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้เรียนมีส่วนร่วมจากการหารือผ่านกระบวนการ PLC 5. การวัดประเมินผลตามสภาพจริงทั้งก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ 6. การนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

4. วิธีการพัฒนา

โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 แบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อม ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินโปรแกรม โดยใช้วิธีการพัฒนาตามหลักการ 70:20:10 ได้แก่

1. การศึกษาด้วยตนเอง 10 ชั่วโมง (ร้อยละ 10)
2. การฝึกอบรม 20 ชั่วโมง (ร้อยละ 20)
3. การบูรณาการสอดแทรกการปฏิบัติงาน 80 ชั่วโมง (ร้อยละ 70)

โดยใช้เนื้อหา 4 Module ขั้นตอนที่ 3 การประเมินหลังการพัฒนา รวมระยะเวลาพัฒนา 12 สัปดาห์ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อม

การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ดำเนินการ ดังนี้

1.1 เชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถและประสบผลสำเร็จด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ได้แก่ ผู้ที่ได้รับรางวัลด้านการจัดการเรียนรู้ โดยใช้โฟนิกส์ระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป เป็นคุณครูที่มีผลงานการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ได้รับการยอมรับ

1.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือเชิญชวนครูผู้จัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เข้าร่วมการฝึกอบรม โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายตอบรับการอบรม

1.3 การประเมินก่อนการพัฒนา (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ สำหรับครูผู้จัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ โดยผู้ร่วมพัฒนาแบบทดสอบ ก่อนการศึกษาด้วยตนเองและส่งก่อนวันฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาโดยใช้โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

โดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 การศึกษาด้วยตนเอง (10 ชั่วโมง)

ผู้เข้ารับการพัฒนาดำเนินการหาความรู้ด้วยตัวเองจากเอกสารที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยส่งมอบเอกสาร เนื้อหา 4 Module ได้แก่ Module 1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์ Module 2 การจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ Module 3 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ Module 4 การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ และศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ด้วยตนเอง ระยะเวลา 3 วัน

2.1 การฝึกอบรม (20 ชั่วโมง)

2.1.1 การลงทะเบียน ปฐมนิเทศครูเป้าหมาย เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียด ขั้นตอนการพัฒนาและความจำเป็นของการพัฒนา

2.1.2 การฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 3 วัน ในรูปแบบการบรรยาย การสาธิต การลงมือปฏิบัติ การนำเสนอผลงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสรุปอภิปรายผล โดยคณะวิทยากร โดยมีระยะเวลาตาม Module ดังนี้

ตาราง 27 ระยะเวลาการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์

Module	Module 1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	Module 2 การจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟ นิกส์	Module 3 การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี การจัดการเรียนรู้เชิง รุกโดยใช้โฟนิกส์	Module 4 การวัดประเมินผล การจัดการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้ โฟนิกส์	รวม (ชั่วโมง)
จำนวนชั่วโมง	7	4	4	5	20

2.1.3 การประเมินความรู้ความเข้าใจหลังการพัฒนา (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ สำหรับครูผู้จัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

2.2 การบูรณาการสอดแทรกการปฏิบัติงาน (80 ชั่วโมง)

2.2.1 การบูรณาการแบบสอดแทรกกับการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกควบคู่กับการปฏิบัติงานหลังจากการฝึกอบรม ผู้เข้าร่วมรับการพัฒนาได้เรียนรู้ร่วมกันตามโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ด้วยการ PLC วิธีสุนทรียสนทนา นำเสนอสัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 2 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 15.30 น.-16.30 น. คือวันพุธ และวันศุกร์ เป็นเวลา 12 สัปดาห์

2.2.2 การนิเทศ ติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วม ดำเนินการโดยผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับวิทยากรและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการนิเทศติดตามผลการพัฒนา

2.2.3 การประเมินระดับการจัดการเรียนรู้ ด้วยแบบประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินหลังการพัฒนา

3.1 การประเมินความรู้ความเข้าใจ ก่อน-หลัง การพัฒนา

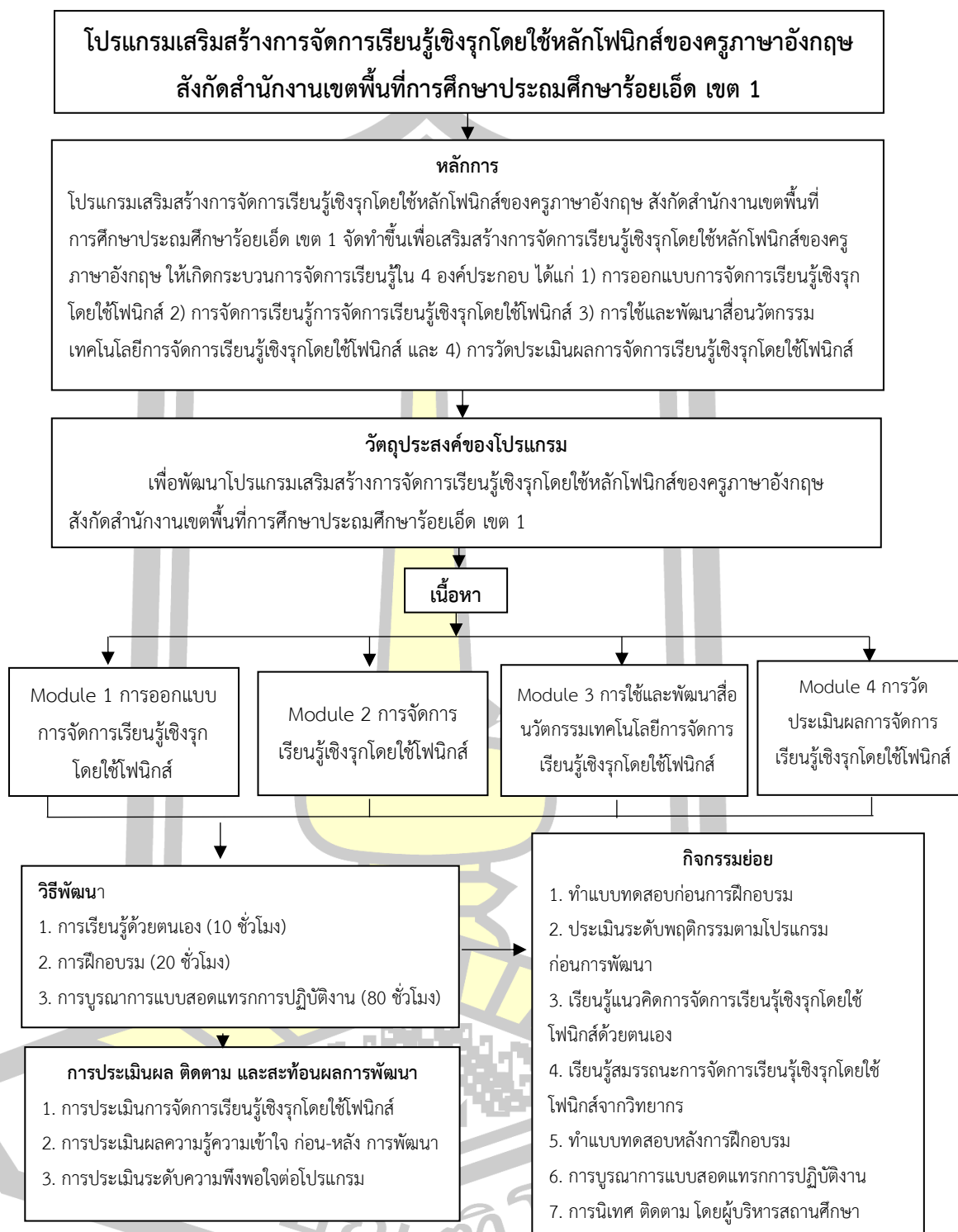
3.2 การประเมินระดับการจัดการเรียนรู้ ด้วยแบบประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้หลักโพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

3.3 การประเมินความพึงพอใจต่อโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้หลักโพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

การวัดและประเมินหลังจากการใช้โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้หลักโพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ตาราง 28 การประเมินผลโปรแกรม ตัวชี้วัดความสำเร็จ วิธีการประเมิน และเครื่องมือที่ใช้

การประเมินผล	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
1. การประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโพนิกส์	ร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมมีพฤติกรรมตามโปรแกรมที่กำหนดในระดับมากขึ้นไป	- นิเทศ - ประเมินตามรายการ	แบบประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ
2. การประเมินความรู้ความเข้าใจ ก่อน-หลังการพัฒนา	ร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมหลังการพัฒนามีความสูงขึ้นมากกว่าก่อนการพัฒนา	ทดสอบ	แบบทดสอบความเข้าใจ ก่อน-หลังการพัฒนา
4. การประเมินระดับความพึงพอใจต่อโปรแกรม	ร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมมีความพึงพอใจระดับมากขึ้นไป	ประเมินตามรายการ	แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจ



ภาพประกอบ 3 โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

Module1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ (ระยะเวลาพัฒนา 34 ชั่วโมง)

เนื้อหา

Module1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหาสาระ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. การระบุทักษะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน
3. การใช้บริบทของวิชาต่างๆบูรณาการให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
4. การใช้สื่อที่สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
5. การสร้างพื้นฐานความเข้าใจวิธีการสะกดคำ ความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษรให้แก่ผู้เรียน
6. การมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดึงดูด น่าสนใจ

วิธีพัฒนา

1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (4 ชั่วโมง)
2. การฝึกอบรม (8 ชั่วโมง)
3. การบูรณาการแบบสอดแทรกการปฏิบัติงาน (22 ชั่วโมง)

กิจกรรมย่อย

1. เรียนรู้แนวคิดการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์จากการฝึกอบรม โดยวิทยากรและเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
3. นำเสนอการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการสอดแทรกการปฏิบัติงาน

การประเมินผล ติดตาม และสะท้อนผลการพัฒนา

1. การประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
2. การประเมินผลความรู้ความเข้าใจ ก่อน-หลังการพัฒนา

ภาพประกอบ 4 Module 1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

Module2 การจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ (ระยะเวลาพัฒนา 24 ชั่วโมง)

เนื้อหา

Module2 การจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

1. การวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลเพื่อแบ่งกลุ่มผู้เรียนก่อนจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
2. การกำหนดจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ชัดเจน
3. การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน
4. การให้ผู้เรียนได้มีการโต้ตอบฝึก ย้ำ ซ้ำ ทวน การอ่านสะกดคำตามหลัก 6 steps phonics
5. การสร้างบรรยากาศและการใช้สื่อจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน
6. การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปพัฒนาต่อยอด

วิธีพัฒนา

1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (4 ชั่วโมง)
2. การฝึกอบรม (8 ชั่วโมง)
3. การบูรณาการแบบสอดแทรกการปฏิบัติงาน (12 ชั่วโมง)

กิจกรรมย่อย

1. เรียนรู้แนวคิดจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์จากการฝึกอบรมโดยวิทยากรและเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. ทดลองจัดกิจกรรมจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
3. การจัดกิจกรรมจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
4. นำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการสอดแทรกการปฏิบัติงาน

การประเมินผล ติดตาม และสะท้อนผลการพัฒนา

1. การประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
2. การประเมินผลความรู้ความเข้าใจ ก่อน-หลัง การพัฒนา

ภาพประกอบ 5 Module2 การจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

Module3 การใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

(ระยะเวลาพัฒนา 24 ชั่วโมง)

การใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ (ระยะเวลาพัฒนา 24 ชั่วโมง)

เนื้อหา

Module3 การใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

1. การใช้สื่อวัตกรรมการเทคโนโลยีที่เหมาะสมและตรงกับจุดประสงค์ในการสอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
2. การใช้สื่อวัตกรรมการเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ไม่ซับซ้อนจนเกินไป มีข้อเสนอแนะ และสอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน
3. การใช้สื่อวัตกรรมการเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ทันสมัยหรือใช้แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ความรู้อย่างได้ด้วยตนเองทั้งในและนอกห้องเรียน
4. การใช้สื่อวัตกรรมการเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่กระตุ้นความสนใจและช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น
5. การใช้สื่อวัตกรรมการเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทของผู้เรียน

วิธีพัฒนา

1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (4 ชั่วโมง)
2. การฝึกอบรม (8 ชั่วโมง)
3. การบูรณาการแบบสอดแทรกการปฏิบัติงาน (12 ชั่วโมง)

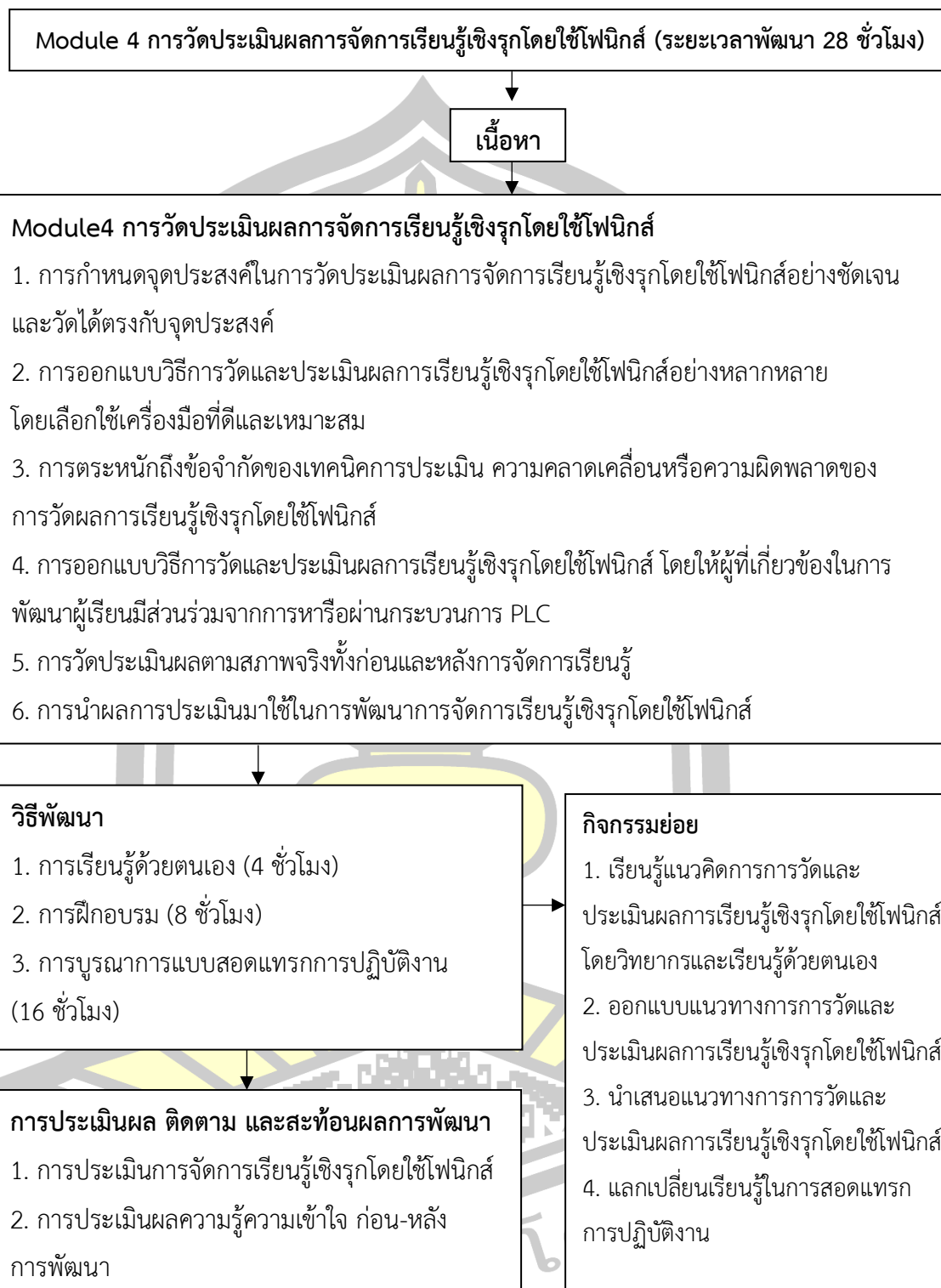
การประเมินผล ติดตาม และสะท้อนผลการพัฒนา

1. การประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
2. การประเมินผลความรู้ความเข้าใจ ก่อน-หลังการพัฒนา

กิจกรรมย่อย

1. เรียนรู้แนวทางการใช้และการพัฒนาสื่อวัตกรรมการการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์จากการฝึกอบรมโดยวิทยากรและเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. สร้างแผนออกแบบสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
3. นำเสนอแผนออกแบบสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการสอดแทรกการปฏิบัติงาน

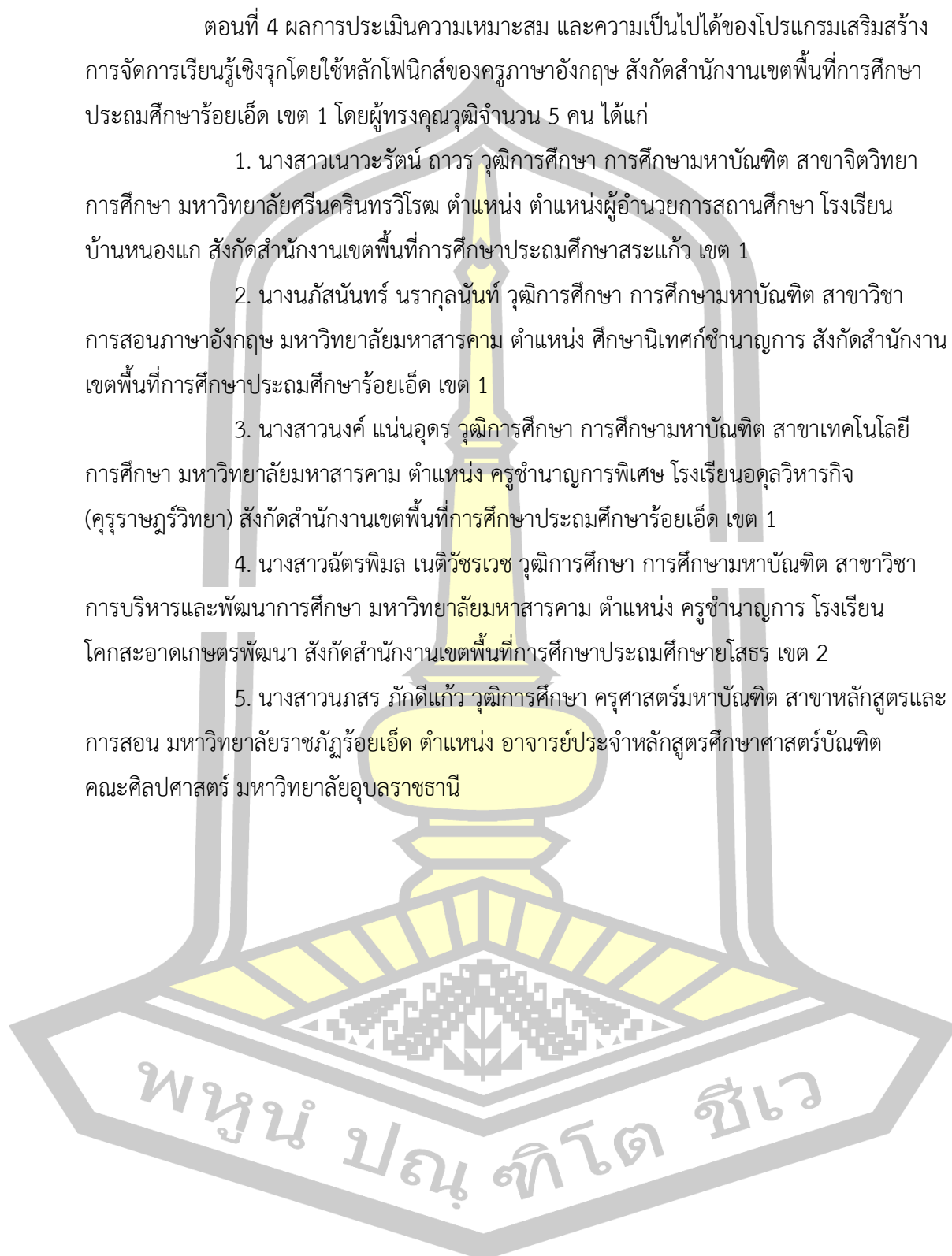
ภาพประกอบ 6 Module3 การใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์



ภาพประกอบ 7 Module 4 การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้ฟัซซี่

ตอนที่ 4 ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิक्सของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ได้แก่

1. นางสาวเนาวรัตน์ ถาวร วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยา การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตำแหน่ง ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียน บ้านหนองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
2. นางนภัสนันท์ นรากุลนันท์ วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา การสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
3. นางสาวนงค์ แนนอุดร วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยี การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอดุลวิทยารกิจ (คุรุราษฎร์วิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
4. นางสาวฉัตรพิมล เนติวัชรเวช วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียน โคกสะอาดเกษตรพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2
5. นางสาวนภสร ภักดีแก้ว วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี



ตาราง 29 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

รายการประเมิน	แปลผล					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. หลักการของโปรแกรม						
1.1 หลักการที่มีมาและความสำคัญของปัญหาและความจำเป็นในการพัฒนา	4.20	0.84	มาก	4.40	0.55	มาก
1.2 ความสำคัญของหลักการ	4.00	1.00	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์ของโปรแกรม						
2.1 เพื่อเสริมสร้างเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ	4.20	0.84	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 ความครอบคลุมองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ	4.00	0.71	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
3. เนื้อหา						
3.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.20	0.84	มาก	4.40	0.55	มาก
3.2 การจัดเรียงเนื้อหาสอดคล้องกับองค์ประกอบ	4.00	1.00	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
3.3 เนื้อหากับระยะเวลา	4.20	0.84	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 Module1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	4.00	0.71	มาก	4.40	0.55	มาก
3.5 Module 2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	4.20	0.45	มาก	4.40	0.55	มาก

ตาราง 29 (ต่อ)

รายการประเมิน	แปลผล					
	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3.6 Module 3 การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	4.00	0.00	มาก	4.20	0.45	มาก
3.7 Module 4 การวัดประเมินผล การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	4.20	0.45	มาก	4.20	0.45	มาก
4. วิธีการพัฒนา						
4.1 การเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.00	0.71	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
4.2 การฝึกอบรม	4.00	0.71	มาก	4.40	0.55	มาก
4.3 การบูรณาการแบบสอดแทรก การปฏิบัติงาน	4.20	0.84	มาก	4.40	0.55	มาก
5. การวัดและประเมินผล						
5.1 การประเมินการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	4.00	0.71	มาก	4.40	0.55	มาก
5.2 การประเมินผลก่อน ระหว่าง และหลังการพัฒนา	3.60	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
5.3 การประเมินความพึงพอใจของ ผู้เข้าร่วมการพัฒนา	3.60	0.55	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
โดยรวม	4.02	0.73	มาก	4.49	0.54	มาก

พหุ ประถมศึกษา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ผู้วิจัยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 และระยะที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
2. เพื่อออกแบบและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

สรุปผล

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

1.1 สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา

เป็นรายด้านโดยเรียงจากมากไปน้อย พบว่า สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ การจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ อยู่ในระดับมาก การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อยู่ในระดับมาก การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อยู่ในระดับมาก การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงจากมากไปน้อย ตามลำดับดังนี้ ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

1.3 ลำดับความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ ลำดับที่ 1 ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ลำดับที่ 2 ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ลำดับที่ 3 ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ และลำดับที่ 4 ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ตามลำดับ

2. โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 มีองค์ประกอบดังนี้ 1) หลักการ 2) จุดประสงค์เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์และการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 3) เนื้อหาประกอบด้วย 4 Module ได้แก่ Module 1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ Module 2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ Module 3 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ และ Module 4 การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 4) วิธีดำเนินการ ประกอบด้วย การเรียนรู้ด้วยตนเอง การฝึกอบรม และการบูรณาการแบบสอดแทรกการปฏิบัติงาน 5) การวัดและประเมินผล

ประกอบด้วย 3 ระยะ ได้แก่ การประเมินก่อนการพัฒนา การประเมินระหว่างการพัฒนา และการประเมินหลังการพัฒนา การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการพัฒนาโดยใช้โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิक्सของครู ภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก และมีความเป็นไปได้ระดับมาก

อภิปรายผล

โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิक्सของครู ภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิक्सของครู ภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

1.1 สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิक्सของครู ภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยจัดเรียงลำดับ ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิक्स อยู่ในระดับมาก ด้านการใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมเทคโนโลยี การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิक्स อยู่ในระดับมาก ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิक्स อยู่ในระดับมาก และด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิक्स อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ เนื่องจากในปัจจุบันครูยังมีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิक्सไม่มากเท่าที่ควร โดยปัญหาของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิक्सนั้นมักเกี่ยวข้องกับเทคนิค วิธีการและกิจกรรมที่ครูใช้ในการจัดการเรียนรู้และสอดคล้องกับ สุพิชญา พันธุ์เดช (2563) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ สูงสุด 4 อันดับแรก ได้แก่ 1) ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการวัดและประเมินผล 3) ด้านการใช้รูปแบบและเทคนิคการสอน 4) ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ นอกจากนี้สาเหตุของสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิक्सของครู ภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก เนื่องจากครูยังใช้การสอนในรูปแบบเดิมคือการท่องจำ ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกใช้หลักโฟนิक्सของครู ภาษาอังกฤษ ยังคงใช้แนวทางในการจัดการเรียนรู้ในแบบดั้งเดิม สอดคล้องกับ สุริยาพร นพกรเศรษฐกุล (2561) ได้ศึกษาทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18

พบว่า ปัญหาของครูผู้สอนในปัจจุบัน มี 2 ประการ คือ 1. ครูยังใช้วิธีการสอนรูปแบบเดิม ควรเปลี่ยนแปลงบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก และ 2. เป้าหมายในการสอนยังเพื่อการรู้วิชา ครูต้องเปลี่ยนเป้าหมายเป็นการพัฒนาทักษะที่สำคัญต่อชีวิตยุคใหม่ สำหรับสมรรถนะของครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 มี 7 สมรรถนะ คือ 1. สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอน โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง 2. สมรรถนะด้านการวัดประเมินผลเพื่อการพัฒนาและคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายระหว่างบุคคล 3. สมรรถนะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี และการรู้เท่าทันสื่อ 4. สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ 5. สมรรถนะด้านการทำงาน เป็นทีมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน 6. สมรรถนะด้านการข้ามวัฒนธรรม 7. สมรรถนะด้านการเป็นผู้อำนวยความสะดวก และแนะแนวทาง จากสภาพปัจจุบันของการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อยู่ในระดับมาก ครูยังขาดทักษะด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กันตภณ มะหาหมัด และคณะ (2557) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ สำหรับการเรียนรู้ด้านเทคนิคศึกษา มีดังนี้

1) ครูขาดเครื่องมือและครุภัณฑ์ที่สอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชา 2) ครูขาดสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสมรรถนะของรายวิชา 3) สถานที่ไม่พร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะ 4) ครูขาดการสนับสนุนเชิงนโยบายสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วนิตา ภูขำนิ และคณะ (2564) ได้ศึกษาปัญหาในการพัฒนาสมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนบ้านนาตาลคำข้า มีดังนี้

1) ครูขาดทักษะการสื่อสาร 2) ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยผู้เรียนเป็นสำคัญน้อย 3) ครูขาดการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 4) ครูขาดการพัฒนาภาวะผู้นำครู 5) ครูขาดการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพ 6) ครูมีทักษะในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ไม่เพียงพอ 7) ครูต้องการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการ 8) ครูขาดการพัฒนาทักษะการคิด 9) ครูต้องการพัฒนาการทำงานเป็นทีมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันให้มากยิ่งขึ้น 10) ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนไม่เพียงพอ ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อยู่ในระดับมาก ครูยังขาดความเข้าใจในการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อยู่ สอดคล้องกับผลการของ จิราภรณ์ มีสง่า และอิสรา รุ่งทวีชัย (2561) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการวัดและประเมินผลทักษะผู้เรียน

ในศตวรรษที่ 21 ของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 การให้ความสำคัญน้อยในการวัดและประเมินผลทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีดังนี้

1) การให้ความสำคัญน้อยในการวัดและประเมินผลทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 2) การวัดและ

ประเมินผลแต่ละทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ให้ครอบคลุม 3) การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการวัดและประเมินผลต่อทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 4) การปรับเปลี่ยนการวัดและประเมินผลทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน 5) มีความสับสนเรื่องทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 6) ความมั่นใจในการดำเนินการวัดและประเมินผลทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 7) ความไม่แน่ใจในการเลือกใช้เครื่องมือวัดผลที่เหมาะสมตามแต่ละทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 8) ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 อย่างแท้จริง 9) การใช้วิธีการวัดผลที่เหมาะสมกับทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 10) การสร้างเกณฑ์การให้คะแนนที่มีความละเอียดมากพอในการวัดแต่ละทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 11) การวางแผนในการดำเนินการวัดและประเมินผลทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 12) การติดตามผลการดำเนินการวัดและการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง 13) การจัดทำเอกสาร คู่มือที่ใช้ประกอบการวัดและประเมินผลทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 14) ความรู้ ความสามารถ และทักษะในการบูรณาการเครื่องมือวัดผลเพื่อวัดทักษะผู้เรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน 15) ความรู้ความเข้าใจเทคนิควิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายในการวัดทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 16) การวิเคราะห์ทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ก่อนดำเนินการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผล 17) ความสามารถวัดและประเมินผลได้อย่างเหมาะสมในวิชาที่สอนกับแต่ละทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 18) ความสนใจ/ใส่ใจเรื่อง การวัดและประเมินผลทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 19) การนำสื่อ สารสนเทศ และเทคโนโลยีมาใช้ในการวัดและประเมินผลทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 20) ความรู้ ความเข้าใจที่จะทำการวัดและประเมินผลได้อย่างสมดุล มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องระบบการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 ในด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ จำเป็นต้องมีพื้นฐานของการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยผลจากสภาพปัจจุบันด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษจัดอยู่ในระดับมาก ซึ่งโดยทั่วไปแล้วมักมีสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด หลักสูตร และลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ อารีย์รัตน์ โนนสุวรรณ และคณะ (2564) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้วยแนวทางการเรียนรู้เชิงรุกและการกำกับตนเอง เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูยังขาดความเข้าใจในรูปแบบการเรียนการสอนด้วยแนวทางการเรียนรู้เชิงรุก ที่ประกอบด้วย การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จากการลงมือปฏิบัติ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน โดยการได้รับคำแนะนำจากครูผู้สอนอย่างใกล้ชิด การเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนได้ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายในลักษณะผสมผสาน และมีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาครูในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อยู่ในระดับมากที่สุด การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อยู่ในระดับมากที่สุด การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ อยู่ในระดับมากที่สุด และการจัดการเรียนรู้อาจารย์ใช้โฟนิกส์อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ แสดงถึงความต้องการในการเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษนั้นอยู่ในระดับที่มีความต้องการได้รับการเสริมสร้างในระดับมากที่สุด การเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษนั้นเมื่อพิจารณาจากผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์จำเป็นต้องมีรูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมกับสภาพความต้องการ จากผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์จำเป็นด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เน้นการวัดประเมินผลตามสภาพจริง และให้ผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดประเมินผล สอดคล้องกับ สายฝน แสนใจพรหม (2555) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการวัดประเมินผลเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผลปรากฏว่า การประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ได้แก่ 1) ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียน 2) มีการประเมินตนเอง 3) มีการประเมินผลงานร่วมกัน 4) ประเมินตามสภาพที่แท้จริง นอกจากนี้ความต้องการในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูมักเกี่ยวข้องกับการใช้สื่อและนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับ กิตติพันธ์ อุดมเศรษฐ์ (2565) ได้ศึกษาการพัฒนาการเรียนการสอนการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 พบว่า ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1) การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา 2) การคิดสร้างสรรค์ และการสร้างนวัตกรรม 3) ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ 4) การสื่อสาร การรู้สารสนเทศสื่อ 5) คอมพิวเตอร์และการรู้เทคโนโลยี 6) ความเข้าใจในความแตกต่างและการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม 7) วิชาชีพและการพึ่งพาตนเอง และในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ต้องมีการออกแบบวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อที่สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ สอดคล้องกับ สมจิต จันทรฉาย (2557) ได้ศึกษาหลักการพื้นฐานในการออกแบบการเรียนการสอน พบว่าในการออกแบบการเรียนการสอนมีหลักการพื้นฐานที่ผู้ออกแบบการเรียนการสอนควรคำนึงถึงเพื่อช่วยให้การออกแบบการเรียนการสอนมีคุณภาพ ดังนี้ 1) คำนึงถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญ 2) คำนึงถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ 3) รู้จักประยุกต์ใช้หลักการเรียนการสอน วิธีสอน รูปแบบการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับระดับวัยของผู้เรียนและเนื้อหาสาระ 4) ใช้วิธีการและสื่อที่หลากหลาย 5) มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 6) มีการประเมินผลครอบคลุมทั้งกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผลผู้เรียน 7) องค์กรประกอบการเรียนการสอน

มีความสัมพันธ์กัน และในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์นั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศักดิ์นรินทร์ นิรรัตน์ศิริกุล (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก : กรณีศึกษาสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผลปรากฏว่า โดยภาพรวมมีความต้องการพัฒนาสมรรถนะครูอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน คือ 1) การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาคือ 2) การออกแบบการเรียนรู้ และต่ำที่สุดคือ 3) การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ตามลำดับ และจากสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 แสดงให้เห็นถึงความต้องการอยู่ในระดับมาก ยังมีความสอดคล้องกับ เตือนตา สุพรรณทอง (2563) ที่ได้ศึกษาการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูสหวิทยาเขตนนทบุรี 2 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ที่มากที่สุด คือ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ตามลำดับ

1.3 ลำดับความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

โดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ ลำดับที่ 1 ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ลำดับที่ 2 ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ลำดับที่ 3 ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ และลำดับที่ 4 ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ ตามลำดับ สอดคล้องกับ เฉลิมพล สุปัญญาบุตร (2562) การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลของลำดับความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 การออกแบบการเรียนรู้ ลำดับที่ 2 การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติ ลำดับที่ 3 การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และลำดับที่ 4 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ลำดับความต้องการจำเป็นสอดคล้องกับ คมกริช ภูคงกิ่ง (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลของการลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การออกแบบการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับ วัธนวิภา บุตติสี (2563)

ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพหุสาคาม ผลการศึกษา คือ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นโดยภาพรวม เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ลำดับที่ 2 ด้านการใช้และ พัฒนาสื่อวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ลำดับที่ 3 ด้านการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการ คิดและการลงมือปฏิบัติ และลำดับที่ 4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง ตามลำดับ

2. โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพหุสาคาม เขต 1 มีองค์ประกอบดังนี้ 1) หลักการ 2) จุดประสงค์เพื่อเสริมสร้างเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพหุสาคาม เขต 1 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์ การใช้และ พัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์ และการวัดประเมินผลการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์ 3) เนื้อหาประกอบด้วย 4 Module ได้แก่ Module 1 การออกแบบ การจัดการเรียนรู้โดยใช้โพนิกส์ Module 2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์ Module 3 การใช้ และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์ และ Module 4 การวัด ประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์ 4) วิธีดำเนินการ ประกอบด้วย การเรียนรู้ด้วย ตนเอง การฝึกอบรม และการบูรณาการแบบสอดแทรกการปฏิบัติงาน 5) การวัดและประเมินผล ประกอบด้วย 3 ระยะ ได้แก่ การประเมินก่อนการพัฒนา การประเมินระหว่างการพัฒนา และการประเมินหลังการพัฒนา การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการพัฒนาโดยใช้โปรแกรม เสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพหุสาคาม เขต 1 ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก และ มีความเป็นไปได้ระดับมาก เป็นเพราะว่าโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลัก โพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพหุสาคาม เขต 1 จะมีส่วนช่วยในการเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูภาษาอังกฤษ และการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษาผ่านวิธีการพัฒนามาแล้วนั้นจะทำให้ครูเป็นบุคคลากรที่มีประสิทธิภาพตามหลักการ เสริมสร้างสมรรถนะครู 70 : 20 : 10 เป็นการพัฒนาศักยภาพโดยมีสัดส่วนองค์ประกอบที่ทำให้เกิด การเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้โดยใช้พื้นฐาน 3 ส่วน ได้แก่ 70 คือ การเรียนรู้และพัฒนาผ่าน ประสบการณ์ 20 คือ การเรียนรู้และพัฒนาผ่านบุคคล อื่น และ 10 คือ การเรียนรู้และพัฒนาอ่าน หลักสูตรและโปรแกรม โดยองค์ประกอบของโปรแกรมมีความสอดคล้องกับ ธนศักดิ์ เจริญธรรม และคณะ (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยได้กำหนดองค์ประกอบของ

โปรแกรมพัฒนาศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4 Module
 ได้แก่ คือ Module 1 การวิเคราะห์ผู้เรียน Module 2 การวิเคราะห์หลักสูตร Module 3
 การออกแบบการเรียนรู้ และ Module 4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการพัฒนา ได้แก่
 1) การศึกษาด้วยตนเอง 2) การชมวิดีโอที่โรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติเป็นเลิศ 3) การประชุม
 เชิงปฏิบัติการ 4) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 5) การบูรณาการแบบสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน
 6) โรงเรียนเป็นฐาน 7) การนิเทศ และ 8) ระบบพี่เลี้ยงและการสอนแนะ นอกจากนี้โปรแกรม
 เสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ยังสอดคล้องกับ วาสนา โพธิ์ศรี (2566) ได้ศึกษาโปรแกรม
 เสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 องค์ประกอบของโปรแกรม ประกอบด้วย 1) หลักการ
 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาและกิจกรรม มี 4 Module ได้แก่ Module 1 การออกแบบการเรียนรู้
 เชิงรุก Module 2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดและการปฏิบัติ Module 3 การใช้
 และพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และ Module 4 การวัดและประเมินผลการ
 เรียนรู้เชิงรุก 4) วิธีการพัฒนา ประกอบด้วย การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และ
 การปฏิบัติงานจริง โดยมีการจัดกิจกรรมตามหลักการพัฒนาแบบ 70:20:10สอดคล้องกับ
 เจาแซ เตือดขุนทด (2564) รูปแบบการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในศตวรรษที่ 21
 ของโรงเรียนฉะเชิงเทราปัญญานุกูล จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีองค์ประกอบของโปรแกรมคือ
 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4 Module คือ Module 1 การวิเคราะห์ผู้เรียน Module 2
 การวิเคราะห์หลักสูตร Module 3 การออกแบบการเรียนรู้และ Module 4 การจัดกิจกรรม
 การเรียนรู้ ผลการประเมิน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโปรแกรมอยู่ในระดับมากที่สุด
 นอกจากนี้ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสมของโปรแกรมในระดับมากและ
 มีความเป็นไปได้ยังสอดคล้องกับ เพชรจันทร์ ภูทะวัง (2565) ได้ศึกษาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะ
 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรม 3) เนื้อหา ประกอบด้วย
 Module 1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Module 2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Module 3
 การใช้และพัฒนาสื่อ และแหล่งเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Module 4 การประเมินผล
 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก 4) วิธีการพัฒนา และ 5) การประเมินผลการพัฒนา ผลการประเมิน
 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
 และความเป็นไปได้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 สามารถนำโปรแกรมไปปรับใช้ในการเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษในเขตพื้นที่การศึกษา

1.2 การเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษมีกรอบแนวทางสำคัญอยู่ที่ความใส่ใจในการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ และการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

1.3 ผู้บริหารควรจัดให้มีการนิเทศ ติดตามการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ผ่านกระบวนการ PLC ของครูผู้จัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษร่วมกับผู้ปกครองนักเรียนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ เพื่อจะได้ติดตามผลการพัฒนาการเรียนรู้ของครูในการพัฒนาผู้เรียน

1.4 ประเด็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์สำหรับครูภาษาอังกฤษ ควรเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้แกนกลางในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป

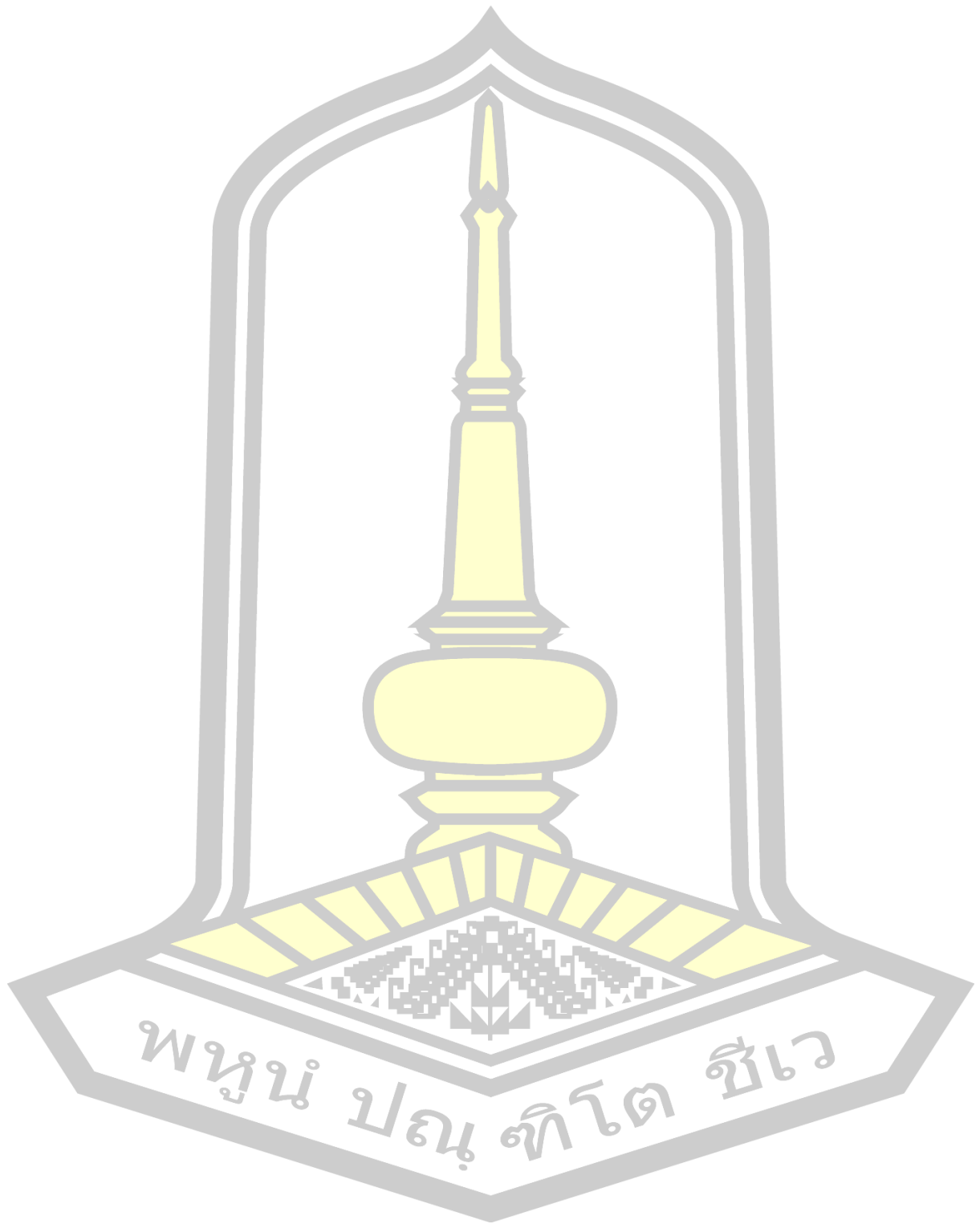
2.1 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ได้มาตรฐานและสามารถนำไปบูรณาการใช้ควบคู่ในรายวิชาอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเสริมสร้างสมรรถนะครูภาษาอังกฤษด้านการสอนอ่านและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ด้วยแนวทางการจัดการเรียนรู้วิธีอื่น

2.3 ควรมีการวิจัยติดตามผลการนำคู่มือการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ไปใช้เพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้น

พูน ปณ จิต ชเว

บรรณานุกรม



บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *การบูรณาการ*. กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566 - 2570) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กัณตถน มหามหิต และคณะ. (2557). *การศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ สำหรับการเรียนการสอนด้านเทคนิคศึกษา : กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://ncteched.fte.kmutnb.ac.th> [สืบค้นเมื่อ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2567].
- กิดานันท์ มลิทอง. (2540). *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนชม.
- กิตติพันธ์ อุดมเศรษฐ์. (2565). *ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <https://www.prc.ac.th/wp-content/uploads/2022/05/การพัฒนาสื่อการเรียนรู้.pdf>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 8 มิถุนายน 2566].
- ชนัญญา กาญจนรังสีนันท. (2551). *การสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนา. วารสารพัฒนาชุมชน*, 38(1), 12-16.
- คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2559). *การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning). สารแพทยศาสตร์ศึกษา มอ.*, 1, 2-4. <https://meded.psu.ac.th>.
- คมกริช ภูงกิง. (2560). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา* มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เงาแข เตือดขุนทด. (2564). *รูปแบบการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้สำหรับครูในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนฉะเชิงเทราปัญญานุกูล จังหวัดฉะเชิงเทรา*. ฉะเชิงเทรา : โรงเรียนฉะเชิงเทราปัญญานุกูล.
- จรรยา ดาสา. (2552). *15 เทคนิคในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุก. นิตยสาร สสวท.*, 36(163), 72-76.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2555). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- จิตณรงค์ เอี่ยมสำอางค์. (2558). *Active Learning แนวทางการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ 21*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <http://chitnarongactivelearning.blogspot.com>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2567].
- จิราภรณ์ มีสง่าและอิสรา รุ่งทวีชัย. (2561). การศึกษาสภาพและปัญหาการวัดและประเมินผลทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า*, 5(2). <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/rdi-ar/article/view/167710>.
- เจนจิรา คงสุข. (2540). *การศึกษาโปรแกรมการศึกษาสำหรับผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกายของเด็กวัยอนุบาล ด้วยรูปแบบการให้ประชาชนในชนบทมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา*. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เฉลิมพล สุปัญญาบุตร. (2562). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24*. [ออนไลน์]. ได้จาก : <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/jsi/article/view/203468>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2567].
- ชนกานต์ สุวรรณทรัพย์. (2555). *การเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ชนาธิป พรกุล. (2544). *รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนาธิป พรกุล. (2552). *ระบบและนวัตกรรมการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2550). *การประเมินการเรียนรู้*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2539). *กระบวนการสันนิเวศนาการและระบบสื่อการสอน*. เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อการศึกษา. นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชำนาญ วิริยะกุล. (2541). *การฝึกอบรมและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล*. กรุงเทพฯ : มิตรสยาม.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2553). *การออกแบบพัฒนาโปรแกรมบทเรียนและบทเรียนบนเว็บ*. พิมพ์ครั้งที่ 14. มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฐานิ สี่เฉลียว. (2553). *การนำเสนอรูปแบบการออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอนตามหลักการจัดการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ทางวิศวกรรมศาสตร์ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษาด้านวิศวกรรมศาสตร์ระดับปริญญาบัณฑิต*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ณรงค์ รอดพันธุ์. (2542). ครูกับการพัฒนาตนเอง. *วารสารข้าราชการครู*, 98(19), 37–39.
- เตือนตา สุพรรณทอง. (2563). *การพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต
นนทบุรี 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ. (2551). *การเรียนรู้เชิงรุก (Active learning)*. [ออนไลน์]. ได้จาก :
<http://pirun.ku.ac.th>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2567].
- ทักษิณา เครือหงส์. (2551). รายงานการวิจัยเพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของนักศึกษา.
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- ทิวดี มณีโชติ. (2549). *การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐาน.*
กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ทิตนา แคมมณี. (2545). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2556). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.*
พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนศักดิ์ เจริญธรรมและคณะ. (2562). การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูวิทยาศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้
เพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา. *วารสาร
ศึกษาศาสตร์*, 30(3). [https://so02.tci-thaijo.org/index.php/edubuu/article/
view/244289](https://so02.tci-thaijo.org/index.php/edubuu/article/view/244289).
- ัญญลักษณ์ เวชกามา. 2556. *การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านความรับผิดชอบของ
นักเรียนโรงเรียนบ้านท่าเยี่ยมวิทยายล จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.*
- อรรณ บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและการพัฒนา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
พัฒนาศึกษา.
- นภาพร วงศ์พุทธา. (2554). *การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/12 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศสตรีวิทยา พุทธมณฑล. กรุงเทพฯ :
โรงเรียนนวมินทราชินูทิศสตรีวิทยา พุทธมณฑล.*
- น้ำทิพย์ ขจรบุญ. (2553). *การใช้วิธีสอนโพนิกส์ เพื่อส่งเสริมการออกเสียงและความรู้คำศัพท์
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*

- นิภาภรณ์ ช้ายกลาง และศิวะภรณ์ กฤษสุวรรณ. (2561). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 24(2), 80-95.
- นิสดารค์ เวชยานนท์. (2548). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์ : เอกสารประกอบการสอน วิชา รศ. 620*. กรุงเทพฯ : คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- บรรพต สุวรรณประเสริฐ. (2544). *การพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่ : เดอะ โนว์ เลตจ เซ็นเตอร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : บริษัท. สุวีริยาสาส์น จำกัด.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2535). *การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : สามเจริญพานิช.
- บุญสม ทัยสาย และคณะ. (2560). *การใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาครู*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุหงา วัฒนะ. (2546). Active learning. *วารสารวิชาการ*, 10(9), 30-34.
- ประเวศ วะสี. (2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้แก้ไขความทุกข์ยากของแผ่นดิน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ประสิทธิ์ บัวคลี่. (2527). *การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความเกรงใจและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนไทยในต่างจังหวัด นักเรียนไทยในกรุงเทพฯ และนักเรียนนานาชาติ*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร.
- ปริญดา สากระแส. (2555). การพัฒนาทักษะการอ่านออก เสียงและเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการอ่านและเขียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย. *Education Journal of Nakhonratchasima College*, 1(1), 93-101.
- ปรีชาญ เดชศรี. (2545). การเรียนรู้แบบ Active Learning : ทำได้อย่างไร. *วารสาร สสวท.*, 30(116), 53-55.
- ปิ่นวดี ธนธานี. (2550). *เอกสารประกอบการสอน “การวัดและประเมินผลการศึกษา”*. นครปฐม : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- พนัส หันนาคินทร์. (2551). *หลักการบริหารโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

พศิน แดงจวง. (2558). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.

พิชิต ฤทธิจรูญ. (2552). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ :

แฮาส์ ออฟ เคอร์มิสท์.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2545). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ :

เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป.

เพชรจันทร์ ภูทะวัง. (2565). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์

ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เพชรจันทร์ ภูทะวัง. (2565). โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญา

การศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ไพบูลย์ เปานิธิ. (2546). เอกสารประกอบการอบรม การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ :

สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.

ไพศาล หวังพานิช. (2537). รูปแบบการประเมินโครงการ เอกสารประกอบการอบรมเทคนิค.

กรุงเทพฯ : การประเมินโครงการ สำนักงานทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มาลินี พุ่มมาลัย. (2558). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ด้วยวิธีโฟนิกส์ (Phonics) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. สารนิพนธ์การศึกษา

มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ยอดอนงค์ จอมหงส์พิพัฒน์. (2553). การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูผู้นำการจัดการเรียนรู้ตาม

แนวทางปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

รมณียา สุธรรมจรรยา. (2558). ผลการใช้แอปพลิเคชันสำหรับสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษบนแท็บเล็ต

วิชาภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา

เทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

รัชนิ กัลยาวิทย์ และอัจฉรา ธารอุไรกุล. (2545). การวิเคราะห์และการออกแบบระบบคอมพิวเตอร์

สมัยใหม่. กรุงเทพฯ : บริษัทการศึกษาจำกัด.

- ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ. (2553). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วนิดา ภูขำนิ และคณะ. (2564). การพัฒนาสมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 : กรณีโรงเรียนบ้านนาตาลคำข้า. วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 11(3), 155-169.
- วัธนวิภา บุตดีสี. (2563). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2544). การพัฒนาการเรียนการสอนทางการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา โพธิ์ศรี. (2566). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บริษัทธาดาพับลิเคชั่น.
- วิทวัส ดวงภูมิเมศ และวารินทร์ แก้วอุไร. (2560). การจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ด้วยการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 11(2), 1-4.
- วิราพร พงศ์อาจารย์. (2542). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย. พิษณุโลก : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2551). การบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.
- ศศิธร เวียงวะลัย. (2556). การจัดการเรียนรู้(Learning Management). กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ศักดิ์ดา ไชกิจบุญ. (2548). สอนอย่างไรให้ Active Learning. นวัตกรรมการเรียนการสอน, 2(2), 2-15.
- ศักดิ์นรินทร์ นิลรัตน์ศิริกุล. (2563). การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก : กรณีศึกษาสหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศาสตรา สายสุนันทรารมย์. (2561). การพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศิริพร มโนพิเชฐวัฒนา. (2547). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์แบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ที่กระตือรือร้น เรื่อง ร่างกายมนุษย์. ปริญญาโท
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ส.วาสนา ประवालพฤกษ์. (2544). คู่มือการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา
เรื่องหลักการและเทคนิคการประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัทเดอะมาสเตอร์
กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์จำกัด.

สมคิด บางโม. (2554). เทคนิคการฝึกอบรมและการประชุม. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์.

สมจิต จันทรฉาย. (2557). การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน. นครปฐม : เพชรเกษม
พรินติ้งกรุ๊ป.

สมจิต จันทรฉาย. (2557). การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน. นครปฐม : โรงพิมพ์
เพชรเกษม.

สมนึก ภัททิยธนี. (2551). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กทม. : ประสานการพิมพ์.

สมศักดิ์ จิตตพรพงษ์. (2547). การวิเคราะห์โปรแกรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
ที่ดำเนินการโดยสถาบันศาสนาตามแนวคิดของบอยเออร์ และพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. 2542. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา
นอกระบบโรงเรียน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สาเกต ทองเที่ยง. (2557). การใช้วิธีสอนโฟนิกส์ร่วมกับหนังสือเล่มใหญ่ เพื่อส่งเสริมการออกเสียง
และความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนนานาชาติ. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สายฝน แสนใจพรหม. (2555). การพัฒนาระบบการวัดประเมินผลเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน.
เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

สารีพันธุ์ ศุภวรรณ. (2545). การพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามแนวคิดการเรียนรู้
แบบร่วมกันเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กเร่ร่อน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา
ศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือการพัฒนาหลักสูตรและการสอน*.

กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก*.

[ออนไลน์]. ได้จาก : <http://www.sesalpglpn.go.th/wp-content/uploads/2021/05/book49-64.pdf>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 1 มิถุนายน 2566].

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริม*

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกหน่วยศึกษานิเทศก์. [ออนไลน์]. ได้จาก : http://academic.obec.go.th/images/document/1603180137_d_1.pdf. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 15 มิถุนายน 2566].

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2544). *รายงานปฏิรูปการศึกษาต่อประชาชน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2550). *เอกสารประกอบการประชุม*

วิชาการสวทช. ประจำปี 2550 เรื่อง เพิ่มความสุขและผลิตภาพประชาชาติ

ด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. กรุงเทพฯ : สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560).

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

ชุมนุมสหกรณ์และเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สุพิชญา พันธุ์เดช. (2563). *การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำหรับ*

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ปริญญา

การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สุพิน บุญชูวงศ์. (2544). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต.

สุภาพร พิศาลบุตร. (2550). *การวางแผนและการบริหารโครงการ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :

ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

สุมาลี ชัยเจริญ. (2557). *การออกแบบการสอนหลักการ ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. ขอนแก่น :

สาขาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สุมิตร คุณานุกร. (2533). *หลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

สุมิตรรา พงศธร. (2550). *สรุปเรื่องของหลักสูตร*. *สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย*, 79,

15-23.

- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2541). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุริยาพร นพกรเศรษฐกุล. (2561). *ทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดระยองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวัฒน์ จุลสุวรรณ. (2554). *การพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารสายสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร และพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสารคาม
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2546). *การพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- อภิรักษ์ สิริรัตนจิตต์. (2560). *การจัดการเรียนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. สงขลา : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- อัจจิมา ไชยจิต. (2563). *การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ (Phonics) โดยใช้แบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. สมุทรปราการ : โรงเรียนวัดเสาธงนอก.
- อัมพิกา ภูเดช. (2541). *การเรียนรู้เชิงปฏิบัติ (Active Learning)*. *วารสารการศึกษาเอกชน*, 72(7), 57-58.
- อารีรัตน์ โนนสุวรรณ และคณะ. (2564). ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนด้วยแนวทางการเรียนรู้เชิงรุกและการกำกับตนเองเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน สำหรับนักศึกษาครู สาขาวิชาภาษาไทย. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร.*, 9(3). <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/journal-peace/article/view/247436>.
- อินทิรา ศรีประสิทธิ์. (2552). *ทฤษฎีใหม่ในการสอนภาษาอังกฤษ สำหรับคนไทยที่รวม การวางพื้นฐานด้วย Phonemic awareness & Phonics ตามด้วยการสอนอ่านเป็นคำ (whole language) เพื่อแก้ปัญหาอาการภาษาอังกฤษบกพร่อง (dyslexia) ของคนไทย*. ใน *เอกสารการอบรมครูในสภาพแวดล้อมที่มีนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้* วันที่ 24 - 26 มีนาคม 2552 (หน้า 1 - 14). กรุงเทพฯ : UNESCO-APEID.
- อุดม นิลแสง. (2542). *ความเป็นครู (โดยใช้มิติทางพุทธธรรม)*. พระนครศรีอยุธยา : เดสก์ทอป เอ็กซ์เพรส พรินติ้ง.

- ABC Reading Eggs. (2017). *Phonics and reading: nurturing confidence from the very beginning*. [online]. Available from : <http://readingeggs.com.au/about/phonics/>. [accessed 18 May 2023].
- Anderson, H.I. and Dearborn, W. (1952). *The Psychology of Teaching Reading*. New York : The Ronald Press.
- Baldwin, J. and Williams, H. (1988). *Active learning: A trainer's guide*. England : Baldwin Education.
- Barr, M.J. and Keating, L.A. (1990). *Developing Effective Student Services Program*. California : Jossey-Bass.
- Berman, P. and McLaughlin, M.W. (1977). *Federal Programs Supporting Educational Change, Vol. VII: Factors Affecting Implementation and Continuation*. Santa Monica, Calif. : The Rand Corporation.
- Bonwell, C.C. (2003). *Active Learning: Creating Excitement in the Classroom*. [online]. Available from : www.active-learning-site.com. [accessed 18 May 2023].
- Bonwell, C.C. and Eison, J.A. (1991). *Active Learning: Creative Excitement in the Classroom*. Washington, D.C. : ASHE-ERIC Higher Education Reports.
- Boone, E.I. (1992). *Developing Programmer in Adult Education*. New Jersey : Practice Hall.
- Boyle, P.G. (1981). *Planning better programs*. New York : McGraw-Hill.
- Brahmanand, S. (2008). *Teaching Dyslexic Children*. [online]. Available from : <http://sbppushpa.blogspot.com/2007/12/teaching-dyslexie-children.html>. [accessed 18 May 2023].
- Brahmanand, S. (2008). *Teaching Dyslexic Children*. [online]. Available from : <http://sbppushpa.blogspot.com/2007/12/teaching-dyslexie-children.html>. [accessed 16 June 2023].
- Brown, J.M. and others. (1977). Outcome-based education: a success story. *Education Leadership*, 46(2), 10.
- Brown, J.W. and others. (1985). *AV Instruction: Technology, Media, and Methods*. 6th ed. New York : McGraw-Hill.

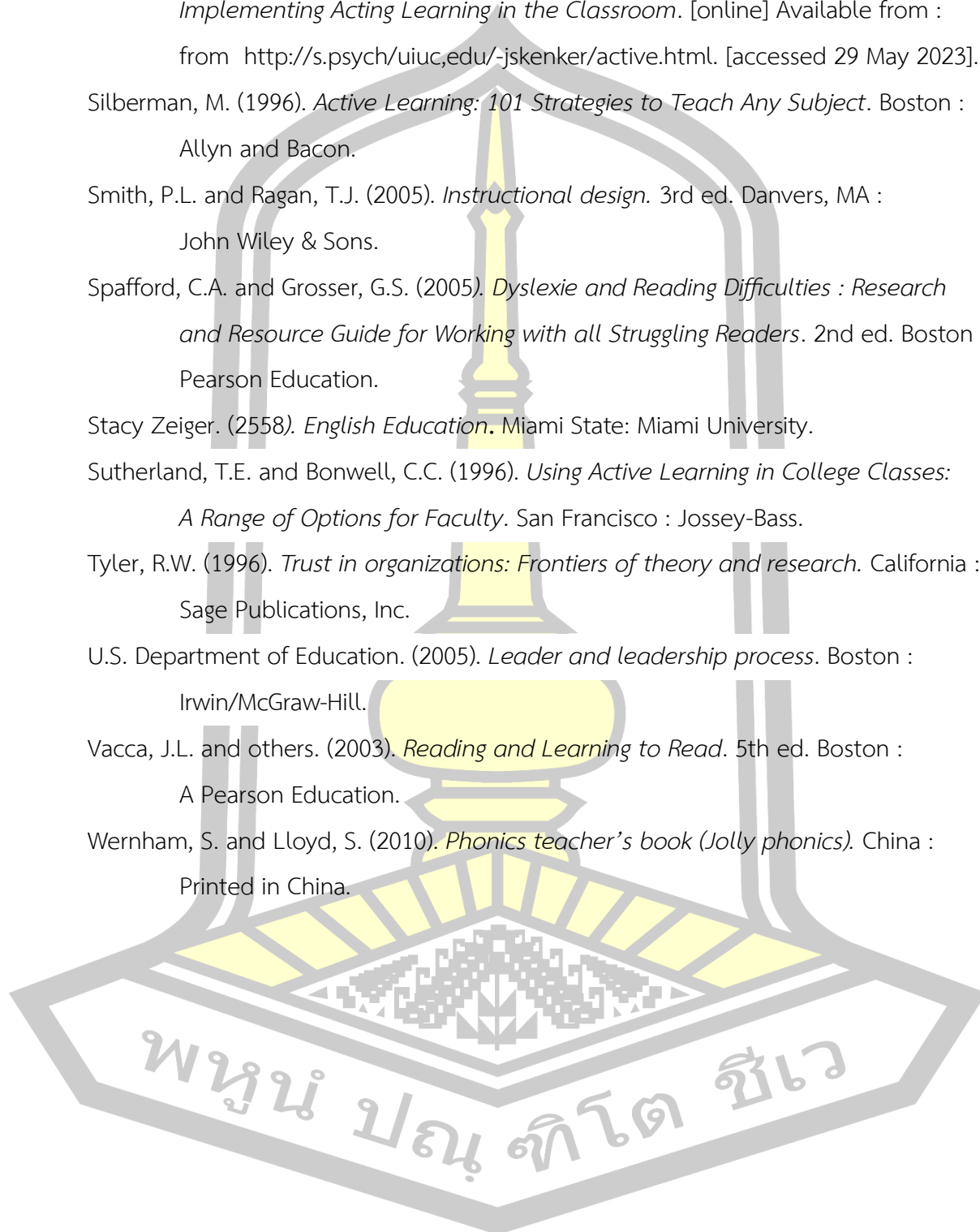
- Caffarella, R. (2002). *Planning: Programs for Adult Learners: A Practical Guide for Educations Trainers And Staff Developers*. San Francisco : Jossey-Bass.
- Carson, K. and Bayetto, A. (2018). Teachers' Phonological Awareness Assessment Practices, Self-Reported Knowledge and Actual Knowledge: The Challenge of Assessing What You May Know Less About. *Australian Journal of Teacher Education*, 43(6), 67-85.
- Charles, J. (2013). *Framework for High Performance*. [online]. Available from : <http://charles-jennings.blogspot.com/2013/06/702010-framework-for-highperformance.html>. [accessed 14 March 2023].
- Charney, C. and Conway, K. (2005). *The Trainer's Tool Kit*. 2nd ed. New York : American Management Association.
- Chen, H.T. (1990). *Theory-driven evaluations*. Thousand Oak, CA : Sage.
- Cooperstein, S.E. and Kocovar-Weidinger, E. (2004). Beyond active learning: A constructivist approach to learning. *Reference Services Review*, 32(2), 141-148.
- Dale, E. (1969). *Audio Visual Method in Teaching*. 4th ed. New York : Holt Rinehart and Winston Inc.
- Dallmann, M. (1978). *The Teaching of Reading*. New York : Holt, Rinehart and Winston.
- Dick, W. And others. (2009). *The systematic design of instruction*. 5th ed. New York : Pearson Education.
- Ebel, R.L. (1979). *Essentials of Education Measurement*. 3rd ed. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall.
- Eldrege, J.L. (2005). *Teach Decoding: Why and How*. 2nd ed. New Jersey : Pearson Merrill Prentice Hall.
- Erickson, C.W. (1971). *Administering Instructional Testing*. 3rd ed. New York : Macmillan.
- Eshiet, O.I. (2014). *Synthetic phonics as a tool for improving the reading skills of Nigerian pupils*. Ph.D. Thesis, Newcastle University.

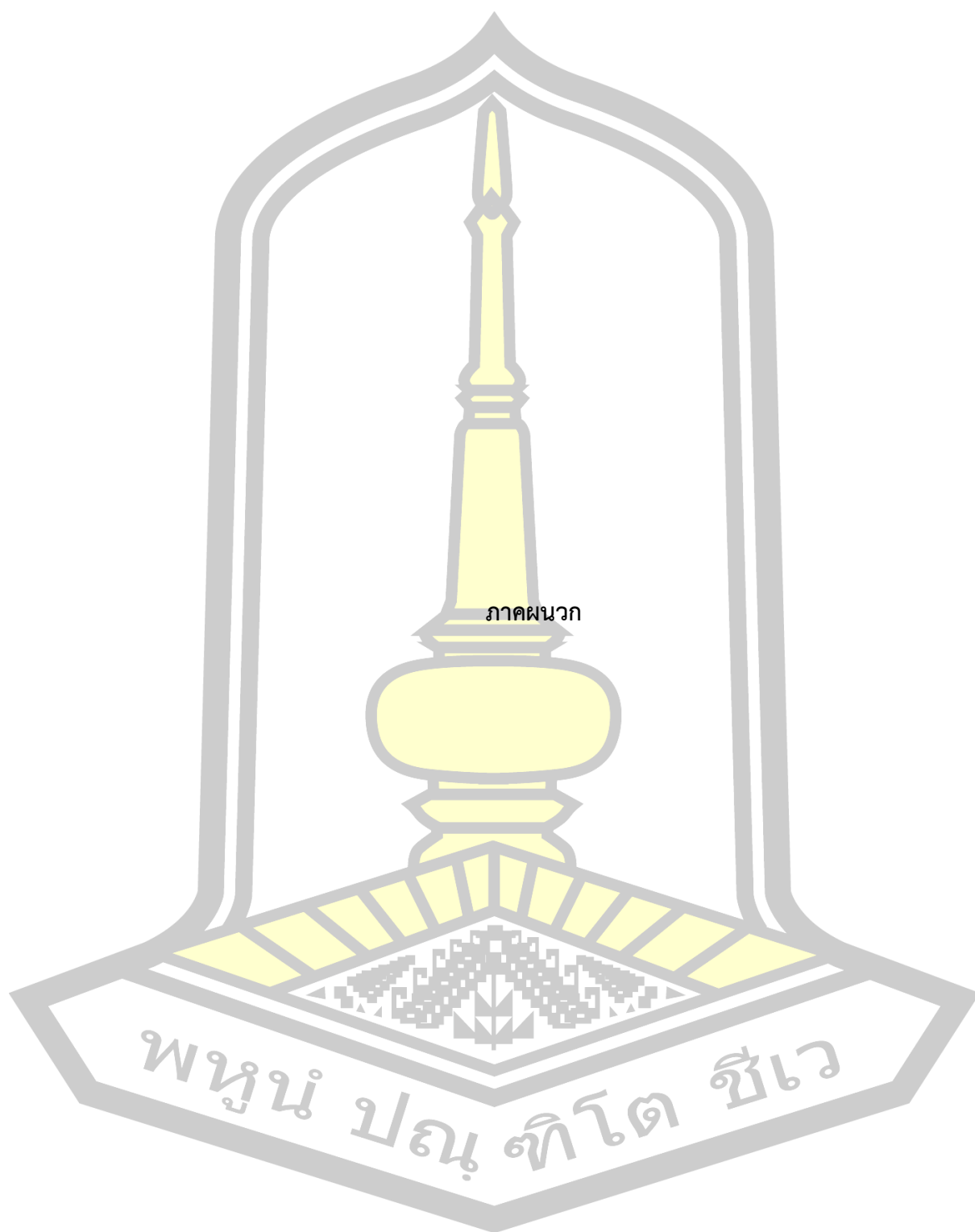
- Farokhbakht, L. and Dariush, N. (2015). *The Effect of Using Synthetic Multisensory Phonics in Teaching English Literacy on Literacy Learning and Reading Motivation: A Case of Iranian Young Learners of English*. *International Journal of Research Studies in Education*. [online]. Available from : http://consortiacademia.org/wpcontent/uploads/IJRSE/IJRSE_v4i4/1196-4272-1-PB.pdf. [accessed 16 June 2023].
- Felder, R. and Brent, R. (1996). Navigating the Bumpy Road to Student-Centered Instruction. *Journal of College Teaching*, 44(2), 43-47.
- Fitzgerald, J.A. (1967). *Fundamentals of Reading Instruction*. Milwaukee : Bruce Publishing and Co.
- Florida Department of Education. (1998). *Strategies for School-Based Management*. [online]. Available from : [http://osi.fsu.edu/waveseries/html versions/wave 8.htm](http://osi.fsu.edu/waveseries/html%20versions/wave8.htm). [accessed 16 June 2023].
- Friedberg, B. and Strong, E. (1989). "Please don't stop there!": The power of reading aloud. In J. Hickman & B. Cullinan (Eds.), *Children's literature in the classroom: Weaving Charlotte's web* (pp. 39-48). Needham Heights, MA : Christopher-Gordon Publishers.
- Fullen, M. and Hargreaves, A. (1992). *Teacher Development and Education Change*. London : the Falmer Press.
- Gagne, R.M. and others. (2005). Principles of instructional design. *Performance Improvement*, 44(2), 44-46.
- Gerlach, V.S. and Ely, D.P. (1982). *Teaching and Media: A Systematic Approach*. New York : Prentice Hall.
- Gray, W. (1965). *The Teaching of Reading and Writing*. Paris : Unesco.
- Gunning, T.G. (2000). *Phonological awareness and Primary Phonics*. Needham Heights, MA : Allyn and Bacon.
- Gustafson K. and Branch, R. (2002). *Survey of instructional design models*. 4th ed. New York : Eric Publisher.
- Hammond, D.L. and Baratz-Snowden, J. (2005). *A Good Teacher in every Classroom: Preparing the Highly Qualified Teacher sour Children Deserve*. San Francisco CA : Jossey-Bass.

- Harris, T.L. and Hodges, R.E. (1995). *The Literacy Dictionary, The Vocabulary of Reading and Writing*. New York : International Reading Association, Inc.
- Hass, K.B. and Packer, H.R. (1964). *Preparation and Use of A-V Aids*. India : New Deihi.
- Houle, C. (1996). *The Design of Education*. San Francisco : Jossey-Bass Publishers.
- Hughes, J.M. (1972). *Phonics and the Teaching of Reading*. London : Evans Brothers
- James R, and Patricia W. (1967). The Reinvention Game. *Public Administration Review*, 3(56), 291-298.
- Jannuzi, C. (1997). *Key concepts in literacy : Phonic vs. whole Languages*. Literacy Across Cultures. [online]. Available from : <http://www.2.aasa.ac.jp/dcdzcusLAC97-Phonics.html>. [accessed 14 January 2023].
- Johnson, D.W. and Johnson, E.P. (1991). *Joining Together : Group Theory and Group Skills*. Englewood Cliffs, NJ. : Prentice-Hall.
- Jolly, C. (1992). *Jolly phonics*. [online] Available from : <https://www.jollylearning.co.uk/jollyphonics>. [accessed 16 June 2023].
- Jones, S.A. and Deterding, D. (2007). *Phonics and beginning reading: A practical guide for teachers in Southeast Asia*. Singapore : McGraw-Hill Education.
- Kanaya, T. and McMillan, C. (2005). *Facilitating Communities of Practice in Teacher Professional Development*. Denmark : E-Learning Lab, Aalborg University.
- Kang, Y. (2017). The Effect of EFL Teachers' Training in Rural West China: Evidence from Phonics-oriented Program English Language Teaching. *Canadian Center of Science and Education*, 11(3), 40-49.
- Kemp, J.E. (1985). *The Instructional Design Process*. New York : Harper & Row Publishers.
- Knowles, M.S. (1980). *The Modern Practice of Adult Education: from Pedagogy to Andragogy*. Englewood Cliffs : Prentice Hall/Cambridge.
- Krashen, S. (2004). *The Power of Reading*. 2nd ed. Portsmouth : Heinemann and Westport Libraries Unlimited.
- Krashen, S. (2004). *The power of reading:insights from the research*. [online] Available from : <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/ENEDU/article/viewFile/10010/8493>. [accessed 14 January 2023].

- Lewis, M. and Ellis, S. (2009). *Phonics PRACTICE, RESEARCH AND POLICY*. 2nd ed. Great Britain : CPI Antony Rowe
- Lombardo, M.M. and Eichinger, R.W. (1996). *The Career Architect Development Planner*. Minneapolis : Lominger.
- Lorenzen, M. (2001). *Active learning and library instruction*. [online] Available from : <http://www.libraryreference.org/activebi.html>. [accessed 14 January 2023].
- Meyers, C. and Jones, T.B. (1993). *Promoting Active Learning Strategies for the College Classroom*. San Francisco, CA : Jossey-Bass Inc.
- Moore, K.D. (1994). *Secondary Instructional Method*. New York : Wm. C. Brown Communication, Inc.
- Morrison, G.R., Ross, S.M. and Kemp, J.E. (2011). *Designing Effective Instruction*. 6th ed. Hoboken, NJ : John Wiley & Sons.
- Mullins, A.K. (2013). *An Analysis of the Phonics Dance in a Semi-Rural Midwestern Elementary School*. Ph.D. Thesis, University of Toledo. <http://utdr.utoledo.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1179&context=thesesdissertations>.
- Noel, E.G. and Leonard, J.P. (1962). *Foundation for Teaching Education in Audio-Visual Instruction*. Washington : American Council on Education Studies.
- Petty, G. (2004). *Active learning work : The evidence*. [online] Available from : <http://www.geoffpetty.com>. [accessed 14 January 2023].
- Piaget, J. (1972). *The Psychology of Intelligences*. New Jersey : Little field Adam.
- Prine, M. (2004). Does Active Learning Work? A Riview of the Research. *Journal of Engineering Education*, 93(3), 223-232.
- Rayner, K. and others. (2002). *How Should Reading be Taught? Scientific America*. California : United States.
- Richey, R.C. and others. (2011). *The instructional design knowledge base: theory, research, and practice*. New York : Routledge.
- Rose, G. (2007). *Visual Methodologies*. London : SAGE.
- Sax, G. (1989). *Principle of Educational and Psychological Measurement and Evaluation*. 3rd ed. United States : Wadsworth Publishing Company.
- Settle, B. (2011). From theories to Queries: Active learning in Practice. *Workshop and Conference Proceedings*, 16, 1-18.

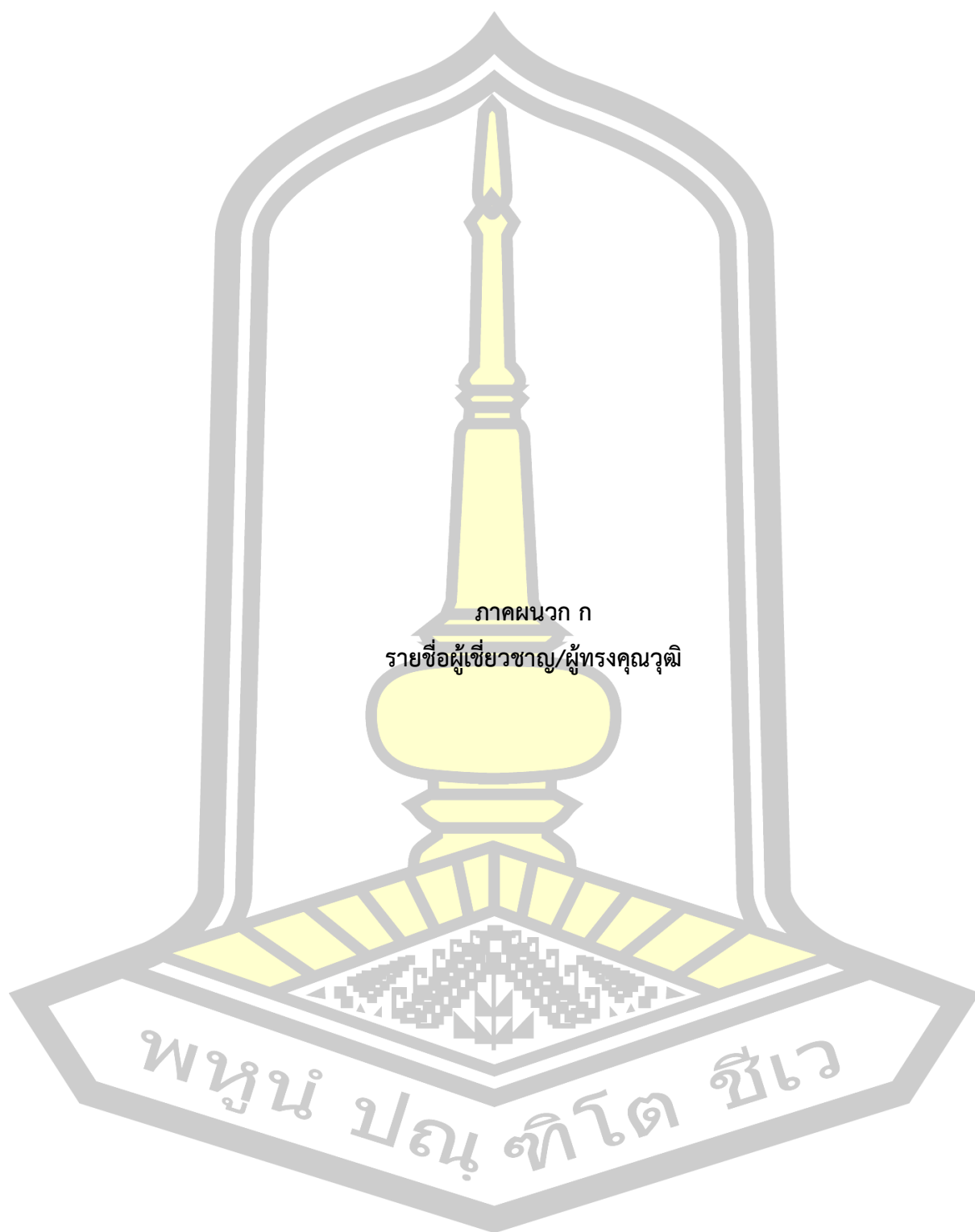
- Shenker, J.I. and others. (1996). *Instructor's Resource Manual for Psychology: Implementing Active Learning in the Classroom*. [online] Available from :
from [http://s.psych/uiuc.edu/~jskenker/active.html](http://s.psych.uiuc.edu/~jskenker/active.html). [accessed 29 May 2023].
- Silberman, M. (1996). *Active Learning: 101 Strategies to Teach Any Subject*. Boston :
Allyn and Bacon.
- Smith, P.L. and Ragan, T.J. (2005). *Instructional design*. 3rd ed. Danvers, MA :
John Wiley & Sons.
- Spafford, C.A. and Grosser, G.S. (2005). *Dyslexia and Reading Difficulties : Research
and Resource Guide for Working with all Struggling Readers*. 2nd ed. Boston :
Pearson Education.
- Stacy Zeiger. (2558). *English Education*. Miami State: Miami University.
- Sutherland, T.E. and Bonwell, C.C. (1996). *Using Active Learning in College Classes:
A Range of Options for Faculty*. San Francisco : Jossey-Bass.
- Tyler, R.W. (1996). *Trust in organizations: Frontiers of theory and research*. California :
Sage Publications, Inc.
- U.S. Department of Education. (2005). *Leader and leadership process*. Boston :
Irwin/McGraw-Hill.
- Vacca, J.L. and others. (2003). *Reading and Learning to Read*. 5th ed. Boston :
A Pearson Education.
- Wernham, S. and Lloyd, S. (2010). *Phonics teacher's book (Jolly phonics)*. China :
Printed in China.





ภาคผนวก

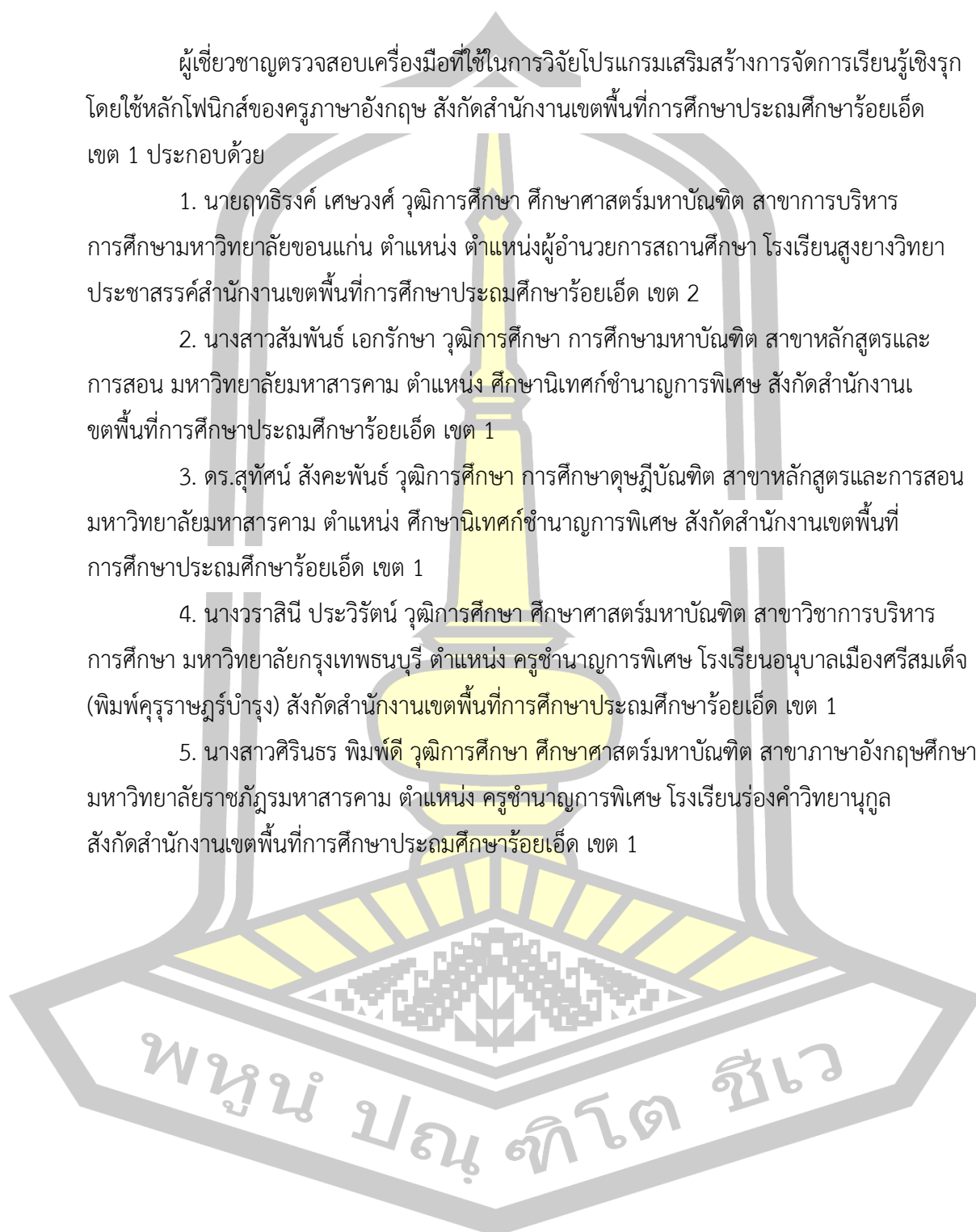
พูน ปณ จิต ชีวะ



รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ประกอบด้วย

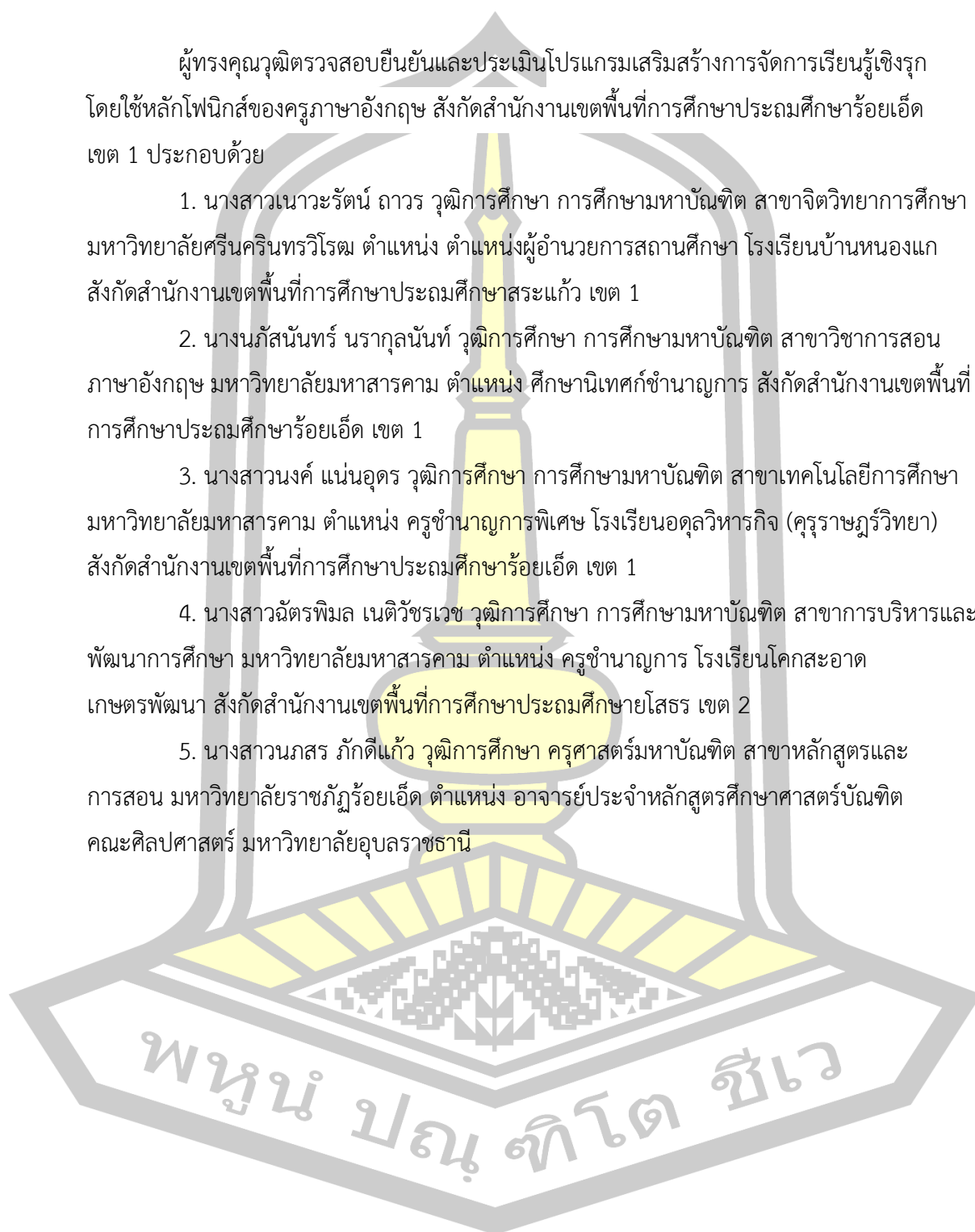
1. นายฤทธิรงค์ เศษวงศ์ วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ตำแหน่ง ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนสูงยางวิทยา ประชาสรรค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
2. นางสาวสัมพันธ์ เอกรักษา วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ศิษยานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
3. ดร.สุทัศน์ สังคะพันธ์ วุฒิการศึกษา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ศิษยานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
4. นางวราริณี ประวิรัตน์ วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลเมืองศรีสมเด็จ (พิมพ์ครุราษฎร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
5. นางสาวศิรินทร พิมพ์ดี วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาอังกฤษศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนร่อนคำวิทยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

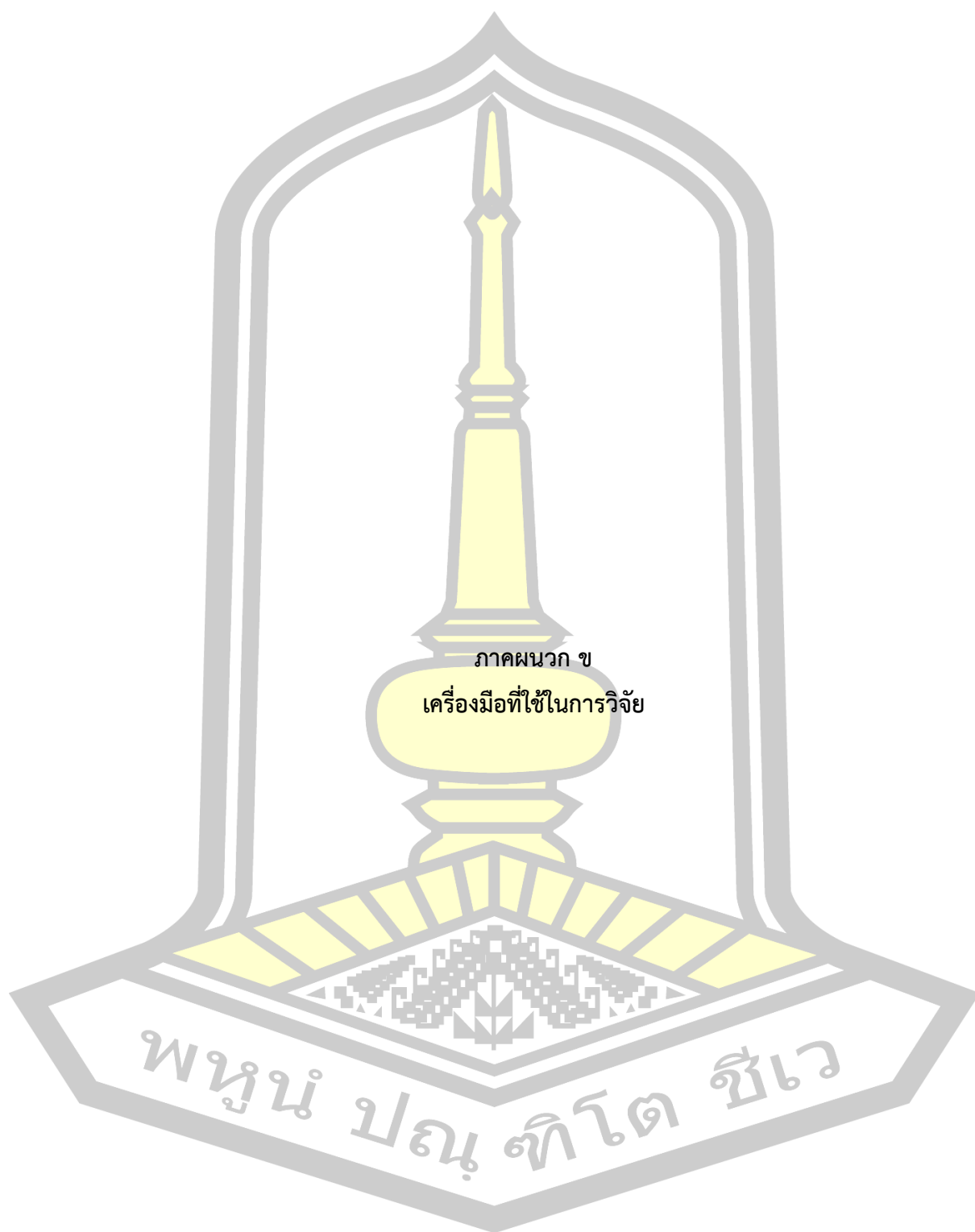


รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบยืนยันและประเมินโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้หลักโฟนิक्सของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ประกอบด้วย

1. นางสาวเนาวะรัตน์ ถาวร วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตำแหน่ง ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านหนองแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1
2. นางนภัสนันท์ นรากุลนันท์ วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอน ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
3. นางสาวนงค์ แน่นอุดร วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอดุลวิหารกิจ (คุรุราษฎร์วิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
4. นางสาวฉัตรพิมล เนติวัชรเวช วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารและ พัฒนาการศึกษ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนโคกสะอาด เกษตรพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2
5. นางสาวนภสร ภักดีแก้ว วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ตำแหน่ง อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี





แบบประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์สำหรับการวิจัย เรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ อยู่ในระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
2. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งตรวจสอบ เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) ของแบบสอบถาม และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำ ไปปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating Scale) ตามแบบของ Likert 5 ระดับ
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
4. ขอความกรุณาผู้ทรงคุณวุฒิหรือท่านผู้เชี่ยวชาญ ช่วยพิจารณาว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับตัวแปรของการวิจัยเรื่องนี้หรือไม่ ด้วยการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามในระบบ IOC โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างเกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC

ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

ให้ +1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
5. ผู้วิจัยขอความกรุณาท่านผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ให้ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยการเขียนข้อเสนอแนะไว้ท้ายข้อความนั้น ๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาววิศรา ทิพเจริญ

นิสิตระดับปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
1. ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์					
1.1	ครูผู้สอนมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				
1.2	ครูผู้สอนมีวิธีจัดการเรียนการสอนเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				
1.3	ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				
1.4	ครูผู้สอนมีบริบทที่ช่วยให้ผู้เรียนแสดงความสามารถด้านการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				
1.5	ครูผู้สอนมีโครงสร้างเนื้อหาสาระการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				
1.6	ครูผู้สอนมีสื่อการเรียนรู้และระบบสนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				
1.7	ครูผู้สอนมีการออกแบบและมีกระบวนการออกแบบการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				
1.8	ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				
1.9	ครูผู้สอนมีการระบุความต้องการของผู้เรียนในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				
2. ด้านการจัดการเรียนรู้อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์					
2.1	ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				
2.2	ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				

ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
2.3	ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ				
2.4	ครูผู้สอนมีการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน				
2.5	ครูผู้สอนมีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ตามสภาพจริง				
2.6	ครูผู้สอนใช้จิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				
2.7	ครูผู้สอนมีการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้				
2.8	ครูผู้สอนมีการใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ในการพัฒนาผู้เรียน				
2.9	ครูผู้สอนมีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				
2.10	ครูผู้สอนมีการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				
2.11	ครูผู้สอนมีการให้โอกาสผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				
2.12	ครูผู้สอนให้ผู้เรียนได้มีการอภิปรายโต้ตอบแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์คิดเห็น				
2.13	ครูผู้สอนมีการให้ผู้เรียนได้ร่วมสรุปประเด็นในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ร่วมกัน				

ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
2.14	ครูผู้สอนมีการสร้างสภาพแวดล้อมกระตุ้นการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				
3. ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์					
3.1	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ตรงกับจุดประสงค์ในการสอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				
3.2	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				
3.3	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เหมาะสมกับระดับสติปัญญาของผู้เรียน				
3.4	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ช่วยเพิ่มทักษะให้แก่ผู้เรียน				
3.5	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่สอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน				
3.6	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่มีความเหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน				
3.7	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่มีลักษณะที่น่าสนใจ				

ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
3.8	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ไม่ใช้เวลาในการใช้มากเกินไป				
3.9	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ไม่ซับซ้อนจนเกินไป				
3.10	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น				
3.11	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ช่วยเสริมสร้างเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน				
3.12	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ ราคาไม่แพงจนเกินไป				
3.13	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทของผู้เรียน				
3.14	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่มีข้อเสนอแนะให้ผู้ใช้นั้นๆ				
3.15	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ความรู้อย่างตัวตนเอง				

ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
3.16	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่มีความทันสมัย				
3.17	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ส่งเสริมกระบวนการคิดระดับสูง				
3.18	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม				
4. ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์					
4.1	ครูผู้สอนมีการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อย่างหลากหลาย				
4.2	ครูผู้สอนมีการเลือกใช้เครื่องมือที่ดีและเหมาะสมในการวัดผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				
4.3	ครูผู้สอนมีวิธีการวัดผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ได้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียน				
4.4	ครูผู้สอนมีการประเมินความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดของการวัดผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				
4.5	ครูผู้สอนมีการกำหนดขอบเขตการประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ให้ครอบคลุมหลักสูตร				
4.6	ครูผู้สอนมีการวางแผนการประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ให้รัดกุม สะดวกประหยัดและเป็นไปได้				

ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ	ผลการพิจารณา			ข้อเสนอแนะ
		-1	0	+1	
4.7	ครูผู้สอนมีการตระหนักถึงข้อจำกัดของเทคนิคการประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				
4.8	ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ผู้เรียนตามสภาพจริง				
4.9	ครูผู้สอนมีการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ





แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

คำชี้แจง

ในการตอบคำถามแบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากท่านเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์และเป็นข้อมูลสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ จำนวน 50 ข้อ แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่

5 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน / สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน / สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับ มาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน / สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน / สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน / สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้รับจากท่านในการตอบแบบสอบถามนี้ จะถือว่าเป็นความลับและไม่มีการนำข้อมูลไปทำให้ท่านได้รับความเสียหายโดยเด็ดขาด จึงขอความกรุณาได้ตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง

ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นางสาววิศรา ทิพเจริญ)

นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันของผู้ตอบคำถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ
 - ☐ ต่ำกว่า 30 ปี
 - ☐ 30 - 40 ปี
 - ☐ 41 - 50 ปี
 - ☐ 50 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา
 - ☐ ปริญญาตรี
 - ☐ ปริญญาโท
 - ☐ ปริญญาเอก
 - ☐ อื่นๆ
4. ประสบการณ์การทำงาน
 - ☐ 1-5 ปี
 - ☐ 6-10 ปี
 - ☐ 11-15 ปี
 - ☐ 16 ปีขึ้นไป
5. ขนาดสถานศึกษา
 - ☐ โรงเรียนขนาดเล็ก (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-119 คน)
 - ☐ โรงเรียนขนาดกลาง (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120 - 719 คน)
 - ☐ โรงเรียนขนาดใหญ่ (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 720 - 1,679 คน)
 - ☐ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,680 คนขึ้นไป)

พูน ปณ จิต ชีวะ

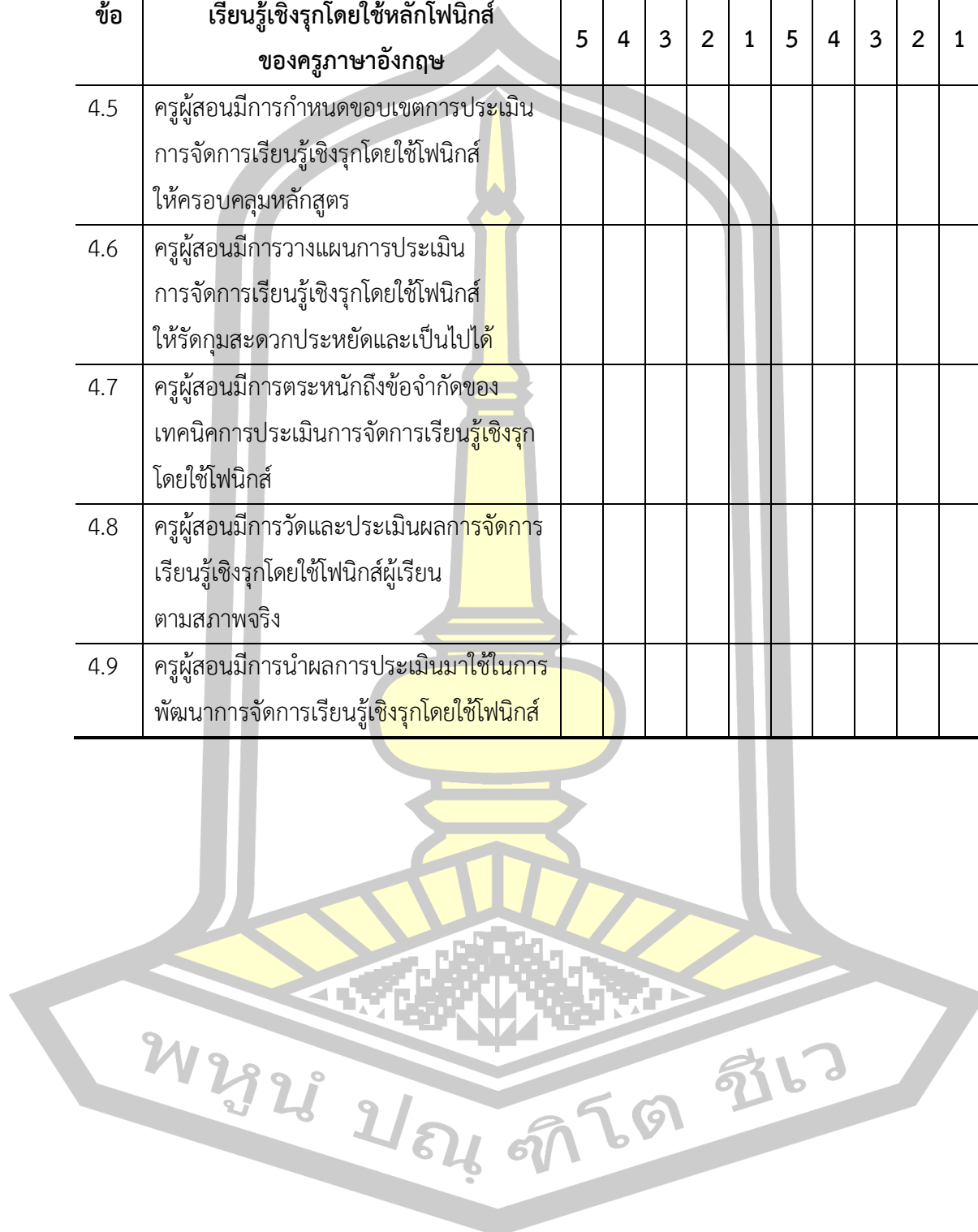
[illegible]

ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
2.12	ครูผู้สอนให้ผู้เรียนได้มีการอภิปรายโต้ตอบแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์คิดเห็น										
2.13	ครูผู้สอนมีการให้ผู้เรียนได้ร่วมสรุปประเด็นในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ร่วมกัน										
2.14	ครูผู้สอนมีการสร้างสภาพแวดล้อมกระตุ้นการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์										
3. ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์											
3.1	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ตรงกับจุดประสงค์ในการสอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์										
3.2	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ในการจัดการการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์										
3.3	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เหมาะสมกับระดับสติปัญญาของผู้เรียน										
3.4	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ช่วยเพิ่มทักษะให้แก่ผู้เรียน										
3.5	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่สอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน										
3.6	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่มีความเหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน										

ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3.7	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่มีลักษณะที่น่าสนใจ										
3.8	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ไม่ใช้เวลาในการใช้มากเกินไป										
3.9	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ไม่ซับซ้อนจนเกินไป										
3.10	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น										
3.11	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ ช่วยเสริมสร้างเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน										
3.12	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ ราคาไม่แพงจนเกินไป										
3.13	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทของผู้เรียน										
3.14	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่มีข้อเสนอแนะให้ผู้ใช้นั้น ๆ										

[illegible]

ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.5	ครูผู้สอนมีการกำหนดขอบเขตการประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ให้ครอบคลุมหลักสูตร										
4.6	ครูผู้สอนมีการวางแผนการประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ให้รัดกุมสะดวกประหยัดและเป็นไปได้										
4.7	ครูผู้สอนมีการตระหนักถึงข้อจำกัดของเทคนิคการประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์										
4.8	ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ผู้เรียนตามสภาพจริง										
4.9	ครูผู้สอนมีการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์										



ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

1. ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ

2. ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ

3. ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

4. ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

พูน ปอ คิโต ชเว

*** ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ***

แบบสัมภาษณ์ครูที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best practices)

สำหรับการวิจัย

เรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

.....

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย เรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 มีจุดมุ่งหมายเพื่อสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าวิชาการ หรือครู ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices) เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

2. แบบสัมภาษณ์มีทั้งหมดเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ

2.2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ

2.3 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ

2.4 การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ

3. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นประโยชน์เพื่อการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสัมภาษณ์และสถานศึกษา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการสัมภาษณ์เป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณท่านอย่างยิ่งที่ให้ความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

นางสาววิศรา ทิพเจริญ

นิสิตระดับปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แบบสัมภาษณ์ครูที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best practices)

สำหรับการวิจัย

เรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
2. ตำแหน่ง.....
3. สถานศึกษา.....สังกัด.....
4. วันที่สัมภาษณ์..... เดือน..... พ.ศ..... เวลา.....

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้บริหารสถานศึกษา หรือครูผู้รับผิดชอบมีผลงานเชิงประจักษ์ในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนที่มีความเชี่ยวชาญ มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ ท่านมีแนวการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ ในแต่ละกระบวนการอย่างไร

1. ท่านมีแนวปฏิบัติในด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ในสถานศึกษาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีแนวปฏิบัติในด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีแนวปฏิบัติในการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้ฟิสิกส์อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีแนวปฏิบัติในการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้ฟิสิกส์อย่างไร

.....

.....

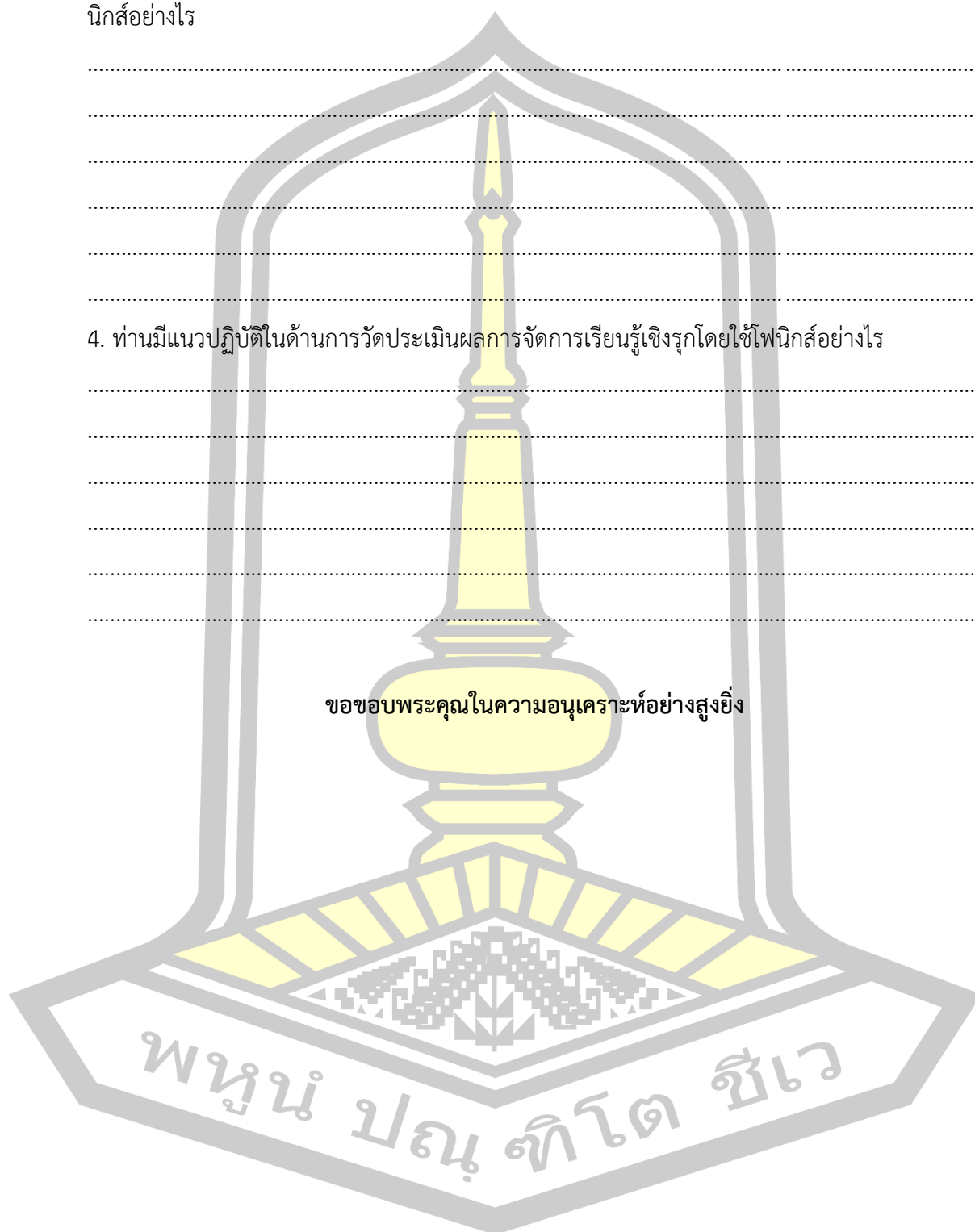
.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์อย่างสูงยิ่ง



**แบบประเมินเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการ
เรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิक्सของครูภาษาอังกฤษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1**

คำชี้แจง

แบบประเมินโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิक्सของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เป็นเครื่องมือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ นางสาววิศรา ทิพเจริญ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1. แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิक्सของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

2. แบบประเมินต่อไปนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิक्सของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หลังจากที่ท่านได้ศึกษาโปรแกรมซึ่งผู้วิจัยได้แนบมาพร้อมแบบประเมินนี้

3. แบบประเมินนี้แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิक्सของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ชื่อ-สกุล.....
2. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง.....
3. สังกัดหน่วยงาน.....
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด.....สาขา.....
5. ประสบการณ์การทำงาน.....ปี

1. โปรดพิจารณาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครู
ภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ว่ามีความเหมาะสมและ
ความเป็นไปได้เพียงใด

ระดับ 5 หมายถึง โปรแกรมมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง โปรแกรมมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ มาก

ระดับ 3 หมายถึง โปรแกรมมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ปานกลาง

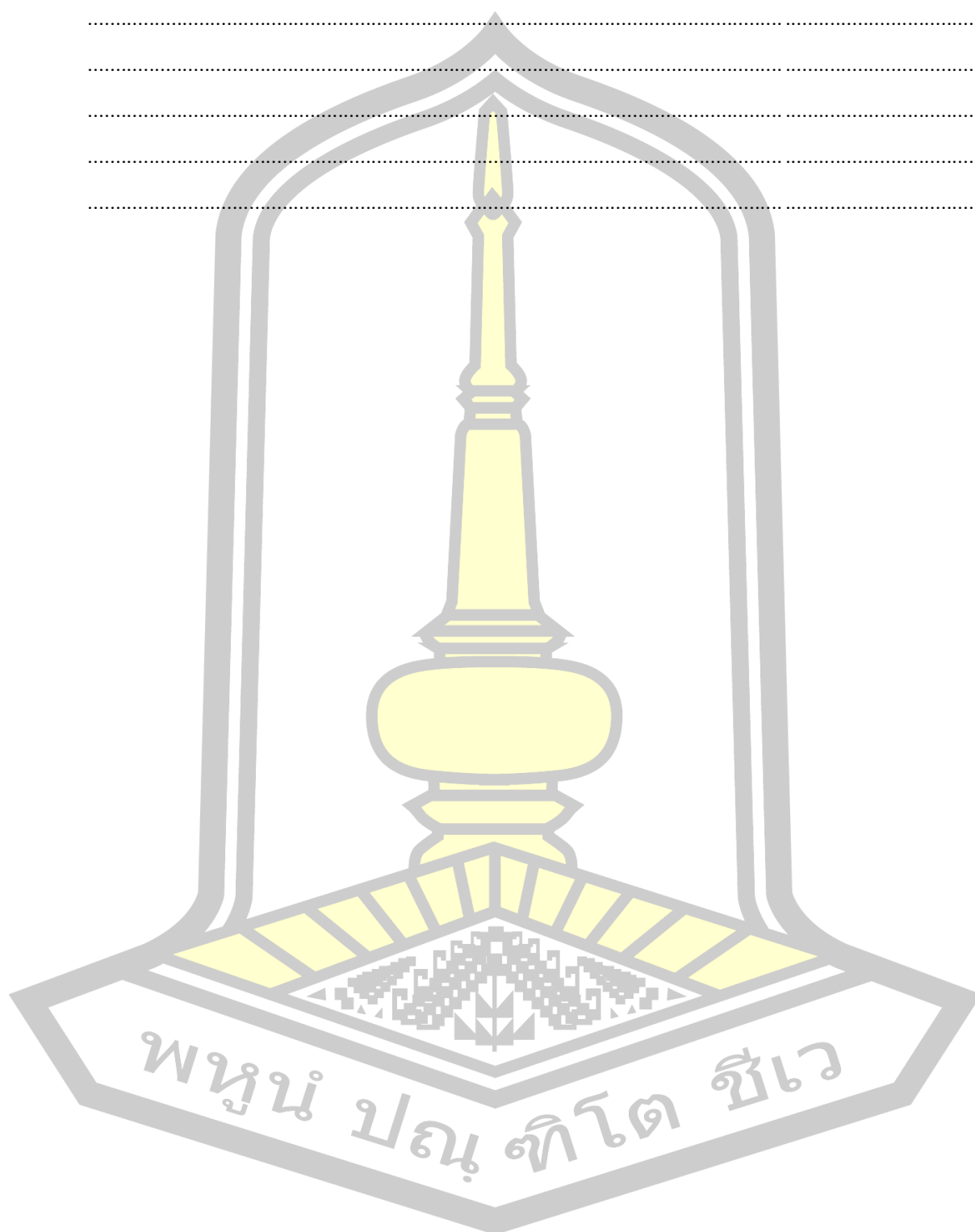
ระดับ 2 หมายถึง โปรแกรมมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ น้อย

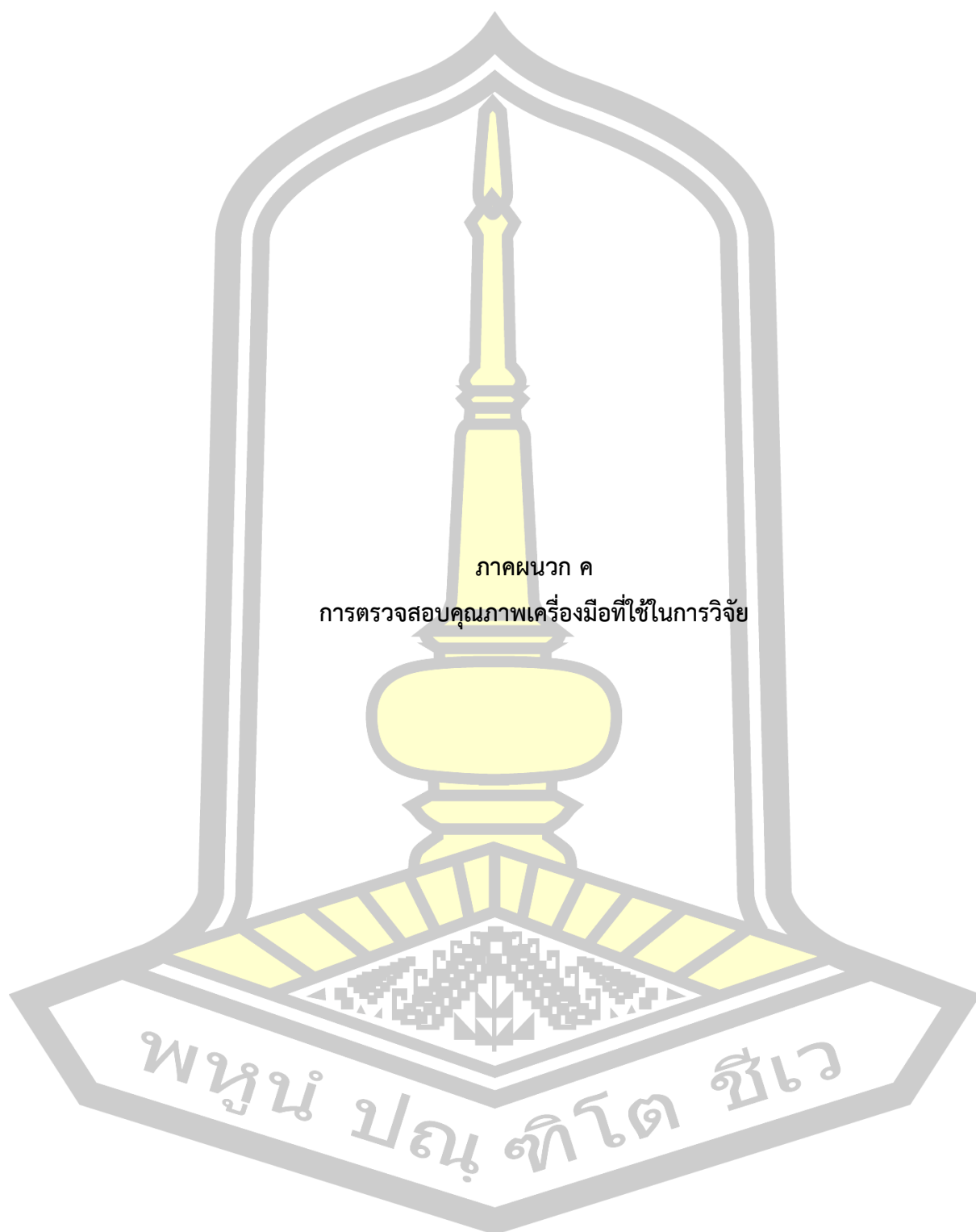
ระดับ 1 หมายถึง โปรแกรมมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ น้อยที่สุด

3. หากท่านเห็นว่าควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมประการใดกรุณาเขียนข้อมูลลงในข้อเสนอแนะ
และความคิดเห็นเพิ่มเติม

[illegible]

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม





ภาคผนวก ค

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พูน ปรณ จิตโต ชีวะ

ตาราง 30 ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ สำหรับการวิจัย เรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1

ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
1. ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์								
1.1	ครูผู้สอนมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.2	ครูผู้สอนมีวิธีจัดการเรียนการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.3	ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
1.4	ครูผู้สอนมีบริบทที่ช่วยให้ผู้เรียนแสดงความสามารถด้านการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
1.5	ครูผู้สอนมีโครงสร้างเนื้อหาสาระการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.6	ครูผู้สอนมีสื่อการเรียนรู้และระบบสนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.7	ครูผู้สอนมีการออกแบบและมีกระบวนการออกแบบการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.8	ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
1.9	ครูผู้สอนมีการระบุความต้องการของผู้เรียนในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
2. ด้านการจัดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์								
2.1	ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.2	ครูผู้สอนมีการวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.3	ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.4	ครูผู้สอนมีการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.5	ครูผู้สอนมีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ตามสภาพจริง	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
2.6	ครูผู้สอนใช้จิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.7	ครูผู้สอนมีการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
2.8	ครูผู้สอนมีการใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ในการพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.9	ครูผู้สอนมีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
2.10	ครูผู้สอนมีการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
2.11	ครูผู้สอนมีการให้โอกาสผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.12	ครูผู้สอนให้ผู้เรียนได้มีการอภิปรายโต้ตอบแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์คิดเห็น	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.13	ครูผู้สอนมีการให้ผู้เรียนได้ร่วมสรุปประเด็นในการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.14	ครูผู้สอนมีการสร้างสภาพแวดล้อมกระตุ้นการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3. ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์								
3.1	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ตรงกับจุดประสงค์ในการสอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.2	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.3	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เหมาะสมกับระดับสติปัญญาของผู้เรียน	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
3.4	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ช่วยเพิ่มทักษะให้แก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครู ภาษาอังกฤษ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
3.5	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่สอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.6	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่มีความเหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
3.7	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่มีลักษณะที่น่าสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.8	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ไม่ใช้เวลาในการใช้มากเกินไป	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
3.9	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ไม่ซับซ้อนจนเกินไป	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.10	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.11	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ช่วยเสริมสร้างเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครู ภาษาอังกฤษ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
3.12	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ ราคาไม่แพงจนเกินไป	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้
3.13	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.14	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่มีข้อเสนอแนะให้ผู้ใช้นั้น ๆ	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
3.15	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ความรู้อย่างยั่งยืน	0	+1	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
3.16	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่มีความทันสมัย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.17	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ส่งเสริมกระบวนการคิดระดับสูง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.18	ครูผู้สอนมีการใช้สื่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ตาราง 30 (ต่อ)

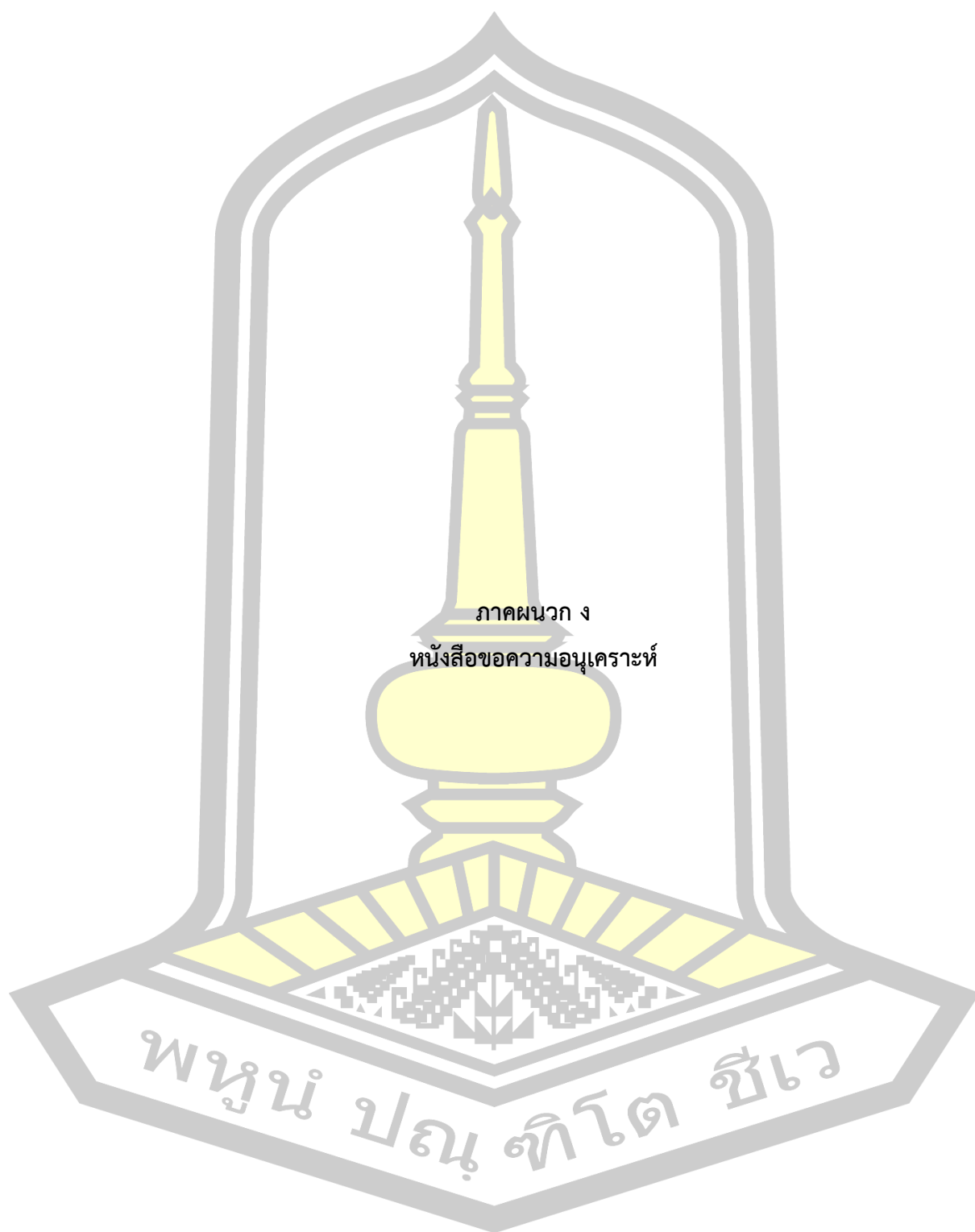
ข้อ	การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
4. ด้านการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์								
4.1	ครูผู้สอนมีการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อย่างหลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.2	ครูผู้สอนมีการเลือกใช้เครื่องมือที่ดีและเหมาะสมในการวัดผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.3	ครูผู้สอนมีวิธีการวัดผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ได้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.4	ครูผู้สอนมีการประเมินความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดของการวัดผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
4.5	ครูผู้สอนมีการกำหนดขอบเขตการประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ให้ครอบคลุมหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.6	ครูผู้สอนมีการวางแผนการประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ให้รัดกุม สะดวก ประหยัดและเป็นไปได้	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้
4.7	ครูผู้สอนมีการตระหนักถึงข้อจำกัดของเทคนิคการประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.8	ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ผู้เรียนตามสภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.9	ครูผู้สอนมีการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้

ตาราง 31 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่
พึงประสงค์ของการวิจัย เรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้
หลักโพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ร้อยเอ็ด เขต 1

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
1.	0.56*	0.21*
2.	0.15*	0.17*
3.	0.60*	0.71*
4.	0.33*	0.73*
5.	0.33*	0.69*
6.	0.30*	0.49*
7.	0.57*	0.69*
8.	0.16*	0.69*
9.	0.30*	0.49*
10.	0.15*	0.17*
11.	0.33*	0.44*
12.	0.39*	0.19*
13.	0.45*	0.59*
14.	0.56*	0.25*
15.	0.42*	0.61*
16.	0.77*	0.45*
17.	0.66*	0.42*
18.	0.77*	0.51*
19.	0.41*	0.65*
20.	0.33*	0.48*
21.	0.44*	0.25*
22.	0.33*	0.48*

ตาราง 31 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
23.	0.66*	0.43*
24.	0.35*	0.18*
25.	0.48*	0.14*
26.	0.45*	0.30*
27.	0.69*	0.19*
28.	0.78*	0.35*
29.	0.55*	0.19*
30.	0.59*	0.24*
31.	0.68*	0.18*
32.	0.39*	0.16*
33.	0.35*	0.16*
34.	0.77*	0.14*
35.	0.78*	0.28*
36.	0.39*	0.20*
37.	0.45*	0.15*
38.	0.41*	0.18*
39.	0.56*	0.14*
40.	0.44*	0.48*
41.	0.15*	0.37*
42.	0.19*	0.24*
43.	0.33*	0.18*
44.	0.33*	0.28*
45.	0.57*	0.20*
46.	0.35*	0.30*
47.	0.77*	0.16*
48.	0.57*	0.20*
49.	0.77*	0.18*
50.	0.39*	0.19*





ที่ อว 0605.5(2) / ว5002

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

24 ตุลาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ศึกษาพิเศษ สัมพันธ์ เอกภรศึกษา

ด้วย นางสาววิศรา ทิพเจริญ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ โปรแกรมเสริมสร้าง การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรรณ นามวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาววิศรา ทิพเจริญ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการใน ขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174
เบอร์โทรนิสิต 0833390051



ที่ อว 0605.5(2) / ว5002

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

24 ตุลาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน คุณครูศิริธร พิมพ์ดี

ด้วย นางสาววิศรดา ทิพเจริญ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ โปรแกรมเสริมสร้าง การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรรณ นามวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาววิศรดา ทิพเจริญ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการใน ขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0833390051



ที่ อว 0605.5(2) / ว5002

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

24 ตุลาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน คุณครูวราสินี ประวีรัตน์

ด้วย นางสาววิศรา ทิพเจริญ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ โปรแกรมเสริมสร้าง การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาววิศรา ทิพเจริญ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการใน ขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0833390051



ที่ อว 0605.5(2) / ว5002

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

24 ตุลาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ศึกษาพิเศษ สุกัญญา สักกะพันธ์

ด้วย นางสาววิศรา ทิพเจริญ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟกัสของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาววิศรา ทิพเจริญ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสืออ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0833390051



ที่ อว 0605.5(2) / ว5002

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

24 ตุลาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ท่านผู้อำนวยการ ฤทธิรงค์ เศษวงค์

ด้วย นางสาววิศรา ทิพเจริญ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ โปรแกรมเสริมสร้าง การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรรณ นามวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาววิศรา ทิพเจริญ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการใน ขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0833390051



ที่ อว 0605.5(2)/267

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

19 มกราคม 2567

เรื่อง ขออนุญาตยืมครุภัณฑ์เพื่อใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต ๑

ด้วย นางสาววิศรา ทิพเจริญ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง โปรแกรมเสริมสร้าง การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟกัสของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินทร์ นามวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาววิศรา ทิพเจริญ ทำการยืมครุภัณฑ์เพื่อใช้ในการวิจัยเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0833390051

ศูนย์ ปณ. จิตโต ข



ที่ อว 0605.5(2)/268

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

19 มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1

ด้วย นางสาววิศรา ทิพเจริญ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธนิธ นามวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ นางสาววิศรา ทิพเจริญ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174
เบอร์โทรนิสิต 0833390051



ที่ อว 0605.5(2)/ว476

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง สัมภาษณ์ผู้บริหารและครูที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแก

ด้วย นางสาววิศรา ทิพเจริญ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินทร์ นามวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0833390051



ที่ อว 0605.5(2)/ว476

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง สัมภาษณ์ผู้บริหารและครูที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม

เรียน คุณครูพาวินี ช่อรักษ์

ด้วย นางสาววริศรา ทิพเจริญ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินทร์ นามวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0833390051



ที่ อว 0605.5(2)/ว476

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง สัมภาษณ์ผู้บริหารและครูที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม

เรียน คุณครูปณิศา เคหะรักษ์

ด้วย นางสาววิศรา ทิพเจริญ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินทร์ นามวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0833390051



ที่ ขบ 0605.5(2) / ๖556

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

9 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ผู้อำนวยการมหาวิทยาลัย อ่าว

ด้วย นางสาววิศวา จิตเจริญ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักไฟนีสส์ของครูภาษาอังกฤษ ซึ่งจัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 1" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อริณธร นามวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในขณะนี้

เพื่อให้การจัดการวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาล้วนเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อบริการจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อริณธร นามวรรณ)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0833390051



ที่ อว 0605.5(2)/ว594

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

12 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวณัสนันท์ นรากุลนันท์

ด้วย นางสาววิศรา ทิพเจริญ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง โปรแกรมเสริมสร้าง การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และ มีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำ ข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0833390051



ที่ อว 0605.5(2) / ว556

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

9 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน คุณครูณรงค์ นันนุตร

ด้วย นางสาววิศรา ทิพเจริญ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “โปรแกรมเสริมสร้าง การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟกัสของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0833390051



ที่ อว 0605.5(2) / ๖556

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

9 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน คุณครูฉัตรพิมล เนติวัชรเวช

ด้วย นางสาววิศรา ทิพเจริญ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “โปรแกรมเสริมสร้าง การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟกัสของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0833390051



ที่ อว 0605.5(2) / ๖556

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

9 กุมภาพันธ์ 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน อาจารย์นภสร ภักดีแก้ว

ด้วย นางสาววิศรา ทิพเจริญ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิक्सของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อรินธร นามวรรณ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสืออ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0833390051



**โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
โดยใช้หลักฟอนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ร้อยเอ็ด เขต 1**

Program to enhance active learning by using Phonics of English teachers
Under the Jurisdiction of Roi Et Primary Educational Service Area Office, 1

**LET'S LEARN
PHONICS!**

BAT

CAT

RAT

นางสาววิศรา ทิพเจริญ (ผู้วิจัย)
รศ.ดร.ธรรณ นามวรรณ (ที่ปรึกษางานวิจัย)
เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำนำ

คู่มือโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 สร้างขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้จัดทำได้ออกแบบโปรแกรมโดยกำหนดองค์ประกอบเป็น 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 2) การจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 3) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 4) การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ภายในคู่มือประกอบด้วย รายละเอียดของของโปรแกรม หลักการ จุดประสงค์ เนื้อหา และการประเมินผลโปรแกรม ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จะเป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ สำหรับครู ภาษาอังกฤษและบุคลากรทางการศึกษาหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความประสงค์จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ ด้านการสอนอ่านออกเสียงและสะกดคำศัพท์โดยวิธีการสอนแบบ โฟนิกส์เพื่อใช้พัฒนาความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะแก่นักเรียน และเพื่อให้ครูได้มีโอกาสพัฒนาตัวเอง ไปสู่ความเป็นครูมืออาชีพ สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และดำเนินงาน ด้านการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายที่มีคุณภาพของการจัดการศึกษาทุกระดับ ต่อไป

วริศรา ทิพเจริญ

ผู้จัดทำ

พูน ปรณ ทิโต ชีเว

โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

หลักการ

Active Learning หรือ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก หรือ Active Learning คือ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ และลงมือทำ หัวใจสำคัญของ Active Learning จำเป็นต้องมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การเรียนรู้ผ่านการคิดขั้นสูง (Thinking Based Learning) เรียนรู้จากการลงมือทำ (Learning by doing) เรียนรู้จากการทำงานร่วมกัน (Cooperative Learning) และเรียนรู้จากการสำรวจค้นหา (Inquiry Based Learning) รูปแบบการเรียนรู้แบบนี้จะสามารถทำให้ผู้เรียนรักษาผลการเรียนรู้ได้ อยู่คงทน และเก็บเป็นระบบความจำในระยะยาว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) การเรียนรู้จะเป็นไปอย่างมีความหมายโดยเกิดจากความร่วมมือกันระหว่างครูและผู้เรียน ส่งผลให้เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี อันจะนำไปสู่การเกิดสมรรถนะที่สำคัญตามเป้าหมายของแต่ละวิชา

ทฤษฎีของการเรียนรู้ตามแนวคิดแบบ Active Learning ถูกคิดค้นและมีมานานกว่าร้อยปี และมีรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับว่าผู้สอนจะนำวิธีใดไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จะเลือกใช้วิธีการสอนรูปแบบใดนั้นต้องขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้สอน การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ด้วยการใช้ Phonics คืออีกหนึ่งวิธีการสอนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การเรียนโฟนิกส์ (Phonics) จะช่วยลดข้อจำกัดในการเรียนภาษาอังกฤษ เนื่องจากผู้เรียนไม่จำเป็นต้องอาศัยความจำเป็นหลัก แต่โฟนิกส์จะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษร (Grapheme) และเสียงของตัวอักษร (Phoneme) เพื่อเข้ารหัสคำหรือ Encode (สะกด) และถอดรหัสคำหรือ Decode (อ่าน) คำศัพท์ต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องอาศัยการท่องจำเป็นหลัก โฟนิกส์ (Phonics) คือ วิธีการเรียนอ่านและเขียนภาษาอังกฤษด้วยการเชื่อมหน่วยเสียง (Phoneme) และสัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียงหรือตัวอักษร (Grapheme) เข้าไว้ด้วยกัน เพื่อผสมเป็นคำ सरूपง่าย ๆ ก็คือการเรียนรู้เสียง (Sound) ของตัวอักษรและกลุ่มอักษร เพื่อผสมกันจากซ้ายไปขวา (คริส จอल्ली, 1987) แม้ว่าการเรียนภาษาอังกฤษแบบโฟนิกส์ (Phonics) จะไม่ใช่วิธีใหม่ แต่ก็ถือว่าเป็นวิธีที่ใหม่สำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยที่คุ้นเคยกับการใช้วิธีเรียนแบบจำคำศัพท์เป็นคำ ๆ หรือ Whole Word Approach เนื่องจากมักจะเห็นผลเร็วกว่า และหลายคนเห็นว่าการอ่านแบบโฟนิกส์นั้นยุ่งยากซับซ้อนเพราะต้องมีการแยกเสียงและประสมเสียง ทำให้ใช้เวลานานกว่าที่จะอ่านเป็นคำได้ แต่การสอนด้วย Phonics ถือเป็นวิธีการเรียนที่วางรากฐานทางภาษาที่สำคัญ ซึ่งได้แก่ หลักการออกเสียงและสะกดคำ เพื่อให้นักเรียนนำไปต่อยอดได้

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่า จากการนิเทศโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 นักเรียนมีทักษะการอ่านและสะกดคำภาษาอังกฤษไม่สูงนัก ปัจจุบันพบว่าครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบให้นักเรียนจดจำคำศัพท์เป็นคำและท่องจำเป็นหลัก แต่นักเรียนยังไม่สามารถแยกความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและตัวอักษรได้ เพื่อพัฒนาสมรรถนะการสอนของครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์และเสริมสร้างทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในศตวรรษที่ 21 โดยเสริมสร้างครูให้จัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการเรียนโฟนิกส์จะช่วยให้เด็ก ๆ ออกเสียงได้ถูกต้อง ทำให้พวกเขาสื่อสารภาษาอังกฤษได้ชัดเจน และสามารถอ่านเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะสามารถสะกดคำศัพท์ต่าง ๆ ได้ด้วยตัวเองอย่างคล่องแคล่วจากการรู้จักเสียงของตัวอักษรและเข้าใจหลักการผสมเสียง แต่เนื่องจากยังขาดโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ให้กับครู และครูส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจกระบวนการการสอนอย่างลึกซึ้ง ยังคงเชื่อว่าการเรียนแบบโฟนิกส์จะช้ากว่าการเรียนแบบท่องจำมาก เพราะเด็กต้องค่อย ๆ ทำความเข้าใจเสียงและหลักการผสมคำจากง่ายไปยาก ต้องฝึกซ้ำ ๆ เพื่อให้จำได้ แต่ทั้งนี้มีบทศึกษามากมายที่ยืนยันว่าเด็กที่เรียนการอ่านเขียนแบบนี้จะสามารถเรียนภาษาอังกฤษได้มีประสิทธิภาพและรวดเร็วกว่านักเรียนทั่วไป และมีความแตกต่างทางภาษารักการอ่าน การค้นคว้าหาความรู้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับตัวผู้เรียนเองในอนาคต ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ สำหรับครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ขึ้นเพื่อช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำหรับครูภาษาอังกฤษสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อผู้เรียน สำหรับการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ สำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 จะเป็นอีกแนวทางทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มทักษะในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ โดยสามารถนำไปประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของตนเองได้อย่างเหมาะสม และด้วยองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ การจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ และการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์รวมถึงวิธีการเสริมสร้างสมรรถนะครูโดยเน้นที่การจัดโปรแกรมตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ เป็นแนวทางสำคัญของการวิจัยในครั้งนี้ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 จนนำไปสู่เป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ

2. จุดประสงค์ของโปรแกรม

เพื่อเสริมสร้างเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

3. เนื้อหาของโปรแกรม

เนื้อหาของโปรแกรมเสริมสร้างเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครู
ภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 แบ่งออกเป็น 4
Module ดังนี้

ตาราง Module เนื้อหาการเรียนรู้ของโปรแกรม

Module	เนื้อหาการเรียนรู้
Module 1 การออกแบบการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหาสาระ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. การระบุทักษะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน 3. การใช้บริบทของวิชาต่างๆบูรณาการให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 4. การใช้สื่อที่สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 5. การสร้างพื้นฐานความเข้าใจวิธีการสะกดคำ ความสัมพันธ์ของเสียงและ ตัวอักษร ให้แก่ผู้เรียน 6. การมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดึงดูด น่าสนใจ
Module 2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์	1. การวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลเพื่อแบ่งกลุ่มผู้เรียนก่อนจัดการเรียนรู้เชิง รุกโดยใช้โฟนิกส์ 2. การกำหนดจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ชัดเจน 3. การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเลือก กิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน 4. การให้ผู้เรียนได้มีการโต้ตอบฝึก ย้ำ ซ้ำ ทวน การอ่านสะกดคำตามหลัก 6 steps phonics 5. การสร้างบรรยากาศและการใช้สื่อจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจของ ผู้เรียน 6. การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ตามสภาพจริงและนำ ผลการประเมินไปพัฒนาต่อยอด

Module	เนื้อหาการเรียนรู้
Module 3 การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีการ จัดการเรียนรู้เชิงรุกโดย ใช้โฟนิกส์	1. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสมและตรงกับจุดประสงค์ในการสอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 2. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ไม่ซับซ้อนจนเกินไป มีข้อเสนอแนะ และสอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน 3. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ทันสมัยหรือใช้แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ความรู้อย่างได้ด้วยตนเองทั้งในและนอกห้องเรียน 4. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่กระตุ้นความสนใจและช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น 5. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทของผู้เรียน
Module 4 การวัดประเมินผลการ จัดการเรียนรู้เชิงรุกโดย ใช้โฟนิกส์	1. การกำหนดจุดประสงค์ในการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อย่างชัดเจนและวัดได้ตรงกับจุดประสงค์ 2. การออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อย่างหลากหลายโดยเลือกใช้เครื่องมือที่ดีและเหมาะสม 3. การตระหนักถึงข้อจำกัดของเทคนิคการประเมิน ความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดของการวัดผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ 4. การออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้เรียนมีส่วนร่วมจากการหาหรือผ่านกระบวนการ PLC 5. การวัดประเมินผลตามสภาพจริงทั้งก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ 6. การนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

4. วิธีการพัฒนา

โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 แบ่งการดำเนินงานเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อม ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินโปรแกรม โดยใช้วิธีการพัฒนาตามหลักการ 70:20:10 ได้แก่ 1. การศึกษาด้วยตนเอง 10 ชั่วโมง (ร้อยละ 10) 2. การฝึกอบรม 20 ชั่วโมง (ร้อยละ 20) 3. การบูรณาการสอดแทรกการปฏิบัติงาน 80 ชั่วโมง (ร้อยละ 70) โดยใช้เนื้อหา 4 Module ขั้นตอนที่ 3 การประเมินหลังการพัฒนา รวมระยะเวลาพัฒนา 12 สัปดาห์ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อม

การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ดำเนินการ ดังนี้

1.1 เชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถและประสบผลสำเร็จด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ได้แก่ ผู้ที่ได้รับรางวัลด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้โฟนิกส์ระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป เป็นคุณครูที่มีผลงานการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ได้รับการยอมรับ

1.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือเชิญชวนครูผู้จัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เข้ารับการฝึกอบรม โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายตอบรับการอบรม

1.3 การประเมินก่อนการพัฒนา (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ สำหรับครูผู้จัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ โดยผู้ร่วมพัฒนาแบบทดสอบ ก่อนการศึกษาด้วยตนเองและส่งก่อนวันฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาโดยใช้โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 การศึกษาดูด้วยตนเอง (10 ชั่วโมง)

ผู้เข้ารับการพัฒนาดูศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเองจากเอกสารที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยส่งมอบเอกสาร เนื้อหา 4 Module ได้แก่ Module 1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ Module 2 การจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ Module 3 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ Module 4 การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ และศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ด้วยตนเอง ระยะเวลา 3 วัน

2.1 การฝึกอบรม (20 ชั่วโมง)

2.1.1 การลงทะเบียน ปฐมนิเทศครูเป้าหมาย เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียด ขั้นตอนการพัฒนาและความจำเป็นของการพัฒนา

2.1.2 การฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 3 วัน

ในรูปแบบการบรรยาย การสาธิต การลงมือปฏิบัติ การนำเสนอผลงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสรุปอภิปรายผล โดยคณะวิทยากร โดยมีระยะเวลาตาม Module ดังนี้

Module	Module1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	Module2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	Module3 การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	Module4 การวัดประเมินผล การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์	รวม (ชั่วโมง)
จำนวนชั่วโมง	7	4	4	5	20

2.1.3 การประเมินความรู้ความเข้าใจหลังการพัฒนา (Post-test)

ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ สำหรับครูผู้จัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

2.2 การบูรณาการสอดแทรกการปฏิบัติงาน (80 ชั่วโมง)

2.2.1 การบูรณาการแบบสอดแทรกกับการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกควบคู่กับการปฏิบัติงานหลังจากการฝึกอบรม ผู้เข้าร่วมรับการพัฒนาดิเรกเรียนรู้ร่วมกันตามโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ด้วยการ PLC วิธีสุนทรียสนทนา นำเสนอสัปดาห์ละ 2 วัน

2.2.2 การนิเทศ ติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วม ดำเนินการโดยผู้บริหารสถานศึกษา ร่วมกับวิทยากรและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการนิเทศติดตามผลการพัฒนา

2.2.3 การประเมินระดับการจัดการเรียนรู้ ด้วยแบบประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินหลังการพัฒนา

3.1 การประเมินความรู้ความเข้าใจ ก่อน-หลัง การพัฒนา

3.2 การประเมินระดับการจัดการเรียนรู้ ด้วยแบบประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

3.3 การประเมินความพึงพอใจต่อโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

การวัดและประเมินหลังจากการใช้โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ตาราง การประเมินผลโปรแกรม ตัวชี้วัดความสำเร็จ วิธีการประเมิน และเครื่องมือที่ใช้

การประเมินผล	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
1. การประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์	ร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมมีพฤติกรรมตามโปรแกรมที่กำหนดในระดับมากขึ้นไป	- นิเทศ - ประเมินตามรายการ	แบบประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ
2. การประเมินความรู้ ความเข้าใจ ก่อน-หลังการพัฒนา	ร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมหลังการพัฒนามีความรู้ความเข้าใจสูงขึ้นกว่าก่อนการพัฒนา	ทดสอบ	แบบทดสอบความเข้าใจก่อน-หลังการพัฒนา
4. การประเมินระดับความพึงพอใจต่อโปรแกรม	ร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมมีความพึงพอใจระดับมากขึ้นไป	ประเมินตามรายการ	แบบสอบถามประเมินความพึงพอใจ

พจนัน ปณฺ ทิโต ชีเว

**โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1**

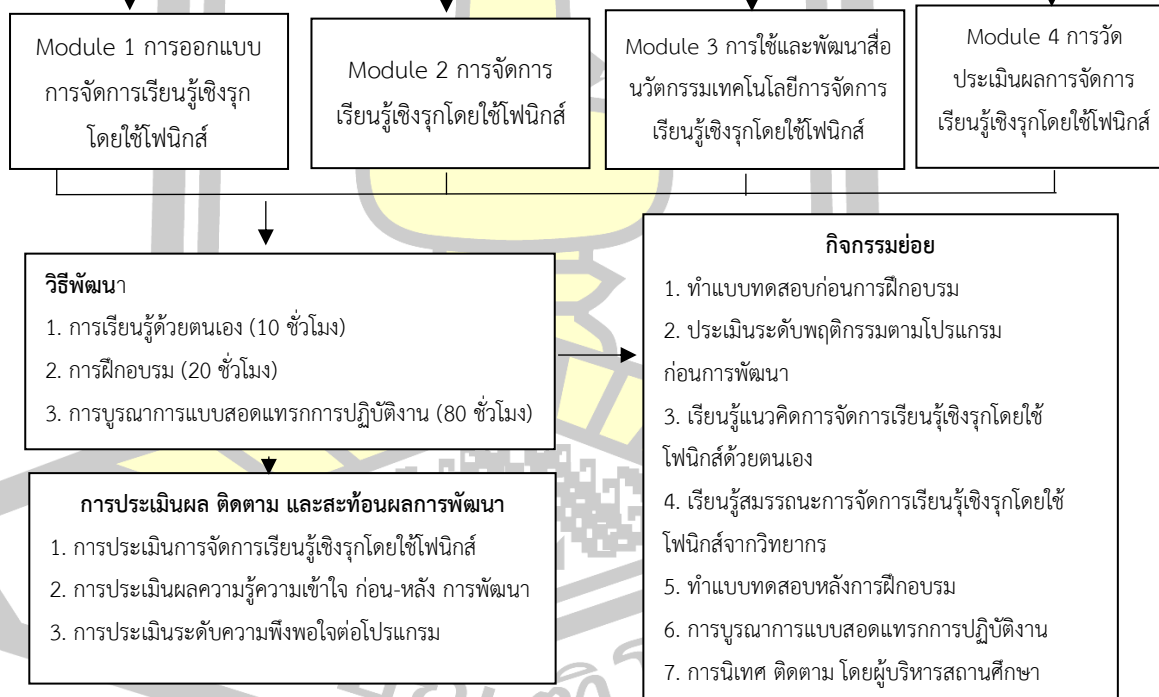
หลักการ

โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จัดทำขึ้นเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ ให้เกิดกระบวนการจัดการเรียนรู้ใน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์ 2) การจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์ 3) การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์ และ 4) การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์

วัตถุประสงค์ของโปรแกรม

เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

เนื้อหา



ภาพประกอบ โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

เงื่อนไขของผู้เข้ารับการพัฒนามีสิทธิ์ผ่านการพัฒนาตามโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้
เชิงรุกโดยใช้หลักโพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ร้อยละ 1

ผู้เข้าร่วมพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโพนิกส์ของครู
ภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 1 มีเงื่อนไขในการวัดและ
ประเมินผลของโปรแกรม ดังนี้

1. เข้ารับการพัฒนาและร่วมทำกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของระยะเวลา

การพัฒนา

2. เข้ารับการประเมินในทุก Module ได้แก่ Module 1 การออกแบบการออกแบบ
การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์ Module 2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์ Module 3
การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์ Module 4 การวัด
ประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โพนิกส์ โดยผู้เข้ารับการพัฒนาดำเนินการประเมิน 3 ด้าน
ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโพนิกส์
ผู้เข้ารับการพัฒนาดำเนินการผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม

ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโพนิกส์ ของครูภาษาอังกฤษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 1 โดยประเมินการจัดการเรียนรู้
โดยใช้แบบประเมินเพื่อประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เข้ารับการพัฒนาดำเนินการผ่านเกณฑ์
การประเมินหลังการพัฒนาในระดับมากขึ้นไป

ด้านที่ 3 ความพึงพอใจที่มีต่อโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
โดยใช้หลักโพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 1
โดยใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้
เชิงรุกโดยใช้หลักโพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 1
เขต 1

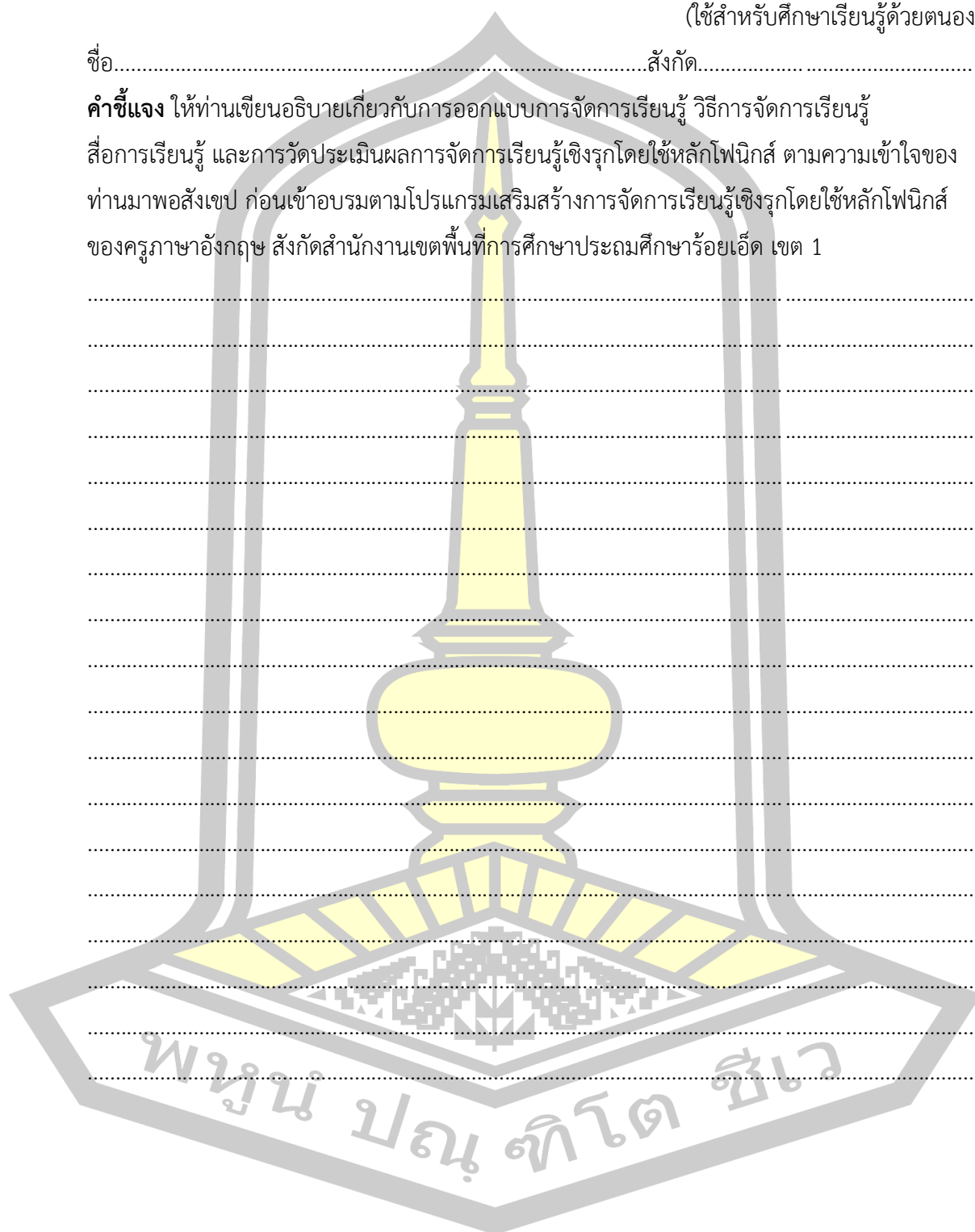
พูน ปณ จิต ชเว

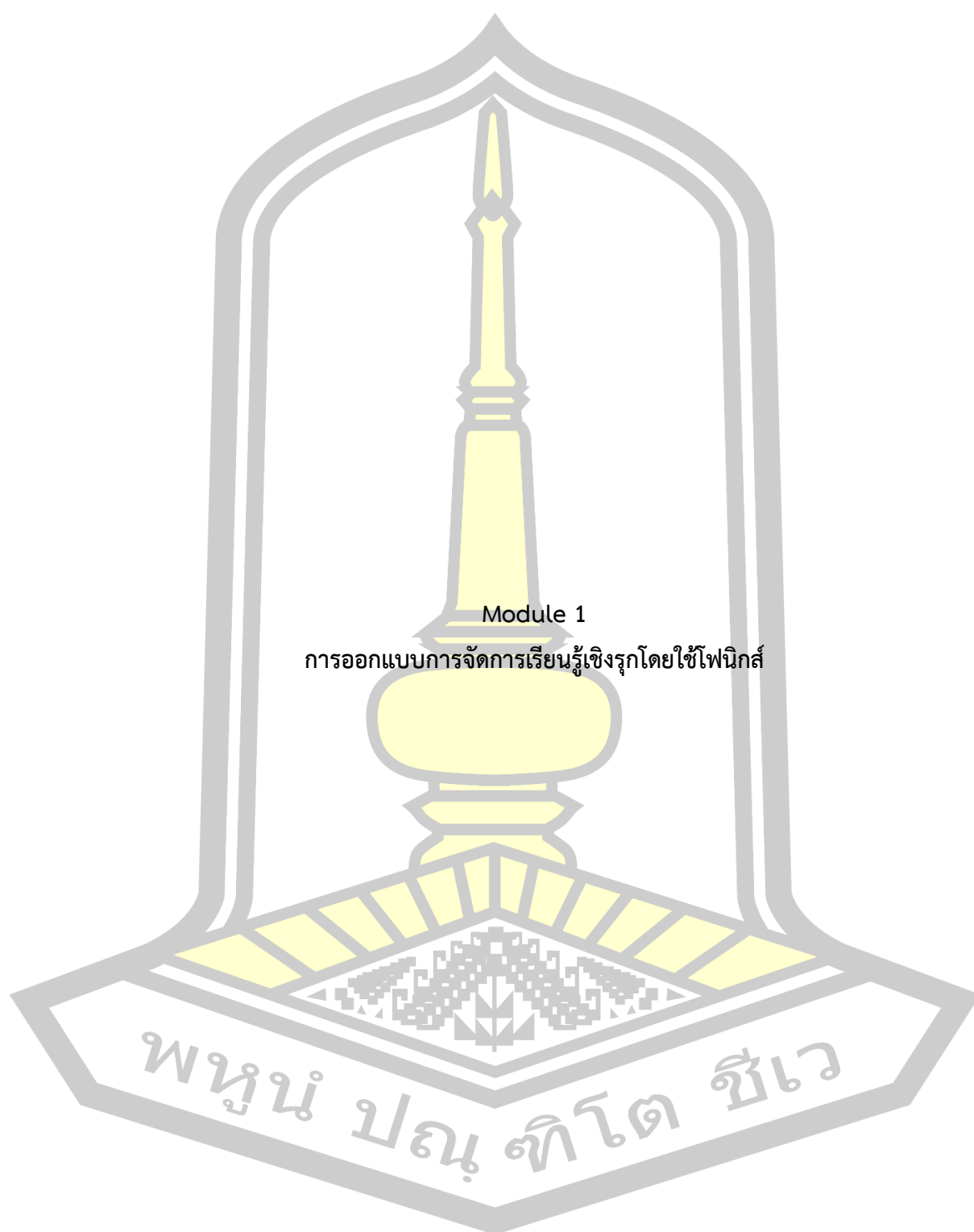
ใบงานที่ 1

(ใช้สำหรับศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง)

ชื่อ.....สังกัด.....

คำชี้แจง ให้ท่านเขียนอธิบายเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้
สื่อการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ ตามความเข้าใจของ
ท่านมาพอสังเขป ก่อนเข้าอบรมตามโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์
ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1





Module1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ (ระยะเวลาพัฒนา 34 ชั่วโมง)

เนื้อหา

Module1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหาสาระ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. การระบุทักษะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน
3. การใช้บริบทของวิชาต่างๆบูรณาการให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
4. การใช้สื่อที่สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
5. การสร้างพื้นฐานความเข้าใจวิธีการสะกดคำ ความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษรให้แก่ผู้เรียน
6. การมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดึงดูด น่าสนใจ

วิธีพัฒนา

1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (4 ชั่วโมง)
2. การฝึกอบรม (8 ชั่วโมง)
3. การบูรณาการแบบสอดแทรกการปฏิบัติงาน (22 ชั่วโมง)

กิจกรรมย่อย

1. เรียนรู้แนวคิดการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์จากการฝึกอบรม โดยวิทยากรและเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
3. นำเสนอการออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการสอดแทรกการปฏิบัติงาน

การประเมินผล ติดตาม และสะท้อนผลการพัฒนา

1. การประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
2. การประเมินผลความรู้ความเข้าใจ ก่อน-หลังการพัฒนา

ภาพประกอบ Module 1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ใบความรู้

Module 1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

Sutherland & Bonwell (1996) การเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การเรียนการสอนที่ผู้เรียนมีอิสระในการเรียน และมีการควบคุมตัวเองอยู่ในระดับสูง ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยลักษณะของกิจกรรมจะครอบคลุม กระบวนการแก้ปัญหา ซึ่งอาจจัดกิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ลักษณะการสอนตรงกันข้ามกับการสอนแบบบรรยาย และประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่กระตุ้น จูงใจผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิด ทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร เกิดความรู้สึกสนุกสนานขณะเรียน เกิดทัศนคติทางบวกในการเรียน เพิ่มขึ้น และเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้เรียนมีกิจกรรมร่วมกันในลักษณะของการร่วม แรงร่วมใจ ได้ทำงานเป็นกลุ่ม โดยมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และนักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งกันและกัน

บุหงา วัฒนะ (2546) การเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้ อย่างมีความหมาย โดยการร่วมมือระหว่างนักเรียนด้วยกัน ในการนี้ผู้สอนต้องลดบทบาทในการสอน และการให้ข้อความรู้แก่ผู้เรียนโดยตรง แต่ไปเพิ่มกระบวนการและกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้นอย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์โดยการพูด การ เขียน หรือการอภิปรายกับเพื่อน ๆ

แพทยศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2559) กล่าวว่า Active learning เป็นแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่มีพื้นฐานจากทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism) ที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทมาก และสำคัญที่สุดในการบวนการจัดการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ การรวบรวมข้อมูลและสรุปความเห็น โดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และน่าสนใจ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของตน และเชื่อมโยงองค์ความรู้ใหม่จากการมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยการจัดการเรียนรู้แบบ Active learning นั้นผู้สอนสามารถเลือกใช้วิธีสอนได้หลากหลายรูปแบบ เช่น Cooperative/Collaborative learning, Discovery learning, Experiential learning, Problem-Based learning, Inquiry-Based learning, Project- Based learning (วิจารณ์ พานิช, 2556; Settle, 2011) ซึ่ง Active learning จะให้ความสำคัญต่อลักษณะของกิจกรรมในกระบวนการเรียนรู้ (Process of Learning) เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำกิจกรรม มีทักษะทั้งในเชิงความคิด และเทคนิควิธีที่จะใช้ปฏิบัติงานและแก้ปัญหาในชีวิตจริง ผู้เรียนสามารถพูดคุยและเขียนสื่อสารในสิ่งที่เรียน วิจารณ์โต้แย้งระหว่างเพื่อน และอาจารย์ผู้สอนได้ ผู้เรียนยังสามารถจัดระบบการคิด และสร้างวินัยต่อกระบวนการแก้ปัญหาสำหรับฝึกชอต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง

และมีชื่อเรียกเป็นภาษาไทยหลายอย่าง เช่น การเรียนรู้เชิงปฏิบัติ การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ และการเรียนรู้เชิงรุก(active learning) โดยการสร้างความรู้ด้วยตนเองนั้นมีทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตัวเอง (Constructivism) ได้แก่

วีก็อตสกี (Vygotsky) เป็นนักจิตวิทยาชาวรัสเซียที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาในสมัยเดียวกับเพียเจต์ (Piaget) ผลงานของเขาเป็นที่ยอมรับกันในประเทศรัสเซีย และเริ่มเผยแพร่สู่ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศต่างๆในยุโรป เมื่อได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษในปี ค.ศ. 1962 โคซูลิน (Kozulin) ได้แปลและปรับปรุงหนังสือของวีก็อตสกีอีกครั้งหนึ่ง เป็นผลทำให้ผู้นิยมนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนอย่างแพร่หลาย (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2541)

ทฤษฎีพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของเพียเจต์และวีก็อตสกีเป็นรากฐานที่สำคัญของทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตัวเอง (Constructivism) เพียเจต์อธิบายว่า พัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของบุคคลมีการปรับตัวผ่านทางกระบวนการซึมซับหรือดูดซึม (assimilation) และกระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา (accommodation) พัฒนาการเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรับและซึมซับข้อมูลหรือประสบการณ์ใหม่เข้าไปสัมพันธ์กับความรู้หรือโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่เดิม หากไม่สามารถสัมพันธ์กันได้ จะไม่เกิดภาวะสมดุลขึ้น (disequilibrium) บุคคลจะพยายามปรับให้อยู่ในสภาวะสมดุล (equilibrium) โดยใช้กระบวนการปรับโครงสร้างทางปัญญา (accommodation) เพียเจต์เชื่อว่า (Piaget, 1972 : 1-12) คนทุกคนจะมีพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาไปตามลำดับขั้น จากการมีปฏิสัมพันธ์และประสบการณ์กับสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับความคิดเชิงตรรกะและคณิตศาสตร์ (logico-mathematical experience) รวมทั้งการถ่ายทอดความรู้ทางสังคม (social transmission) วุฒิภาวะ (maturity) และกระบวนการพัฒนาความสมดุล (equilibrium) ของบุคคลนั้น เขาอธิบายว่า มนุษย์ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมตั้งแต่แรกเกิด ซึ่งนอกจากสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติแล้วยังมีสิ่งแวดล้อมทางสังคมซึ่งก็คือวัฒนธรรมที่แต่ละสังคมสร้างขึ้น ดังนั้นสถาบันสังคมต่างๆเริ่มตั้งแต่สถาบันครอบครัวครอบจะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของแต่ละบุคคล นอกจากนั้น ภาษายังเป็นเครื่องมือสำคัญของการคิดและการพัฒนาเชาว์ปัญญาขั้นสูงพัฒนาการทางภาษาและทางความคิดของเด็กเริ่มต้นด้วยการพัฒนาที่แยกจากกัน แต่เมื่ออายุมากขึ้น พัฒนาการทั้ง 2 ด้านจะเป็นไปร่วมกัน

ความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

Active Learning เป็นการจัดการเรียนรู้บนพื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้ Constructivism (Cooperstein and Kocavar-Weidinger, 2004) ซึ่งเชื่อว่าความรู้เดิมมีความสำคัญต่อการสร้างความรู้ใหม่ของผู้เรียน นักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศได้กล่าวถึงความหมายของคำว่า Active Learning เอาไว้โดยนักการศึกษาของประเทศไทยใช้คำภาษาไทยคำว่า การเรียนเชิงรุก แทน Active

Learning ซึ่งได้นักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้ Lorenzen (2001) ให้ความหมายว่า การเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วม

ในชั้นเรียน นักเรียนจะมีบทบาทในฐานะผู้ฟังและมีการจดบันทึก บทบาทของผู้สอนต้องช่วยให้ผู้เรียนเกิดการค้นพบในระหว่างการทำงานของนักเรียนเพื่อให้เข้าใจในเนื้อหาที่สอน Petty (2004) ให้ความหมายว่า การเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ให้โอกาสผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน

ผู้สอนจะเป็นผู้สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้นอกจากการที่ผู้เรียนจะได้รับความรู้จากการบรรยายเพียงอย่างเดียว ปรีชาญ เดชศรี (2545) ให้ความหมายว่า การเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การจัดการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีกิจกรรมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติทั้งในเชิงทักษะต่าง ๆ เช่น การทดลอง การสำรวจตรวจสอบ และปฏิบัติเพื่อหาวิธีแก้ปัญหา เช่น การคิดแก้ปัญหาวิเคราะห์วิจารณ์ หรือการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เพื่อแทนที่การเรียนการสอนที่ครูบอกเล่าให้นักเรียนฟังด้านเดียว ศักดา ไชกิจปัญญา (2548) ให้ความหมายว่า การเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องหาความหมาย และทำความเข้าใจด้วยตนเองหรือร่วมกันกับเพื่อน เช่น ร่วมสืบค้นหาคำตอบ ร่วมอภิปราย ร่วมนำเสนอ และสรุปความคิดรวบยอดร่วมกัน หรืออีกนัยหนึ่ง คือ การเปลี่ยนผู้เรียนจากการเป็นผู้ฟังเพียงอย่างเดียว (passive) มาเป็นผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรม

การแสวงหาความรู้ที่ผู้สอนกำหนด Meyers and Jones (1993) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างโอกาสในการพูด ฟัง เขียน อ่าน และไตร่ตรองอย่างมีความหมายเกี่ยวกับเนื้อหา แนวคิดประเด็น และการนำเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ไปใช้ให้กับผู้เรียน Bonwell & Eison (1991) กล่าวเกี่ยวกับ Active Learning ว่าเป็นการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงมากกว่าการฟัง

ผู้เรียนจะต้องอ่าน เขียน อธิบายและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งสัมพันธ์กัน 3 ส่วน ได้แก่ ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ Bonwell (2003) กล่าวว่า Active & Learning หมายถึง การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติและสร้างความรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงในระหว่างการเรียนการสอน ส่งผลให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม Prince (2004) กล่าวว่า การเรียนเชิงรุก หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็น ได้ใช้ทักษะการพูด ฟัง อ่านเขียน และไตร่ตรองความคิด Felder and Brent (2009) กล่าวว่า Active Learning หมายถึง กิจกรรมใด ๆ ก็ตามที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่ผู้เรียนทุกคนได้ถูกเรียกให้ทำ

สิ่งต่างๆ นอกเหนือจากการนั่งดู ฟัง และจดบันทึกอย่างเดียว ศิริพร มโนพิเชษฐวัฒนา (2547) กล่าวว่า Active Learning หรือการเรียนรู้แบบกระตือรือร้นเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้มีบทบาทในการรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองอย่างกระปรี้กระเปร่า โดยการลงมือทำสิ่งที่ตนเองกำลังจะกระทำ

จากข้อมูลหรือกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับผ่านทาง การอ่าน พูด ฟัง คิดเขียน อภิปราย แก้ปัญหาและมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม จรรยา ดาสา (2552) กล่าวว่า การเรียนเชิงรุก คือการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนจะได้

การเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้ 1. การเรียนรู้เชิงรุก ส่งเสริมการมีอิสระทางด้านความคิดและการกระทำของผู้เรียน การมีวิจารณ์ญาณ และการคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจะมีโอกาสในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงและมีการใช้วิจารณ์ญาณในการคิดและตัดสินใจในการปฏิบัตินั้น โดยครูเป็นผู้ดูแลให้คำปรึกษาและกระตุ้นซึ่งอาจใช้การถามหรือเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประยุกต์ใช้อุปกรณ์ต่างในการปฏิบัติงานหรือในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์

2. การเรียนรู้เชิงรุก สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มจะนำไปสู่ความสำเร็จในภาพรวม 3. การเรียนรู้เชิงรุก ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียนและทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความสามารถเมื่อผู้เรียนในได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติอย่างกระตือรือร้น ในสภาพ แวดล้อมที่เอื้ออำนวย ผู้เรียนจะมีความทุ่มเทเพื่อบ่มงสู่ความสำเร็จของงานและมีความรับผิดชอบเช่นเดียวกัน ถ้าผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเขาก็จะทุ่มเทมุ่งเรียนรู้ และใช้ความรู้อย่างเต็มความสามารถ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562)

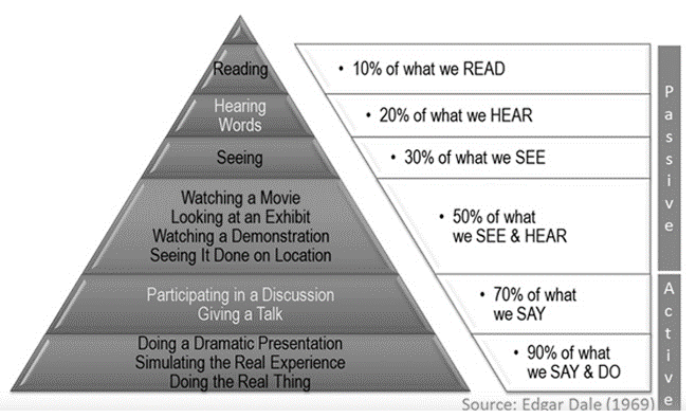
ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ ดังนี้ 1. ส่งเสริมการมีอิสระทางด้านความคิดและการกระทำของผู้เรียนการมีวิจารณ์ญาณ และการคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจะมีโอกาส มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงและมีการใช้วิจารณ์ญาณในการคิดและตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมนั้น มุ่งสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้กำกับทิศทางการเรียนรู้ ค้นหาสไตล์การเรียนรู้ของตนเอง สู่การเป็นผู้รู้คิด รู้ตัดสินใจด้วยตนเอง (Metacognition) เพราะฉะนั้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จึงเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดขั้นสูง (Higher order thinking) ในการมีวิจารณ์ญาณ การวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การประเมิน ตัดสินใจ และการสร้างสรรค์ 2. สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มจะนำไปสู่ความสำเร็จในภาพรวม 3. ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียน และทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความสามารถเมื่อผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น ในสภาพแวดล้อม ที่เอื้ออำนวย ผ่านการใช้กิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้ให้อย่างหลากหลาย ผู้เรียนเลือกเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง เกิดความรับผิดชอบและทุ่มเทเพื่อบ่มงสู่ความสำเร็จ 4. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงบวกทั้งตัวผู้เรียน และตัวครู เป็นการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ผู้เรียนจะมีโอกาสได้เลือกใช้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถที่เป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Different) สอดรับกับแนวคิดพหุปัญญา (Multiple Intelligence) เพื่อแสดงออกถึงตัวตนและศักยภาพของตัวเอง ส่วนครูผู้สอนต้องมีความตระหนัก

สรุปได้ว่า การเรียนรู้เชิงรุก มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ เพราะเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ได้พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม และมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน

รูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก

1. กรวยแห่งการเรียนรู้ (The Cone of Learning)

การเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน หรือการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง เป็นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ หรือการลงมือทำ ซึ่ง “ความรู้” ที่เกิดขึ้นก็เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ จากกระบวนการในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ผู้เรียนมีโอกาส ลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ และการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า การเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (Active Learning) ทำให้ผู้เรียนสามารถรักษาผลการเรียนรู้ให้อยู่คงทนได้มากและนานกว่า กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียน เป็นฝ่ายรับความรู้ (Passive Learning) เพราะกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning สอดคล้องกับการทำงานของสมองที่เกี่ยวข้องกับความจำ โดยสามารถเก็บและจำ สิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ผู้สอน สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ที่ได้ผ่านการ ปฏิบัติจริง จะสามารถเก็บความจำ ในระบบความจำระยะยาว (Long Term Memory) ทำให้ผลการ เรียนรู้ ยังคงอยู่ได้ในปริมาณที่มากกว่าระยะยาวกว่า ซึ่งอธิบายได้ ดังรูป



ที่มา : www.sparkinsight.com

จากภาพจะเห็นได้ว่า กรวยแห่งการเรียนรู้นี้ได้แบ่งเป็น 2 กระบวนการ คือ

1. กระบวนการเรียนรู้แบบตั้งรับ (Passive Learning)

1) การเรียนรู้โดยการอ่าน ท่องจำ ผู้เรียนจะจำได้ในสิ่งที่เรียนเพียง 20%

2) การเรียนรู้โดยการฟังบรรยายเพียงอย่างเดียวโดยที่ผู้เรียนไม่มีโอกาสได้มีส่วนร่วม

ในการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมอื่นในขณะทีครูสอน เมื่อเวลาผ่านไปผู้เรียนจะจำได้เพียง 20% หากในการเรียนการสอนผู้เรียนมีโอกาสได้เห็นภาพประกอบด้วยก็จะทำให้ผลการเรียนรู้คงอยู่ได้เพิ่มขึ้นเป็น

20%

3) การเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียนเพิ่มขึ้น เช่น การให้ดูวีดิทัศน์ การสาธิต จัดนิทรรศการให้ผู้เรียนได้ดู รวมทั้งการนำผู้เรียนไปทัศนศึกษาหรือดูงานก็ทำให้ผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้น เป็น 20%

2. กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

1) ผู้เรียนมีบทบาทในการแสวงหาความรู้และเรียนรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์จนเกิดความรู้ความเข้าใจ นำไปประยุกต์ใช้ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า หรือ สร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ และพัฒนาตนเองเต็มความสามารถ รวมถึงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ได้รับอภิปราย ให้ฝึกทักษะการสื่อสาร ทำให้ผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้นเป็น 70%

2) การนำเสนอผลงานทางการเรียนรู้ในสถานการณ์จำลอง ทั้งมีการฝึกปฏิบัติในสภาพจริง มีการเชื่อมโยงกับสถานการณ์ต่างๆ จะทำให้ผลการเรียนรู้เกิดขึ้นถึง 90%

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ดังนี้ Meyers and Jones (1993) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า ประกอบด้วยปัจจัย 4 ประการ ดังนี้

- 1) การออกแบบการเรียนรู้
- 2) การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติ
- 3) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และ
- 4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

อัมพิกา ภูเดช (2541) ได้กล่าวว่างค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ได้แก่

1. การมีวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ (Appealing Materials)
2. ผู้เรียนมีโอกาสลงมือปฏิบัติ (Opportunities for Manipulation)
3. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกกิจกรรมและกลวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง (Choices for Children)
4. ผู้เรียนได้สื่อสารเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังทำกับผู้อื่น (Language from Children)
5. การได้รับการสนับสนุนกระตุ้นให้ลงมือทำสิ่งที่ท้าทายจากผู้ใหญ่ (Adult Support)

ไพบูลย์ เปานิล (2546) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ไว้ว่า เป็นการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนดึงประสบการณ์เดิมของตนเองออกมาเชื่อมโยงหรืออธิบายปัญหาใหม่ที่พบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือข้อสรุปการกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ครูอาจใช้สื่อแผ่นใส วิดีทัศน์ สถานการณ์จำลอง ตั้งคำถาม หรือสื่อกิจกรรมอื่น ๆ

2. การสร้างองค์ความรู้ หมายถึง โดยการตั้งประเด็นปัญหาหรือคำถามให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ และสร้างสรรค์มวลประสบการณ์ร่วมกัน อาจใช้คำถามหรือสถานการณ์จำลองที่ท้าทายอารมณ์ความรู้สึกของผู้เรียน

3. การนำเสนอความรู้ หมายถึง การหลอมรวมแนวความคิดที่ได้จากการอภิปรายกลุ่ม เข้ากับหลักการทฤษฎีที่ครูจัดเตรียมให้ หรือค้นคว้ามาจากแหล่งความรู้ มาสังเคราะห์ภายในกลุ่ม ผู้เรียนจนเกิดความเชื่อมั่นยอมรับว่าเป็นข้อเท็จจริง เช่น การนำปัญหาโทษภัยจากการสูบบุหรี่ หรือสิ่งเสพติดทุกชนิด ล้วนเกิดโทษภัยกับตนเอง สังคม และประเทศชาติโดยรวมจนผู้เรียนเป็นที่ยอมรับ

4. การประยุกต์ใช้ นำเสนอหรือลงมือปฏิบัติ หมายถึง การนำเสนอนี้ขึ้นต่อกลุ่มในห้องเรียน การนำเสนอต่อสาธารณะในลักษณะป้ายนิเทศ ป้ายโฆษณาหรือการเผยแพร่ทางสื่อมวลชน และหากผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ เช่น การลดและการเลิกสูบบุหรี่สิ่งเสพติด เพราะตระหนักและเชื่อในสิ่งที่พบ ถือว่าเป็นผลการเรียนรู้ที่คุณค่า

ขนิษฐา กาญจนรังสสินท์ (2551) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การคุยและฟัง เมื่อผู้เรียนพูดถึงเรื่องหนึ่ง ไม่ว่าจะเพื่อตอบคำถามผู้สอนหรืออธิบายประเด็นบางอย่างให้เพื่อนฟัง เขาก็ต้องจัดแจงและเสริมแรงสิ่งที่เขาได้เรียนรู้เมื่อเขาฟังเราต้องการให้แน่ใจว่าเป็นการฟังที่มีความหมาย เรื่องที่เขาฟังเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขารู้ในห้องเรียนผู้เรียนต้องมีเวลาเป็นช่วง ๆ ที่จะพ้นจากการนั่งฟังผู้สอนบรรยาย เพื่อดูข้อสงสัยที่ได้ยินและหาความหมายของการฟัง ผู้สอนอาจตั้งคำถามก่อนบรรยายที่กระตุ้นความคิดของผู้เรียนเพียงพอที่จะทำให้ผู้เรียนอยากจะค้นหาคำตอบนั้น

2. การเขียน การเขียนทำให้ผู้เรียนได้ประมวลข่าวสารใหม่ ๆ ในภาษาของตัวเอง วิธีนี้เหมาะสำหรับห้องเรียนใหญ่ ๆ และกับบุคคลที่ต้องการความเป็นอิสระในการเรียนรู้

3. การอ่าน ผู้เรียนเกี่ยวข้องกับการอ่านมาก แต่ไม่ค่อยได้รับการแนะนำให้อย่างมีประสิทธิภาพ แบบฝึกหัดแบบ Active Learning เช่น การตรวจ การสรุป การบันทึกย่อ สามารถช่วยให้ผู้เรียนประมวลสิ่งที่อ่านและช่วยให้เขาพัฒนาความสามารถในการเน้นสาระที่สำคัญ

4. การสะท้อนความคิด โดยทั่วไปเมื่อจบการเรียนรู้ในแต่ละวิชา ผู้เรียนก็จะปิดหนังสือออกจากห้องเรียน ความรู้จางหายไปจากสมองภายในเวลานาน เขาไม่มีเวลาสะท้อน ไม่มีเวลา

เชื่อมโยงสิ่งที่เพิ่งเรียนกับสิ่งที่รู้แล้ว หรือใช้ความรู้ที่ได้รับไปทำอะไรได้บ้าง การให้ผู้เรียนหยุดคิดและบอกให้ผู้อื่นรู้ว่าเรียนแล้วได้อะไรบ้าง ก็จะเป็นความรู้สำหรับคนอื่นด้วย หรือแม้แต่การตอบคำถามประจำวันก็เป็นวิธีที่ง่ายที่สุดเพื่อจะเพิ่มความสามารถในการเก็บกักความรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ได้กำหนดองค์ประกอบของกระบวนการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกไว้ 5 องค์ประกอบดังนี้

1. จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3. มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

4. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และใช้ข้อมูลสะท้อนกลับ เพื่อพัฒนาปรับปรุงการเรียนรู้

เซงเคอร์ กอส และเบิร์นสไตน์ (Shenker; Goss; & Bearstein. 1996) กล่าวถึงลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

1) เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งลดการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ผู้เรียนให้น้อยลง และพัฒนาทักษะให้เกิดกับผู้เรียน

2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนโดยลงมือกระทำมากกว่านั่งฟังเพียงอย่างเดียว

3) ผู้เรียนมีส่วนในกิจกรรม เช่น อ่าน อภิปราย และเขียน

4) เน้นการสำรวจเจตคติและคุณค่าที่มีอยู่ในผู้เรียน

5) ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดระดับสูงในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผล

การนำไปใช้

6) ทั้งผู้เรียนและผู้สอนรับข้อมูลป้อนกลับจากการสะท้อนความคิดได้อย่างรวดเร็ว

ซิลเบอร์แมน (Silberman. 1996) กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ดังนี้

1) มีปฏิสัมพันธ์ ผู้เรียนมีการพูดคุยกับเพื่อนร่วมชั้นและยังเป็นการสร้างการร่วมมือกัน และการมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

2) มีการเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ของผู้เรียน

3) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน

บุหงา วัฒนะ (2546 : 33) ได้อธิบายว่า การที่จะตัดสินว่าเป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้ ก็ต่อเมื่อ

1) มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

2) มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้เรียนด้วยกัน

- 3) บรรลุผลสำเร็จทางด้านวิชาการ
- 4) เกิดทักษะการคิดสื่อสารระหว่างกัน
- 5) มีการพัฒนาทักษะกระบวนการการคิดไปสู่ในระดับที่สูงขึ้น
- 6) เกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียนและเกิดแรงจูงใจต่อการเรียนรู้

ศักดา ไชยกิจญโญ (2548: 12) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก ประกอบไปด้วย ลักษณะต่อไปนี้ 1) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 3) ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง คือ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผล 4) ผู้เรียนมีทัศนคติอยากเรียนรู้ เช่น กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม

Meyers and Jones (1993) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า ประกอบด้วยปัจจัย 4 ประการ ดังนี้ 1) การออกแบบการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและการลงมือปฏิบัติ 3) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และ 4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

Hammond and Baratz Snowden (2005) ได้กำหนดองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้ 1. เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน 2. วางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม 3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติร่วมกับผู้อื่น 4. เตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนรู้ 5. การประเมินการเรียนรู้

Stacy Zeiger (2015) ได้กำหนดองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้ 1. ออกแบบการเรียนการสอน 2. ใช้วิธีการสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ 3. การใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อในการสอน 4. ประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กำหนดองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้ 1. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2. การออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ 3. จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4. การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ 5. การวัดประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ชนกานต์ สุวรรณทรัพย์(2555) ได้กำหนดองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้ 1. ออกแบบการสอน ทั้งเนื้อหา และวิธีการ 2. จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลุกเร้าใจ 3. การจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4. เลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสม 5. สังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

อภิรักษ์ สิริรัตนจิตต์ (2560) ได้กำหนดองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ 1. วิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและออกแบบการเรียนรู้ 2. จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. มีความสามารถในการใช้ สื่อ เทคโนโลยี 4. การประเมินผลการเรียนการสอน 5. การวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้

ประเด็นของนักวิชาการ นักการศึกษาที่กล่าวถึงองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูมาจัดได้ 4 กลุ่มหลัก และองค์ประกอบที่มีความใกล้เคียงที่นำมาผนวกรวม ได้แก่

- 1) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน วางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมการสร้างและพัฒนาหลักสูตร วิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียน การออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ
- 2) การจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและลงมือปฏิบัติ ใช้วิธีสอนที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกฝังใจ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 3) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีประกอบด้วย เตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้
- 4) การวัดประเมินผลการเรียนรู้ ประกอบด้วย สังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ประเมินผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ



ใบกิจกรรมที่ 1 (ใช้สำหรับการฝึกอบรม)

Module 1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ชื่อ.....สังกัด.....

คำชี้แจง

1. ให้ผู้เข้าร่วมพัฒนาแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 5-6 คน ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ (แผนการจัดการเรียนรู้)
2. ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์โดยใช้กระบวนการกลุ่มและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
3. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงาน

กิจกรรม

1. ให้ท่านกำหนดจุดมุ่งหมายและโครงสร้างเนื้อหาสาระ การจัดการเรียนรู้แบบโฟนิกส์ตามความเข้าใจ

.....

.....

.....

2. ให้ท่านออกแบบวิธีการ/ขั้นตอนจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เหมาะสมกับบริบทของท่าน

.....

.....

.....

3. ให้ท่านออกแบบการใช้สื่อวัตกรรมประกอบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

.....

.....

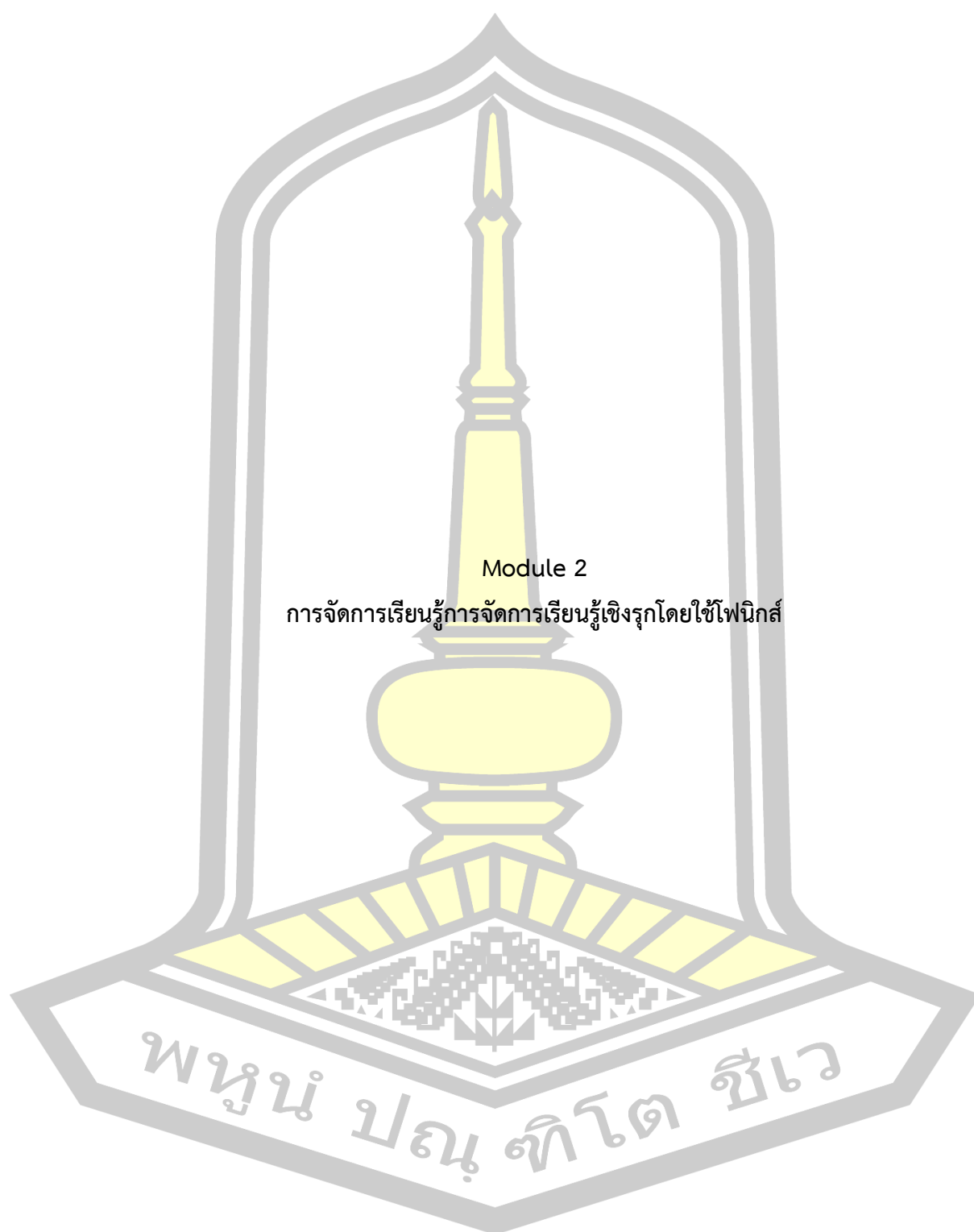
.....

4. ให้ท่านออกแบบการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

.....

.....

.....



Module2 การจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ (ระยะเวลาพัฒนา 24 ชั่วโมง)

เนื้อหา

Module2 การจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

1. การวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลเพื่อแบ่งกลุ่มผู้เรียนก่อนจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
2. การกำหนดจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ชัดเจน
3. การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน
4. การให้ผู้เรียนได้มีการโต้ตอบฝึก ย้ำ ซ้ำ ทวน การอ่านสะกดคำตามหลัก 6 steps phonics
5. การสร้างบรรยากาศและการใช้สื่อจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน
6. การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปพัฒนาต่อยอด

วิธีพัฒนา

1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (4 ชั่วโมง)
2. การฝึกอบรม (8 ชั่วโมง)
3. การบูรณาการแบบสอดแทรกการปฏิบัติงาน (12 ชั่วโมง)

กิจกรรมย่อย

1. เรียนรู้แนวคิดจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์จากการฝึกอบรมโดยวิทยากรและเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. ทดลองจัดกิจกรรมจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
3. การจัดกิจกรรมจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
4. นำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการสอดแทรกการปฏิบัติงาน

การประเมินผล ติดตาม และสะท้อนผลการพัฒนา

1. การประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
2. การประเมินผลความรู้ความเข้าใจ ก่อน-หลัง การพัฒนา

ภาพประกอบ Module2 การจัดการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ใบความรู้ Module2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ Phonics

การสอนแบบโฟนิกส์ เป็นวิธีการสอนโดยใช้การออกเสียงเป็นตัวกำหนดและให้ความสำคัญกับเสียงของตัวอักษรและการสะกดคำ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในกระบวนการสอนอ่านเบื้องต้น ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงความหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ไว้ ดังนี้

หน่วยงานด้านการศึกษารัฐฟลอริดา อธิบายเกี่ยวกับโฟนิกส์ว่า โฟนิกส์เป็นหลักการทางภาษาอังกฤษอย่างหนึ่ง que แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรและเสียงของตัวอักษรนั้น ๆ ผู้เรียนจะเรียนรู้ที่จะอ่านคำโดยการจำเสียง และรูปร่างของตัวอักษรนั้น ๆ เสียงและรูปร่างของตัวพยัญชนะและสระที่ประกอบกันขึ้นเป็นคำจึงเป็นสิ่งสำคัญ (Florida Department of Education. 1994 : 4)

โฟนิกส์ เป็นระบบเสียงของตัวอักษรในภาษาซึ่งแต่ละตัวมีเสียงเฉพาะของตัวเอง การอ่านออกเสียงผู้เรียนจะต้องศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเสียง และรูปร่างของตัวอักษรนั้น ๆ การออกเสียงมีกฎเกณฑ์ทางภาษาบ่งบอกชัดเจนว่าตัวอักษรแต่ละตัวจะมีเสียงใด และเมื่อสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนไป ตัวอักษรนั้น ๆ จะมีเสียงใด (UK. Department of Education. 2004 : Online)

Brahmanand, 2008 กล่าวว่า โฟนิกส์ คือการเข้าใจเสียงที่ใช้ในแต่ละภาษา และถ่ายโยงเสียงสู่ตัวอักษร เพื่อให้สามารถอ่านได้อย่างคล่องแคล่ว ผู้เรียนต้องฝึกฝนถ่ายโยงจากตัวอักษรสู่เสียง และเสียงสู่ตัวอักษรจนใช้ได้อย่างอัตโนมัติ

โฟนิกส์เป็นการประยุกต์ใช้ศาสตร์ หรือสาขาวิชาที่ว่าด้วยการศึกษาระบบชาติของการออกเสียง และการเปล่งเสียงพูด อย่างเฉพาะเจาะจง และยังเป็นวิธีการสอนให้เกิดการอ่านและการเขียน จากการประยุกต์และปรับใช้ศาสตร์อย่างง่าย โดยที่ไม่จำเป็นต้องมีความเข้าใจในสัญลักษณ์ ทางภาษาศาสตร์ที่ซับซ้อน ตลอดจนเป็นวิธีการสอนเพื่อให้เกิดการอ่านและการสะกด ซึ่งเน้นความ เข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์และเสียงตั้งแต่เริ่มต้น เป็นแนวทางการสอนที่เน้นถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษร และเสียงของตัวอักษรอย่างมีระบบแบบแผนตลอดจนเรียนรู้ที่จะเชื่อมโยง เสียงระหว่างตัวอักษรหลายตัวเข้าด้วยกันเพื่อออกเสียงเป็นคำศัพท์ ทั้งนี้ยังเป็นการสอนให้เข้าใจถึง ความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรและเสียงของตัวอักษรอย่างชัดเจน มีลำดับขั้นตอนและเป็นระบบในอีกแง่หนึ่งคือการสอนความสัมพันธ์ของเสียงและสัญลักษณ์ระหว่างภาษาพูดและภาษาเขียน (Rose, 2007)

เจมส์ และแพทริเซีย (James and Patricia. 1967 : 75) กล่าวว่า การสอนแบบโฟนิกส์ เป็นการประยุกต์วิชาที่ว่าด้วยเสียงของภาษา (Phonetics) เพื่อใช้ในการสอนการอ่าน

ฮัฟส์ (Hughes. 1972 : 2) ได้กล่าวว่า การสอนแบบโฟนิกส์นั้นเป็นการสอนการอ่านที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความสัมพันธ์ของเสียงและตัวอักษร เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างตัวอักษรต่าง ๆ และเสียงอ่านที่เกิดจากตัวอักษรนั้น ๆ

เจนนูซี (Jannuzi. 1997 : 186) กล่าวว่า วิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบโฟนิกส์ (Phonics Instruction) เป็นแนวทางหนึ่งในการสอนการอ่านและการสะกดคำโดยเน้นความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและสัญลักษณ์ของเสียง มักใช้ในการสอนระดับเบื้องต้นหรือระดับประถมศึกษา

เรย์เนอร์ และคณะ (Rayner and et al. 2002 : 86) ให้ความหมายของการสอนแบบโฟนิกส์ว่า เป็นรูปแบบการเรียนภาษาโดยการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรและเสียงที่มีหน่วยเสียงย่อยต่าง ๆ ผู้เรียนได้รับการสอนให้เรียนรู้การใช้ความรู้เกี่ยวกับเสียงของพยัญชนะและสระเหล่านี้ เพื่ออ่านออกเสียงต่าง ๆ

สปาลฟอร์ด และกรอสเซอร์ (Spafford and Grosser. 2005 : 104) กล่าวว่า โฟนิกส์ คือ การสอนให้ผู้อ่านเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างรูปกับเสียง เพื่อนำความเชื่อมโยงนั้นไปใช้ในการอ่าน ถอดรหัส และการสะกดคำ

เอล เดเรจ (Eldrege. 2005 : 42 - 43) กล่าวว่า โฟนิกส์ เป็นยุทธวิธีหนึ่งที่เด็กใช้ในการสังเกตแยกแยะคำ (Word Identification) ด้วยการอาศัยวิธีการออกเสียง ซึ่งเด็กต้องมีความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษร ความสามารถในการแบ่งแยกหน่วยเสียงและความสามารถในการประสมหน่วยเสียงเพื่อออกเสียงเป็นคำ

นำทิพย์ ขจรบุญ (2553 : 9) กล่าวว่า โฟนิกส์เป็นเรื่องของเสียง เพราะคำว่า Phonics มาจากคำว่า Phone ที่แปลว่า เสียงแต่ในที่นี้ โฟนิกส์ หมายถึง เสียงในภาษาซึ่งเน้นเสียงของพยัญชนะและสระ โดยแต่ละตัวจะมีเสียงเฉพาะที่ผู้เรียนจะต้องแปลงเสียงพยัญชนะและสระให้ถูกต้อง

จากคำจำกัดความของการสอนแบบโฟนิกส์สรุปได้ว่า การสอนแบบโฟนิกส์เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้นักเรียนออกเสียงความสัมพันธ์ของตัวอักษรและเสียงของตัวอักษร ซึ่งมีหน่วยเสียงที่สัมพันธ์กัน การสะกดพยัญชนะและสระ นำมาผสมเป็นคำศัพท์ที่มีพยัญชนะต้นและตัวสะกดต่างกัน แต่มีสระเหมือนกัน

ประเภทของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ Phonics

Harris and Hodges (1995) กล่าวว่าวิธีการสอนแบบโฟนิกส์สามารถแบ่งออกเป็น 11 ประเภท ได้แก่

1. การออกเสียงตามอักษร (letters phonics) เป็นการสอนโดยเน้นออกเสียงของอักษรแต่ละตัวเป็นหลัก

2. การสอนออกเสียงเป็นคำ (whole-word phonics) เป็นการสอนอ่านเป็นคำ โดยไม่แยกเสียงของตัวอักษรในคำ

3. การออกเสียงควบกล้ำ (cluster phonics) เป็นการสอนเสียงที่เน้นเสียงควบกล้ำของตัวอักษร

4. การวิเคราะห์การออกเสียง (analytic phonics) เป็นการสอนวิเคราะห์เสียงของตัวอักษรแต่ละตัว ซึ่งเป็นการอ่านออกเสียงส่วนประกอบของคำ

5. การสังเคราะห์การออกเสียง (synthetic phonics) เป็นการสอนอ่านที่ฝึกให้นักเรียนเรียนรู้เสียงของตัวอักษร การผสมตัวอักษรหรือเรียกว่าการสะกดคำ

6. การออกเสียงแบบอุปนัย (inductive phonics) เป็นการสอนโดยเริ่มจากการยกตัวอย่างจากส่วนย่อย ๆ เป็นสิ่งแรก หลังจากนั้นจึงให้ผู้เรียนสรุปออกมาเป็นกฎ ซึ่งเป็นการเรียนจากส่วนย่อยไปหาส่วนรวม โดยเริ่มจากการสอนอ่านสะกดคำ ก่อนแล้วจึงมาสอนอ่านคำ ในภายหลัง

7. การออกเสียงแบบนิรนัย (deductive phonics) เป็นการสอนกฎหรือข้อมูลเกี่ยวกับภาษาให้แก่ผู้เรียนเป็นสิ่งแรก หลังจากนั้นจึงยกตัวอย่างเสียงจากคำนั้น ๆ เป็นการเรียนจากส่วนรวมไปหาส่วนย่อย โดยเริ่มสอนจากคำก่อนแล้วจึงมาสอนสะกดคำในภายหลัง

8. การออกเสียงโดยนัย (implicit phonics) เป็นการสอนคำเพิ่มเติมจากคำที่กล่าวออกมาแล้วโดยใช้การตีความหมายจากถ้อยคำ

9. การออกเสียงที่ชัดเจน (explicit phonics) เป็นการสอนกระบวนการออกเสียงที่ฝึกให้ผู้เรียนออกเสียงได้ชัดเจนและถูกต้อง

10. การออกเสียงที่แท้จริง (intrinsic phonics) เป็นวิธีการฝึกออกเสียงจากหน่วยเสียงอย่างเป็นระบบ

11. การออกเสียงเพิ่มเติม (extrinsic phonics) โดยการใช้การสอนออกเสียงเป็นเครื่องมือช่วยในการเรียนรู้เพิ่มเติมมากกว่าการเป็นส่วนหนึ่งในการสอนอ่าน มีการแยกแบบฝึกหัดมาใช้ในการสอนซึ่งเป็นช่วงเวลาเพิ่มเติม

Vacca et al., (2003) กล่าวว่า วิธีการสอนแบบโฟนิกส์มีขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์การออกเสียง (analytic phonics) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้และวิเคราะห์เสียงของตัวอักษรแต่ละตัวนำไปสู่การวิเคราะห์เสียงของตัวอักษรในคำแต่ละคำอย่างมีระบบ เช่น ตัวอักษร b ในคำ ว่า bat อ่านออกเสียง /b/ เป็นการสอนที่เน้นการฝึกจากแบบฝึกหัดในหนังสือแบบเรียน

2. การเทียบเคียงในการออกเสียง (analogic phonics instruction) เป็นการสอนที่ต่อยอดมาจากการสอนวิเคราะห์การออกเสียง โดยผู้เรียนจะวิเคราะห์ส่วนประกอบของคำ และ

เทียบเคียงการออกเสียงกับคำ ที่รู้แล้ว เช่น cat, rat, hat มี /a/ และ /t/ เป็นหน่วยเสียงที่เหมือนกัน วิธีการนี้มักใช้ในการอ่านคำ ใหม่ที่ไม่รู้จักและเป็นวิธีช่วยในการสะกดคำ

3. การสังเคราะห์การออกเสียง (synthetic phonics) เป็นการสอนโดยเริ่มจากการสอนเสียงของตัวอักษรแต่ละตัว หลังจากนั้นจึงสอนการผสมเสียงกับตัวอักษรเพื่อให้ผู้อ่านสามารถอ่านออกเสียงได้จุดมุ่งหมายของการสอนแบบนี้ คือ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเสียงของตัวอักษรแต่ละตัวและผสมเสียงจนสามารถที่จะออกเสียงคำนั้น ๆ ได้ด้วยตนเอง

4. การอ่านแบบร่วมสมัย (contemporary phonics) เป็นการสอนอ่านโดยการนำเอาวิธีการวิเคราะห์การออกเสียงและวิธีการสังเคราะห์การออกเสียงมารวมกันและฝึกให้นักเรียนประยุกต์ใช้ตามระดับความสามารถของตน เน้นให้นักเรียนได้อ่านเนื้อหาที่หลากหลาย เช่น บทกลอน เรื่องเล่า เป็นต้น ทั้งนี้การสอนอ่านออกเสียงจะใช้เวลาไม่เกินร้อยละ 25 ของเวลาในการสอนทั้งหมด เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสในการฝึกฝน ประสบการณ์อ่านจริงกับบทอ่านที่มีความหลากหลาย ทำให้นักเรียนมีความสุขในการอ่านมากยิ่งขึ้น

ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ Phonics

Gray (1965) กล่าวว่าวิธีการสอนแบบวิธีโฟนิกส์มีข้อดีคือ การใช้ เสียงของตัวอักษรเป็นเครื่องช่วยให้รู้จักคำ ซึ่งเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าเป็นวิธีที่ช่วยให้ออกเสียงคำต่าง ๆ ได้นอกจากนี้ยังเป็นวิธีตามหลักตรรกวิทยาในการสอนอ่านคำที่ออกเสียงเหมือนกัน ถ้าเปลี่ยนเป็นพยัญชนะอื่นมาประสมก็จะออกเสียงเดียวกัน เป็นวิธีสอนที่จัดลำดับความยากง่ายและมีความสมบูรณ์ในตัว โดยคำนึงถึงส่วนเบื้องต้นของเสียงและการนำไปใช้

Anderson and Dearborn (1952) กล่าวว่า วิธีนี้ได้พัฒนาความสามารถในการอ่านตัวอักษรของคำใหม่ ๆ และออกเสียงโดยผสมเสียงต่าง ๆ เหล่านั้น ดังนั้นถ้าผู้เรียนออกเสียงของตัวอักษรได้ถูกต้องจะสามารถประสมคำได้และสามารถอ่านคำได้

Fitzgerald (1967) กล่าวว่าทักษะการฟังควรได้รับการสอนและฝึกฝนในระยะแรก เพื่อช่วยในการจำการยกตัวอย่างคำศัพท์ที่มีความหมายเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุด การสอนเสียงที่ประกอบอยู่ในรูปคำต้องเริ่มต้นมาจากเสียงพยัญชนะต้น เสียงสระ และเสียงพยัญชนะท้าย การแทนที่ตัวอักษรของเสียงพยัญชนะต้นในคำเป็นกิจกรรมที่ส่งผลดี

Jones & Deterding (2007) กล่าวว่า การสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics Instruction) จึงเป็นตัวเลือกที่สำคัญที่จะนำมาพัฒนาการออกเสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิธีการสอนแบบโฟนิกส์นั้นจะเน้นย้ำให้ผู้เรียนออกเสียงได้ตามหลักการออกเสียง ยกตัวอย่างเช่น cat ประกอบด้วยตัวอักษร 3 ตัว [c] [a] [t] ซึ่งการสอนแบบโฟนิกส์จะช่วยให้ผู้เรียนอ่านตัวอักษรในลักษณะ /k/ /æ/ /t/ ผู้เรียนก็จะสามารถจำเสียงที่ปรากฏสอดคล้องกับตัวอักษรและจำความหมายของคำศัพท์ได้

ABC Reading Eggs (2017) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อผู้เรียนพยายามจำแนกเสียงที่ได้ยิน หรือพยายามออกเสียงให้ตรงกับเสียงที่ได้ยิน ผู้เรียนจะกระตุ้นตัวเองด้วยความท้าทายในการเรียนรู้ ซึ่งเปรียบเสมือนการเล่นเกมทำให้ผู้เรียนมีความสนุกสนานในการเรียนและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

Stephen Krashen (2004) กล่าวว่าประโยชน์ ของการอ่านออกเสียงคือการพัฒนาความสามารถในการอ่านและการเขียน เด็กๆ ที่ฟังการอภิปรายได้อ่านมากขึ้น และแสดงให้เห็นว่าได้รับคำศัพท์ และมีความเข้าใจ

Friedberg and Strong ได้กล่าวว่านักเรียนจะมีการเชื่อมโยงทางงานเขียน และเริ่มเข้าใจการอ้างอิงทางงานเขียน สร้างสรรค์จินตนาการของพวกเขา และพัฒนาความคิดเชิงวิเคราะห์ได้

Dallmann (1978) ได้กล่าวถึงคุณค่าของการอ่านออกเสียงไว้ว่าในบางครั้งการเน้นเสียงของคำมีมากจนเกินไปจากนักภาษาศาสตร์ และนักการศึกษาหลายคน ซึ่งเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลในการสอนการอ่านออกเสียงมากกว่าการเขียนเพื่อการสื่อสารเป็นอย่างยิ่ง ความสำคัญในการอ่านออกเสียงทำให้เด็กได้พัฒนาอารมณ์ และการเข้าสังคม ความสมบูรณ์ของการประเมินคุณค่าในงานเขียนสามารถเกิดขึ้นขณะที่เด็กอ่านออกเสียง การอ่านออกเสียงยังช่วยให้เด็กได้พัฒนาความเชื่อมั่น และความมั่นใจในตนเองด้วย

ดังที่มิ้นท์การศึกษาได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านออกเสียงไว้หลายท่าน สามารถสรุปได้ว่า การอ่านออกเสียงนั้นเป็นการพัฒนาความสามารถในการอ่าน และการเขียน เด็กจะมีองค์ความรู้ คำศัพท์ และมีความเข้าใจในการอ่านมากขึ้น อีกทั้งยังสามารถการเชื่อมโยงเขียน และเริ่มเข้าใจการอ้างอิงทางงานเขียน สร้างสรรค์จินตนาการ และพัฒนาความคิดเชิงวิเคราะห์ได้ รวมไปถึงเกิดการพัฒนาอารมณ์และการเข้าสังคม และการอ่านออกเสียงยังช่วยให้เด็กได้พัฒนาความเชื่อมั่นและความมั่นใจในตนเองด้วย

การใช้และวิธีการสอนโฟนิกส์

Jolly Phonics ของ ซู ลอยด์ จอลลี โฟนิคส์ เป็นชุดการสอนที่เน้นการสอนอ่านควบคู่ไปกับการสอนเขียนและการสะกดคำโดยใช้ความรู้ทางด้านสัทศาสตร์ในการออกเสียงคำเป็นพื้นฐานในการสอน ซึ่งวิธีการสอนนี้คิดค้นขึ้นในปี 2520 โดยซูลอยด์ ครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาในประเทศอังกฤษ วิธีการสอนแบบจอลลี โฟนิคส์ได้นำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาการสอนแบบดั้งเดิม คือ การสอนแบบมหภาษา (whole language approach) ซึ่งเน้นการสอนให้ผู้เรียนใช้ความรู้และทักษะต่าง ๆ ควบคู่กันเพื่อที่จะช่วยทำความเข้าใจในการอ่าน เช่น ความรู้ด้านไวยากรณ์ บริบทของสถานการณ์ หรือประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน เป็นต้น ซูลอยด์ ค้นพบว่าการสอนแบบมหภาษาไม่สามารถที่จะช่วยให้นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการการอ่านและการเขียนที่ดีได้ ดังนั้น ซู ลอยด์ จึงได้ทำการทดลองวิจัยการสอนโดยประยุกต์ใช้การสอนการออกเสียงทางสัทศาสตร์เข้ามาช่วย

ในการสอนอ่าน โดยที่นักเรียนจะได้เรียนรู้การออกเสียงและการผสมเสียงตัวอักษรในการอ่านคำ รวมถึงการเรียนรู้การวิเคราะห์เสียงเพื่อเชื่อมโยงไปถึงตัวอักษรของเสียงที่อยู่ในคำได้ หลังจากการทำวิจัยในชั้นเรียนมาเป็นเวลาหลายปี ซู ลอยด์ จึงได้รวบรวมวิธีการสอนดังกล่าวเพื่อตีพิมพ์เป็นคู่มือการสอน จอห์น โฟนิคส์ (The Phonics Handbook) เป็นครั้งแรกในปี 2553 ซึ่งในปัจจุบันการสอนแบบจอห์น โฟนิคส์ นี้ได้รับความนิยมทั้งในสหราชอาณาจักร และในประเทศอื่น ๆ อีกมากมาย เช่น แคนาดา นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย และเกาหลีใต้ จอห์น โฟนิคส์ เป็นการสอนการออกเสียงภาษาอังกฤษทั้งหมด 42 เสียง โดยไม่ได้เรียงลำดับตามตัวอักษร การแบ่งการออกเสียงจะแบ่งเป็น 7 กลุ่ม กลุ่มละ 6 เสียง ทั้งนี้การจัดกลุ่มการสอนของแต่ละเสียงจะเริ่มจาก กลุ่มเสียงที่สามารถนำมาสร้างเป็นคำได้ง่าย เช่น /s/, เสียง /a/ และเสียง /t/ นอกจากนี้เสียงที่มีการออกเสียงคล้ายกัน จะถูกจัดให้อยู่คนละกลุ่มกัน เช่น เสียง /b/ และเสียง /d/ เป็นต้น ทั้งนี้การสอนการอ่านออกเสียงได้ถูกจัดเป็นกลุ่มการสอนตามลำดับดังนี้

1. s, a, t, i, p, n
2. ck, e, h, r, m, d
3. g, o, u, l, f, b
4. ai, j, oa, ie, ee, or
5. z, w, ng, v, little oo, long oo
6. y, x, ch, sh, voiced th, unvoiced th
7. qu, ou, oi, ue, er, ar

นอกจากการสอนการออกเสียงที่เป็นระบบโดยการจัดกลุ่มการออกเสียงตามความยากง่าย และความสัมพันธ์กันของเสียงแล้ว จอห์น โฟนิคส์ ยังเป็นรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ผู้เรียนจะเริ่มเรียนรู้การออกเสียงโดยใช้เวลาทั้งหมด 8 สัปดาห์ ในการสอนเสียงทั้งหมด ซึ่งโดยระหว่างที่เรียนเสียงของตัวอักษร นักเรียนจะได้เรียนรู้การผสมเสียงเป็นคำอย่างง่าย การวิเคราะห์เสียงของตัวอักษร เช่น คำว่า we และ the หลังจากทีนักเรียนเรียนพื้นฐานการออกเสียงเบื้องต้นนี้แล้ว นักเรียนจะได้เรียนเสียงของสระที่มีเสียงเดียวกันแต่เขียนรูปสระต่างกัน เช่น เสียง long o มีรูปสระที่สามารถออกเสียงนี้ได้ 3 รูป คือ ao, o-e และ ow และนักเรียนจะได้เรียนรู้เสียงที่มีลักษณะพิเศษที่ไม่ตรงกับรูปตัวอักษร ที่มีความยากขึ้น เช่น คำว่า because และ other นอกจากนี้ นักเรียนยังได้พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน โดยการเริ่มอ่านและเขียนประโยคที่เป็นเรื่องราวเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ในการสอนจะมีการใช้ท่าทางประกอบการออกเสียง และเรื่องราว รวมถึงการใช้รูปภาพประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียน และให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการเคลื่อนไหว (Kinesthetic) การฟัง (Auditory) การมองเห็น (Visual) และการพูด (Speech) ควบคู่กันไป วิธีการสอนนี้ ตั้งอยู่บนพื้นฐานการรับรู้แบบหลายทาง ซึ่งเชื่อว่าแต่ละบุคคลมีวิธีการ ความถนัดและความสามารถในการ

เรียนรู้ที่ต่างกันไป ดังนั้นการเรียนการสอนที่ใช้ความสนุกสนาน ควบคู่ไปกับการให้ผู้เรียนใช้ประสาทสัมผัสที่หลากหลายและสอดคล้องกับบุคลิกการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล จะทำให้ผู้เรียนสามารถที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จอลลี โพนิกส์ (Wernham & Lloyd, 2010) เป็นแผนการสอนจำนวน 7 แผน แต่ละแผนใช้เวลา 3 คาบ คาบละ 60 นาที ซึ่งมีขั้นตอนการสอนอยู่ 6 ขั้นตอน คือ

- 1) ขั้นนำ เข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นตอนที่ปรับและเตรียมผู้เรียนให้พร้อม ที่จะเรียน โดยใช้กิจกรรมที่สนุกสนานและสร้างความสนใจของผู้เรียน เช่น กิจกรรมเกม เพลง เป็นต้น
 - 2) ขั้นการเรียนรู้เสียงของตัวอักษร การเรียนรู้เสียงของตัวอักษรทั้ง 42 เสียง ซึ่งจำแนกเสียงออกเป็น 7 กลุ่ม ซึ่งผู้เรียนจะได้เรียนเสียงแต่ละเสียงโดยเริ่มจากกลุ่มที่ 1 จนถึง กลุ่มที่ 7 ตามลำดับ ขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เสียงอักษรภาษาอังกฤษเสียงใหม่โดยผ่านข้อความสั้น ๆ ที่จะมีเสียงที่นักเรียนได้เรียนแฝงอยู่ด้วย
 - 3) ขั้นการเรียนรู้การเขียนตัวอักษรในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการเขียนตัวอักษรที่นักเรียนได้ฝึกออกเสียงไปนั้นว่ามีวิธีเขียนอย่างไร โดยที่ครูจะเขียนให้นักเรียนดูบนกระดานรวมทั้งทำลูกศรเพื่อแสดงทิศทางในการเขียนตัวอักษรนั้นๆ
 - 4) ขั้นการเรียนรู้การผสมเสียงตัวอักษรและเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้และฝึกเกี่ยวกับการผสมแต่ละเสียงให้ไปสู่การออกเสียงคำ ซึ่งถ้าผู้เรียนสามารถออกเสียงได้แล้วนั้น ผู้สอนก็จะนำเสนอเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์โดยใช้บัตรภาพแล้วให้นักเรียนได้ฝึกจับคู่คำศัพท์กับภาพ
 - 5) ขั้นการแยกแยะและแบ่งเสียงในคำ ในขั้นนี้ผู้สอนจะให้นักเรียนได้ทบทวนเสียงที่ได้เรียนไปแล้วว่า นักเรียนสามารถจำ เสียงดังกล่าวได้หรือไม่โดยการที่ผู้สอนจะพูดเสียงที่ผู้เรียนได้เรียนไปนั้น แล้วให้นักเรียนเขียนตัวอักษรที่ตรงกับที่ผู้สอนได้พูดลงในสมุด
 - 6) ขั้นการเรียนรู้เสียงที่มีลักษณะพิเศษในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้เรียนเกี่ยวกับคำศัพท์ที่มีการออกเสียงไม่เป็นไปตามหลักการสอนของโพนิกส์ แต่เป็นคำที่พบเห็นบ่อย ได้แก่ the, he, she, me, we, be, I, was, to, do, are, all ซึ่งผู้เรียนจะได้ฝึกทั้งการออกเสียงและการเขียนคำศัพท์เหล่านี้
- ในส่วนของคำ ศัพท์ที่ใช้ในการสอนในครั้งนี้เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหารและ เครื่องดื่ม อาทิ

แผนที่ 1 sit, nap, ant, tin, pan

แผนที่ 2 cat, hen, pet, hat, man

แผนที่ 3 sun, cup, dug, leg, bag

แผนที่ 4 goat, rain, tail, snail, fork

แผนที่ 5 van, zoo, moon, book

แผนที่ 6 box, six, yes, sheep, fish

แผนที่ 7 squid, cloud, mouth, shout

กลุ่มของเสียงที่นำ มาจาก Jolly Phonics มีดังนี้

แผนที่ 1 /s/, /a/, /t/, /i/, /p/, /n/

แผนที่ 2 /c/, /k/, /e/, /h/, /r/, /m/, /d/

แผนที่ 3 /g/, /o/, /u/, /l/, /f/, /b/

แผนที่ 4 /ai/, /j/, /oa/, /ie/, /ee/, /or/

แผนที่ 5 /z/, /w/, /ng/, /v/, /oo/

แผนที่ 6 /y/, /x/, /ch/, /sh/, /th/

แผนที่ 7 /qu/, /ou/, /oi/, /ue/, /er/, /ar/

กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์

สาเกต ทองเที่ยง (2557) ได้กล่าวถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบโฟนิกส์ที่ทดลองใช้สำหรับนักเรียนประถมศึกษา เป็นการจัดการเรียนการสอนโฟนิกส์แบบสร้างคำ (Synthetic Phonics) ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การรับรู้หน่วยเสียง (Recognizing Phonemes) เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนฟังหน่วยเสียงของตัวอักษรหรือกลุ่มตัวอักษร และออกเสียงหน่วยเสียงตามที่ได้ฟัง

ขั้นที่ 2 การทำความเข้าใจความสัมพันธ์ของตัวอักษรกับหน่วยเสียง (Understanding Graphemes and Phonemes Relationships) เป็นขั้นที่ผู้สอนแสดงตัวอักษรหรือกลุ่มตัวอักษรของหน่วยเสียงและออกเสียง และให้ผู้เรียนออกเสียงพร้อมกับดูตัวอักษรหรือกลุ่มตัวอักษรนั้น

ขั้นที่ 3 การผสมหน่วยเสียง (Blending Phonemes) เป็นขั้นที่ผู้สอนออกเสียงและสาธิตการผสมหน่วยเสียงให้เป็นคำ และให้ผู้เรียนฝึกผสมหน่วยเสียงที่ได้ฟังให้เป็นคำ

ขั้นที่ 4 การทำความเข้าใจความหมายของคำ (Understanding Meaning of Word) เป็นขั้นที่ผู้สอนใช้รูปภาพเพื่อสื่อความหมายของคำโดยเน้นให้ผู้เรียนออกเสียงคำให้ถูกต้องก่อนแล้วบอกความหมายของคำจากภาพ

ขั้นที่ 5 การแยกหน่วยเสียงในคำ (Segmenting Phonemes in Word) เป็นขั้นที่ผู้สอนสาธิตการแยกหน่วยเสียงแต่ละเสียงที่อยู่ในคำ และให้ผู้เรียนฝึกแยกหน่วยเสียงที่อยู่ในคำ

ขั้นที่ 6 การฝึกสะกดคำ (Word Spelling Practice) เป็นขั้นที่ผู้สอนจัดกิจกรรมการฝึกสะกดคำที่สนุกสนานและตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน และให้ผู้เรียนฝึกสะกดคำโดยทำกิจกรรมกลุ่มและรายบุคคล

ขั้นที่ 7 การเขียนคำตามคำบอก (Word Dictation) ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนฟังการออกเสียงคำ และให้ผู้เรียนเขียนสะกดคำตามที่ได้ฟัง โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการสะกดคำด้วยตนเอง มิใช่เป็นการประเมินผล

Gunning (2022) ได้กำหนดขั้นตอนการสอนแบบโฟนิกส์แบบ word family ไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความตระหนักในหน่วยเสียง (phonemic awareness) และสร้างคำที่สัมผัสคล้องจองกัน

ขั้นที่ 2 การเพิ่มคำขึ้นต้น

ขั้นที่ 3 การเพิ่มคำที่คล้องจอง

ขั้นที่ 4 การฝึกผสมคำ

ขั้นที่ 5 การแนะนำคำศัพท์โดยเห็นความหมายจากภาพ

ขั้นที่ 6 การฝึกอ่านตามคำที่กำหนด

ขั้นที่ 7 การนำไปใช้ในการอ่านบทอ่าน

ขั้นที่ 8 การสะกดคำ

สถาบันเพื่อการรู้หนังสือ (National Institute for literacy) ในสหรัฐอเมริกา ได้เสนอวิธีการสอนโฟนิกส์ที่เรียกว่า The Research Building Block on How to Teach Children to Read โดยมี 4 ขั้นตอน ในการสอนอ่าน ที่เป็นแบบล่างไปบน (Bottom-up) ดังนี้

1. ความตระหนักในหน่วยเสียง (Phonemic awareness) ความสามารถในการได้ยิน รับรู้และแยกแยะหน่วยเสียง (Phonemes) ต่างๆ ของภาษาอังกฤษได้ตลอดจนสามารถควบคุมการใช้ (Manipulate) หน่วยเสียงของบทพูด (Speech sounds) ที่ประกอบเป็นพยางค์ (Syllable) และคำ (Word)

2. โฟนิกส์ (Phonics) องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรกับเสียง (Letters sound correspondence)

3. กลยุทธ์การสอนอ่านให้คล่อง (Fluency instruction)

4. กลยุทธ์การสอนคำศัพท์ (Vocabulary)

Lewis และ Ellis (2006) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนแบบโฟนิกส์ซึ่งประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมความพร้อม (Warm-up) เป็นขั้นตอนที่เตรียมไว้ให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเข้าสู่บทเรียน โดยใช้กิจกรรมต่างๆ ที่สนุกสนานและสอดคล้องกับบทเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นทบทวนความรู้เก่า (Revision) เป็นขั้นที่ผู้สอนนำความรู้เก่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้เสียงเก่าที่ครูเคยสอนไปเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนยังคงจำเสียงเก่าได้และที่สำคัญเป็นการสร้างให้ผู้เรียนมีความแม่นยำและเข้าใจในการใช้เสียงได้มากขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นสอนเสียงใหม่ (A new sound) เป็นขั้นที่ผู้สอนนำเสนอเสียงใหม่ให้กับผู้เรียนพร้อมคำอธิบาย อาจใช้ภาพประกอบที่เกี่ยวกับการวางลิ้นเพื่อให้เด็กได้เข้าใจ การกำเนิดของเสียงได้ถูกต้อง การนำเสนอเสียงใหม่ให้ได้ประสิทธิภาพอาจจะใช้เสียงที่มาจากเจ้าของภาษาควบคู่กันไปด้วยเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักถึงเสียงที่เรียนรู้ใหม่จริง ๆ

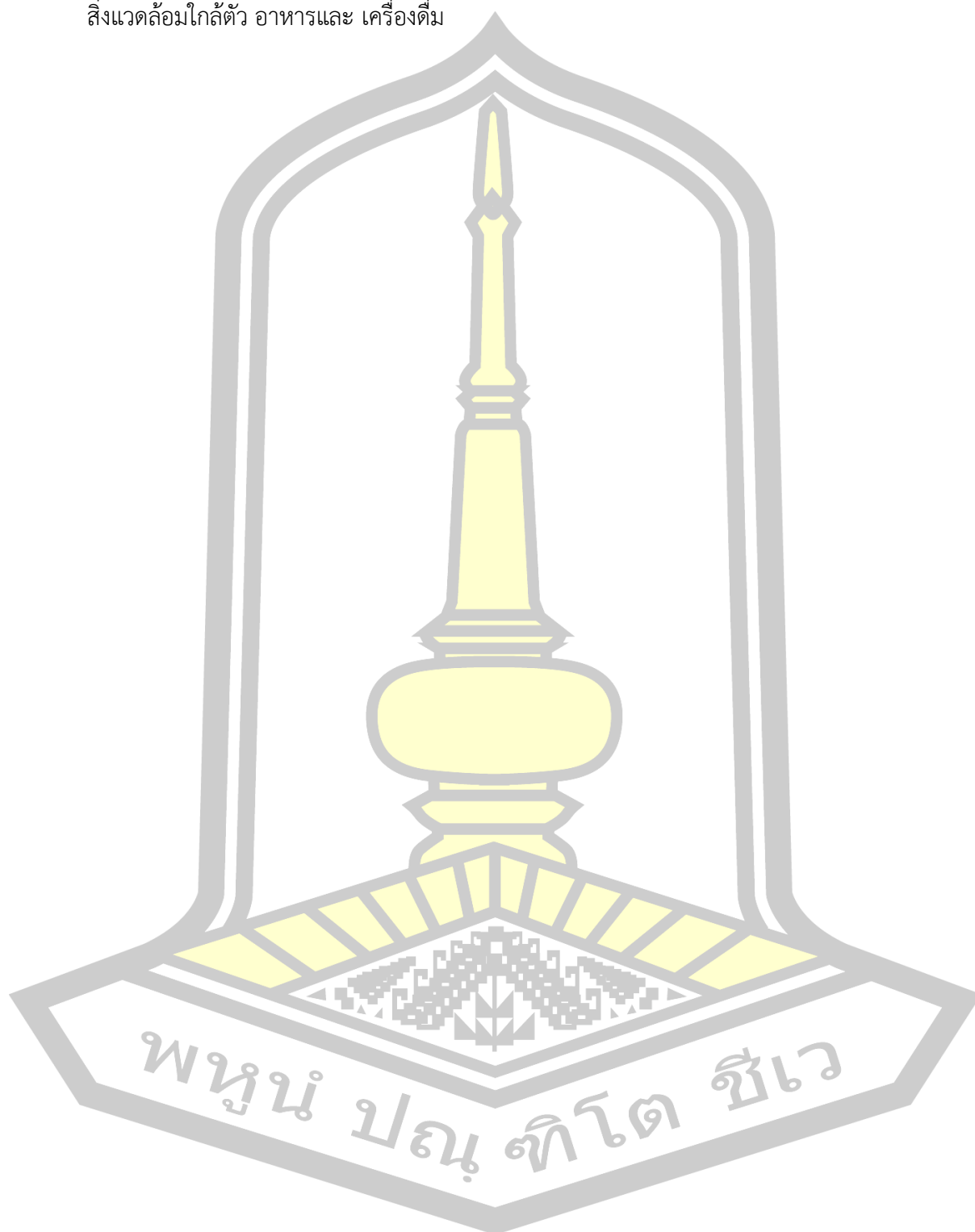
ขั้นที่ 4 ขั้นประสมคำ (Word making) เป็นขั้นที่ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนนำเสียงใหม่ที่ได้ไปประสมกับเสียงอื่นๆ ที่ผู้เรียนมีความรู้อยู่แล้วประกอบขึ้นเป็นคำ

ขั้นที่ 5 ขั้นฝึกเขียนตัวอักษร (Letter formation) เมื่อผู้เรียนได้ยินเสียงและฝึกใช้เสียงแล้วต้องมีการฝึกเขียนตัวอักษรดังกล่าวที่สอดคล้องกับเสียงนั้นเพื่อให้เด็กสามารถเชื่อมโยงเสียงกับตัวอักษรได้ โดยผู้สอนจะต้องนำเสนอตัวอักษรให้ชัดเจนผ่านกระดานหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสมแก่การนำเสนออักษร

Wernham & Lloyd (2010) ได้แบ่งขั้นการสอนแบบ จอกลี โฟนิคส์ไว้อยู่ 6 ขั้นตอน คือ

- 1) ขั้นนำ เข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นตอนที่ปรับและเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะเรียน โดยใช้กิจกรรมที่สนุกสนานและสร้างความสนใจของผู้เรียน เช่น กิจกรรมเกม เพลง เป็นต้น
- 2) ขั้นการเรียนรู้เสียงของตัวอักษร การเรียนรู้เสียงของตัวอักษรทั้ง 42 เสียง ซึ่งจำแนกเสียงออกเป็น 7 กลุ่ม ซึ่งผู้เรียนจะได้เรียนเสียงแต่ละเสียงโดยเริ่มจากกลุ่มที่ 1 จนถึง กลุ่มที่ 7 ตามลำดับขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เสียงอักษรภาษาอังกฤษเสียงใหม่โดยผ่านข้อความสั้น ๆ ที่จะมีเสียงที่นักเรียนได้เรียนแฝงอยู่ด้วย
- 3) ขั้นการเรียนรู้การเขียนตัวอักษรในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการเขียนตัวอักษรที่นักเรียนได้ฝึกออกเสียงไปนั้นว่ามีวิธีเขียนอย่างไร โดยที่ครูจะเขียนให้นักเรียนดูบนกระดานรวมทั้งทำลูกศรเพื่อแสดงทิศทางในการเขียนตัวอักษรนั้น ๆ
- 4) ขั้นการเรียนรู้การผสมเสียงตัวอักษรและเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้และฝึกเกี่ยวกับการผสมแต่ละเสียงให้ไปสู่การออกเสียงคำ ซึ่งถ้าผู้เรียนสามารถออกเสียงได้แล้วนั้น ผู้สอนก็จะนำเสนอเกี่ยวกับความหมายของคำศัพท์โดยใช้บัตรภาพแล้วให้นักเรียนได้ฝึกจับคู่คำศัพท์กับภาพ
- 5) ขั้นการแยกแยะและแบ่งเสียงในคำ ในขั้นนี้ผู้สอนจะให้นักเรียนได้ทบทวนเสียงที่ได้เรียนไปแล้วว่า นักเรียนสามารถจำ เสียงดังกล่าวได้หรือไม่โดยการที่ผู้สอนจะพูดเสียงที่ผู้เรียนได้เรียนไปนั้น แล้วให้นักเรียนเขียนตัวอักษรที่ตรงกับที่ผู้สอนได้พูดลงในสมุด
- 6) ขั้นการเรียนรู้เสียงที่มีลักษณะพิเศษในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้เรียนเกี่ยวกับคำศัพท์ที่มีการออกเสียงไม่เป็นไปตามหลักการสอนของโฟนิกส์ แต่เป็นคำที่พบบ่อย ได้แก่ the, he, she, me, we, be, I, was, to, do, are, all ซึ่งผู้เรียนจะได้ฝึกทั้งการออกเสียงและการเขียนคำศัพท์เหล่านี้

ในส่วนของคำ ศัพท์ที่ใช้ในการสอนในครั้งนี้เป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน
สิ่งแวดล้อมใกล้ตัว อาหารและ เครื่องดื่ม



ใบกิจกรรมที่ 2 (ใช้สำหรับการฝึกอบรม)

Module 2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ชื่อ.....สังกัด.....

คำชี้แจง

1. ผู้เข้าร่วมพัฒนาศักยภาพความรู้ในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ผู้เข้าร่วมการพัฒนาวิเคราะห์แนวทางในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดสื่อโฟนิกส์เพื่อการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ และการบูรณาการในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. นำเสนอตัวอย่างกิจกรรมการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้โฟนิกส์ โดยตัวแทนกลุ่มนำเสนอ

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

1) จุดประสงค์การเรียนรู้

.....

2) กิจกรรมขั้นนำเสนอ

.....

3) กิจกรรมขั้นฝึกปฏิบัติ

.....

4) กิจกรรมขั้นแสดงออกทางภาษา

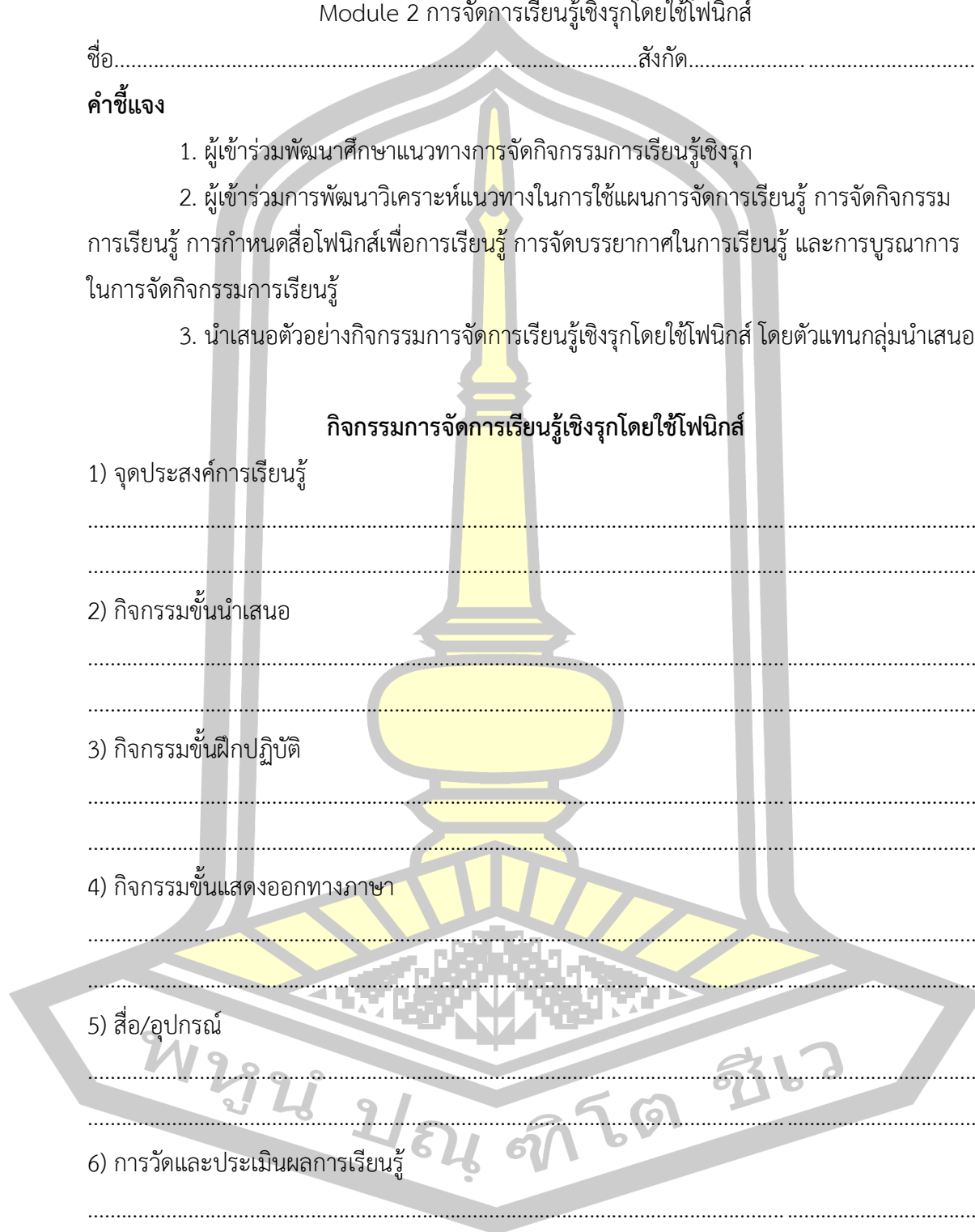
.....

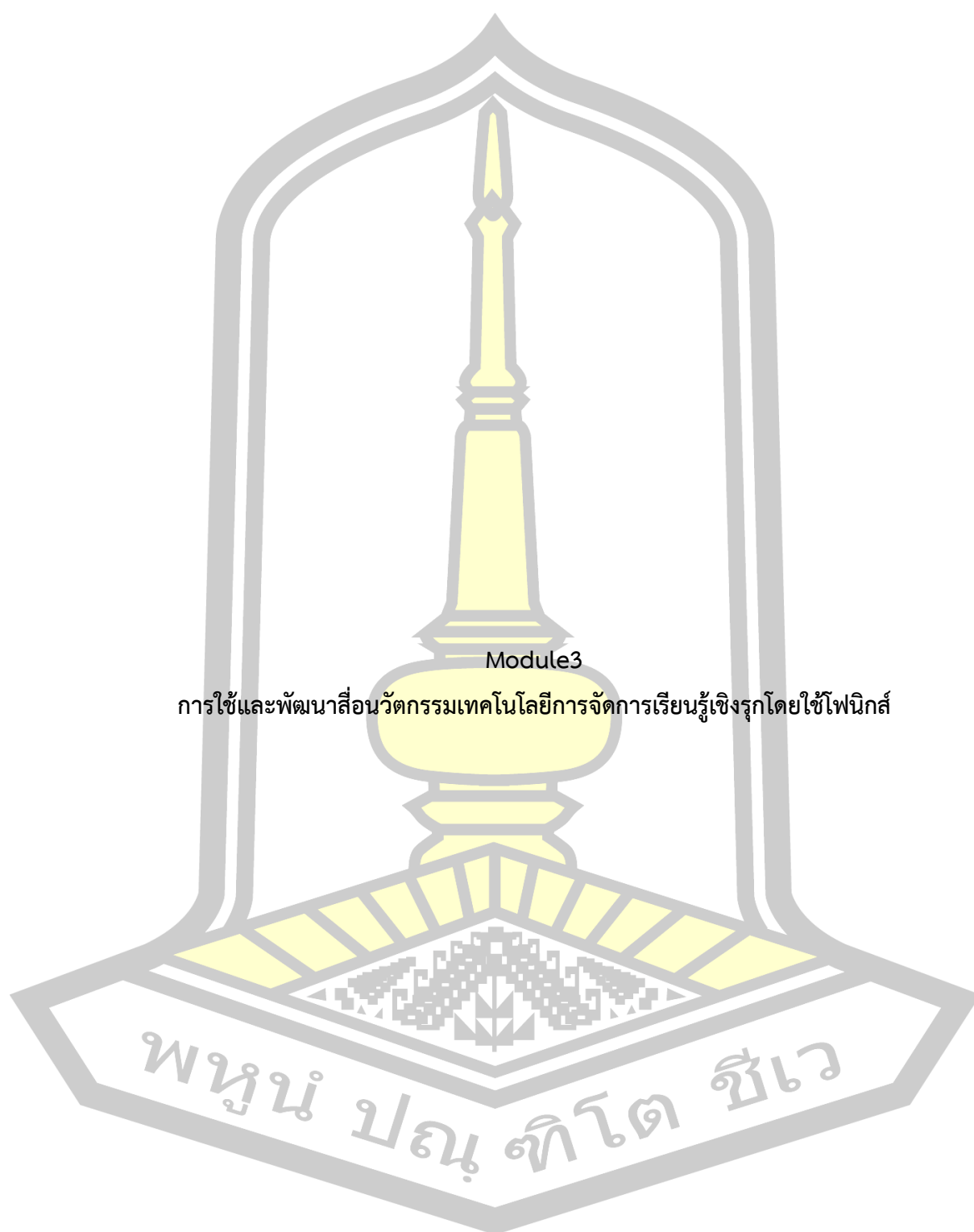
5) สื่อ/อุปกรณ์

.....

6) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

.....





Module3 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

(ระยะเวลาพัฒนา 24 ชั่วโมง)

การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ (ระยะเวลาพัฒนา 24 ชั่วโมง)

เนื้อหา

Module3 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

1. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสมและตรงกับจุดประสงค์ในการสอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
2. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ไม่ซับซ้อนจนเกินไป มีข้อเสนอแนะ และสอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน
3. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ทันสมัยหรือใช้แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ความรู้อย่างได้ด้วยตนเองทั้งในและนอกห้องเรียน
4. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่กระตุ้นความสนใจและช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น
5. การใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทของผู้เรียน

วิธีพัฒนา

1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (4 ชั่วโมง)
2. การฝึกอบรม (8 ชั่วโมง)
3. การบูรณาการแบบสอดแทรกการปฏิบัติงาน (12 ชั่วโมง)

การประเมินผล ติดตาม และสะท้อนผลการพัฒนา

1. การประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
2. การประเมินผลความรู้ความเข้าใจ ก่อน-หลังการพัฒนา

กิจกรรมย่อย

1. เรียนรู้แนวทางการใช้และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์จากการฝึกอบรมโดยวิทยากรและเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. สร้างแผนออกแบบสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
3. นำเสนอแผนออกแบบสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการสอดแทรกการ ปฏิบัติงาน

ภาพประกอบ Module3 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้โฟนิกส์

ใบความรู้

Module 3 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ความหมายของสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

นักวิชาการในวงการเทคโนโลยีทางการศึกษา โสตทัศนศึกษา และวงการการศึกษา ได้ให้คำจำกัดความของ “สื่อการสอน” ไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2539) สรุปได้ว่า สื่อการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่ใช้เป็นสื่อกลางให้ผู้สอนสามารถส่งหรือถ่ายทอดความรู้ เจตคติและทักษะไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิดานันท์ มลิทอง (2540) ได้กล่าวว่า คำว่า สื่อ (media) เป็นคำมาจากภาษาละติน ว่า “ระหว่าง” (between) หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่บรรจุข้อมูลสารสนเทศหรือเป็นตัวกลางข้อมูลส่งผ่านจากผู้ส่งหรือแหล่งส่งไปยังผู้รับเพื่อให้ผู้ส่งและผู้รับสามารถสื่อสารกันได้ตรงตามวัตถุประสงค์

Hass and Pack (1964) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง เครื่องมือที่ช่วยในการถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นจริงได้แก่ ทักษะ ทศนะคติ ความรู้ ความเข้าใจ และความซาบซึ้งไปยังผู้เรียนหรือเป็นเครื่องมือประกอบการสอนที่สามารถได้ยินและมองเห็นได้เท่า ๆ กัน

Gerlach and Ely (1982) กล่าวว่า คำว่า สื่อการเรียนการสอน มีความหมายมากไม่ว่าจะเป็นบุคคล วัสดุ อุปกรณ์ วิธีการ หรือเหตุการณ์ที่สร้างเงื่อนไข ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะและทัศนคติต่าง ๆ ตามความหมายนี้ อาจารย์ ตำราและสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียนเป็นสื่อทั้งสิ้น

Heinich, Molenda and Russel (1985) ให้ทัศนะเกี่ยวกับสื่อการสอนไว้ว่า สื่อการสอน หมายถึง สื่อชนิดใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นสไลด์โทรทัศน์วิทยุเทปบันทึกเสียงภาพถ่ายวัสดุฉายและวัสดุสิ่งตีพิมพ์ซึ่งเป็นพาหนะในการนำข้อมูลจากแหล่งข้อมูลไปยังผู้รับ เมื่อนำมาใช้กับการเรียนการสอน หรือส่งเนื้อหาความรู้ไปยังผู้เรียนในกระบวนการเรียนการสอน เรียกว่า สื่อการสอน

บราวน์ และคนอื่นๆ (Brown and others, 1977 : 5) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน คืออุปกรณ์ทั้งหลายที่สามารถช่วยเสนอความรู้ให้แก่ผู้เรียนจนเกิดผลการเรียนที่ดี ทั้งที่มีความหมายรวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่ไม่เฉพาะแต่สิ่งที่เป็นวัตถุหรือเครื่องมือเท่านั้น

ตัวบ่งชี้ของการใช้สื่อโฟนิกส์และพัฒนาสื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ของการใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กำหนดตัวบ่งชี้การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพไว้หลาย

โดย ดร.กิตติพันธ์ อุดมเศรษฐ์ (2023) ได้เสนอตัวบ่งชี้การใช้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพไว้ดังนี้

1. เลือกใช้วิธีการที่เหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้
2. จัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย
3. เน้นการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

4. ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการคิดระดับสูงของผู้เรียน
5. เรียนรู้จากทั้งในและนอกชั้นเรียน
6. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น
7. ใช้เทคโนโลยีในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่เหมาะสม
8. คำนึงถึงพัฒนาการ ลักษณะการเรียนรู้ และความพร้อมของผู้เรียนแต่ละคน
9. คำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ เชื่อว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ คิดบวก
10. มีการออกแบบการสอนที่ดีและเตรียมพร้อมก่อนสอน

โนเอล และลีโอนาร์ด (Noel and Leonard, 1962 : 26-28) ให้หลักการเลือกสื่อการสอน

ไว้ดังนี้

- 1) มีความเหมาะสมกับระดับสติปัญญาของผู้เรียน
- 2) เหมาะสมกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน
- 3) เหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน
- 4) เหมาะสมกับเรื่องที่สอน
- 5) มีลักษณะที่น่าสนใจ
- 6) ตรงกับจุดประสงค์ในการสอน
- 7) ไม่เสียเวลาในการใช้มากเกินไป
- 8) เป็นแบบง่าย ๆ และไม่ซับซ้อนจนเกินไป
- 9) ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น
- 10) ช่วยให้การเสริมสร้างเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน
- 11) ช่วยเพิ่มทักษะให้แก่ผู้เรียน
- 12) ให้ผลดีต่อการเรียนการสอนมากที่สุด
- 13) ราคาไม่แพงจนเกินไป

เดล (Dale, 1969 : 175-79) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการเลือกสื่อการสอน ไว้ดังนี้

- 1) สื่อการสอนนั้นจะสามารถให้แนวคิดที่ถูกต้องได้เพียงใด
- 2) สื่อการสอนนั้นจะสามารถสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในสิ่งที่เรียนได้ดีเพียงใด
- 3) สื่อการสอนนั้น ๆ เหมาะสมกับวัย สติปัญญา และประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้เรียน

เพียงใด

- 4) สภาพแวดล้อมเหมาะที่จะใช้สื่อการสอนนั้น ๆ หรือไม่
- 5) มีข้อเสนอแนะสั้น ๆ ในการใช้สื่อการสอนนั้นสำหรับครูหรือไม่
- 6) สื่อการสอนนั้นสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาทางด้านความคิดได้หรือไม่
- 7) คำนึงถึงเวลาและการลงทุนหรือไม่

อีริกสัน (Erickson, 1971 : 97-99) แนะนำว่าครูควรเลือกสื่อการสอนโดยพิจารณาจากคำถามต่อไปนี้

- 1) สื่อการสอนนั้นเป็น ประโยชน์ต่อหน่วยการสอน และเป็นกิจกรรมในการแก้ปัญหา ประสพการณ์เฉพาะหรือไม่
- 2) เนื้อหาที่ต้องใช้สื่อการสอนในการสื่อความหมายนั้นเป็นประโยชน์และสำคัญต่อ ผู้เรียน ชุมชน และสังคมหรือไม่
- 3) สื่อการสอนนั้นเหมาะสมกับจุดประสงค์การสอนหรือเป้าหมายของผู้เรียนหรือไม่
- 4) มีการตรวจสอบระดับความยากของจุดประสงค์การสอนเกี่ยวกับความเข้าใจ ความสามารถเจตคติ และความนิยม
- 5) สื่อการสอนนั้นให้ความสำคัญต่อประสบการณ์ จากการคิด การโต้ตอบ การอภิปราย และการศึกษา
- 6) เนื้อหาที่สอนในรูปของปัญหา และกิจกรรมของผู้เรียนหรือไม่
- 7) สื่อการสอนนั้นให้แนวคิดที่มีความสัมพันธ์กันหรือไม่
- 8) สื่อการสอนนั้นให้เนื้อหาความรู้เกี่ยวกับขนาด อุณหภูมิ น้ำหนัก ระยะทาง การกระทำ กลิ่น เสียง สี ความมีชีวิตชีวา อารมณ์หรือไม่
- 9) สื่อการสอนนั้นให้ความแน่นอนและทันสมัยหรือไม่
- 10) สื่อการสอนนั้นปรับให้เข้ากับจุดประสงค์ที่พึงปรารถนาได้หรือไม่
- 11) สื่อการสอนนั้นมีรสนิยมดีหรือไม่
- 12) สื่อการสอนนั้นใช้ในห้องเรียนธรรมดาได้หรือไม่
- 13) เนื้อหาความรู้ของสื่อการสอนมีตัวอย่างให้มากหรือไม่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้เสนอตัวบ่งชี้การใช้และพัฒนา สื่อการเรียนรู้ไว้ดังนี้

- 1) ใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับ เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้
- 2) สืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และ
- 3) ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อ/นวัตกรรมที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

ใบกิจกรรมที่ 3 (ใช้สำหรับการฝึกอบรม)

Module 3 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ชื่อ.....สังกัด.....

คำชี้แจง

1. ผู้เข้าร่วมพัฒนาแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6-8 คน ทำกิจกรรมแผนออกแบบสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
2. นำเสนอแผนออกแบบสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ โดยตัวแทนกลุ่มนำเสนอ กลุ่มละ 10 นาที

กิจกรรม

- 1) ให้ทำนออกแบบสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้โฟนิกส์ที่เหมาะสมและตรงกับจุดประสงค์ในการสอนการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 2) ให้ทำนระบุข้อเสนอแนะและวิธีการใช้งานสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้โฟนิกส์ที่ได้ออกแบบ

.....

.....

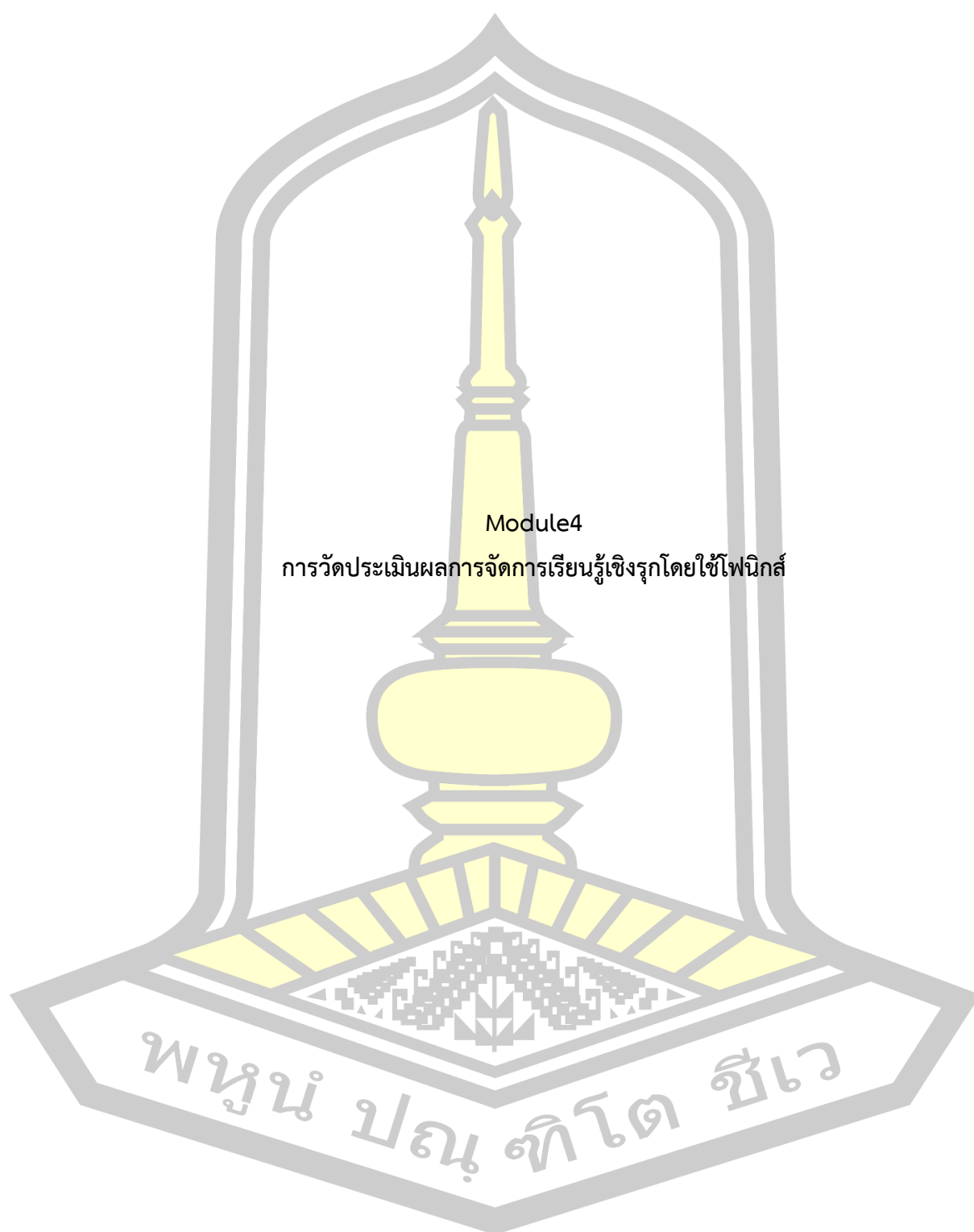
.....

.....

.....

.....

พจน ภาณุ จิตต์ ชื่น



Module 4 การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ (ระยะเวลาพัฒนา 28 ชั่วโมง)

เนื้อหา

Module4 การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

1. การกำหนดจุดประสงค์ในการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อย่างชัดเจน และวัดได้ตรงกับจุดประสงค์
2. การออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อย่างหลากหลาย โดยเลือกใช้เครื่องมือที่ดีและเหมาะสม
3. การตระหนักถึงข้อจำกัดของเทคนิคการประเมิน ความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดของการวัดผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
4. การออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้เรียนมีส่วนร่วมจากการหารือผ่านกระบวนการ PLC
5. การวัดประเมินผลตามสภาพจริงทั้งก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้
6. การนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

วิธีพัฒนา

1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (4 ชั่วโมง)
2. การฝึกอบรม (8 ชั่วโมง)
3. การบูรณาการแบบสอดแทรกการปฏิบัติงาน (16 ชั่วโมง)

กิจกรรมย่อย

1. เรียนรู้แนวคิดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ โดยวิทยากรและเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. ออกแบบแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
3. นำเสนอแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการสอดแทรกการปฏิบัติงาน

การประเมินผล ติดตาม และสะท้อนผลการพัฒนา

1. การประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
2. การประเมินผลความรู้ความเข้าใจ ก่อน-หลังการพัฒนา

ภาพประกอบ Module 4 การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ใบความรู้

Module4 การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ความหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกจากการใช้โฟนิกส์

ชวลิต ชูกำแหง (2550) กล่าวถึงความหมายของการประเมินตามสภาพจริงไว้ ดังนี้

1. เป็นการประเมินที่ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลายวิธีเพื่อตรวจสอบคุณภาพของงานของนักเรียน เพื่อแสดงออกถึงทักษะจากการเรียนรู้ ตลอดจนการกระทำของนักเรียน
 2. เป็นวิธีการประเมินที่สะท้อนให้เห็นพฤติกรรม และทักษะที่จำเป็นของนักเรียน
- ในสถานการณ์ที่เป็นจริงแห่งปัจจุบัน ที่เน้นงานที่นักเรียนแสดงออกในภาคปฏิบัติ (performance) เน้นกระบวนการเรียนรู้ (process) ผลผลิต (products) และแฟ้มสะสม ผลงาน (portfolio) เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลและมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของตนเองด้วยกระบวนการที่ใช้ในการประเมินอาจใช้การสังเกต การบันทึก และการรวบรวมข้อมูลจากผลงานและวิธีการที่นักเรียนทำ หากครูตัดสินใจจะใช้วิธีประเมินตามสภาพจริง ครูต้องคำนึงเสมอว่า หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินมีความสัมพันธ์กัน

3. เป็นการประเมินเชิงปฏิบัติที่สัมพันธ์และมีความหมายที่แท้จริงกับชีวิตประจำวัน เหตุผลประการหนึ่งของความพยายามพัฒนารูปแบบทางเลือกใหม่สำหรับการประเมิน คือ การประเมินโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน การประเมินผลโดยวิธีการอิงกลุ่ม การใช้แบบทดสอบชนิดเลือกตอบนั้น มีความล้มเหลว ทั้งในเรื่องการประเมินทักษะระดับสูง และความสามารถของผู้เรียนที่จะปฏิบัติงานที่สัมพันธ์กับโลกแห่งความเป็นจริง การปฏิบัติงานหรือการประกอบอาชีพในชีวิตจริง ต้องการผู้ที่มีทักษะทางสติปัญญา

4. การประเมินโดยใช้เครื่องมือหลากหลายชนิด แทนการใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือในการวัดเพียงอย่างเดียว เทคนิคการประเมินจากสภาพจริงมักนิยมทำ โดยการรวบรวมงาน ภาคปฏิบัติที่ได้จากกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพความเป็นจริงที่สัมพันธ์กับ ชีวิตประจำวัน

สุวมิล ว่องวานิช (2546) การประเมินตามสภาพจริง เป็นกระบวนการตัดสินความรู้ ความสามารถและทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียนในสภาพที่สอดคล้องกับชีวิตจริง โดยใช้เรื่องราวเหตุการณ์ สภาพจริงหรือคล้ายจริงที่ประสบในชีวิตประจำวัน เป็นสิ่งเร้าให้ผู้เรียนตอบสนองโดยการแสดงออก ลงมือกระทำ หรือผลิตจากกระบวนการทำงานตามที่คาดหวังและผลผลิตที่มีคุณภาพ จะเป็นการสะท้อนภาพเพื่อลงข้อสรุปถึงความรู้ความสามารถและทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด น่าพอใจหรือไม่ อยู่ในระดับความสำเร็จใด

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้กล่าวว่าการประเมินสภาพจริงเป็นการ ประเมินจากการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยงานหรือกิจกรรมที่มอบหมายให้

ผู้ปฏิบัติ จะเป็นงานหรือสถานการณ์ที่เป็นจริง (Real Life) หรือใกล้เคียงกับชีวิตจริง จึงเป็นงานที่มีสถานการณ์ซับซ้อน (Complexity) และเป็นองค์รวม (Holistic) มากกว่างานปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนทั่วไป

Sax (1989) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการกำหนดตัวเลขให้กับคุณสมบัติหรือคุณลักษณะของบุคคล วัตถุ หรือ เหตุการณ์ ตามแบบแผนหรือกฎที่เกิดขึ้น

Ebel (1979) ได้ให้ความหมายของการวัดผลว่าหมายถึงกระบวนการในการกำหนดจำนวนให้สมาชิกในกลุ่มสิ่งของหรือบุคคลที่ต้องการวัดเพื่อบ่งบอกความแตกต่างของคุณลักษณะที่จะวัดของสิ่งของและของบุคคลนั้นๆ

พิชิต ฤทธิ์จัญญ (2552) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์ให้กับบุคคล สิ่งของ หรือเหตุการณ์ อย่างมีกฎเกณฑ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แทนปริมาณหรือคุณภาพของคุณลักษณะที่จะวัด

ปิ่นวดี ธนธานี (2550) กล่าวว่า การวัดผล คือ กระบวนการกำหนดค่าเป็นตัวเลขหรือสัญลักษณ์ใดๆ เพื่อแทนคุณลักษณะของผู้เรียน หรือพฤติกรรมของผู้เรียนที่แสดงออกมา

ส.วาสนา ประवालพฤษ (2544) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการที่จะกำหนดปริมาณของสิ่งที่ต้องการวัดออกมาเป็นจำนวนหรือตัวเลข ซึ่งใช้แทนคำอธิบายคุณลักษณะที่กำลังวัด โดยจะอธิบายลักษณะของบุคคลให้อยู่ในรูปของระดับของคุณลักษณะนั้นแบบต่อเนื่อง

บุญชม ศรีสะอาด (2543) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง การกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์อื่น ๆ แทนปริมาณหรือคุณภาพ หรือคุณลักษณะ

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2535) กล่าวว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการเชิงปริมาณในการกำหนดค่าเป็นตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่มีความหมายแทนคุณลักษณะของสิ่งที่วัดโดยอาศัยกฎเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

ตัวบ่งชี้ของการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ประสิทธิ์ บัวคลี (2527) ได้สรุปหลักการของการประเมินผลการศึกษาไว้ ดังนี้

1. กำหนดสิ่งที่จะประเมินให้ชัดเจนและวัดได้ การประเมินเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลอย่างมีระบบ เพื่อนำมาตัดสินใจให้คุณค่า การกำหนดว่าจะตัดสินใจให้คุณค่าในเรื่องอะไรให้รู้ชัดเจนแน่นอนและสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลในเรื่องนั้นมาได้

2. วางแผนการประเมินให้รัดกุม สะดวก ประหยัดและเป็นไปได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ควรใช้เทคนิคหลาย ๆ อย่าง

4. เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินต้องสัมพันธ์กับสิ่งที่วัดและจุดมุ่งหมายของการประเมิน

5. เลือกใช้เครื่องมือในการประเมินที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพให้เหมาะสมกับสิ่งที่จะประเมิน

6. ตระหนักถึงข้อจำกัดของเทคนิคการประเมินแต่ละอย่าง เทคนิคการประเมินมีหลายแบบแต่ละแบบมีข้อจำกัดเฉพาะตัว ผู้ประเมินต้องรู้จักเลือกใช้เทคนิคการประเมินให้ตรงกับจุดมุ่งหมายและสภาพแวดล้อมของสิ่งที่ประเมิน

ปราศจากความลำเอียง

ไพศาล หวังพานิช (2537) ได้เสนอหลักการวัดผลไว้ดังนี้ 1)วัดให้ตรงกับวัตถุประสงค์ 2)ใช้เครื่องมือที่ดี 3)มีความยุติธรรม 4)แปลผลได้ถูกต้อง 5)ใช้ผลการวัดได้คุ้มค่า

วิราพร พงศ์อาจารย์ (2542) กล่าวว่า กระบวนการในการวัดและประเมินผลการศึกษาจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เชื่อถือได้และถูกต้องตามความเป็นจริงนั้น ผู้วัดจำเป็นต้องยึดหลักการสำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้ 1) วัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการสอน 2) ใช้เครื่องมือวัดที่มีคุณภาพ 3) มีความยุติธรรม 4) ประเมินผลการวัดให้ถูกต้อง 5) ใช้ผลการวัดให้คุ้มค่า

ทิวดีธ มณีโชติ (2549) กล่าวว่า หลักการประเมินทางการศึกษาโดยทั่วไป มีดังนี้ 1) ขอบเขตการประเมินต้องตรงและครอบคลุมหลักสูตร 2) ใช้ข้อมูลจากการผลการวัดที่ครอบคลุมจากการวัดหลายแหล่ง หลายวิธี 3) เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินผลการประเมินมีความชัดเจนเป็นไปได้ มีความยุติธรรมตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

สมนึก ภัททิยธนี (2551) กล่าวว่า ในการวัดผลที่ดีต้องยึดหลักการวัดผลเบื้องต้น ดังนี้ 1) ต้องวัดให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน 2) เลือกใช้เครื่องมือวัดที่ดีและเหมาะสม 3) ระวางความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดของการวัด 4) ประเมินผลการวัดให้ถูกต้อง 5) ใช้ผลการวัดให้คุ้มค่า

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้เสนอตัวบ่งชี้การวัดประเมินการเรียนรู้ไว้ดังนี้ 1) ออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน 2) สร้างและนำเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม 3) วัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง 4) นำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ใบกิจกรรมที่ 4 (ใช้สำหรับการฝึกอบรม)

Module 4 การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

ชื่อ.....สังกัด.....

คำชี้แจง

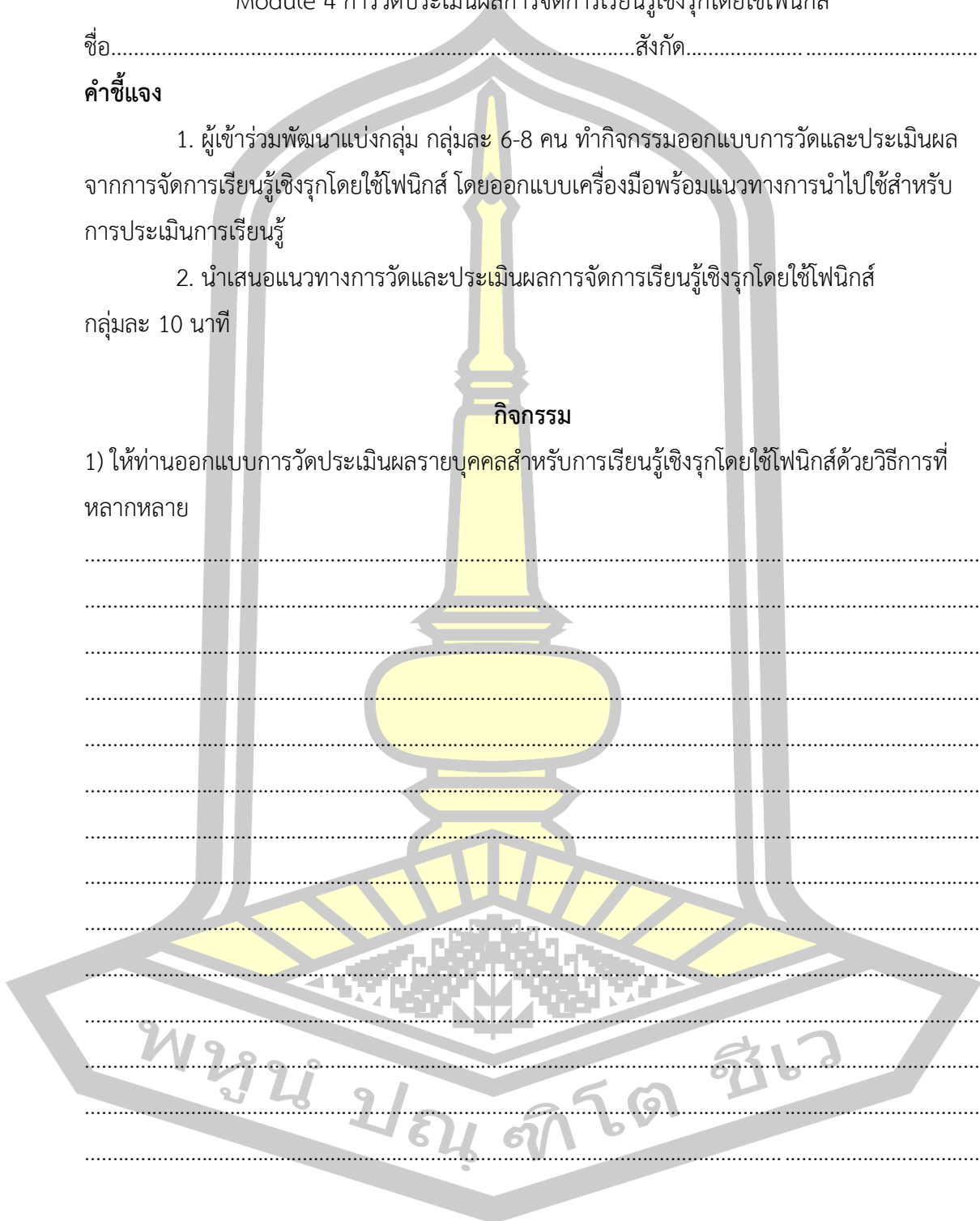
1. ผู้เข้าร่วมพัฒนาแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6-8 คน ทำกิจกรรมออกแบบการวัดและประเมินผลจากการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ โดยออกแบบเครื่องมือพร้อมแนวทางการนำไปใช้สำหรับการประเมินการเรียนรู้
 2. นำเสนอแนวทางการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์
- กลุ่มละ 10 นาที

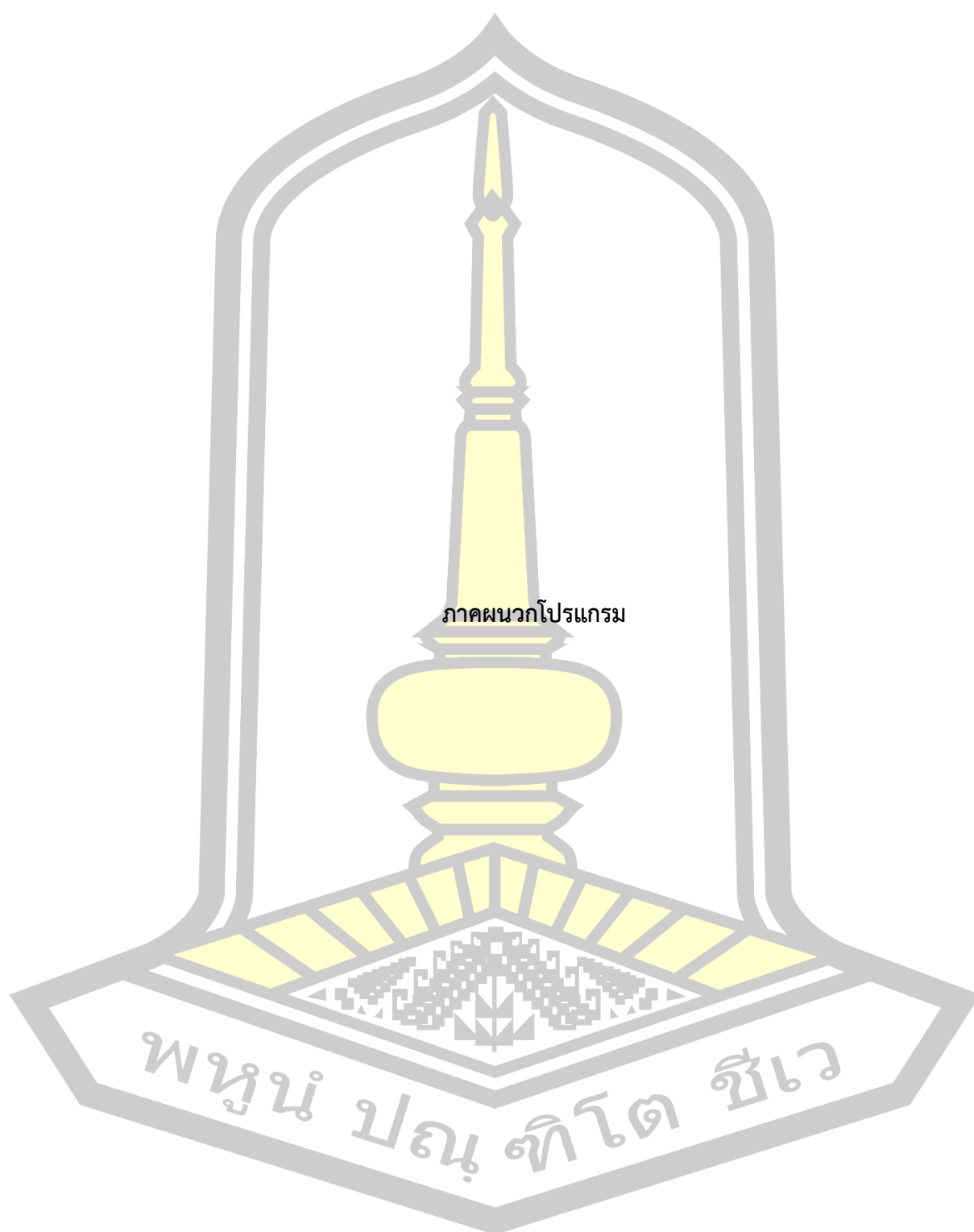
2. นำเสนอแนวทางการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้เฟนิคส์

กลุ่มละ 10 นาที

กิจกรรม

- 1) ให้ท่านออกแบบการวัดประเมินผลรายบุคคลสำหรับการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้เฟนิกส์ด้วยวิธีการที่หลากหลาย





**แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการเข้าร่วมการพัฒนา
โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโพนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1**

ชื่อ.....สกุล.....สังกัด.....

- คำชี้แจง** 1. แบบทดสอบมีจำนวนทั้งหมด 25 ข้อ 25 คะแนน กำหนดเวลา 30 นาที
2. โปรดทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับตัวเลือกที่ท่านเห็นว่าถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. Active Learning หมายถึงข้อใด

- ก. ความรู้ที่เกิดขึ้นเป็นความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้
- ข. นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมายโดยการร่วมมือระหว่างครูกับนักเรียน
- ค. การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติหรือการลงมือทำ
- ง. นักเรียนฟังครูสอนอย่างเดียว

2. การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning มีข้อดีอย่างไร

- ก. ช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนมีประสิทธิภาพในการทำงาน
- ข. ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการนำเสนอผลงานวิชาการ
- ค. ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาได้ดีขึ้นและสามารถเก็บกักข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นไว้ในความทรงจำได้นานขึ้นด้วย
- ง. ช่วยให้ผู้สอนมีแรงเสริมหรือแรงจูงใจสำหรับการเรียนการสอน

3. กิจกรรมเพื่อส่งเสริม Active Learning ในชั้นเรียนนั้นอยู่บนพื้นฐานของทักษะใด

- ก. ตา ดู ฟัง
- ข. ฟัง ดู ทำตาม
- ค. เขียน อ่าน จำ
- ง. พูด ฟัง เขียน อ่าน สะท้อน

4. หลักสำคัญของการจัดการเรียนรู้ Active Learning ข้อใดไม่ถูกต้อง

- ก. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ข. มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้สูงสุดโดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการคิดพื้นฐาน
- ค. ผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้
- ง. ผู้เรียนมีอิสระและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างมาก

5. พื้นฐานแนวคิดของรูปแบบ Active Learning มุ่งเน้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้

- ก. กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความตื่นตัวในกิจกรรมด้านการรู้คิด
- ข. กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนการคำนวณ

- ค. กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความตื่นตัวในกิจกรรมด้านการทำงานกลุ่ม
- ง. กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความตื่นตัวในกิจกรรมกีฬานันทนาการ
6. ข้อใดไม่ใช่การประยุกต์ใช้ Active Learning ในการจัดการเรียนการสอน
- ก. การเรียนรู้เกิดจากการฟังจากครู
- ข. การสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง
- ค. เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้
- ง. ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง
7. การสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมเพื่อนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจเชิงนามธรรม เหมาะกับรายวิชาที่เน้นปฏิบัติคือรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ข้อใด
- ก. Project Based Learning
- ข. Experiential Learning
- ค. Problem Based Learning
- ง. Thinking Based Learning
8. การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นจุดเน้นระดับใด
- ก. ประถมศึกษา
- ข. มัธยมศึกษา
- ค. อาชีวศึกษา
- ง. การศึกษาตามอัธยาศัย
9. ข้อใดกล่าวถึงบทบาทครูในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ถูกต้อง
- ก. ครูเป็นผู้นำความรู้
- ข. ครูเป็นผู้บรรยาย
- ค. ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกและชี้แนะ
- ง. ครูเป็นศูนย์กลาง
10. การเรียนรู้โดยการลงมือทำ (Learning by doing) มาจากปรัชญาใด
- ก. พัฒนาการนิยม
- ข. ปรัชญาพัฒนาการ
- ค. ปรัชญาปฏิบัตินิยม
- ง. ถูกทุกข้อ

11. ขั้นตอนใดต่อไปนี้อยู่ในกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดของบลูม ที่เกิดขึ้นยากที่สุด
 - ก. ความรู้
 - ข. ความเข้าใจ
 - ค. การสังเคราะห์
 - ง. การประเมินผล
12. ข้อใดไม่เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน
 - ก. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสอนของครูเป็นสำคัญ
 - ข. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - ค. การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องต่อการพัฒนาการทางสมอง
 - ง. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นด้านจริยธรรม คุณธรรม
13. เหตุใด ครูต้องออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล
 - ก. เพื่อความท้าทายของการจัดการเรียนรู้ของครู
 - ข. เพื่อตัดเกรด
 - ค. เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย
 - ง. เพื่อการตัดสินผลการเรียน
14. การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน โดยการผสมผสานหลักสูตรความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ เข้าด้วยกันมีความหมาย ตรงกับข้อใด
 - ก. กระบวนการเรียนรู้แบบรวมมิตร
 - ข. กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ
 - ค. กระบวนการเรียนรู้แบบคู่ขนาน
 - ง. กระบวนการเรียนรู้แบบสอดแทรก
15. จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการวัดผลและประเมินผลการเรียนคือข้อใด
 - ก. ตัดสินผลการเรียน
 - ข. ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้
 - ค. ค้นหาข้อบกพร่องของนักเรียน
 - ง. แจ้งผลการเรียนรู้ให้ผู้ปกครองทราบ
16. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้แบบใดที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด
 - ก. บรรยากาศแห่งความสำเร็จ
 - ข. บรรยากาศแห่งความอบอุ่น
 - ค. บรรยากาศที่ท้าทาย
 - ง. บรรยากาศที่มีอิสระ

- 
17. การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ควรคำนึงถึงสิ่งใดมากที่สุด
- สื่อ
 - ผู้สอน
 - หลักสูตร
 - ผู้เรียน
18. ขั้นตอนการสอน ตามกระบวนการ จอกลี โฟนิกส์ มีทั้งหมดกี่ขั้นตอน
- 5 ขั้นตอน
 - 6 ขั้นตอน
 - 7 ขั้นตอน
 - 8 ขั้นตอน
19. ข้อใดไม่ใช่ขั้นการสอนตามแผนการสอน จอกลี โฟนิกส์
- ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
 - ขั้นการเรียนรู้เสียงของตัวอักษร
 - ขั้นการเรียนรู้การผสมเสียงตัวอักษรและเรียนรู้ความหมาย
 - ขั้นเขียนเขียนตามคำบอก
20. ข้อใดคือความหมายของ โฟนิกส์ (Phonics)
- องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรกับเสียง
 - กระบวนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
 - กลยุทธ์การสอนคำศัพท์
 - วิธีการสอนอ่านให้คล่อง
21. อักษร B ตามหลักโฟนิกส์ออกเสียงว่าอย่างไร
- | | |
|---------|-------|
| ก. บา | ข. บี |
| ค. เบอะ | ง. โบ |
22. อักษร E ตามหลักโฟนิกส์ออกเสียงอย่างไร
- | | |
|--------|-------|
| ก. เอะ | ข. อี |
| ค. แอ | ง. โอ |
23. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการเรียนโฟนิกส์
- อ่านออกเสียงและสะกดคำโดยไม่ต้องอาศัยการท่องจำ
 - รู้พื้นฐานการออกเสียงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยเสียงและตัวอักษร
 - ช่วยในการเรียนรู้คำศัพท์เพิ่มเติม
 - ลดปัญหาการแปลความหมายผิดพลาด

24. นักวิชาการท่านใดไม่ได้ให้นิยามกระบวนการสอนแบบพินิกส์

ก. Gunning

ข. Bloom

ค. Lewis และ Ellis

ง. Lloyd

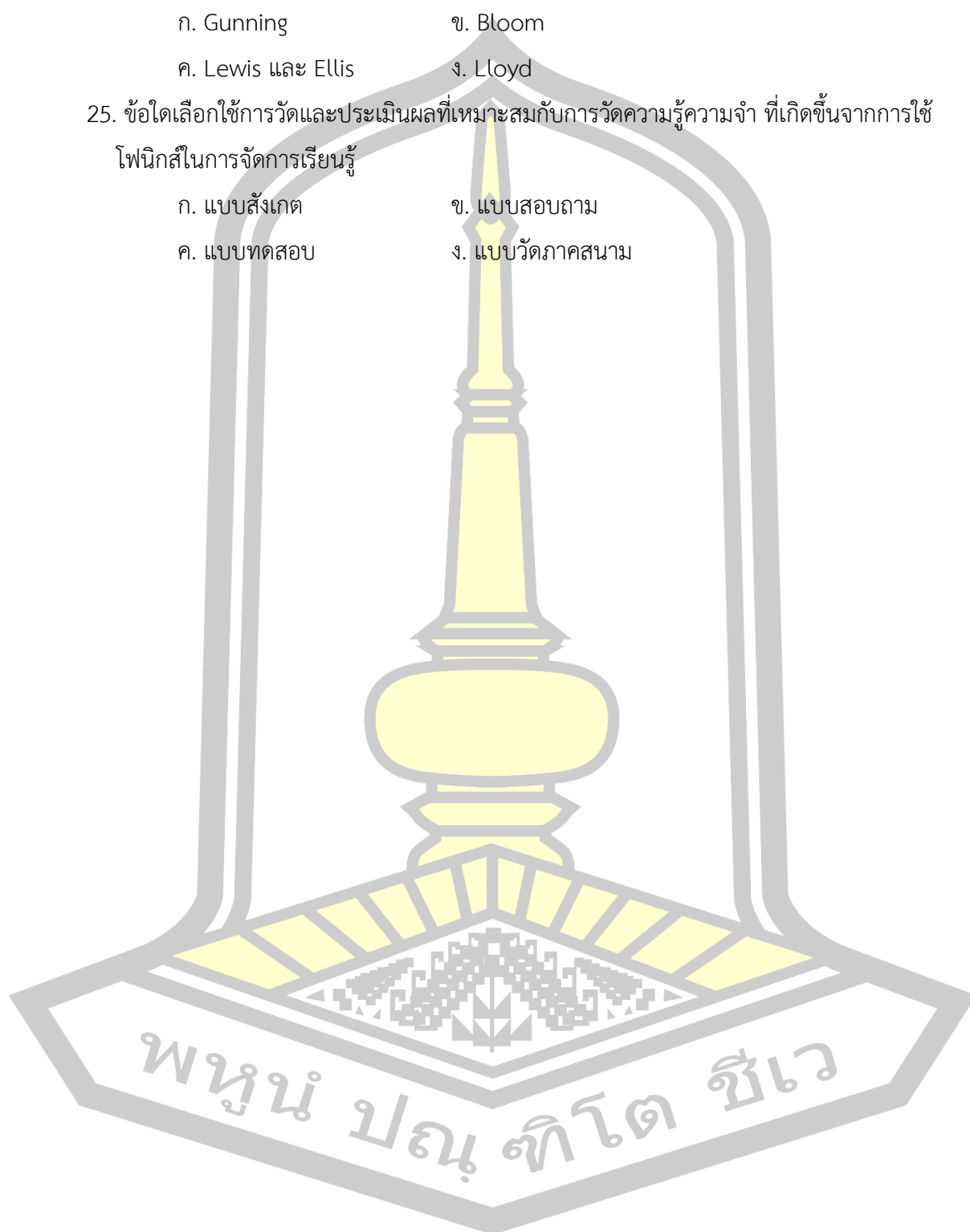
25. ข้อใดเลือกใช้การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับการวัดความรู้ความจำ ที่เกิดขึ้นจากการใช้พินิกส์ในการจัดการเรียนรู้

ก. แบบสังเกต

ข. แบบสอบถาม

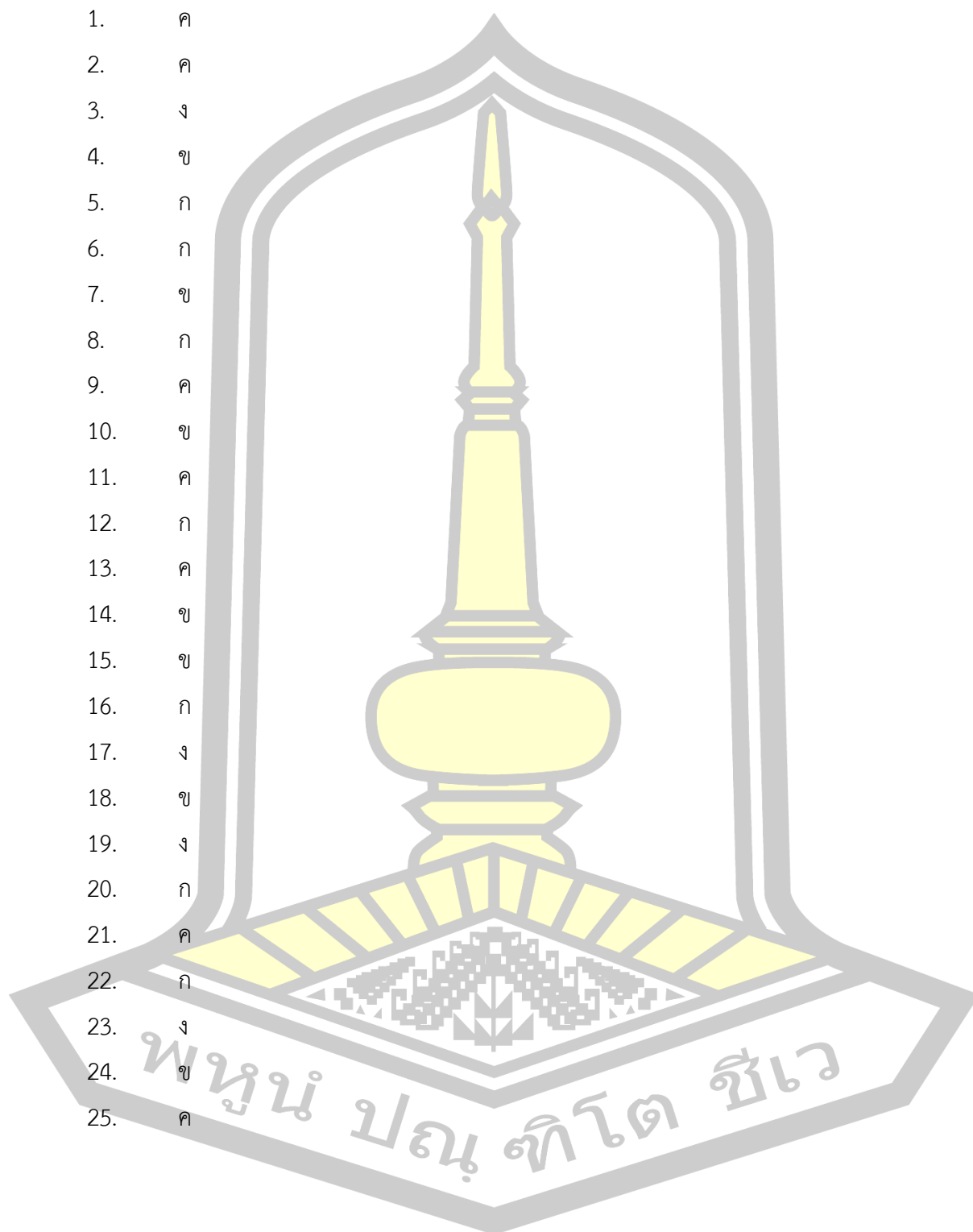
ค. แบบทดสอบ

ง. แบบวัดภาคสนาม



เฉลยแบบทดสอบ

1. ค
2. ค
3. ง
4. ข
5. ก
6. ก
7. ข
8. ก
9. ค
10. ข
11. ค
12. ก
13. ค
14. ข
15. ข
16. ก
17. ง
18. ข
19. ง
20. ก
21. ค
22. ก
23. ง
24. ข
25. ค



แบบประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบประเมินระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
 2. แบบประเมินแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ
- ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาววิศรา ทิพเจริญ

นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบประเมิน

ชื่อ.....

นามสกุล.....

ประเมินวันที่.....

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามเกี่ยวกับระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์
ของครูภาษาอังกฤษ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ความคิดเห็นที่ตรงกับความเป็นจริงตามระดับความคิดเห็น
ของท่านโดยกำหนดคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ระดับสมรรถนะตามโปรแกรมฯ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับสมรรถนะตามโปรแกรมฯ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ระดับสมรรถนะตามโปรแกรมฯ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับสมรรถนะตามโปรแกรมฯ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับสมรรถนะตามโปรแกรมฯ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

**แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1**

การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์		ระดับสมรรถนะตามโปรแกรม				
Module1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์		5	4	3	2	1
1.	ครูมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหาสาระ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
2.	ครูมีการระบุทักษะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน					
3.	ครูมีการใช้บริบทของวิชาต่างๆบูรณาการให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์					
4.	ครูมีการใช้สื่อที่สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์					

	การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์	ระดับสมรรถนะตามโปรแกรม				
6.	ครูมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดึงดูด น่าสนใจ					
Module2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์		5	4	3	2	1
7.	ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลเพื่อแบ่งกลุ่มผู้เรียนก่อนจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์					
8.	ครูมีการกำหนดจุดประสงค์ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ชัดเจน					
9.	ครูมีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน					
10.	ครูมีการให้ผู้เรียนได้มีการโต้ตอบฝึก ย้ำ ซ้ำ ทวน การอ่านสะกดคำตามหลัก 6 steps phonics					
11.	ครูมีการสร้างบรรยากาศและการใช้สื่อจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน					
12.	ครูมีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ตามสภาพจริงและนำผลการประเมินไปพัฒนาต่อยอด					
Module3 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์		5	4	3	2	1
13.	ครูการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่เหมาะสมและตรงกับจุดประสงค์ในการสอนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์					
14.	ครูมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ไม่ซับซ้อนจนเกินไป มีข้อเสนอแนะ และสอดคล้องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน					
15.	ครูมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่ทันสมัยหรือใช้แพลตฟอร์มคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติและสร้างองค์ความรู้ ความรู้ได้ด้วยตนเองทั้งในและนอกห้องเรียน					

	การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์	ระดับสมรรถนะตามโปรแกรม				
16.	ครูมีการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่กระตุ้นความสนใจและช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น					
17.	ครูการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทของผู้เรียน					
Module 4 การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์		5	4	3	2	1
18.	ครูมีการกำหนดจุดประสงค์ในการวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อย่างชัดเจนและวัดได้ตรงกับจุดประสงค์					
19.	ครูมีการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์อย่างหลากหลายโดยเลือกใช้เครื่องมือที่ดีและเหมาะสม					
20.	ครูมีการตระหนักถึงข้อจำกัดของเทคนิคการประเมินความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดของการวัดผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์					
21.	ครูมีการออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์ โดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้เรียนมีส่วนร่วมจากการหารือผ่านกระบวนการ PLC					
22.	ครูมีการวัดประเมินผลตามสภาพจริงทั้งก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้					
23.	ครูมีการนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.1 Module 1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

.....

.....

3.2 Module 2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

.....

.....

3.3 Module 3 การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

.....

.....

3.4 Module 4 การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์

.....

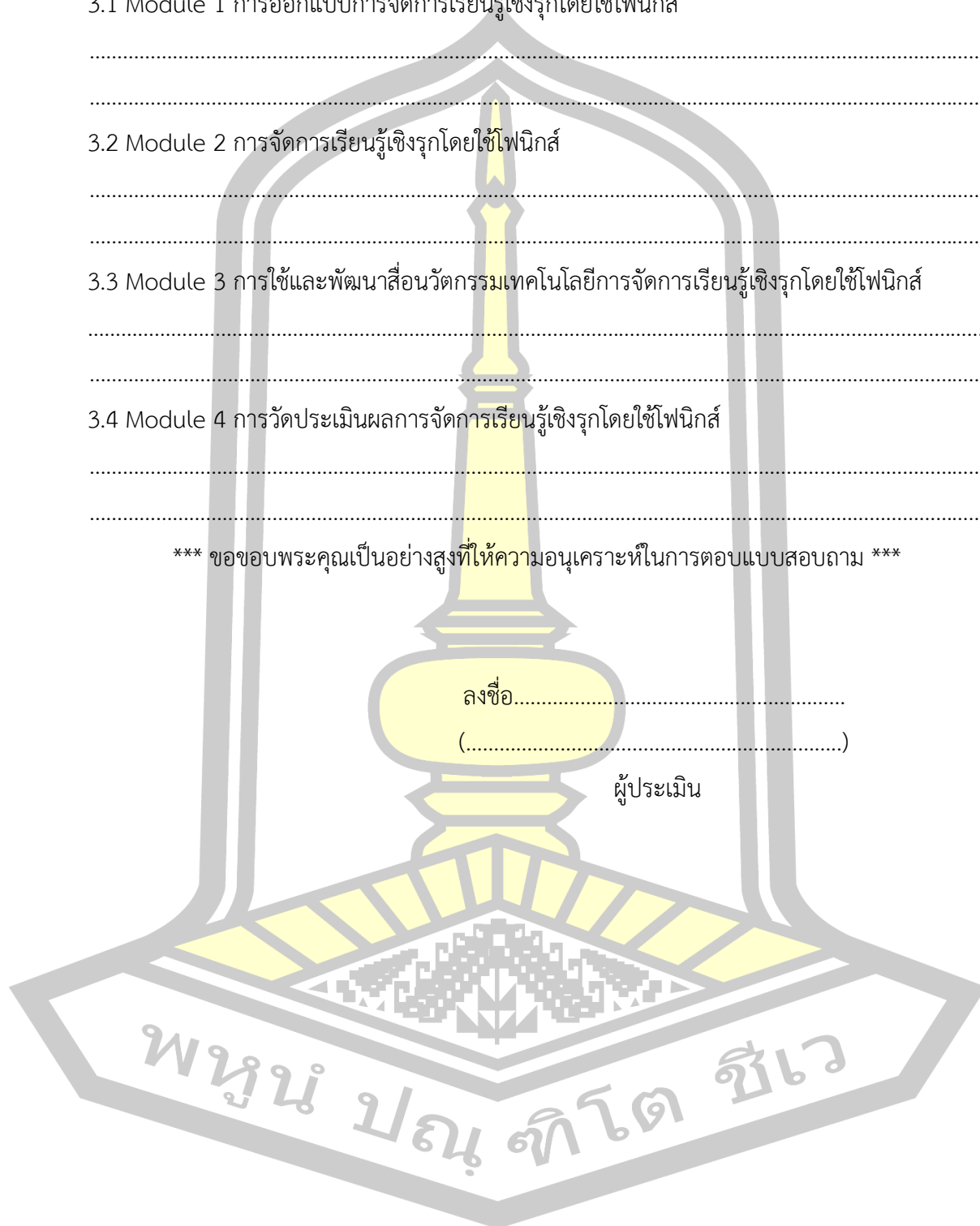
.....

*** ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ***

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน



แบบสอบถามความพึงพอใจต่อ

โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจต่อแบบสอบถาม เพื่อประเมินระดับพฤติกรรมพัฒนาตามโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาววิศรา ทิพเจริญ

นิติระดับปริญญาโท

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันของผู้ตอบคำถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ
 - ☐ ต่ำกว่า 30 ปี
 - ☐ 30 - 40 ปี
 - ☐ 41 - 50 ปี
 - ☐ 50 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา
 - ☐ ปริญญาตรี
 - ☐ ปริญญาโท
 - ☐ ปริญญาเอก
 - ☐ อื่น ๆ
4. ประสบการณ์การทำงาน
 - ☐ 1-5 ปี
 - ☐ 6-10 ปี
 - ☐ 11-15 ปี
 - ☐ 16 ปีขึ้นไป
5. ขนาดสถานศึกษา
 - ☐ โรงเรียนขนาดเล็ก (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-119 คน)
 - ☐ โรงเรียนขนาดกลาง (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 120 - 719 คน)
 - ☐ โรงเรียนขนาดใหญ่ (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 720 - 1,679 คน)
 - ☐ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,680 คนขึ้นไป)

พูน ปณ จิต ชีวะ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้หลักโฟนิกส์ของครูภาษาอังกฤษโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นที่ตรงกับความเป็นจริงตามระดับ ความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับความพึงพอใจตามโปรแกรมฯ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความพึงพอใจตามโปรแกรมฯ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับความพึงพอใจตามโปรแกรมฯ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความพึงพอใจตามโปรแกรมฯ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความพึงพอใจตามโปรแกรมฯ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
1. กระบวนการขั้นตอนการพัฒนา		5	4	3	2	1
1.1	กิจกรรมในการพัฒนาตาม Module					
1.2	ความเหมาะสมของระยะเวลาการฝึกอบรม(3 วัน)					
1.3	ความเหมาะสมของระยะการพัฒนา					
1.4	การจัดลำดับขั้นตอนการพัฒนา					
2. วิทยากร		5	4	3	2	1
2.1	ความรู้ในเนื้อหาของวิทยากร					
2.2	ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้					
2.3	การตอบคำถาม					
3. วิธีการปฏิบัติตามโปรแกรม		5	4	3	2	1
3.1	Module1 การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์					
3.2	Module2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์					
3.3	Module3 การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโดยใช้โฟนิกส์					

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาววิศรา ทิพเจริญ
วันเกิด	วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2535
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 145 หมู่ที่ 6 ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45230
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ข้าราชการครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอนุบาลเมืองศรีสมเด็จ (พิมพ์ครุราษฎร์บำรุง) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2553 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ. 2557 ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง พ.ศ. 2567 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ภิโต ชีเว